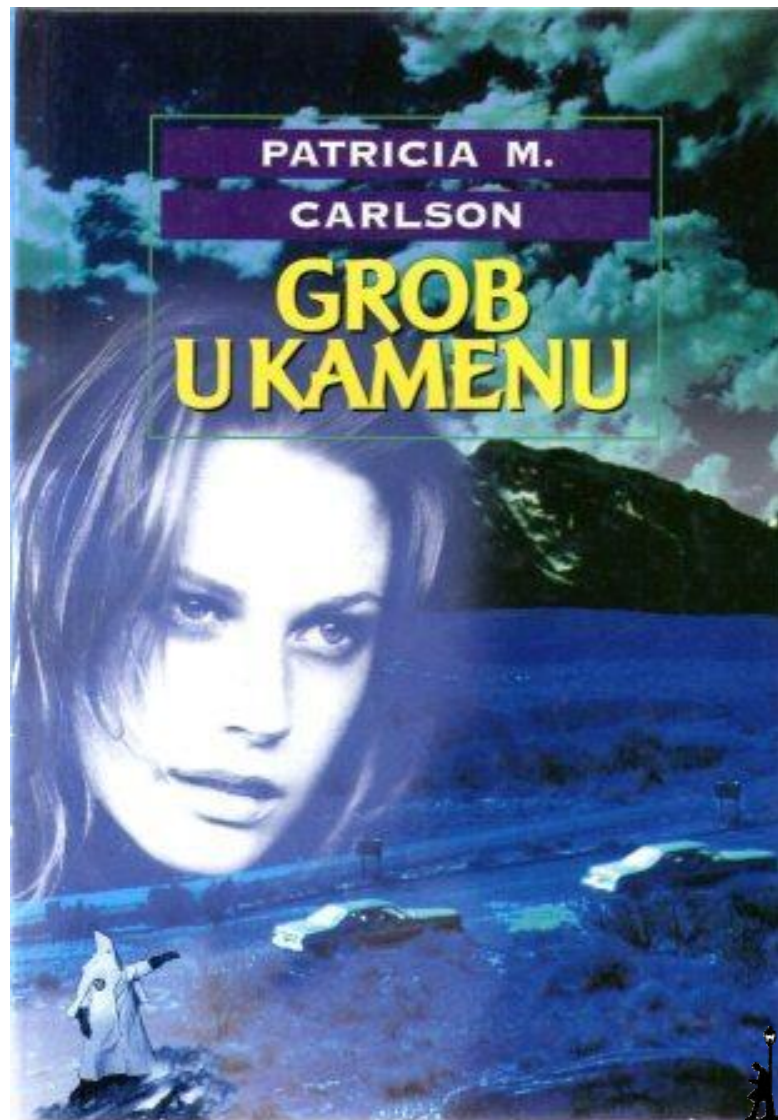




*Carlson Patricia M.*

# *Grob u kamenu*



*The Gravestone*

The first Marty Hopkins mystery



## *Poglavlje prvo*

*Grobovi su plitki u južnoj Indiani. Namreškani brežuljci prekriveni su kanadskim judićem, američkim orahom, divljikom, puzavcima. No, ispod oskudnih površinskih slojeva tla i crvene ilovače proteže se vapnenac, tvrd poput kosti. Za prodrijeti dublje potreban je dinamit. Zbog toga se lijesovi nježno polažu na kamenu podlogu, duboku tek nešto više od metra, te prekrivaju zemljom i obilježavaju nadgrobnim spomenicima izdubljenima iz iste te majke stijene.*

*Taj grob nije imao nadgrobnih spomenika. Bio je označen ručno izrađenim križem, sačinjenim od dva svezana pougljenjena štapa. Nije bio ukopan do kamene podloge, nego na tek nekih pedeset centimetara dubine. Noćni jastreb izravnao je posljednje grumenje zemlje, nogom nabacao nešto lišća preko groba i zaputio se kući. Nebo je ponovno bilo crno, magla vlažna. Brinuo se zbog onoga drugog, neupozorenog. No, mislio je kako je učinio pravu stvar.*

*Roycea Dentona probudio je lavež ptičara. Ne, radilo se o još nečemu. S drugoga kraja hodnika dopiralo je vikanje i lupanje. Sad je čuo i mrmljajući majčin glas. Zaškiljio je prema satu: četiri i dvadeset, vani je još uvijek mračno kao u rogu. Njegov je otac ponovno uzviknuo, a Royce je sklopio oči. Nema smisla da svi ustaju. Nije se mogao ponovno priviknuti na tu kuću. Dorothy ga je napustila prije gotovo godinu dana i bio je slobodan kad se tata razbolio te se vratio kući kako bi vodio brigu o svemu. No, velika četvrtasta soba u kojoj je spavao kao dječak sad mu se činila nepoznatom, kuća je bila nabijena čudnim vibracijama, nečim što nije mogao u potpunosti identificirati.*

*Ipak, na neki je način i mogao. Radilo se o tati, naravno. Dok je bio dječak, njegov je otac bio oličenje ogromne snage. A sad je tata bio bolestan i star. Kuća se činila drugačijom; dolazilo je do smjene straže.*

*Starac je ponovno urliknuo. Do vraga, zašto ga majka ne može ušutkati? Što nije bilo u redu? Nema nade da će uspjeti zaspati. Royce se uspravio u krevetu, ugurao noge u papuče i velikim koracima krenuo hodnikom u smjeru očeve spavaće sobe.*



\*\*\*

*Noć je u brdima bila crna. No, žena koja je izronila iz isprepletenog grmlja u suhom koritu rijeke na glavi je imala blješteći rudarski šešir, kao da nosi vlastiti mjesec. U rukama joj se nalazila plastična posuda s utisnutim brojčanim kodom. Držala ju je nježno, gotovo žalosno, kao da nosi lijes djeteta. U posudi je bilo tijelo ribice. Ribica je bila blijeda, gotovo bijela. Nije imala oči.*

*Žena se popela na uzvisinu i krenula prema cesti. Slijedile su je tri niske sjenke, smrznute od noći.*

\*\*\*

*Martine LaForte Hopkins, dvadeset devet godina, udana, manje-više, pokušavala je spavati usprkos buci. No, bilo je teže zanemariti Chrissienu ručicu koja joj je tresla rame.*

*- Mama, telefon!*

*- Ha? - Marty se preokrenula na leđa i zaškiljala prema prozoru. Nebo je bilo crno; sunce još nije izašlo. Možda Brad?*

*- Neka gospođa - Chrissie nije popuštala. - Kaže da hoće razgovarati sa šerificom.*

*- Do vraga! - Marty se mrzovoljno uspravila u sjedeći položaj i uzela slušalicu iz Chrissine ruke. - Halo, ovdje zamjenica Hopkins.*

*- Gospođo Hopkins, nešto se čudno događalo na Lawrence Roadu. - Glas je bio uzbuđen. - Nešto kao mala vatra, a netko je i plesao.*

*- Vatra? Jeste li pozvali vatrogasce?*

*- Ne, bila je zaista malena, čak manja od logorske vatre. A u blizini nema kuća. Bilo je to nekih kilometar i pol južno od Hutchinsonove kuće, znate? Prije nego što se cesta počne penjati prema Dunningu?*

*- Aha.*

*- Ali, izgledalo je tako čudno. Onako u magli, sve to.*



- U redu. - Bilo je hladno. Marty je s mukom pokušavala navući deku preko ramena. - A sad, tko ste vi?

- Oh, oprostite. Ovdje Lucille Kinser. Ja sam medicinska sestra. Vozila sam se kući nakon završene smjene u bolnici, kao i uvijek. Ali, u petnaest godina nikad nisam vidjela ništa slično.

- U redu, provjerit ćemo, gospođo Kinser.

- Hvala. Ja, ovaj, nisam htjela zvati šerifov ured. Nisam znala radi li se o zločinu ili tako nečemu. Pretpostavila sam da ćete vi znati.

- Aha, u redu, provjerit ćemo.

Marty je spustila slušalicu i prebacila noge preko ruba kreveta. Bilo je hladno. Uzela je grudnjak sa stolice na koju ga je sinoć bacila. - Vрати se u krevet, Chrissie, smrznut ćeš se.

- Je li ta gospođa vidjela vatru? Jel' to trebaš provjeriti? - Chrissie je bila devetogodišnjakinja, znatiželjna i neosjetljiva na hladnoću, osim kad je bila raspoložena za gundanje.

- Ne, vjerojatno nije bilo vatre. Vjerojatno joj se samo priviđalo. A sad se vrati u krevet. - Marty je navukla službenu košulju i okrenula brojčanic telefona. - Bog, Roy! Marty je. Grady Sims je noćas dežuran, zar ne? Reci mu da ode do Lawrence Rooda kad uhvati vremena, nekih kilometar i pol južno od Hutchinsonove kuće. Tamo se možda nešto događa. A možda i ne.

- U redu. Večeras je priveo pijanog Johnnyja Petersa, tip je pucao u vrata svoje žene. Još uvijek nismo gotovi s papirologijom.

- Aha, pa, kad god stigne. Vi odlučite, dečki. - Marty je spustila slušalicu i navukla hlače. Zašto se, do vraga, sad odijeva? Ne mora ići na posao još tri sata, a sigurno to ne mora činiti zbog nečijih budalastih halucinacija u magli. A ta žena koja je nazvala, kako se ono prezivala, Kinser, i sama je znala da ne zvuči baš kao da se radi o nečemu značajnom. Nije se čak ni usudila nazvati šerifov ured, nego je iskopala Martyno ime. Vjerojatno je pretpostavila kako je žena neće ismijati.



*A sad će Marty biti ismijana. Hopkinsova vidi duhove, reći će. Martyne fatamorgane.*

*Stavila je jednostavne naušnice u obliku zakovica, za posao.*

*Čajnik je zapištao dolje u kuhinji. Martyne su se usnice stisnule te je svratila u Chrissinu sobu i zgrabila kćerkin džemper, a zatim otrčala dolje. Naravno, Chrissie je bila tamo, žgoljava i bosonoga, u iznošenoj pidžami, s novim ružičastim naušnicama od školjaka i lutkom Polly ispod ruke. Napravila si je šalicu vruće čokolade. Djevojčica je oprezno podigla glavu. - Mislila sam da ćeš htjeti malo kave - rekla je.*

*- Evo, odijeni ovo - zapovjedila je Marty, pružajući joj džemper. - Izgledaš k'o ratno siročje. Ta pidžama visi na tebi k'o vreća. - Chrissie se nacerila i odjenula džemper, a zatim sjela za stol i stavila noge na prečku stolice, podalje od hladnoga linoleuma. Marty je žlicom usipala instant kavu u šalicu. - Što te spopalo? - rekla je. - Svaka normalna osoba sad bi bila udobno ušuškana u krevetu.*

*- Čula sam telefon. Mislila sam, možda... - Slegla je ramenima. - Ali bila je ta gospođa. Zvučala je tako uzbuđeno.*

*- Da, jest. - Marty je sjela pokraj kćeri i zagrlila je. Mala je bila u pravu - bilo je nečega u glasu te medicinske sestre, neka žurnost i strepnja. - Zato i idem, zato što je zvučala uzbuđeno. Inače mi se definitivno ne čini kao nešto naročito.*

*- Možda se vatra sad povećala. - Chrissie je naslijedila Bradove tamne oči i kosu, a Martynu znatiželju.*

*- Aha, bolje da odem provjeriti. - Marty je iskapila kavu i otišla po jaknu, koja je visjela u plakaru u predvorju.*

*Teta Vonnie stajala je na stubištu u čvrsto svezanoj ružičastoj kućnoj haljini s baršunastim resama, izblajhane kose u uvijačima. - Što se događa?*

*- Ništa. Samo sam dobila poziv. - Namještajući remen za pištolj, Marty je podigla pogled prema teti. - Svi se mogu vratiti u krevet.*



- Bože, ne znam zašto ne nađeš posao s normalnim radnim vremenom - žalila se teta Vonnie. Prije mnogo godina njezin je mladi suprug poginuo u ratu u Koreji, a ona se nikad nije preudala. Uzdržavala se od oskudne vojne naknade i radeći u Reinerovoj pekarnici na glavnom trgu u Dunningu. Prije nekoliko godina preselila se iz prastare prikolice u kuću kako bi nje govala svoju sestru, Martynu majku, u njezinim posljednjim trenucima. Nakon sprovoda Marty ju je zamolila da ostane čuvati Chrissie. Dolazilo bi do trvenja oko Martynog posla, a iskre bi frcale kad bi Brad bio u gradu. Ipak, dobro je postupala s Chrissie, a na koncu, i Marty i ona bile su svjesne da trebaju jedna drugu.

Marty je zakopčala dugmad na jakni. - Čuj, teta Vonnie, slažem se s tobom. Radije bih bila bogata i živjela u New Yorku i pustila da mi poslu ga donosi doručak u krevet. S kavijarom i ružom u uskoj, elegantnoj vazi. - S Bradom uz sebe, bogatim i slavnim; no, to nije rekla teti Vonnie.

Teta Vonnie se nasmiješila, progundavši. - Da mi je doživjeti taj dan.

- Hej, žao mi je što sam te probudila. Vрати se u krevet. Vidimo se poslije. - Marty je lupnula po stetsonu i požurila van.

Prvi nagovještaj svjetlosti srebrom je obojao nebo na istoku, no površinska je magla i dalje teško visjela na mjestima gdje je cesta ponirala. Marty se zaustavila pokraj Straubovog autoservisa i benzinske crpke. Gil Newton polako je izišao natočiti gorivo, šutljiv kao i obično. Marty je stavila račun na trošak šerifova ureda te se uputila prema Lawrence Roadu. Kad je stigla južno od Hutchinsonove kuće usporila je i tri se puta provezla. Ništa. Nikakva vatra, nikakav ples, samo mrak, magla i još gušće sjenke drveća i grmlja.

Pri četvrtom prolasku pojavio se automobil. Šerifov ured. Popela se na rub ceste i izišla iz automobila te krenula u susret Gradyju Simsu. - Bog! - rekla je.

- Hej, Marty, bog! - Grady je bio visok i žgoljav, uglat poput dizalice. Nije mu mnogo smetalo što je ona žensko. - Što se dogodilo?

- Vjerojatno ništa. Dojava da je netko plesao pokraj vatrice.

- Zabava, ha? Dosad je završila - primijetio je Grady, ali je pošao za njom preko jarka i kroz ogradu.



*Ništa. Provjerili su polje, no ni nakon pola sata tabanja uokolo u maglovito praskozorje nisu ništa pronašli. - NLO - mračno je zaključio Grady.*

*- Izvanzemaljci - složila se Marty. - Uskoro ćemo biti na naslovnicaama novina po blagajnama diljem Sjedinjenih Država.*

*No, kad su krenuli natrag, nešto joj je upalo u oči kroz sumaglicu. Grane su ležale pomalo preravno, pomalo premračno. Pronašla ga je u javorovom šipražju, među grmljem kozje krvi, na rubu polja: pougljenjeni križ označavao je zlosutan trokut svježe preokrenute zemlje.*

*- Netko je zakopao starog ptičara - pun nade rekao je Grady.*

*- Čemu onda križ? - upitala je Marty. - I čemu ga pokapati usred noći?*

*Grady je kimnuo glavom. Trezveno, profesionalno i oprezno vratili su se po otiscima vlastitih stopala, nazvali šerifa Cohrana i opasali područje.*

*Sat vremena kasnije Marty je držala stražu s dvojicom kolega, promatrajući Gradyja Simsa i Roya Adamsa kako zidarskim žlicama iskopavaju zemlju, oprezno poput arheologa.*

*Iza njih zabrujao je motor. Šerif Cohran vratio se s razgovora s okružnim javnim tužiteljem. Skliznuo je iz patrolnog vozila i polako krenuo opasanim putem prema plitkoj jami. Cohran je bio čvrst čovjek srebrnaste kose, a lice mu se zarumenjelo na jutarnjem suncu. Zaškiljio je prema kopačima.*

*Gradyjeva visoka i tanka figura izgledala je potpuno uglato kad je izbacio još jednu žlicu svježe iskopane zemlje. - Isuse! - uzviknuo je. - Pogledaj što su mu učinili! Jadni ševac!*

*Royu Adamsu oteo se suspregnut hihot. - Krivi izraz za njega u ovom trenutku, Grady. Krivi izraz.*

*Marty je istegnula vrat. Tijelo muškarca, nešto čudno na njegovu licu. Gnušanje joj se skupilo u grlu i prije nego što joj je mozak uspio dokučiti što mu je ugurano u usta.*

*- Isuse! - rekao je šerif Cohran. - A sad svi van, čekat ćemo državne forenzičare ili ću najebati! - Odmakao se od groba i promatrao zamjenike. - Masone!*



- *Da, gospodine?*

- *Ti si u rodu s onom gospođom Kinser koja je ovo prijavila, zar ne?*

- *Moj je tata njezin rođak.*

- *U redu. Idi tamo i uzmi izjavu. Zapiši i najmanji detalj kojeg se može sjetiti. Hopkinsova!*

- *Da, gospodine! - Marty je poskočila prema naprijed.*

- *I za tebe imam zadatak.*

*Odrješito je kimnula i uspravila se u punu visinu od sto sedamdeset centimetara. To ne bi bilo malo da polovica muškaraca u šerifovom uredu nisu nekad bili košarkaške zvijezde. Uključujući velikog Wesa Cohrana, odavno, prije nego što su mu godine podstavile trbuh.*

*Prebirao je po unutrašnjosti džepa hlača ispod futrole pištolja i izvukao zgužvani žuti papir. - Primili smo poziv. Stari sudac Denton misli da ga netko namjerava ubiti. Želim da to provjeriš.*

*Razočaranje je prostrujalo kroz Marty, od glave do utrobe. - Ali, sudac Denton nije pri zdravoj pameti!*

- *Zvao je njegov sin. Hal mlađi.*

- *Razumijem. - Martyna su se ramena objesila. Hal Denton mlađi bio je jedan od najboljih prijatelja javnoga tužitelja Pfanna. Osim toga, natjecao se za Kongres. Cohran je bio u pravu - nije mogao zanemariti taj poziv, bez obzira što je stari sudac možda skrenuo s uma. No, mora li Marty biti ta koja će slušati njegova bulažnjenja? Ona nije Majka Tereza. Pokušala je još jednom. - Ja sam dobra u traganju! Gospodine!*

- *Tvoj je noćasnji pronalazak zamijećen, Hopkinsova - blago ironično rekao je Cohran. - A sad, nemoj pustiti da te ti važni ljudi čekaju.*

*Odlučno je otišla do auta. K vragu! Pet godina radi u tom odjelu, a eto opet zadatak za dječji vrtić. Žena u uredu, samo da se zadovolji formalnost. Pandurka. Uzdahnula je. Uozbilji se, Hopkinsova, znaš kako svijet funkcionira. Ništa se nije promijenilo od vremena kad je pohađala Sveučilište u Indiani, prije*





*nego što je morala napustiti školu. Dečki su imali biciklističku utrku Little 500, koja je bila slavna. U Hollywoodu su snimali filmove o njoj. A bila je tu i utrka djevojaka. Na triciklima. Bilo je teško brzo voziti tricikl, koljena bi ti uvijek udarala u laktove. To je zapravo bilo pravo sportsko dostignuće, iako su im se svi smijali. Wes Cohran bio je na tribinama one godine kad se Marty natjecala. Vidio ju je kako dolazi odozda, a koljena joj nezgrapno plešu, poput noja koji trči. I on se smijao; no, kad je Brad doživio prve neuspjehe pokušavajući se probiti na radiju, a ona bila prisiljena moliti šerifa za posao, sjetio se kako nije odustala sve dok nije pobijedila.*

*I k vragu, koliko je god željela vidjeti New York, uistinu je voljela okrug u kojem je živjela, ljude koji su uglavnom naporno radili i pokušavali slijediti Božje zapovijedi, osim ponekad subotom navečer. I voljela je svoj posao. Pomagati ljudima bilo je puno bolje nego sjediti u nekom uredu i tipkati pisma. Ljudi, akcija - Marty je to voljela. Bila je dorasla tom poslu, dokazivala je to uvijek iznova. Sudari na autocesti, pljačke, izgubljene krave. Čak i ubojstva, kao što je bila ona frka kad je Bert Gantz očijukao s Tammy Donnelli u baru, a John Donnelli ga pratio do kuće i zatukao motikom. Marty i Grady Sims primili su dojavu, a dok su ostali stigli do Gradyja, koji je ostao pokraj ostataka jednog Gantza, Marty je već pronašla Donnellija iza silosa, umiljatošću ga uvjerala da joj preda motiku i tapšala ga po leđima dok je cmizdrilo o okrutnosti života. Dobro joj je išlo slušanje pijanaca, tako joj Bog pomogao.*

*No, sudac Denton nije bio pijanac. Čaknut - to već da, a govorilo se da mu je sve gore. Oslobođen je sudačke dužnosti prije šest mjeseci, nakon prvog napadaja. Baš šteta. Nekoliko je puta svjedočila pred njim i nikad nije dopuštao velikim zvjerkama - braniteljima iz Madisona ili Bloomingtona - da vrijeđaju moć zapažanja šerifovih zamjenika.*

*Vidjela je kako se sijeda glava šerifa Cohrana okreće prema njoj te je užurbano okrenula ključ i upalila motor. Pokreni se, Hopkinsova, rekla je sama sebi. Pronašla si grob, u redu, ali ne posjeduješ slučaj. Bez obzira što te strašno zanima što se dogodilo toj jadnoj duši koja je naletjela na nekoga puno goreg od Johna Donnellija. Osim toga, brzo raščisti tu stvar s Dentonom pa te Cohran možda vrati na slučaj. Trebaš samo držati ruku nekog zabrinutog političara i možda slušati tlapnje njegova bolesnog starog tatice.*



*Prije izlaska na autocestu nakrenula je retrovizor prema dolje i proučavala si lice. Da, trebat će se malo dotjerati prije susreta s Kongresnim kandidatom. Pljunula je na maramicu i obrisala tamnu mrlju s obraza te prošla prstima kroz kosu i izvadila listove kozje krvi iz smeđih kovrča. Večeras bi trebala oprati kosu. Izvadila je ruž iz džepa i duboko udahnula. Pomiri se, Hopkinsova. Prihvati ono što ne možeš promijeniti.*

*Jutarnja se magla podigla. Ispravila je retrovizor i ubacila u brzinu. Auto se uspeo preko ruba ceste na pločnik, tutnjeći poput starog medvjeda. Marty ga je usmjerila prema kući suca Dentona, nagazila na gas i udaljila se škripeći gumama.*

## *Poglavlje drugo*

*Dentonovi su u devetnaestom stoljeću posjedovali željeznicu, jednu od linija kojima su se blokovi visokokvalitetnog salemskog vapnenca odvozili iz lokalnih kamenoloma na odredišta širom zemlje. Nasljednici su je prodali dok je još donosila nešto dobiti i okrenuli se bankarstvu, pravu, politici. No, sudac je još uvijek živio u velikoj četvrtastoj kući od vapnenca, koju je podigao njegov djed. Nalazila se nedaleko od autoceste koja je vodila sjeverno od Dunninga prema Bloomingtonu i Indianapolisu. Teški kameni nadvoji poput obrva su natkriljavali prozore koji su gledali na tratinu i dugački prilazni put. Sama je kuća stajala u sjeni hrastova i oraha.*

*Martyn je djed radio u kamenolomu i ostavio nasljednicima naherenu drvenjaru na sporednoj cesti, u kojoj je Marty sad živjela, pokušavajući uštedjeti dovoljno novca za bojanje fasade. Ali, i ispred te kuće stajao je orah.*

*Na okretištu bila su parkirana dva automobila, oldsmobile i buick. Iz pozadine kuće pozdravili su je glasovi ptičara, duboki i mekani poput zvona. Uzela je rokovnik i otresla list kozje krvi s rukava. Njezin bi djed, da je ikad bio pozvan u tu kuću, koristio ulaz za poslugu. - Hej, vidi ovo, djedice! - promrmljala je Marty i uputila se prema prednjem trijemu sa stupovima od vapnenca.*



*Pitala se jesu li već izvadili onoga čovjeka iz njegovog privremenog groba. Tko je to, do vraga, mogao učiniti drugom ljudskom biću? U vražju mater, on je taj koji zaslužuje njezino vrijeme, a ne ti bogati političari, šerifovi prijatelji. No, spremila je srdžbu na stražnju policu mozga i okrenula se zadatku.*

*Žena koja je otvorila masivna vrata bila je niža od Marty. Na sebi je imala skupu haljinu sa sivobijelim uzorkom. Kosa joj je bila toplosmeđe boje, pažljivo uvijena u kovrče u salonu za uljepšavanje, a koža joj je blistala. - Da?*

*- Ja sam Marty Hopkins iz šerifova ureda.*

*- Ah da, uđite samo. Pretpostavljam da vas je moj sin zvao. Ja sam Elizabeth Denton. - Kad su se vrata šire otvorila, na jačem se svjetlu pokazalo kako je sjaj kože Elizabeth Denton sama šminka, kako su njezine oči beživotne. - Idem reći dečkima da ste ovdje. I moram isključiti glačalo, baš sam sređivala Halove košulje. - Elizabeth Denton povukla se prema vratima iza širokog stepeništa. - Sjednite, molim vas. Odmah se vraćam.*

*Dakle, sama glača. Neobično za tako luksuzno mjesto. Nasuprot nadsvođenom ulazu u dnevni boravak Marty je vidjela vrata koja su vodila u radnu sobu. Lijep stari namještaj, možda antikni, preostao od Dentona željezničara. Vonj u kući bio je zagušljiv, gotovo pljesniv, presvučen nečim slatkastim. Slijedila ga je do zdjelice napunjene osušenim peteljka i biljem, koja je stajala na stolu u predvorju. Potpourri. Otmjeno. Iznad stola visjela je velika slika u pozlaćenom vitičastom okviru. Žena i djevojčica u prirodnoj veličini, obje u dugim bijelim haljinama, s ružinim grančicama u rukama. Obje su zračile nekim spokojem, koji je izgledao privlačno na ženi, ali uznemirujuće na djetetu, koje nije moglo imati više od deset godina. Otprilike Chrissiene dobi, ali Chrissie i njezine prijateljice bile su nestašna stvorenjca s ogromnim entuzijazmom, živahna poput vreće pune mačaka. Možda su u stara vremena desetogodišnjaci bili tiši. Umjetnik je detaljno naslikao nakit. Ženina ogrlica i narukvica bile su od blještavih rubina, a djevojčicine od sjajnog zlata, izrađene u ritmičnom uzorku listića.*

*Iz pravca stepeništa iznad Martyne glave začulo se iznenadno lupanje i odjeknuo je muški glas. - Mackay! Idiote!*



- O, žao mi je, trebala sam vas uvesti u dnevnu sobu. - Elizabeth Denton ponovno se pojavila na dnu hodnika.

Marty je zapanjeno zurila u nju. K vragu! Je li moguće? - Žena na slici - rekla je. - To ste vi?

- Da, bila sam... - Elizabeth Denton spustila je pogled i izravnala suknju. - Naslikana je prije deset godina.

Prije deset nemilosrdnih godina. Ipak se nije radilo o starim vremenima. - Slika je prekrasna - rekla je Marty.

- Hvala. Molim vas, dođite sjesti. - Elizabeth je užurbano krenula prema dvostrukim vratima. - Za sekundu će biti ovdje.

Marty ju je slijedila. Ispred okvira kamina od izrezbarenog vapnenca stajala je garnitura od dva antikna naslonjača i kauča. Još jedna zdjela s potpourrijem nalazila se na pomoćnom stoliću. Prije nego što su uspjele sjesti, na hodniku su se začuli glasovi i dva su muškarca velikim koracima ušla u prostoriju. Obojica su nosila pastelne poslovne košulje raskopčanih ovratnika i gradske cipele, puno sjajnije od Martynih koledžica debelog đona.

- O, šerifica! Hvala što ste došli! Ja sam Hal Denton. - Viši od dvojice bio je poznat s postera i televizije. Imao je ozbiljne plave oči i sav se pretvorio u ljubazan osmijeh. Stisak ruke bio mu je žustar.

- Ja sam Marty Hopkins.

- Upoznali ste moju majku. A ovo je moj brat, Royce Denton. Već je prije vidjela i Roycea, poznatog branitelja. Osmijeh mu je bio usporeniji od Halova, a ruka mu se na trenutak zadržala u njezinoj. - Viđao sam vas na sudu - rekao je. - Bog!

- Drago mi je što sam vas upoznala - rekla je otvarajući rokovnik. - A sad, što možemo učiniti za vas?

- Sjednite, za početak. - Hal je pokazao rukom prema kauču. Marty je sjela na bliži kraj. Royce ga je zaobišao sa stražnje strane i zavalio se na drugom kraju, kao da namjerava odrijemati poslije ručka. Hal i Elizabeth sjeli su u naslonjače preko puta njih. Hal se ispričavao, ali njegove plave političarske oči



*pronicao su je proučavale. - Žao mi je što sam vas danas morao pozvati. Wes Cohran rekao mi je kako je upravo iskrsnuo velik slučaj, ali problem je u tome što Royce i ja moramo ići na ručak u Gospodarsku komoru u Paoliju, a ja nastavljam za Indianapolis na dogovor o cestarinama.*

*U redu, u redu, mislila je Marty, znam da predstavljaš okrug u državnim zakonodavnim tijelima i znam da si zaposlen čovjek i pajdaš moga šefa. Prijeđimo na stvar. - Dakle, što možemo učiniti za vas? - strpljivo je rekla.*

*Hal je protrljao zatiljak. - Pa, sad, Royce kaže kako to nije ništa novo, ali, ovaj... vidite, toliko vremena provodim u Indianapolisu da ne mogu dolaziti kući onoliko često koliko bih želio.*

*Marty je kimnula.*

*- I tako, kad se tata razbolio, sve je uglavnom palo na Roycea i majku. Royce radi u blizini i bio je slobodan te se preselio ovamo i može puno više pomoći. Sjedi s tatom, nadgleda radove u vrtu...*

*- Katica za sve. - Royce se i dalje lijeno protezao na drugom kraju kauča. - Ponekad čak vodim u šetnju njegove pse.*

*- Razumijem - rekla je.*

*- Unajmili smo medicinske sestre - nastavio je Hal - a ja dolazim kad god stignem. No, situacija je teška za sve nas. Tata uglavnom nije pri svijesti i ima napadaje. Radi se o višestrukim tumorima na mozgu - ozbiljno je objasnio. - Doktor Hendricks poslao ga je na snimanje u laboratorij u Indianapolisu. Rekao je da su pronašli sve te male izrasline... ma, ne želite slušati detalje.*

*- Što je najvažnije, operacija nije moguća - rekao je Royce. Marty je postala svjesna duboka umora u njegovu glasu. K vragu, šerif Cohran bio je u pravu, i ti ljudi zaslužuju pozornost. Čak i ako si možeš priuštiti medicinske sestre, bol je stvarna.*

*- Dakako, doktor Hendricks odmah ga je stavio na lijekove protiv tumora. Ali, usprkos tome... - prije nego što je nastavio, Halove su se oči susrele s Royceovima. - Royce više vidi tatu, naravno. Ali, meni se čini da mu je puno gore nego prije dva tjedna. I jednostavno se ne bih dobro osjećao kad ne bismo slijedili trag.*



- Naravno - rekla je Marty. - Koji trag?

- Rekao je »Ubijaju me. Phyllis.« Sjedio sam točno uz njegov krevet, rekao je to potpuno razgovijetno. A ja sam rekao »Nitko te ne želi ubiti.« No, on je rekao »Da. Ubijaju. Mackay«... ovaj, neću ponavljati kako ga je nazvao.

Royce je ispružio noge, prekrižio članke, a ruku protegnuo preko stražnje strane kauča, tako da su mu prsti bili tek nekoliko centimetara udaljeni od Martyina ramena. Pogled joj je pao na podrugljiv smiješak koji mu je zatitrao u kutu usana. - Kladam se da oni u šerifovu uredu ponekad čuju ružne riječi, Hal - rekao je.

Marty je pokušavala smjestiti ime. - Mackay. Jedan Mackay radi u Straubovom servisu s Gilom Newtonom. To je onaj što je izgurao nekoga s ceste prije dosta vremena?

- Baš taj tip - rekao je Hal. - Bert Mackay. Prije desetak godina jedne se noći napio i stjerao u jarak mladog Johnnija Victora, koji je vozio motor. Ubio ga je. Tata je poznavao Victorove, on je direktor Salemske narodne banke, poznajete ga?

Marty je kimnula. Victorovi su bili još jedna od najvažnijih obitelji okruga Nichols.

- I tako je tata osudio Mackava po svim mogućim osnovama. No, naravno, ovaj je bio u pijanom stanju pa ga nisu mogli zauvijek strpati u zatvor. Izišao je prije nekoliko godina.

- Je li prijetio vašem ocu?

- Ne, koliko mi znamo. - Royce je okrenuo glavu prema Marty. Usprkos poslovnoj odjeći, imao je kožu osobe koja puno vremena provodi na zraku, preplanulu i pomalo ispucalu. Ne tako njegovanu kao njegov brat. - A, naravno, tata je morao osuditi i puno lokalnih siledžija, u ovoj ili onoj prilici. Spominje on i druga imena, zar ne, majko?

- Da - tiho je prozborila Elizabeth Denton. - Rogers, Hoadley, Phyllis...

- Ah, do vraga, mislio sam da ne želiš... - Royce je prekinuo rečenicu. Elizabeth je spustila pogled u krilo. - I Hal je to čuo.



- U redu, u manjini sam. - Royce je slegao ramenima i obratio se Marty. - Phyllis je naša draga sestrice, gospođice Hopkins. U zreloj, odrasloj dobi od dvanaest godina otkrila je dječake, no problem je u tome što su oni bili dvadesetogodišnjaci na motorima te je otišla u zalazak sunca u kožnoj jakni. Pisala je dva puta, neka je prijateljica poslala pisma odavde, a zatim je prestala.

- Otada niste ništa čuli?

Elizabeth Denton nijemo je odmahнула glavom, i dalje zureći u krilo. - Wes je pomagao. Vaš šef - rekao je Hal. - Učinio je što je mogao, potajno. Pronašao je neke bikere u Terre Hauteu, ali ni od toga nije bilo ništa.

- Prije koliko se vremena to dogodilo?

- Prije osam godina. - I u Halovu je glasu zatitrala bol. - Royce i ja bili smo mnogo stariji od Phyl, naravno, trebali smo krenuti u srednju školu kad se ona rodila. Bio sam zaprepašten kad je pobjegla, bila je tako slatko dijete. O, majko, žao mi je!

Suze su se kotrljale obrazima Elizabeth Denton. Okrenula je lice od Hala i obrisala ga bijelim rupčićem.

- Ne znam što učiniti! - Hal je poskočio iz fotelje i stavio joj ruku na rame. - Majko, čuj, policija bi možda mogla pomoći ako se Phyl zaista javila tati...

- To je u njegovoj glavi - nježno je rekao Royce. - Nikad se nije uistinu pomirio s njezinim odlaskom.

- Ne, meni se čini da je on to prihvatio - suprotstavio se Hal. - Zato mi je tako čudno što je sad spominje.

- Prihvatio? - Elizabeth je podigla pogled prema Halu. Ispod lijevoga oka, gdje su joj suze rastopile šminku, koža joj je bila tamna. - Nikad nije promijenio oporuku. Osim moje zaklade, imovina će se podijeliti na jednake dijelove njegovoj živućoj djeci. Svoj.

- Da, ali ipak mislim kako bismo trebali pokušati.

Marty je proučavala Hala, a nove su joj se mogućnosti otvarale pred očima. Ti su momci voljeli svoju obitelj, dakako, no također su razmišljali o onome što



*je najvažnije. A najvažnije je bilo to što bi sestra, koja je nestala, ali se još uvijek nalazi u oporuci, mogla dugo vremena zadržavati sređivanje imovine. - Gospodine Denton - rekla je, a oba su se para plavih očiju okrenula prema njoj. - Nije mi potpuno jasno što želite da naš ured učini u ovom trenutku.*

*- Pa, što se tiče Phyl - odgovorio je Hal - možda bi se Wes Cohran mogao ponovno raspitati.*

*- Vidite, Hal mlađi natječe se za Kongres - dodao je Royce, a smiješak mu je ponovno zatitrao na umornim usnama. - Bilo bi lijepo imati uredno sređene obiteljske financije. A ako se počne raspravljati o pomno čuvanoj obiteljskoj sramoti, želi biti u stanju reći kako je učinio sve što je bilo u njegovoj moći.*

*- Svakako, i to je dio toga. - Halov je pogled bio otvoren i iskren. - Ali, u vražju mater, mislim da smo radi tate i Phyl dužni provjeriti ima li čega u njegovoj priči.*

*- Mogu li ga vidjeti? - upitala je Marty.*

*- Vjerojatno neće reći ništa smisljeno. - Iznenada postavši oprezan, Hal se uspravio i pogledao na sat.*

*Royce je lijeno ustao. - Dosad smo gospođici Hopkins pružili samo naklapanja, Hal. Ti pripremi naše stvari. Ja ću je odvesti.*

*Na katu se iz središnjeg hodnika moglo ući u svaku sobu. Royce je dotaknuo Martyn lakat, pokazao prema jednim vratima i slijedio je unutra. Televizija u boji nečujno je radila, titrajući zlatno, ružičasto, zelenkasto. Plavokosa žena u bijeloj odori medicinske sestre njihala se u stolici na mjestu s kojeg je mogla vidjeti i ekran i čovjeka koji je drijemao u bračnom krevetu od mahagonija. Marty je bila šokirana vidjevši kako krhko sudac Denton izgleda. Činilo se da će mu kosti probiti ispijenu kožu. Izgubio je svu kosu.*

*Sestra je skinula slušalice i ustala, uputivši topli osmijeh Royceu Dentonu. - Zdravo, Royce.*

*- Kako si, Lisa? Ovo je Martha Hopkins iz šerifova ureda.*

*- Marty Hopkins - ispravila ga je. - Drago mi je, Lisa.*





- Aha, bog. - Lisa je imala trokutasto lice, nasmiješene oči i razbarušenu crvenkastoplavu kosu povezanu vrpcom na zatiljku. - Mislim da smo se već jednom upoznale, prije nekoliko godina - dodala je. - U Slam Dunku. Ti si žena Brada Hopkinsa, zar ne?

Slam Dunk. Separei od tamne hrastovine, krigle piva, jantarna svjetla koja se žare u sumaglici dima cigareta, Elvisove pjesme koje bubnjaju u pozadini. Brad je pozdravio prijatelja potapšavši ga po leđima te odvuкао njega i njegovu djevojku crvenkastoplave kose do separea kako bi ih upoznao s Marty. Svi su četvero pjevali Elvisovu pjesmu *Ain't nothing but a hound dog*, a Brad je zavijao poput psa u luckastom kontrapunktu. Marty se hihotala poput školarke. Do vraga, nedostaje joj Brad.

- Stare frendice, ha? - Royce se nasmiješio, a zatim okrenuo prema Lisi. - Kako je pacijent?

- U redu. Promijenila sam mu posteljinu, a odmah nakon toga primio je sedativ. Samo... njegov sustav ne reagira dobro na lijekove.

- Doktor Hendricks kaže da mu je to jedina šansa. Ne mogu ga operirati.

- Znam. Ma, ako itko može pobijediti bolest, to je on.

- Kažeš da je pod sedativima. Ima li šanse da se probudi? - Marty se nadala da će mu moći postaviti pitanja o Phyllis, o Mackayu.

- Teško je reći - rekla je Lisa. - Dnevni sedativi nisu tako jaki. Ali ipak mora nešto uzimati.

Marty je primijetila da su sučeve ruke zavezane za ogradu kreveta. Royce je slijedio njezin pogled. - Uglavnom je to radi njegove zaštite - blago je rekao. - Ali i naše. Možda ste zapazili modricu na majčinu oku? Ima napadaje, ali još uvijek je iznenađujuće jak.

- Kao bik - rekla je Lisa.

Marty je od djetinjstva znala kako je teško paziti na podivljalog muškarca. Sa suosjećanjem okrenula se prema Lisi. - Je li rekao išta što bi te navelo pomisliti da bismo trebali nešto istražiti?

- Pa... gospodin Denton, Hal, misli tako.



- *Kakve si ga stvari čula govoriti?*

- *Ne obraćam baš mnogo pozornost. Nema baš mnogo smisla ono što govori.*

*Naročito ako imaš slušalice. Ali, do vraga, Hopkinsova, ne možeš kriviti Lisu zbog toga. To je dovoljno gadan posao i bez slušanja nesuvislih umobolnosti. - Spominje li kćer? - upitala je.*

- *Moja kćer - glas je bio bogat i mekan te ga Marty u prvom trenutku nije povezala s oronulom figurom privezanom za krevet. No, tada je zapazila sučeve oči. Vatreno plave, privukle su je. - Phyllis - rekao je. - Vi niste Phyllis.*

- *Ja sam iz šerifova ureda.*

- *Šerif. Pronađite moju kćer.*

- *Pokušat ćemo, gospodine.*

- *Ona me ubija.*

- *Da, gospodine. Kako vas ubija?*

- *Iznutra. Svrkla me. - Sjajne su se oči zatvorile, a zatim ponovno otvorile. - Vuk.*

*Glas mu je bio toliko uvjeren da se Marty gotovo osvrnula u potrazi za sivim krznom, iako je s tugom shvatila da iz starca govori ludilo. - Razumijem, gospodine.*

- *Kad je Phyllis pobjegla, to ga je gotovo slomilo - blago je rekao Royce. - Ali, konačno se oporavio i...*

- *Umukni, Royce! - povikao je starac. - Ili ćeš ići u krevet bez večere!*

*Royceove su se obrve izvile, kao da želi reći »Vidite što mislim«. - Da, gospodine - odgovorio je.*

- *Suce Denton, što je s Mackayom? - upitala je Marty.*

- *Mackay. Idiot!*

- *Gospodine, što vam je Mackay učinio?*



*Usne su mu se na trenutak pomakle, no bljesak plavetnila iznenada se smračio, a kapci se ponovno spustili.*

*Eto, Hopkinsova, nećeš dobiti pohvalu za taj razgovor. Marty se odmakla od kreveta. - U redu. Hvala, Lisa, pretpostavljam da ovdje ne možemo više ništa učiniti. Javi se našem uredu ako što iskrсне, može? - Marty je načrčkala broj na čistu stranicu i otrgnula je.*

*- Naravno. Vidimo se. - Lisa je stavila papir u džep i posegnula za slušalicama.*

*Marty je slijedila Roycea Dentona natrag u polumračni hodnik. Zastao je na vrhu stepenica, prepriječivši joj put. - Oprostite što sam vam krivo izgovorio ime, Marty Hopkins - promrmljao je.*

*- Nema problema.*

*Stajao je tako blizu da je mogla osjetiti miris njegova losiona poslije brijanja. Njegova joj je ruka nježno dotaknula vrat. Marty se ukočila. Ponovno se nasmiješio i podigao grančicu kozje krvi koju joj je skinuo s ovratnika.*

*- Oh! Hvala! - Nadala se da se nije zarumenjela.*

*- U svako doba, gospođo Hopkins.*

*Pohrlila je mimo njega niz stepenice. Hal Denton stajao je u predvorju vežući kravatu. - Kako mu je? - upitao je.*

*- Uglavnom onako kako ste rekli. Je li vam spominjao vuka?*

*- Vuka? Ne sjećam se. - Njegove plave oči, blaže od očevih, zapiljile su se u nju. - Čujte, žao mi je, vjerojatno ćete se samo uzalud truditi. No, morao sam vas zamoliti. Možemo li još što učiniti prije nego odjurimo?*

*- Za sada ne, gospodine Denton. Ali, molim vas, izvješćujte me. Provjerit ćemo nekoliko stvari i javiti vam ako što pronađemo.*

*- Hvala. - Zgrabio je plavi sako iz ormara. - Hajde, Royce, idemo!*

*- Hal, Royce, ne zaboravite čiste košulje! - Elizabethin blagi glas dopro je kroz nadsvođeni ulaz u dnevni boravak.*



- *Do vruga!* - dvojica muškaraca požurila su prema stražnjem dijelu kuće.

*Elizabeth Denton proučavala je Marty, prelazeći po prvi put živahnim očima od Martyne značke do lica i natrag.*

- *Postoji li još što, gospođo Denton?* - upitala je Marty.

- *Ne, zapravo. Jedino... rekao je »vuk«?*

- *Da.*

- *Možda...* - napeto je zurila u Marty. - *Pokušajte na odsjeku za biologiju.*

- *Na odsjeku za biologiju?*

*Pogledala je prema vratima. - Na Sveučilištu u Indiani - prošaptala je. - Među profesorima. Preziva se Wolfe. - Kad su se muškarci vratili, povukla se u nadsvođeni prolaz. - Doviđenja.*

*Oči su joj se sjajile od suza. Hal i Royce poljubili su je na odlasku i otpratili Marty do automobila, praćeni žalobnim zavijanjem pasa.*

## *Poglavlje treće*

*Wes Cohran proučavao je predmete iz lisnice koje mu je pokazivao forenzičar državne policije. Nije bilo novca - jasno. No, osobne su isprave još uvijek bile tamo. Vozačka dozvola države Indiana na ime David Goldstein, 191 cm, 69 kg, smeđa kosa, smeđe oči. Dvadeset sedam godina. Adresa na Lawrence Roadu. Zatim, studentska iskaznica Sveučilišta u Indiani. Što je, do vruga, student Sveučilišta u Indiani radio toliko daleko na jugu? Pogledao je datum - prije šest godina. Bivši student, dakle. Goldstein ju je vjerojatno zadržao radi dobijanja posebnih studentskih popusta na karte. Sljedeća je bila bankovna kartica, Salemska narodna banka. Nije bilo kreditnih kartica. Fotografija nasmiješene crnkinje, mlade i lijepe. Sranje! Nije mu se sviđao osjećaj vezan za to ubojstvo. Wes Cohran kimnuo je forenzičaru u znak zahvale i pogledao preko polja u blijedo nebo. Danas bi se temperatura mogla popeti i do trideset stupnjeva. A ima posla preko glave. Prošle je godine doktor Hendricks s*



*negodovanjem odmahivao glavom na Cohranov krvni tlak. - Lakše, Wes. Prenaporno radiš. Pusti neka mlađarija trči uokolo.*

*- Sranje, doktore! Znaš da me izjeda sjedenje u uredu. Onda kad sam sredio nogu gotovo sam umro od dosade.*

*No, tu i tamo nešto bi ga steglo u prsima poput željeznog stiska, a dok bi se na trenutak odmarao i dahćući čekao da prođe, pitao se nije li liječnik možda bio u pravu, nije li taj posao postao prezahtjevan za stari stroj. Ali, do vraga, tek mu je pedeset osam godina. Još je mnogo dobrih godina pred njim.*

*Ipak, nije mu se sviđao osjećaj vezan uz taj slučaj. Nimalo. Kako si se uvalio u takvu nevolju, sinko? Što si to uskomešao u tim brdima?*

*Grady Sims polako mu je prišao, zbunjenog izraza na duguljastom licu, te mu predao plastičnu vrećicu za dokaze. Unutra se nalazila kartica veličine sedam puta dvanaest centimetara. Netko je na njoj nacrtao krug, gotovo potpuno ispunjen debelim znakom plusa. Na mjestu križanja krakova nalazio se romb, a u njemu suzoliki oblik koji bi mogao predstavljati kaplju krvi. Grub, ručno izrađen znak Klana.*

*- Sranje! - rekao je Wes Cohran i podigao pogled prema Gradyju Simsu.*

*- Bila je na grobu - rekao je Sims. - Pronašli smo je kad smo tek počeli kopati kako bismo vidjeli što je unutra.*

*- Jesu li je vidjeli državni forenzičari?*

*- Ne, gospodine. Pronašli smo je prije nego što smo ih zvali.*

*- Zasad šuti o tome.*

*Sims je kimnuo i vratio se drugima. Promatrajući ga, Cohran je začuo korake iza sebe. Bila je to Hopkinsova. Smiješila se.*

*Marty Hopkins bila mu je draga. Poznao ju je dok je još bila malena Marty LaForte, nestašna kćer njegova prijatelja Rustyja LaFortea. On i Rusty podučavali su je košarci, dječaćkim pravilima. Tulili su i pljeskali jedan drugoga kad bi u driblanju i ubacivanju nadigrala sve devetogodišnjake u okrugu, uključujući njegova sina Billyja. No, nakon što se Rusty još jednom napio i pickupom zaletio u stablo, majka je odvela Marty na sjever u*



*Bloomington i odgojila je kao gradsko dijete. Cohran ju je vidio samo jednom u tih deset godina, onda kad je otišao s prijateljima na vikend u Bloomington gledati utrku Little 500. A tamo je bila ona, odrasla, slatka poput bubamare na onom triciklu, trseći se da pobijedi tvrdoglavom odlučnošću koju je zapamtio iz mlađih dana. Uzeo si je u zadatak ići joj čestitati. - Hej, Marty LaForte, bravo!*

*- Hvala! - Podigla je pogled prema njemu, obraza ružičastih od pobjede. Prepoznavanje i oduševljenje ozarili su joj lice. - Treneru?*

*- Aha.*

*- K vragu! Treneru!*

*- Aha. - Mućkao je pivo u čaši. - Kako ti je majka?*

*- Nije loše. Kako ste vi?*

*- Nije loše.*

*No, prije nego što su uspjeli razmijeniti još koju riječ, naišao je vrtlog njezinih prijateljica iz sestrinstva, koje su je povukle u mladenačkiju proslavu. Poslije joj se majka vratila u rodni grad, no on nije vidio Marty sve do prije pet godina, kad je ta ništarija od njezina muža otišla u još jednu potragu za radijskom slavom, a ona se vratila u rodnu kuću. Jednoga se dana pojavila ispred njegova radnog stola, držeći u naručju četverogodišnju kćerku. - Šerife Cohran, zaista mi je neophodan posao - rekla je. Ispostavilo se da je radila za osiguranje na Sveučilištu u Indiani. Wes se sjetio kako je njezin otac pomagao Billyju dok su još obojica bili živi. I tako je primio Marty kao telefonisticu. No, ostala je prodorna kakva je i bila. Zanovijetala mu je sve dok je nije poslao u izvidnicu. Zvala ga je »gospodine«, a ne »treneru«, ali i dalje je željela igrati po dječaćkim pravilima.*

*- Bog, Hopkinsova! Koja je priča s Dentonovima?*

*- Ništa naročito - rekla je, odmičući smeđu koverču s čela. - Cijela je obitelj shrvana zbog toga što je sucu Dentonu toliko loše. Prilično je propao.*

*- Vidjela si ga?*

*- Pokušala sam razgovarati s njim. No, nije baš bilo mnogo smisla u njegovim riječima. Hal mlađi misli kako optužuje nekoga da ga pokušava ubiti.*



*Možda se radi o nekome koga je osudio. Ali, nije mi jasno kako bi mu netko mogao prouzročiti tumor na mozgu.*

*- Aha. Netko koga je osudio - netko određen?*

*- Sudac je spomenuo Mackaya. I druge.*

*- Ah da, Bert Mackay s benzinske crpke. Napio se i stjerao onog malca s ceste. Ali, već nam neko vrijeme ne pravi nikakve probleme.*

*- Također je spomenuo kćer, koja je pobjegla prije dosta vremena.*

*- Da, to je bilo prije nego što si se vratila.*

*- Žele da ponovno izdamo objavu o potrazi.*

*- Sranje, od toga neće biti nikakve koristi. Dosad je već odrasla, a nemamo ni fotografiju. Vjeruje li Hal Denton uistinu da njegova sestra ima kakve veze s očevim problemima?*

*- Kako se meni učinilo, Hal Denton ima svojih problema. Ne želi da ljudi misle kako je bezosjećajan brat, bezosjećajan sin. Osim toga, trebat će novac.*

*- Misliš, za kampanju?*

*- Aha. Vidite, dok mu je otac bio zdrav vjerojatno je mogao posuditi nešto novca od njega. A sad ne može. I ako mu otac umre, novac će biti blokiran sve dok traže kćerku, jer ostavština treba biti podijeljena na jednake dijelove među njegovom živom djecom.*

*- Čovjek bi pomislio da će pokraj tri odvjetnika u obitelji napisati bolju oporuku nakon njezina bijega. - Cohran je ponovno skrenuo pogled prema brdima. - No, s druge strane, jasno mi je kako se to moglo dogoditi. Hal i Royce nisu željeli zamarati staroga oporukom dok se ne ohladi od činjenice da je Phyllis pobjegla. U početku je bio zaista uzrujan. Puno je oboljevao. Tvrdili su da se radi o trakavici ili tako nečemu, ali meni se uvijek činilo da čezne za djevojčicom. U svakom slučaju, Hal i Royce čekali su sa stavljanjem teme na dnevni red. A onda, paf, ode njegov razum i sad ne može izvršiti valjanu promjenu oporuke. Što ti misliš o tome, Hopkinsova? - Oštro ju je pogledao.*

*- O njegovoj oporuci?*



- O njegovu razumu.

- Mislim da je svakako izvjetrio. Nekoliko stvari koje je rekao gotovo su imale smisla, no ostatak je bilo samo buncanje. Koliko sam uspjela shvatiti, rekao je da ga kćer ubija. Također je govorio o vuku.

- Sranje! O vuku?

- Njegova žena misli da se to odnosi na profesora Wolfea. Nekog biologa. Nije mi rekla zašto to misli.

- Profesor Wolfe. Ne mogu ga nigdje smjestiti. - Zurio je prema brdima, a zatim odmahnuo glavom. Sunce se uspelu po magličastom nebu, sjenke su postale kraće.

- Gospodine?

- Ha?

- Zate li tko je bio u grobu? - Pokazala je rukom u pravcu polja, gdje su državni forenzičari još uvijek radili.

- Ah! Nije još službeno, ali isprave pripadaju izvjesnom Davidu Goldsteinu. Adresa je Lawrence Road. Prije nekoliko godina bio je student Sveučilišta u Indiani.

- Mogu li što učiniti?

Njezina je revnost titrala u zraku i razljutila ga. - Do vraga, ne, Hopkinsova! Nisi na ovom slučaju!

Čeljust joj se stegnula i on je zažalio što je viknuo. - Želim da prvo provjeriš stvar s Dentonovima - rekao je blažim glasom.

- Ja ću izdati objavu o potrazi za kćerkom. Ti provjeri Mackaya i tog profesora Wolfea.

- Da, gospodine. - U sivim joj je očima ključala srdžba.

- To je naredba.

- Da, gospodine. Ali, ne morate me štiti, gospodine. Mogu raditi sve što i oni - kimnula je glavom u pravcu muškaraca koji su pretraživali plitki grob.





- Znam to, Hopkinsova - odbrusio je Cohran. - No, glasači ne znaju. Uzmimo da netko od njih nastrada na poslu, on je junak, nema problema. Ali ako se nešto dogodi tebi, morat ću provoditi četrdeset sati dnevno objašnjavajući zašto si bila na tom zadatku. Pojavit će se novinari, televizija, šupljoglavci sa Sveučilišta u Indiani. Nije vrijedno toga.

Hopkinsova je presjekla njegovu i svoju srdžbu te prešla na stvar. - Dakle, mislite da će netko nastradati.

Slegao je ramenima. - Ovdje se radi o gadnom tipu.

- Više njih, zar ne? - Glas joj je bio jednoličan, profesionalan. - Imamo ubijenog Židova i spaljen križ. - Pokazala je na vrećicu za dokaze koju je još uvijek držao u ruci. - I crtež križa i kaplje krvi. Radi se o Klanu, zar ne?

- Hopkinsova, čula si naredbu!

- Da, gospodine.

- Klan u ovom okrugu nije učinio ništa ozbiljno otkad sam ih prije petnaest godina pribio uza zid jer su pretukli Emmeta Hinesa. Jasno?

- Da, gospodine. Vi poznajete te ljude mnogo bolje nego ja, ali... - Duboko je udahнула. - Zna, gospodine, moram ići u Bloomington provjeriti tog profesora Wolfea zbog Dentonovih. Ne bi mi oduzelo mnogo vremena kad bih se raspitala o Goldsteinovim studentskim danima.

Ogorčeno ju je gledao.

- Dakako, ako se radi o Klanu, možda će FBI preuzeti slučaj i nitko od nas neće raditi na njemu - rekla je.

- Federalci? Nećemo zvati te imbecile! Riješit ćemo slučaj ovdje, brzo. FBI nema pojma o ovim brdima.

Uperila je sive oči u njega. Nije morala reći »Ja poznajem ova brda«.

Poražen, progundao je. - U redu, raspitaj se o Goldsteinu dok si tamo. Ali, Dentonov je slučaj prioritet, jasno?

- Da, gospodine! - Nestala je u pravcu auta, hitro poput srne.



*Wes Cohran spustio je pogled na crtež kaplje krvi i u istom trenutku požalio što joj je dopustio da se umiješa. Nije joj rekao da je na tijelu izgleda bilo i drugih rana. Ne samo odrezane genitalije, strpane u usta, nego i rupe od čavala, zapravo velikih šiljaka, u stopalima i dlanovima.*

*Nadao se da će se ispostaviti da su nastale nakon smrti.*

## *Poglavlje četvrto*

*U matičnoj knjizi Sveučilišta u Indiani Marty je pronašla kratak zapis o Davidu Goldsteinu. Pohađao je četiri semestra studija engleske književnosti i zapadne civilizacije. Njegove ocjene, četvorke i trojke u prva dva semestra, u trećem su se semestru srozale, a u četvrtome rasplinule u nizu »neispunjenih obveza«. Marty je zapisala imena profesora. Samo se jedno ime, McHale, pojavilo dva puta. Imala je sreće, profesor McHale bio je u svom kabinetu u Ballantine Hallu.*

*- Goldstein. Da, nejasno ga se sjećam - rekao je McHale. Suhonjav, osim u predjelu trbušćića, imao je običaj jezikom gurkati sredinu gornje usne dok je razmišljao. - Bistar student, ali izostajao je s predavanja, prekasno predavao eseje... ah, da, tu smo. - Izvadio je malen zeleni imenik iz gomile sličnih. - Evo ga. Roman dvadesetoga stoljeća. Da, vidite, dobio je minus pet iz dva eseja, tri na ispitu, a nikad nije predao treći esej.*

*- Jeste li ga uopće uspjeli upoznati?*

*- Ne. Ne možete savjetovati studente ako vam ne dođu i ne zamole vas. Razgovarao sam s njim kratko, nakon predavanja, ali nikad me nije posjetio u kabinetu.*

*- Sjećate li se je li imao nekih posebnih prijatelja? McHale je jezikom gurnuo usnu. - Prijatelja? Pa, vidio sam ga jednom u Plum'su za stolom s nekim ljudima. Prepoznao sam jednoga od njih, ponekad tamo svira jazz, saksofon. Uh, kako se ono zove? Crnac je.*



*Aha, to se poklapa s karticom Klana. Marty je počela stjecati sliku o Goldsteinu.*

*- Carter? - nagađao je McHale. - Ili tako nekako. Žao mi je, ne mogu se sjetiti imena.*

*- Pitat ću u Plum'su. Molim vas, nazovite me ako se sjetite još čega o Goldsteinu. - Pružila mu je telefonski broj.*

*Bilo je sunčano poslijepodne kad je izišla iz Ballantine Halla. Nekoliko je auta klizilo vijugavim putem obraslim u drveće ispred visoke zgrade. Parkirala je patrolno vozilo s druge strane ulice, na parkingu Memorial Uniona ukrašenom stablima u cvatu, oko koga je tekao sićušan potok. Najljepše parkiralište u državi, pomislila je. Hoće li prvo otići do Plum'sa? Ne, točno iza Ballantinea nalazio se Jordan Hall, novo krilo zgrade Odsjeka za biologiju, izrađeno od stakla i čelika. To je bio službeni razlog njezina dolaska. Slučaj Denton, a ne Goldsteinovo ubojstvo. Marty je uzdahnula i okrenula se te pješice prešla preko drvenog mosta koji je vodio u Jordan Hall.*

*Nije bilo odgovora na njezino kucanje na vrata kabineta profesora Wolfea na trećem katu, no četvero vrata dalje kabinet pun polica s knjigama bio je otvoren. Na pločici pokraj vrata pisalo je RONALD HART. Na radnom je stolu ležala otvorena vrećica kukuruznog čipsa. Muškarac širokih ramena u odrpanom sivom džemperu izvlačio je knjigu s police. - Oprostite - obratila se Marty njegovim leđima. - Tražim profesora Wolfea.*

*Okrenuo se s izrazom punim gađenja, koji se pretvorio u iznenadno zanimanje kad je primijetio odoru. - Opa, što je to naša vrlo profesorica Wolfe učinila ovaj put? Oborila nekoga starim pickupom ili su se roditelji jedne od djeva pobunili?*

*Profesorica. U redu. - Samo joj želim postaviti nekoliko pitanja - jednolično je rekla Marty.*

*- To kažu sve djeve - uzdahnuo je muškarac - ali mislio sam da bi djeva šerifica mogla biti drukčija. - Smeđa mu je kosa bila prošarana sijedima, a tijelo mu je bilo mlohavo. Oči boje lješnjaka ocjenjivački su prelazile preko njezine odore. Većina je muškaraca odoru smatrala odbojnom, no Marty je dobila osjećaj da bi kod njega mogla pobuditi maštarije.*



- *Možete li mi reći gdje ću naći profesoricu Wolfe? - hladno je upitala.*
- *Ovaj put slučajno mogu. Trenutačno su u razredu. Zaškiljio je prema kompliciranom digitalnom ručnom satu, kao da pokušava odgonetnuti vrijeme iz mjesečevih ciklusa i mjena, oseke i plime.*
- *Bit će gotovi za deset minuta - zaključio je. - I to će možda biti vaša jedina prilika da ugledate to neuhvatljivo stvorenje.*
- *U redu. Vi ste profesor Hart?*
- *Točno.*
- *Ja sam zamjenica Hopkins, okrug Nichols. Profesore Hart, možete li mi što reći o profesorici Wolfe?*
- *Dakle, ipak je u nevolji? - Zvučao je gotovo oduševljeno.*
- *Očekivali ste da je u nevolji?*
- *Pa, kažu da je jednom ubila čovjeka.*
- Zapiljio se u nju iz blizine, a Marty je dala sve od sebe da joj glas zvuči distancirano i hladno. - Kad se to dogodilo?*
- Hart je podigao vrećicu kukuruznog čipsa i ponudio je. Kad je odmahнула glavom, sam je uzeo punu šaku. - Ne znam zapravo pojedinosti - rekao je. - Samo ono što studenti pričaju. Kažu da se radilo o samoobrani, neki joj je tip dodijavao u prirodi.*
- *Razumijem. Kako se zovu ti studenti?*
- *O, Bože, ne sjećam se. Ima već sigurno pet godina otada. Marty je odlučila poslije se vratiti na tu temu.*
- *U redu - rekla je. - Oboje ste biolozi?*
- *Svaka sličnost tu prestaje. - Hart se kratko nasmijao i zagrabio još jednu šaku čipsa. Glas mu je od hrskanja zvučao elektrostatično, poput pokvarenog radija. - Ja naporno radim. Ona je uvijek na terenu ili leti prema terenu. Nikad ne sudjeluje u odborima, nikad je nema u kabinetu.*



*Marty je bacila pogled na police s knjigama. - Profesori izdaju puno knjiga, zar ne? Izdaje li ona knjige?*

*- Ah, naravno, izdaje. Ne znam zašto žele te proklete gluposti. Sav taj novi val znanosti o zemlji, sama nagađanja. Trebala bi predavati evolucijsku biologiju, no bavi se svime drugim. - Ponovno se okrenuo prema policama i izvadio tri knjige. Na gornjoj, sivih korica, nalazio se crtež plosnatog kolutićavog crva, čija su usta bila okružena ružnim kukama. Evolucija parazita. Sljedeća je imala apstraktan valovit uzorak na mornarskoplavoj podlozi. Oblici života u razdoblju Arhaik. Treća je bila nešto o placentaliama. Profesorica Wolfe bila je navedena kao autorica sve tri. Hartova su se usta iskrivila u luk. - A trenutačno govori da radi na špiljskoj fauni. Prilagodba tami. Nitko ne može biti stručnjak za sva ta područja. Plitke knjige, nemaju mnogo sadržaja.*

*- Jeste li vi stručnjak za neko od tih područja?*

*- Ne. - Oštro ju je pogledao, kao da pokušava zaključiti je li ga uvrijedila. - Moja su specijalnost bolesti biljaka i, vjerujte mi, to je više nego dovoljno. Dakako, preklapam se s Wolfeovom kod biljnih parazita. A u njezinim poglavljima o biljnim parazitima nije bilo ni jedne jedine izvorne činjenice!*

*Marty je bacila pogled na police s knjigama poslaganima abecednim redom prema autoru. Pod Hart nalazila se jedna jedina velika knjiga živih boja, Uvod u bolesti biljaka. Očito udžbenik. Imala je nejasnu predodžbu o tome da udžbenici nemaju tako prestižan status među profesionalnim akademikima kao druge knjige. No, ako se iza njegove odbojnosti prema profesorici Wolfe krije profesionalna ljubomora, najbolje je ne pitati ga sad o tome. Željela je njegovu suradnju. - Vole li je studenti? - upitala je.*

*- Nekoliko njih. Njezini mali robovi. Uvijek trče za njom u brda. Većina studenata ionako ne mari za biologiju. Prebace se na povijest čim otkriju da biologija zahtijeva naporan rad, kao i kemija. Što se nje tiče, dođe na predavanje, pokupi poštu i nestane.*

*- Kamo ide kad nestane?*

*- Terenski rad. Ne, ne, ne pitajte, nemam ni približnu ideju o tome. Nitko ne zna što profesorici Wolfe i njezinim djevama znači terenski rad. No, evo njezine adrese. - Naškrabao ju je na blok. Nije ju trebao tražiti, primijetila je Marty. -*



*No, naravno, to je samo privremeni stožer - nastavio je. - Seljaka se uokolo. Vjerojatno će uskoro otići na neko plaćeno putovanje u trope. Od posljednjih deset godina ovdje je provela samo tri! Ostalo su sve stipendije. Terenski rad.*

*- Pa, hvala vam na pomoći. Idem vidjeti hoću li je uspjeti uhvatiti nakon predavanja. Koja prostorija?*

*Hart nije bio dobrostiv prema kolegici, razmišljala je Marty dok se spuštala stubištem prema predavaonici u prizemlju na koju ju je uputio. No, bolje je čuvati se prosuđivanja. Ponekad su i nedobrostitvi ljudi u pravu.*

*Bila je to jedna od predavaonica u kojoj su se redovi spuštali radi bolje vidljivosti. Marty se uspela stubama kako bi ušla u stražnji dio prostorije. Unutra je bilo mračno, jedina je svjetlost dopirala s rubova zaslona na prozorima te sa sjajne slike na platnu u prednjem dijelu prostorije. Bila je to neka vrsta zemljopisne karte, no Marty nije mogla odrediti mjesto.*

*- Ovdje možete vidjeti kako se Južna Amerika i Afrika uklapaju. - Žena je govorila ugodnim promuklim glasom, dok je svijetleća strelica puzala po karti. - Već smo iz fosilnog zapisa vidjeli kako su u tom razdoblju u susjednim područjima napredovale iste vrste. A sad skoknimo naprijed, u doba prije dvjesto milijuna godina. Sustav pukotina duž ovih linija raskolio je Pangeu, a Atlantski se ocean počeo otvarati. - Novi dijapozitiv s poznatijim kontinentima zamijenio je prvu kartu. - Ovaj događaj još uvijek nije završio. Još i danas ocean se širi. Duž pukotina stvara se nova oceanska ploča, a američki, euroazijski i afrički kontinent svake se godine razdvajaju otprilike dva i pol centimetra. - Strelica se isključila. - U redu. Idući put govorit ćemo o evoluciji vrsta na razdvojenim kontinentima.*

*Svjetla su bljesnula, a Marty je zaškiljila. Studenti su zatvarali bilježnice i polako se spuštali niz redove prema vratima. Dolje, u prednjem dijelu predavaonice, predavačica je vadila dijapozitive iz okvira. Visoka, smeđokosa žena u bijelom laboratorijskom ogrtaču. Nekoliko se djevojaka naguralo oko nje, ali ona je izgledala kao da je u velikoj žurbi, gotovo uznemirena, pokazujući prema vratima i s treskom zatvarajući aktovku. Marty se počela spuštati prolazom između redova, no on se napunio studentima te je izašla kroz vrata na koja je ušla i potrčala stubama, izmičući ljudima. No, dok je stigla do donjeg*



*hodnika, i on se popunio studentima. Krajičkom oka zapazila je kako profesorica Wolfe odmiče dugim koracima i nestaje iza ugla.*

*K vragu! Nije trebala biti tako pristojna i čekati straga. No, većina profesora koje je poznavala zadržala bi se trenutak-dva nakon predavanja, u slučaju da netko ima neko pitanje.*

*Kad je došla do hodnika, profesorice Wolfe nije bilo. Požurila je prema trećem katu, ali njezin je kabinet bio u mraku. No, profesor Hart stajao je na prozoru svoga kabineta i zurio van.*

*- Oprostite, profesore Hart. Jeste li vidjeli profesoricu Wolfe?*

*- Ah, tu ste! - Pogledao je preko ramena i domahnuo joj. - Skliznula vam je kroz prste, zar ne? Pogledajte!*

*Marty je prišla prozoru. Izlupani crni pickup udaljavao se prilaznim putem ispod njih, skrenuvši na zapad u Third Street.*

*- K vragu! - rekla je Marty. - Eto, morat ću kasnije popričati s njom. Imate li njezin telefonski broj?*

*- Ah, ona ne posjeduje nešto tako buržoasko kao što je telefon. Blagi Bože, ne. Kaže da će je ljudi pronaći ako je nešto zaista važno. A ako nije, što je onda briga?*

*- Logično - priznala je Marty. - Hvala na pomoći.*

*Je li njezino pitanje bilo zaista važno profesorici Wolfe? Nije. Buncanje bolesnog starca. No, Hal mlađi želio je istragu, a on je važan čovjek. A Marty je još uvijek progonila žestina u riječima Elizabeth Denton.*

*Kad se vratila u patrolno vozilo, pogledala je adresu koju joj je dao Hart. Na jug do Plum'sa provjeriti Goldsteinove prijatelje ili na zapad pokraj zgrade suda sustići profesoricu Wolfe? Sjećala se Plum'sa iz studentskih dana. Bio je otvoren do kasno, redoviti su se gosti pojavljivali tek iza deset. Plum's kasnije, dakle.*

*Prvo Wolfeova.*



## *Poglavlje peto*

*Marty se provezla pokraj trga na kojem se nalazila zgrada suda, prošla kroz Whitehall Pike prema sporednim cestama te nagazila do stodvadeset na ravnim dionicama. Kad je gotovo pregazila mačku, malo je usporila. Samo mirno, Hopkinsova. Glupo je uništavati gume kad nisi u naročito velikoj žurbi, samo si frustrirana jer ti je profesorica šmugnula.*

*Dugačak, izbrazdan put vodio je uzbrdo kroz zamršena stabla i puzavce. Na velikoj čistini, gotovo livadi, među divljim cvijećem i visokom travom, ugnijezdila se kuća. Crni pickup i VW-buba mirovali su pokraj nje. Tri mlade žene nalazile su se na trijemu, nagnute nad knjigom.*

*- Bog! - doviknula im je Marty kad je izišla. - Je li profesorica Wolfe u blizini?*

*- Ne, nije.*

*Marty je pogledala prema pickupu. - Očekujete li je uskoro?*

*Jedna od njih, s jamicama na obrazima, brzo se spustila stubama. Nosila je majicu s likom medvjeda Yogija. - To se nikad ne zna.*

*- Ja sam iz šerifova ureda, imamo nekoliko važnih pitanja za nju.*

*Djevojka je zaškiljila prema znački i polagano kimnula glavom.*

*- Možete li mi reći gdje je mogu naći?*

*Dvije djevojke na trijemu nasmijale su se. Činilo se da provjeravaju brojčani kod na nekim plastičnim posudama. - Ne voli da je se ometa - rekla je majica s medvjedom Yogijem.*

*- Da, to sam već shvatila. Ne bi trebalo dugo trajati.*

*Slegla je ramenima i mahnula prema brdima iza kuće. - Pokušajte u starom kamenolomu, iza onih cedara.*

*- Postoji li cesta? - Marty je pokazala na automobil.*





- *Most je odnijela voda prije mnogo godina.*

- *U redu. Hodat ću.*

*Marty je prešla livadu i utonula u šumu. Postojala je neka vrsta staze, no šipražje ju je suzilo, a grane vinove loze splele se iznad glave te se često morala sagibati. Nakon desetominutnog hoda začula je žabe i kreštavi zov šojki.*

*Kamenolom je bio velik ožiljak na zemljinoj kori, pokrivač tla i vegetacije bio je otrgnut s blijedog kamena. Veliki huktajući strojevi i ljudi bušili su, udarali čekićima i minirali blokove gole stijene, ostavivši divovsku provaliju, koja je podsjećala na sedmerokatno slovo V. Dno se napunilo vodom, koja se tirkizno bljeskala pod vrućim nebom. Uvrnuti kablovi i tračnice hrđali su u vodi. Prije mnogo godina na odlasku ih je odbacila kamenolomska tvrtka, kako bi obeshrabrila kupače. U udaljenom je dijelu vidjela sjenovit kostur automobila, napola potonulog, prošaranog rupama od metaka iz kojih je curila hrđa boje osušene krvi.*

*Marty je pogledom prešla preko kamenih rubova kamenoloma. Nije bilo nikoga. - Profesorice Wolfe? - uzviknula je. Glas joj je zazvučao slabašno u prostranstvu provalije, šume i neba. Žabe su zastale, a zatim ponovno započele glazbu.*

*U drugoj, čišćoj rupi kamenoloma ona i Brad nekad su se davno prskali i ljubili na ljetnoj mjesečini.*

*Protresla je glavom kako bi se otresla sjećanja i pogledala na sat. Bilo je blizu četiri. E pa, dosta je ove uzaludne potjere. Otići će do trgovačkog centra. Mogla bi nazvati tetu Vonnie, možda će stići pronaći pidžamu za Chrissie na rasprodaji prije nego što večera i ode do Plum'sa. Goldstein, Klan... to je bio problem na kojem je žarko željela raditi. No, prvo će ipak proći oko kamenoloma i još jednom se proderati, kako bi Cohran bio sretan.*

*Tlo je bilo grubo. Topole su rasle među hrpama razbijenih divovskih blokova vapnenca, koje su kamenolomci ostavili za sobom. Uspentrala se nekom vrstom staze između stijena. Kako ih je ono djed nazivao? Krhotine, otpaci kamenja. Svi su najbolji blokovi bili otpremani u tvornicu, gdje su se oblikovali i odvozili te postajali zgrade suda ili fakulteti. Preostalo je to smrskano kamenje.*



*Počivalo je u prevaljenim hrapama, tvoreći jazbine za kojote, zaklon za zmije, predmet spoticanja za policajce.*

*Je li to bio kojot tamo lijevo?*

*Vjerojatno nije. Kojote se ne može vidjeti po danu. Plahi su.*

*Spustila je ruku na pištolj i otkopčala futrolu.*

*Dolje pokraj vode, među rogozom koji je pronašao uporište u zemlji uz rub, vidjela je kosove crvenih krila.*

*- Profesorice Wolfe? - povikala je Marty. Riječi su joj se žuboreći odbile od suprotnog zida. Žabe su utihnule, a zatim je sve ponovno bilo kao prije, kao da je ubacila novčić u namreškane vodu.*

*Do vraga s tim! Vrijeme je da se okrene korisnijim projektima. Kao što je večera. Okrenula se.*

*Bljesak niza slika: planinarske cipele, košulja boje kamena, puška, sivi kojot u pozadini.*

*Puška je bila uperena u nju.*

*Martyna se ruka zaustavila u zraku prije nego što je ponovno uspjela ščepati pištolj. Ukočila se i polako podigla pogled te susrela ženine ozbiljne smeđe oči.*

*- Jeste li me lovili? - upitala je profesorica Wolfe.*

*S lakoćom i nepokolebljivo držala je pušku u visini struka, spremna obaviti posao. Glas profesora Harta odjeknuo je u Martynim ušima: »Kažu da je jednom ubila čovjeka.« - Prije mi se čini da vi lovite mene - kroz suhe je usnice rekla Marty.*

*- Da. - Profesorica je lagano kimnula i Marty je osjetila kako ju je odgovor na neki način zadovoljio. Dobro; ostani mirna, smiri je razgovorom.*

*- Vi ste profesorica Wolfe? Biologinja?*

*- Da. - Pokraj nje sad su se nalazila dva kojota. Ne, bili su veći od kojota, ali nisu bili ni vukovi. Imali su čvrsto uvijene repove arktičkih pasa. Iz neposredne blizine profesorica je Wolfe imala ugodno, ozbiljno lice. Teško je bilo odrediti*



*njezine godine. Trideset, pedeset? U tom je okruženju izgledala samosvjesno, kao kod kuće, a ne uznemireno kao u učionici. - Tko ste vi? - upitala je.*

*- Ja sam iz šerifovog ureda okruga Nichols.*

*- Očito. Kao što se kaže, piše vam na čelu. - Cijev puške ocrtala je fini krug u zraku, upućujući na Martynu značku i stetson. No, glas je bio prilično ljubazan. - Dakle, znam vam kategoriju. No, tko ste vi?*

*- Hm... Marty Hopkins.*

*Profesorica Wolfe lagano se namrštila. - Ne Martha?*

*- Ne, ne Martha. Martine.*

*- Dobro, to je puno bolje. Po bogu rata i borbe.*

*- Pretpostavljam. - Marty je oblizala usne. - Hm... kad smo kod rata i borbe, možete li usmjeriti pušku u nekom drugom smjeru?*

*Puška se nije pomakla. - Vi ste došli naoružani, Martine - ugodnim je glasom rekla profesorica Wolfe.*

*- Da, ali ne kako bih pucala. Mi moramo nositi pištolje.*

*- S otkopčanom futrolom? - Mudre smeđe oči odmjeravale su je.*

*- Postala sam nervozna - objasnila je Marty. - Pomislila sam kako me netko možda promatra.*

*- Netko i jest. - Profesorica je naglo uspravila pušku i objesila je preko ramena.*

*Kroz Marty je prostrujalo olakšanje i po prvi je put shvatila koliko se uplašila. - Dobro - rekla je. - Mislim da ne želimo pucati jedna na drugu.*

*- Vjerojatno ne - složila se profesorica Wolfe, s neznatnim nagovještajem da je sve to zabavlja. - Dakle, došli ste nešto loviti.*

*Još uvijek su stajale tri metra jedna od druge, na hrpama krhotina vapnenca. Iznad njih šaputale su topole, a ispod njih čule se žabe i zvižduk kosova. Treći sivi pas, veći od prva dva, dokasao je i s očekivanjem gledao u profesoricu Wolfe, mašući čvrsto uvijenim repom. - Da, moglo bi se reći kako*



*sam došla loviti - rekla je Marty. Usmjeravala je energiju: pažljivo promatraj objekt, budi spremna baciti se iza stijene ako ta čudna žena loše primi tvoje pitanje. - Došla sam vidjeti možete li mi što reći o sucu Dentonu.*

*Lice neodređive dobi ostalo je mirno. - Sudac Denton. Ah, da. Kako je sudac?*

*- Pa, nije baš dobro. Prilično mu je loše.*

*- U čemu je problem?*

*- Tumori na mozgu. Napadaji, mentalna zbrka.*

*Profesorica Wolfe ozbiljno je kimnula. - Ja ga ne mogu izliječiti, znate.*

*- Pa, k vragu, nisam ni očekivala... ima on mnoštvo liječnika!*

*Iza tamnih očiju došlo je do brzog preračunavanja. - Ponekad ljudi dođu k meni s krivim pitanjima. Misle da bi se biolozi trebali razumjeti u život te da bih ja stoga trebala biti u stanju odgovoriti na bilo koje pitanje.*

*- Aha. I šerifovim se zamjenicima postavljaju neobična pitanja. No, radi se o tome da sudac govori kako ga netko želi ubiti. Vjerojatno samo bulazni, ali govori o kćerki, koja je pobjegla prije mnogo godina, i o vuku. Njegova žena kaže da vjerojatno misli na vas.*

*Smeđe su oči zamišljeno zurile prema drugoj strani provalije. - Dakle, Elizabeth vas je poslala - rekla je profesorica Wolfe. - A ne sudac.*

*- Pretpostavila sam kako samo bunca - objasnila je Marty. - No, njegovi sinovi... pa, nisu vas spomenuli, ali žele saznati krije li se što iza starčevih riječi. A činilo mi se kako je gospođa Denton željela da vas vidim. Radi toga sam došla, kako bih pomogla Dentonovima - neuvjerljivo je završila. - Dakle, možete li mi dati neke podatke? Ne znam zapravo koja pitanja trebam postaviti.*

*- Elizabeth vam nije rekla koja pitanja postaviti? - Ozbiljne su se oči ponovno okrenule prema Marty, odmjeravajući je. - To baš i nije neka pomoć, zar ne? Osim ako... ponekad prvo dolazi odgovor, a zatim vam postane jasno koje je bilo pitanje. Ako ste mudri.*

*- Imate li, dakle, odgovor?*



- Možda imam okvir.

- Bilo što, ako može pomoći Dentonovima.

Profesorica je napravila nestrpljiv pokret. - Ne možete spasiti druge, Martine. Sretni ste ako možete spasiti sami sebe.

Bit će je teško zadržati na temi razgovora. No, nema žurbe, a dobra informacija ponekad dođe iz čudnovatih izvora. Marty je maknula kovrču s čela i ponovno pokušala. - U redu. Nema spašavanja. No, možda mogu naučiti nešto više. Vi ste biologinja, zar ne? Pitam se nije li vas Elizabeth Denton spomenula zato što misli da suca truju. Biste li nam mogli reći kad bi se to događalo?

- Kažete da ima liječnike.

- Da. - To je bila istina, on ima liječnike. Ako je Elizabeth Denton željela drugo mišljenje, trebala ga je jednostavno potražiti, a ne slati Marty u divljinu da se nateže s profesoricom-pustinjakinjom.

- Slušajte, žao mi je što vas ometam, ali...

- Nisam liječnica, Martine. Nisam odvjetnica. Nisam socijalna radnica. Ja sam znanstvenica koju zanimaju svi oblici života.

- Ali, pojavilo se vaše ime. Samo sam se nadala da ćete možda znati nešto o tome. Na što ste mislili kad ste spomenuli okvir?

- U redu. Dođite. - Profesorica Wolfe brzim se koracima spuštala niz hrpe krhotina kamenja. Marty nije bila ni troma ni šepRTLjava, no mučila se držati korak s njom. Izašle su na jedan od viših podvoja stepenastog zida kamenoloma, na balkon bez ograde, širine četrdeset pet centimetara. Ispod Marty stijena se neka tri metra spuštala okomito do sljedećeg podvoja i dalje, podvoj za podvojem, poniranje za poniranjem, duboko u tirkiznu vodu. Pokraj Marty strma se litica uzdizala tri metra do sljedećeg višljeg podvoja te dalje do ruba obraslog drvećem i neba bez dna.

Profesorica Wolfe pogladila je zid pokraj njih. - Salemski vapnenac - rekla je. - Zna li što o vapnencu, Martine?

- Ponešto. Djed mi je radio u kamenolomu. Uvijek je govorio kako je iskopao Empire State Building. Znam da je salemski najbolji.



- Znaete da je to dno pradavnog mora.

- Aha, mislim da sam čitala o tome u srednjoj školi. Nikad to nisam potpuno shvaćala.

- Sačinjeno je od leševa.

Marty je oštro pogledala kamen, a zatim profesoricu Wolfe.

- Kako to mislite, od leševa?

- Iz davnina. Zamislite ogromno more iznad Amerike, od Pennsylvanije do Nebraske. Pretpostavimo da brodom doplovite do sredine i bacite sidro iznad Indiane. Kopno je dolje na ekvatoru, dakle vrijeme je lijepo, tropsko pa ponesite sunčane naočale. Ispod vas je mnoštvo sićušnih školjkaša. Foraminifera, brahiopodi, krinoidi - morski ljiljani, kako ih zovu. I mnogo drugih. Valovi, sunčeva svjetlost i generacija za generacijom životinja. Ostanite u tom brodu neko vrijeme.

- Profesoričine oči smračile su se od oduševljenja, kao da doista vidi to drevno more. - Pet milijuna godina sve će biti mirno. Životinje rastu, stvaraju školjke od otopljenih minerala, razmnožavaju se, umiru. Voda brusi njihove školjke, čini ih glatkima te ih pretvara u kamen. Generaciju za generacijom. A onda podzemne sile podižu morsko dno i stvaraju kopno. I evo nas ovdje. - Pljesnula je po zidu kao da je konjska slabina. - Ovaj je kamen nekad živio. Još uvijek podržava život. Mogli biste ga smrviti u prah i progutati, a vaše bi ga tijelo znalo iskoristiti za živce i kosti.

- Ne zvuči naročito ukusno. - U Marty se probudilo zanimanje za tu ženu i njezinu priču.

Profesorica Wolfe nasmiješila se. - Istina. Osobno mi je draže uzimati kalcij iz kamenica ili frapea.

- Ima li tu okamina? Ne vidim ni jednu.

- To jest okamina. Kosturi u salemskom vapnencu uglavnom su pripadali sićušnim jednostaničnim organizmima, a veći su najčešće vrlo temeljito smrvljeni ili čak potpuno rastopljeni. Stoga je kamen gladak. No, istina je da ima i većih okamina. Životinja u područjima koja su izmakla mrvljenju. -



*Pokazala je na sloj vapnenačkog zida. Marty ga je pogledala izbliza. Sićušni, egzotični oblici, spirale, krugovi i zvijezde uhvaćeni u kamenu. Sad su tihi, ali nekad su bili živi, borili se kao i ona, okretali se i njihali u vodama toga davnog tropskog mora, grijali se pod davnim zrakama istoga sunca koje i danas sja. Marty je primijetila kako joj vrhovi prstiju glade sićušne stvrdnute oblike, blagosivljajući ih. Život i smrt čvrsto spojeni u kamenu.*

*Postala je svjesna ozbiljna pogleda profesorice Wolfe. Činilo joj se da prodire kroz nju, kao što je trenutak prije prodirao kroz milijune godina do drevnoga mora. Marty je naglo povukla ruku i izlanula pitanje. - Ima li kostiju dinosaura?*

*A zatim se poželjela udariti. Trebala je pitati o sucu Dentonu, vratiti razgovor na pravi kolosijek. No, možda je to ipak bila dobra strategija, jer profesorica Wolfe učinila se zadovoljna pitanjem. - Ne, oni su došli mnogo kasnije. Negdje u doba kad se Atlantski ocean počeo otvarati.*

*- Ove su sićušne okamine starije od oceana?*

*- U redu, budimo na trenutak linearni. - Zabavljena, profesorica Wolfe skinula je pušku s ramena i postavila je u uspravni položaj između njih. - Ova je puška visoka nekih metar i dvadeset. Recimo da svakih trideset centimetara predstavlja stotinu milijuna godina.*

*- U redu.*

*- Vrh je sadašnjost. Nekih dvadeset centimetara niže razvijaju se prvi sisavci i ptice. Pedeset centimetara od vrha razdoblje je dinosaura.*

*- Razumijem.*

*- Sasvim dolje kod nišana, u visini gležnjeva, doba je kad se stvarao ovaj vapnenac.*

*- Bože! Prilično je star.*

*Profesorica Wolfe slegla je ramenima. - Ima i puno starijih. Život je započeo tri ili četiri stepenice niže. Ispod vode.*



*Marty je spustila pogled u vrtoglavu dubinu, do vode koja je zapljuskivala rubove, a zatim brzo ponovno pogledala profesoricu Wolfe. - Kad su došli špiljski ljudi?*

*Pogled profesorice Wolfe bio je gotovo sažaljiv. Sagnula se i prstima zahvatila malo prašine te je posipala po vrhu uspravno okrenute cijevi puške. - Vidite li ovaj krug prašine?*

*- Da.*

*- To je čovječanstvo. Od početka do danas.*

*Marty je zurila u tanak prsten prašine. Promatrajući je, profesorica Wolfe nasmiješila se i puhнула u pušku. Od njezina se daha cijelo čovječanstvo na trenutak zakovitlalo u suncem obasjanom zraku, a zatim nestalo.*

*- Kako možete živjeti na taj način? - upitala je Marty. - Razmišljajući o tako dugim razdobljima? To je jezovito. Sve se čini tako nevažno.*

*- Da. Živjeti ljudski vijek, ali izgubiti predanost u njemu. Ponekad vidite katastrofu, ali mislite »pa što?«. U tome je opasnost. - Profesoričine smeđe oči postale su mračne i odsutne. - U tome je i privlačnost, dakako. - Naglo se okrenula na nečujnim donovima i odšetala niz podvoj.*

*Istraga neće nikamo dospjeti na taj način. Marty je požurila za njom. - Profesorice Wolfe - rekla je - jeste li vi prijateljica Elizabeth Denton? Znae li zašto je željela da vas posjetim?*

*Profesorica Wolfe zaustavila se i ljubazno je pogledala. - Ne. No, možda je željela da vam objasnim cikluse.*

*- Kakve veze imaju ciklusi bilo s čim?*

*- Oni imaju veze sa svim. Danima, mjesecima, godinama, ljudskim i životinjskim generacijama. Pogledajte kamen.*

*Marty je pogledala. Raspuknuće stijene stvorilo je niz uskih vododerina na površini kamena. - Djed ih je nazivao brazdama - prisjetila se. - Prvi mu je zadatak bio iskopati blato iz njih kako bi lomili čisti kamen. Pjevao je onu crkvenu pjesmu, poznajete je? »Drevna stijeno, raspuknuta za me, dopusti mi da se skrijem u Te.«*





*Profesorica Wolfe nasmiješila se. - Stijene pucaju pod utjecajem vode - rekla je. - Kiša uzima ugljični dioksid iz zraka i tla te se pretvara u ugljičnu kiselinu. To je slaba kiselina, no ipak dovoljno jaka da rastopi kamen. Voda prodire kroz rascjepu u vapnencu i širi ih. Na površini vidimo brazde i ponikve. Ispod zemlje pronalazimo pukotine, špilje, podzemne rijeke. Odrežite krišku krajobraza koji nas okružuje i izgledat će poput švicarskog sira izdubljenog vodom. Jeste li bili u špilji Mammoth Cave u Kentuckyju?*

*- Aha. No, to nema nikakve veze sa sucem Dentonom!*

*- Ne mogu vam reći tajne Dentonovih. Mogu vam samo reći ono što znam.*

*Marty ju je sumnjičavo pogledala. Profesoričin mudar, strpljiv pogled susreo se s njezinim. Je li moguće da uistinu misli kako je to što zna od važnosti za slučaj? Profesori su čudni, Marty je to znala još od dana provedenih na Sveučilištu u Indiani. Obožavali su držati predavanja i mislili kako je upravo njihovo znanstveno područje ključ za spoznaju svemira. Pazi, Hopkinsova, nemoj sve upropastiti požurujući je. Plum's ionako mora čekati. Imaš vremena udobrovoljiti je, izmamiti koji podatak, vidjeti hoće li na kraju što isplivati na površinu. Osim toga, ta priča o kamenju prilično je zanimljiva. - Posjetila sam Mammoth Cave kao djevojčica - rekla je Marty. - Želite reći kako je kiša rastopila kamen i stvorila sve one šupljine?*

*- Tako je. A rijeke odnose sav rastopljeni kamen u more. Sićušna stvorenja ponovno od njega prave školjke, i ponovno umiru, i ponovno tvore kameno morsko dno. Dio morskog dna otklizi u zemljin pokrov, a vulkanska ga aktivnost ponovno izbacuje u atmosferu u obliku ugljičnog dioksida. Pomiješajte ga s vodom i ponovno ćete dobiti ugljičnu kiselinu.*

*- Ciklus - rekla je Marty. Truje li suca možda ugljična kiselina? Što joj to, do vraga, ta neobična žena pokušava kazati?*

*- Da, ciklus. U međuvremenu drugi se dio morskog dna podiže i tvori novo kopno. Jeste li znali da je vrh Mount Everesta sačinjen od vapnenca?*

*- Mount Everesta? Doista? - upitala je Marty. - Morske školjke na nebu.*

*- Morske školjke na nebu. - Bljesak odobravanja u tamnim očima. - Novi kamen, nova kiselina, milijuni godina. Zemlja i njezini životni oblici u*



*polaganom, preciznom plesu. Naši minijturni ljudski ciklusi trepere na površini velikih. Vrijeme je da krenemo, Martine.*

*- To je sve što mi možete reći? A što je sa sucem Dentonom?*

*- To je sve. Budem li se sjetila još čega što bih vam trebala reći, učinit ću to.*

*Marty se okrenula od pukotine. Kakvo gubljenje vremena! Ipak, shvatila je kako je djelomično razočarana što se vratila u svakodnevni svijet iz svemirskog kraljevstva koje je nastanjivala profesorica Wolfe. Opasnost, privlačnost - i ona ih je osjetila, očaranost tim drevnim školjkama u stijeni. Ali, do vraga, to sigurno nije imalo nikakve veze s istragom. Marty je vodila natrag po uskom podvoju. Tri psa čekala su među blokovima krhotina kamenja, jezika obješenih u pseće osmijehe.*

*Vratile su se na stazu. - Držite oči otvorene kad se budete vraćali. Tu i tamo pojavljuju se ljudi koji vježbaju pucanje. Vole gađati onaj zahrđali auto u vodi, ali pokušat će sa svim što se miče ako ih ne obeshrabrite. Neće biti glupo ako vam pištolj bude spreman - rekla je profesorica Wolfe, kao da iznosi sasvim obične činjenice. Posegnula je iza bloka i izvadila plastični kofer. Toshiba. Prenosivo računalo. Dakle, tako su napisane sve one knjige, pomislila je Marty. - Bilo mi je zadovoljstvo upoznati vas, Martine - dodala je profesorica.*

*- I meni vas. - Marty je iznenađeno otkrila da je to istina. Dakako, bilo je frustrirajuće to što se profesorica nije htjela usredotočiti na pitanje, to što nije naročito podešena na stvarni svijet. No, bila je podešena na nešto drugo, nešto što je u Marty probudilo neočekivano oduševljenje. Gotovo da je poželjela ponovno biti studentica. - Javite mi ako se sjetite još čega o sucu Dentonu. I hvala što ste mi pokazali... znate, kamen.*

*Profesorica Wolfe ozbiljno se naklonila, u znak prihvatanja. Zatim su se ona i psi brzo uspeli preko kamenja i nestali.*

*Marty se uputila natrag grubom stazom, dok su joj misli i dalje plovile drevnim morima. Sjenke su postale dulje, a voda ispod nje djelomično zasjenjena vapnenačkim zidovima. Zastala je uz rub provalije kako bi proučila divovski blok vapnenca. Drevna stijena. Jesu li to bile okamine? Da! Morski ljiljani i fora... tako nekako. Kako ih je ono nazivala?*



- Martine?

Marty se okrenula. - Da?

Profesorica Wolfe stajala je tridesetak metara dalje, u blizini vrha odlomljenog kamenja. - Phyllis Denton - uzviknula je. - Tamo je dolje. Ispod Stineburga.

- Phyllis Denton? Sučeva kćer?

No, profesorica Wolfe ponovno je nestala.

Prokleta žena! Marty ju je trideset minuta tražila među krhotinama, a zatim je odustala. Profesorica Wolfe očito nije željela biti pronađena. Nema veze. Stineburg je u Martynom rodnom okrugu. Sićušan gradić, ne puno veći od jednog jedinog raskrižja. Pretraživanje ne bi trebalo dugo trajati. Marty je požurila prema autu, ne obazirući se na to što su joj dlanovi i laktovi bili izgrebani od grubog uspona. Bila je znojna i uzbuđena. Možda, samo možda, ipak ima slučaj.

No, sad mora stići u Plum's.

## **Poglavlje sesto**

Holtzova je kuća imala naheren trijem, boju koja se počela ljuštiti, nekoliko javora i kozju krv duž ograde. Uz ceste širom okruga bilo je na tisuće ovakvih kuća, no Wesu Cohranu ta će uvijek proizvesti okus gorčine na usnama, ružnu petnaestogodišnju uspomenu: crnac koji stenjući leži u obližnjoj šumi, gol i izmučen, razbijenih usta, krvareći iz šupljina tri izbijena zuba, s jednom nogom u neprirodnom kutu. Wes ga je pronašao nakon poziva gospođe Hines, čistačice okružnih ureda. Bila je smirena i učinkovito davala upute sve dok nije pristao otići tamo, a zatim je briznula u plač. - Moj Emmett treba prvu pomoć, istinu vam govorim, šerife, zaista je grozno!

Izlazeći iz automobila, Wes je otresao tu sliku. U pokrajnjem dvorištu bjesomučno je lajao mješanac škotskog ovčara, lancem privezan za konop za sušenje rublja. Wes je povukao hlače prema gore i prešao preko žgoljave trave,



*škiljeći pod kosim zrakama kasnoga sunca. Starac na trijemu promatrao ga je. - Bog, Lester - rekao je Wes.*

*Lester je sjedio na trošnoj drvenoj bačvici, pažljivo postavljenoj na trijemu izvan dosega poslijepodnevnog sunca. Bio je odjeven u kombinezon od trapera i pamučnu košulju. Nasmiješio se Wesu. - Bog, Wes. - No, oči su mu bile oprezne.*

*- Kako si?*

*- Prilično dobro. Samo, muči me artritis - Lester je neodređeno pokazao na noge.*

*- Aha, to zaista može loše utjecati na raspoloženje. - Wes se zaustavio na stubama trijema, stojeći postrance s desnom nogom na višoj, a lijevom na nižoj stubi, licem u lice s Lesterom Holtzom.*

*- Zaista može. - Lester se ponovno nasmiješio opreznim osmijehom i pogledao koljeno. - Aspirin malo pomaže.*

*- Aha. Drago mi je što se ne radi o nekom od onih pomodnih lijekova. Koštaju čitavo bogatstvo.*

*Lester je počeo kimati glavom, a zatim su mu oči naglo poletjele prema Wesovu licu. - Dakle, što te dovodi čak ovamo, šerife?*

*- Hm, da. - Wes se naslonio leđima o stup, gledajući u cipele. - Radi se o sljedećem, Lester: Pitao sam se što bi mi mogao reći o dečkima s kojima si nekad bio kompa.*

*- To je bilo prije mnogo vremena.*

*- Aha, možda. - Wes je pogledao škotskog ovčara, koji je još uvijek režao i koračao na kraju potpuno nategnutog lanca. - Znaš, Lester, imamo problem. Moram znati što svi vi radite.*

*- Ništa. Ne radimo ništa.*

*- Aha. Znaš, ovaj se put radi o ubojstvu, Lester. Lester je trepnuo opreznim očima.*

*- Mladi Židov, Lester.*



- *O, mili Bože!*

- *Aha. Goldstein, tamo na Lawrence Roadu. Ne budemo li uspjeti dokučiti sami, morat ćemo pozvati FBI.*

*Lester se nagnuo prema naprijed, napravio grimasu i pljunuo preko ograde trijema na tlo puno korova.*

- *Ona priča od prije petnaest godina je prošlost - rekao je Wes.*

*Oprezne su oči na trenutak bljesnule žestokom mržnjom. - Prošlost? Opalio si nas kaznom koja bi iscrpla banku, šerife! Nikad nisam uspio ponovno zaraditi sav taj novac!*

*Wes je zadržao blagost u glasu. - Posljednji put kad sam vidio Emmetta Hinesa još uvijek je šepao.*

- *Gledao je Alovu ženu, do vraga!*

- *Gledati ne znači raditi, Lester. FBI bi vas zatvorio za to što ste učinili. Ne bi vas pustili da se izvučete s novčanom kaznom.*

- *Federalci. - Starac je ponovno pljunuo preko ograde.*

- *Apsolutno se slažem s tobom po tom pitanju - priznao je Wes.*

- *Aha. - Lester je pogledao Wesa i progundao. - Čuj, Wes, reći ću ti istinu. Više se ne krećem tako dobro. Već mjesecima nisam vidio nikog osim Ala. A on nije rekao ni riječ o mladom Židovu.*

- *Mm. - Wes je neodređeno kimnuo. Šteta što je njegov najbolji doušnik tako daleko od zbivanja, star, izostavljen. Dat će mu vremena da se raspita. - Ako što čuješ, javi mi, u redu? Vratit ću se.*

- *Svakako. - Sad već drskiji, Lester se zburado nacerio. - Ne želimo federalce u ovom okrugu, zar ne?*

- *Ne, ne želimo. - Wes ga je pogledao u oči, bez osmijeha, sve dok starčevo cerenje nije izbljedjelo. Zatim se spustio stubama i prešao preko neravne trave, natrag prema automobilu. Pas je štektao i plesao na kraju lanca.*



*Kad se vratio u ured, nisu ga dočekale novosti od forenzičara, no nije ih ni očekivao. Još danima. Ljudi koji rade u laboratorijima, s radnim vremenom od devet do pet, nemaju mnogo osjećaja za žurnost. Doduše, iskreno rečeno, možda bi bili brži da im je rekao za simbol Klana. No, nije im želio reći. Radi se tek o izoliranom luđaku, bio je siguran u to. Nema smisla pozivati tešku federalnu artiljeriju ako nije neophodno.*

*Mason je predao loše otipkano izvješće o razgovoru s očevom rođakinjom, Lucille Kinsler, medicinskom sestrom koja je prijavila vatru i ples. Wes ga je preletio očima; ništa novo, doista. Vozila je blizu sto kilometara na sat, otprilike najvećom brzinom koja se može postići na toj cesti po magli, tako da nije mnogo vidjela. Sims i Mason zajedno su ispitali susjede, no većina ih je rekla kako su spavali. Pas Joea Matthews a počeo je lajati i on je ustao kako bi ga ušutkao te je vidio svjetlucaje daleko iza drveća. Zaključio je kako to netko s ručnom svjetiljkom lovi jazavce ili nešto slično te se vratio u krevet.*

*Marty Hopkins nije ostavila izvješće, nego samo telefonsku poruku. Razgovarala je s profesoricom sa Sveučilišta u Indiani koju su Dentonovi spomenuli i dobila informaciju o odbjegli kćerki. Bože! Nakon svih tih godina? Wes je sumnjičavo odmahnuo glavom.*

*Marty je također vidjela Goldsteinove sveučilišne podatke i namjeravala razgovarati s njegovim prijateljem prije nego napusti Bloomington. Wesove su se usnice stisnule. Trebala mu se javiti, pustiti da on odluči tko će razgovarati s prijateljem, a ne se sama upletati u to. Tvrdo glava ženska.*

*S druge strane, možda bi ga i nagovorila. Konačno, već je ionako u Bloomingtonu. Vratio je poruku u pretinac s ulaznom poštom.*

*Na putu kući zaustavio se na Straubovoj pumpi kako bi natočio benzin. Gil Newton izišao je iz ureda, kimnuo mu i počeo točiti. Wes je izišao i protegnuo se. - Kako je, Gil?*

*- Dobro. - Gil je bio žilav, tamnokos, tih tip, koji je više volio petljati oko automobila nego piti s dečkima.*

*- Je li Bert ovdje?*

*- Ima pauzu za večeru. Vratit će se oko osam sati.*



- Uхватit ću ga kasnije. - Htio je pitati Berta o sucu Dentonu, o tome zašto se njegovo ime pojavilo u sučevim brbljarijama. No, nema žurbe. Podigao je ruku kako bi zaustavio Gila. - Ne, nemoj se zamarati s prednjim staklom. Samo ću potpisati i idem kući.

\*\*\*

Stražnja prostorija Plum'sa još uvijek je bila velika, četvrtasta i rustičnog izgleda. Dok je pohađala Sveučilište u Indiani Marty je trebala lažne isprave kako bi se uvukla tamo. Samo su je jednom uhvatili. Sjećala se prekrasnog uzbuđenja zbog nedozvoljenog ulaska u bar, zbog dokazivanja kako može proći kao odrasla. Chrissie ju je izliječila od toga.

Vratila se u malo predvorje s telefonskim govornicama i ubacila novčić. - Bog, Chrissie!

- Bog, mama!

Chrissiene su riječi zvučale nejasno. Vjerojatno ima puna usta. Marty ju je gotovo mogla vidjeti: tamna kosa, blještave naušnice, znatiželja u očima, keks u obrazu. Smiješak joj se ušuljao u glas. - Kako si?

- Prilično dobro. Jesi pronašla onu vatru?

- Vatra je bila ugašena. No, pronašli smo mrtvog čovjeka.

- Mrtvog čovjeka! Odvratno! Je li izgorio?

- Ne. - Pred Martynim je očima proletio plitki grob, pougljenjeni križ, kartica Klana. - Još uvijek pokušavamo dokučiti što se dogodilo. A što si ti radila u školi?

- Počeli smo novo gradivo o povijesti Indiane. Izabrala sam kamenolome, zbog djeda.

- Dobra ideja. Hej, jesi li znala da je vapnenac sačinjen od leševa?

- Odvratno!

- Sićušnih stvorenja sa školjkama. Poput okamina. Čuj, poslije ću ti ispričati više o tome. Je li teta Vonnie tamo?



- Aha. Teta Vonnie! - zakriještala je u Martyno uho.

Marty je zakoračila unatrag, koliko je uspjela nategnuti telefonsku žicu, i povirila u stražnju prostoriju. Ni traga od banda.

- Pusti da pogađam - zacvilio je glas tete Vonnie. - Nećeš se vratiti do večere.

- Bojim se da neću - priznala je Marty, vraćajući slušalicu na uho. - U Bloomingtonu sam. Vratit ću se za neka tri sata. - Čula je kako teta Vonnie povećava turažu, s namjerom da joj prigovori, te je brzo nastavila. - Radim na dva slučaja, teta Vonnie. Jedan je od njih ubojstvo.

- Oh, dušo, pazi se! - Strah koji se nalazio u pozadini tetine ljutnje na Martyn posao iznenada je isplivao na površinu. - Nisu trebali tražiti od tebe...

- Samo postavljam pitanja, kilometrima i kilometrima daleko od mjesta gdje se to dogodilo - umirivala ju je Marty.

- Ipak to ne bi trebali tražiti od tebe. - Glas joj je iznenada postao udaljen i prigušen, jer je stavila ruku na slušalicu. - Chrissie, draga, idi se igrati vani.

Kratko negodovanje s druge strane završilo je lupanjem vrata. Glas tete Vonnie vratio se, tih i žuran. - Marty, nisam ovo željela reći ispred Chrissie. Zvao je Brad.

- Brad? - Martyna je ruka čvrsto šćepala slušalicu. Mislila su joj protutnjali dojmovi: bljesak tamnih očiju, blagi sjaj znoja na ramenima i bicepsima, golicanje brkova. Obećanja o bundama od nerca, stanovima na vrhu zgrada u New Yorku. A zatim prazan krevet, suze u Chrissienim očima, vesele razglednice u poštanskom sandučiću. Polako je ispustila zrak i zadržala uravnotežen glas. - Iz New Yorka? Što je rekao?

- Ništa naročito. Htio je znati kad ćeš se vratiti s posla kako bi ponovno nazvao. Rekla sam mu da će morati pitati šerifa.

- Razumijem. I nije razgovarao s Chrissie?

- To je bilo oko podne. Bila je u školi.





- Pa, što je htio? - Prošlo je dva tjedna otkad se posljednji put čula s njim. Rekao je da bi trebao dobiti posao DJ-a u klubu gdje radi za barom. Je li to bila dobra novost? Loša?

Glas tete Vonnie bio je kiseo poput limuna. - Jedino je još rekao da ti prenesem kako te voli.

Marty se morala nasmijati. - Da je znao kako ćeš to reći, teta Vonnie, nikad te ne bi zamolio!

- Dušo, suoči se s tim, on nije dobar za tebe! On je divan muškarac, no trebala bi se jednostavno razvesti i svršiti tu priču s njim!

Ljudi su se počeli gomilati u stražnjoj sobi. Marty je maknula kovercu s čela. - Teta Vonnie, on se pokušava probiti u teškom poslu, u redu? Osim toga, on je Chriessien otac. Sviđalo se to tebi ili ne. - Prošlo je nekoliko glazbenika s kovčezima za instrumente. - Slušaj, teta Vonnie, moram ići!

Saksofonist je bio vitak, živahan crnac srednje visine, kože boje čokolade, u elegantnom dugom sakou. - Gospodine Cartwright! - uzviknula je.

- Gospodine Cartwright! Tko me to naziva gospodinom? - Okrenuo se s bezbrižnim osmijehom, koji se ukočio kad je ugledao odoru.

- Ja sam Marty Hopkins - objasnila je. - Šerifov ured, okrug Nichols. Želim vam postaviti nekoliko pitanja o nekome koga znate. Želite li sad razgovarati sa mnom ili poslije nastupa?

- Isuse, gospođo! Ili gospodine, ili što već. - Pogledao je na sat i uzdahnuo. - Devet i trideset. Do vraga, imamo minutu, možemo i sad razgovarati.

Marty je pokazala prema stolu. Cartwright je sjeo i zaljuljao stolicu na stražnjim nogama. Oči su mu bile oprezne. - Dakle, tko je u nevolji?

- Momak po imenu Goldstein. David Goldstein.

- Goldie? - Cartwrightove su se obrve podigle. - On nije tip koji upada u nevolje. Samo svira glasovir, to je sve. Što je učinio?

- Kad ste ga zadnji put vidjeli?



- Prije nekoliko tjedana. Samo malo... Bila je subota. On i Kizzy pojavili su se ovdje, pozvali smo ih da izvedu gostujuću točku. Poslije je rekao kako ima audiciju u klubu gore u Naptownu. No, nisam čuo je li dobio posao.

- Tko je Kizzy?

- Kizzy Horton. Najslađa crnkinja koja je ikad pjevala jazz. Usto i Goldiejeva žena.

- Njegova žena - ravnodušno je rekla Marty, no živci su joj brujali. To je to, tu je ključ.

Licem mu je prošla sjena. - Nije valjda da ga zato uznemiravate, zar ne? Nemate povoda za to!

- Ne, ne uznemiravam ih. Je li ih netko uznemiravao?

Slegao je ramenima. - Ne mnogo. Bloomington je u redu, uglavnom. Ponekad se čuju primjedbe, znate, ili možda neki dobri stari momak koji sjedi na glavnom trgu baci bocu na njih. Naravno, svi znamo da ima barova koje treba izbjegavati. Što i nije teško, jer nijedan od njih ionako ne zapošljava crne glazbenike. Ni Židove.

- Aha. - Marty je znala na koja je mjesta mislio, nekoliko njih na zapadnoj strani Bloomingtona, nekoliko u njezinom okrugu. Tamo ljudi, uglavnom oldtimeri, govore o čistoći rase. Dođe do kavgi, dakako, no ne ubijaju ljude. Zar ne? - Goldstein je živio južno odavde, u okrugu Nichols - rekla je Marty. - Je li kad spomenuo da je imao problema tamo?

- Meni nije. Odselili su tek prije nekoliko mjeseci. - Cartwright ju je zamišljeno proučavao. Iznenada mu je izletjelo. - Dogodilo mu se nešto zaista loše, jel' tako? Inače biste sva ta pitanja postavljali njemu.

Martyn se pogled susreo s njegovim. - Da, ubijen je - rekla je što je nježnije mogla.

- U vražju mater! - Udario je pesnicom po stolu, a zatim sa strepnjom pogledao u nju. - Kizzy - rekao je - a što je s Kizzy?

- Ne znam. Drugi zamjenik provjerava Goldsteinovu adresu, možda je tamo. Ako nije... kamo bi mogla otići?



- Ako nije... K rođakinji. - Cartwright je žurno ustao, iskopao malen adresar i palcem ga listao, jureći dugim koracima prema telefonu. Marty ga je slijedila.

- Bernice? Ovdje Tom Cartwright... Da, tražim Kizzy... Je? Hvala Bogu! Bio sam tako... Da, da, upravo sam čuo da je Goldie ubijen... Isuse! - Cartwright se sledio. - Nije znala?... Isuse Kriste! Pa, reci joj da smo svi uz nju.

Polako je spustio slušalicu. Sva njegova živahnost i entuzijizam isparili su.

- Trebat ću adresu - nježno je rekla.

- Aha. U redu. - Ponovno je izvadio knjižicu i zastao. Kad je progovorio, glas mu je bio grub. - Ako vam je dam, čemu će to koristiti? Uznemirivat ćete je, možda je predati Klanovcima koji su sredili Goldieja?

Dakle, Bernice i Kizzy znale su da je Klan upleten. A ako je Cartwright bio nepovjerljiv prema policiji, znala je da je i on imao iskustava s njima. - Jesu li povrijedili i Kizzy? - upitala je.

- Ne, Bernice kaže da je prošli tjedan otišla u Indy. Bože, kakvo to bijelo smeće držite u tom okrugu?

Njegovo je pitanje odzvonilo u njoj poput dubokog zvona, prisiljavajući je da se suoči sa stvarnošću. Neizreciva strahota dogodila se nekako u njezinu rodnom okrugu. Svi njezini prosvjedi kako su ljudi tamo u suštini dobri nisu mogli izbrisati tu činjenicu. - Moj je posao pronaći to smeće i počistiti ga - rekla je.

Pogledao ju je skupljenih očiju, s nevjericom.

- Gledajte - rekla je - znate da ćemo je na kraju ionako pronaći, a zaista trebamo taj podatak. Dakako, bit će joj teško, cijela je ta prokleta situacija teška. No, neće joj biti ništa bolje budemo li morali ići okolnim putem.

Cartwright je kratko kimnuo. - Slušajte, nemojte se uvrijediti, ne kažem da ste to bili vi, ali vi ste žena. Govore li vam stari dečki baš sve? Možete li se zakleti da iza ovoga ne stoji netko tko nosi istu odoru kao i vi?

Nije bilo pravog odgovora na to pitanje. Ona se obično dobro slagala s ostalim zamjenicima, no je li znala dovoljno o njima da bi se mogla zakleti? - Ne mogu garantirati za svakoga - rekla je Marty. - No, sam je šerif išao do kraja u



*slučaju jednog crnca prije petnaest godina. U okrugu ima bijelaca koji otada nisu progovorili s njim.*

*Protrljao je glavu, nesretan. - Ma, u pravu ste, svakako ćete je pronaći. Bolje vi nego... Možete li mi obećati da ćete to osobno učiniti? Da nikome drugom nećete dati adresu?*

*- Hm, morat ću reći šerifu.*

*- Da, da, pravednom šerifu. No, nikome drugom.*

*- Obećajem.*

*Pružio joj je adresar, a ona je prepisala ime, Bernice Brown, i adresu u Indianapolisu. - Bolje vam je da uhvatite te kurvine sinove, čujete me? - ljutito je rekao. - Ne dozvolite da se Klanovci domognu Kizzy.*

*- Dat ću sve od sebe.*

*Slegao je ramenima, podigao saksofon i s tugom ga pogledao. - Dakle - rekao je krenuvši prema pozornici - ovu večer posvećujemo Goldieju.*

## **Poglavlje sedmo**

*S burbonom u ruci Royce Denton gledao je u noć kroz prozor očeve spavaće sobe. Svjetiljka u bolesničkoj sobi sprječavala ga je da vidi mnogo više od nejasne linije gdje se mračno nebo spajalo s još mračnijim brdima. Čak je i obujam orahovog stabla pokraj kuće više osjećao nego vidio.*

*Prilika u krevetu pomakla se i Royceove su se misli vratile u sobu. Prokleta depresivno, to bdijenje! Dinamičan čovjek koji je upravljao njegovim djetinjstvom nekad mu je izgledao besmrtan. Poput Boga. Neosjetljiv na vrijeme. Majka mu se uvijek činila krhkijom i kao dječak ponekad se bojao da bi mogla umrijeti rano, ostavivši njih trojicu same u velikoj kući. Ne, četvero, nakon što se rodila Phyl.*



*Gdje je, do vraga, bila Phyl? Uglavnom se sjećao slatke svjetlokose glavice u ružičastoj haljinici. Majka ju je uvijek odijevala u lijepe haljine. Uostalom, bila je od Dentonove loze. A tata, oduševljen tim djetetom svoje sredovječne dobi, tražio je od nje da sjedi pokraj njega dok gleda televiziju ili da im pjeva.*

*»Sunce na ramenu«, sjećao se kako je pjevala tu pjesmicu.*

*No, kad joj je bilo tek pet ili šest godina, Royce je otišao za Halom mlađim na koledž Sveučilišta u Indiani, a zatim je došla vojska, pa pravni fakultet. Kad bi dolazio kući u posjet zadirkivao je mlađu sestru, no njegovo je zanimanje uglavnom bilo usmjereno na druge stvari. Bio je na zadnjoj godini studija prava i mjesecima se gotovo nije ni sjetio sestrice, a onda je stigao naprasit telefonski poziv. - Ti i Hal dođite kući večeras - zapovjedio je otac. - Phyllis je nestala.*

*Održali su ratno vijeće. On i Hal uznemireni, puni pitanja, majka u suzama, jedva sposobna odgovarati, a otac pun jedva suzdržavanog bijesa. Na koncu su odlučili šutjeti. Ona će se uskoro vratiti i nema potrebe upropastiti joj život. Raspitivali su se među njezinim prijateljima, no Phyllis je bila stidljivo dijete i nitko nije ništa znao.*

*Dva dana kasnije nazvali su Wesa Cohrana i on je izdao objavu o potrazi. A onda je majka pronašla fotografiju u stražnjem kutu ladice: Phyllis kako stoji pokraj motocikla u crnim hlačama i kožnoj jakni sa zakovicama. Nevjerojatno! Otac je bio izvan sebe od bijesa. - Zašto nisam znao za to? Bože, pa tek joj je dvanaest godina! Elizabeth, sigurno si vidjela tu jaknu! Zašto mi nisi rekla?*

*- Nikad je nisam vidjela! Sigurno ju je držala negdje drugdje! - Majčine su oči bile prestrašene, a otac je uistinu izgledao kao da će je udariti, napasti je u naletu razočaranja i jada.*

*- Tata, pogledaj, možemo odgonetnuti dio registracije - rekao je Hal, držeći fotografiju. - Hoće li to pomoći?*

*Otac im se pridružio te su sva trojica očima gutala fotografiju. No, tragova je bilo malo i na kraju su se pokazali beskorisnima. Šerif je pokušao, no Phyllis nikad nije pronađena.*

*Možda je budalasto obnavljati taj lov. Ako je Wes Cohran nije mogao pronaći dok je trag još bio svjež, što bi mogao učiniti sad, nakon toliko godina?*



*No, postojala je slabašna mogućnost da je nekako stupila u kontakt, da je očevo buncanje potpireno nečim skorašnjim, a ne davnim uspomenama. Možda bi mogli pustiti i tu malenu sivooku Marty Hopkins da pokuša. Pametna je, koliko se Royce sjećao iz sudnice. Nije se spoticala u unakrsnom ispitivanju, poput nekih zamjenika. Ugodan glas. Lijepo usne...*

*Iz pravca kreveta začuo se udarac, a zatim još jedan. Royce mu je brzo prišao, odložio čašu, provjerio remenje i jastuke, dok se starčevo tijelo trzalo i propinjalo. Bio je tako snažan. Izgledao je propalo, jedva je mogao sastaviti dvije suvisle riječi, no dok se bacao u napadaju bio je čvrst poput čeličnog stroja. Royce se sjetio kako se jednom, dok je kao tinejdžer učio raditi motornom pilom, nešto zaglavilo u kontrolnom mehanizmu te je nije mogao isključiti. Nije je smio ispustiti, jer bi se ritala i poskakivala po čistini, napadajući svako stablo ili ljudsku potkoljenicu na koju naiđe. Držao ju je čitavu vječnost, možda nekih pola sata, sve dok nije nestalo goriva, a ona podrhtavajući umrla u njegovim ukočenim rukama.*

*Očevo bacakanje jenjavalo je. Royce je namjestio remenje i pogledao na sat. Još dva sata do majčine smjene.*

*U pozadini misli bockalo ga je pitanje: Je li to nasljedno? Znao je da se tumor ne prenosi izravno, no možda postoji neka vrsta sklonosti? Vjerovao je da mu je otac strašno moćan te je išao njegovim stopama, pravni fakultet i sve ostalo, s gotovo praznovjernim uvjerenjem da će ta moć prijeći na njega. Poput dječaka koji odijeva kostim Supermana.*

*Pali junak disao je mirnije. Royce je obnovio burbon u čaši i otišao do prozora, ponovno se zapiljivši u tamu.*

\*\*\*

*Na cesti koja vodi iz Bloomingtona noć je bila prohladna, polumjesec se nejasno nazirao u sumaglici. Vrpce mekane magle stvarale su se u udubljenjima u cesti. To je kopno nekad bilo dno mora, rekla je profesorica Wolfe, no milijuni godina kiše i snijega oglodale su i oblikovale okolne vodoravne stijene u sadašnje blage brežuljke i kotline. Marty se uhvatila kako pjevuši djedovu omiljenu crkvenu pjesmu: »Drevna stijeno, raspuknuta za me«. Sjetila se zida*



*kamenoloma, letimičnog uvida u dubine vremena koji joj je pružila profesorica Wolfe, i zadrhtala.*

*Bez obzira na sve to, teta Vonnie živi u običnom, starom ljudskom vremenu i sutra će biti oštrih riječi na račun Martyna večerašnjeg kasnog povratka.*

*Martyna je kuća imala jedan kat, šiljast zabat, oljuštenu boju i dvostruku garažu, koja je nekad služila kao veliko spremište za kola pokraj stražnjeg ugla kuće. Svjetiljka sa stražnjeg trijema bacala je slabu svjetlost na asfalt. Parkirala je u garaži pokraj automobila tete Vonnie, uzela torbu sa stražnjeg sjedišta, izašla i protegnula se. Bože, dugačak dan. I sutrašnji će biti dug, zahvaljujući potjeri za Kizzy Horton. Uputila se prema trijemu.*

*Iza sebe začula je korak. Brzo se okrenula, stavila ruku na futrolu pištolja i ugledala košarkašku loptu, koja je tresnula na asfalt ispred nje. Uхватила ju je i vidjela ga kako ispruženih ruku čuči ispod obruča, čuvajući ga. Proklet bio! Dok su se u njoj miješali ljutnja i oduševljenje, Marty je izbacila čeljust, ispustila torbu, povelala loptu i visoko skočila kako bi je poslala u koš. No, i on je skočio te joj blokirao šut. Marty je uhvatila loptu, pretvarajući se da će krenuti uvis, a zatim prošla ispod njegove ruke i izvela skok-šut. Lopta se zakotrljala po obruču prije nego što je prošla kroz mrežicu. Zgrabio ju je ispod koša, a Marty ga je blokirala četiri puta prije nego što je uspio ubaciti preko njezinih ispruženih prstiju. On je bio viši, no ona je bila brža te je utakmica bila dobra, žestoka i bešumna, osim kad bi lopta pljesnula po asfaltu ili pogodila tablu, odzvanjajući. Pretpostavila je da vodi nekoliko koševa i visoko je skočila kako bi još jednom ubacila. Lopta je prošla kroz obruč, no Marty se nije spustila na tlo. Zgrabio ju je u zraku, rukama joj obuhvaćajući leđa i stražnjicu, nosom joj pritišćući grudi.*

*Lopta je odskakutala niz rub prilaznog puta.*

*Martyna je ljutnja dogorjela. - Hej - promrmljala je, spuštajući pogled na njegovu tamnu, razbarušenu kosu obasjanu svjetlošću s trijema. - Osobna greška.*

*- Aha. - Spustio ju je nježno, i dalje je čvrsto stežući rukama. Njegov fakinski smiješak samo je nekoliko centimetara bio udaljen od nje. - Hej, mala, zadihana si.*

*- Hej, mali, i ti si.*



*Oprezno su se poljubili. Jeo je cheeseburger, mogla je to pogoditi, i iznenada joj se zavrtjelo u glavi od radosti te ga je ponovno počela ljubiti, ne više oprezno. Što god se dogodilo, on je njezin muškarac.*

*Nakon nekoliko minuta odmakla se. - Dakle, što ima novo? - upitala je.*

*- Hm, bojim se da je tvoj nerc ovaj put prilično malen. - Ugurao joj je u ruku nešto sićušno, svilenkasto. - Ali pravi je nerc.*

*Pogledala je u lišće igračke s dlačicama na njušci. - Prekrasan je!*

*- Došlo je do malog nazadovanja, mačkice. Ne želim sad razgovarati o tome, ali imam sjajan novi plan!*

*- Što...*

*- Kasnije, mačkice.*

*Progutala je pitanja. - Kako si se otarasio Chrissie? - upitala je.*

*- Nisam bio unutra.*

*- Pa, idemo onda. Mala te ludo želi vidjeti.*

*- Aha, i ja nju. No, svjetlo u njezinoj sobi ugašeno je. Ostanimo ovdje vani nekoliko minuta. Trebam te.*

*Marty je dotakla njegov obraz, njegove brkove. - Teta Vonnie...*

*Stegnuo ju je rukama. - I njezino je svjetlo ugašeno. Teta Vonnie može pričekati. Trebam te, mačkice.*

*- Aha, ali...*

*- Ali, ali, ali! Ma, hajde! - Povukao ju je prema garaži.*

*- Hajde kamo?*

*- Imaš stražnje sjedalo, zar ne? Za dobra stara vremena.*

*- Do vruga, Brad! - zahihotala se. - To je bilo tako neudobno!*





- Aha, ali nam je uspijevalo, zar ne? - Poljubio joj je dlan. - Hajde, mačkice! Ne želiš valjda zaista u ovom trenutku razgovarati s tetom Vonnie? Kladim se da u ovom trenutku želiš isto što i ja.

Bio je u pravu, dakako. Marty je dopustila da je povede natrag u garažu. Pokupila je torbu s asfalta, a on joj je otvorio vrata. Na trenutak su sjedili u mračnom autu, slušajući. Kuća je bila tiha, čulo se samo šuštanje tisuće uspomena. Zatim je vršcima prstiju počeo milovati njezin obraz, njezine kovrče. Marty je zadrhtala.

No, prije nego što je skinula čak i opasač pištolja, gurnula je ruku u torbu. Dobro, još uvijek je tu. Pružila mu je kondom.

- Hej, što bi to trebalo značiti? - prošaptao je. Prsti su mu se zaustavili u njezinoj kosi.

- Znači da ne uzimam pilule dok te nema. - Kako je i dalje oklijevao, nastavila je. - Chrissie se dogodila na stražnjem sjedalu, sjećaš se? Znamo da ne pucaš školskim mecima, Brad.

- Bože, kakva žena! - Pomirljivo je uzeo paketić i mazio je po vratu. - Nedostajala si mi, mačkice. Tako si mi nedostajala.

- I ti meni - šapnula je Marty, raskopčavajući se.

\*\*\*

Noćni jastreb završio je s tuširanjem i vježbanjem. Trbušnjaci, čučnjevi, skleкови, stotinu njih. Svi nečujni, u tome je bio trik. Bez gundanja, bez teškog disanja, samo zrak koji čisto ulazi i izlazi, tiho, učinkovito, ventilacija za motor koji radi bez zastoja. Poslije se opet istuširao. Čovjek se mora mnogo prati kako bi ostao čist. Bjelji od snijega.

Trebao bi posjetiti svetište u raspuknutoj stijeni. Kraj svetišta osjećao se čist. Možda sutra.

Šerif je u svakom slučaju brzo pronašao truplo. Zanimljivo, mislio je da će prvo pronaći ono drugo. Sigurno je to bilo zbog vatrenog križa, iako je bio sasvim malen. Netko je nešto vidio. Nema veze, šerif neće pronaći ništa više od onoga što mu je namijenjeno pronaći.



*Nadao se da će dobiti neki znak o truplima, o ženi iz Kentuckyja. Veliki titan sad će mu sigurno dati znak.*

*Noćni jastreb odjenuo je ličilačke hlače i bijelu košulju, sjeo za istrugani kuhinjski stol i otvorio Bibliju. »Ovo su - na to mi reče - oni što dolaze iz velike nevolje; oni su prali svoje haljine i obijelili ih u krvi Jaganjčevoj. Zato što je pred prijestoljem Božjim i služe mu dan i noć u njegovu hramu. A onaj koji sjedi na prijestolju spustit će se na njih da boravi s njima. I više nigda neće ni ogladnjeti ni ožednjeti; više ih nigda neće moriti ni sunce ni ikakva žega, jer će ih Jaganjac, koji stoji nasred prijestolja, pasti i voditi na izvore žive vode. I Bog će otrti svaku suzu s njihovih očiju.« \**

*Noćni jastreb nikad nije dobro spavao. No, taj ga je odlomak umirio te je legao u čisti krevet i neko vrijeme počinuo.*

\* (Otkrivenje, 7,14-17.)

## *Poglavlje osmo*

*U redu, idemo - rekao je Wes Cohan okupljenim zamjenicima. Marty Hopkins zakasnila je deset minuta i on je bio nestrpljiv započeti. - Sims, Mason, idite do Goldsteinovog stanodavca. Živi u okrugu Monroe, ovdje je adresa. Ja ću provjeriti nekoliko staraca u okolici. Adams, danas si zadužen za telefone. Foley, odspavaj malo, večeras si opet dežuran. Hopkinsova, evo nekoliko fotografija Phyllis Denton. Ova s motociklom je najsvježija. Prati trag vezan za Stineburg.*

*Mogao je znati. Hopkinsova je prihvatila fotografije, no lice joj je poprimilo miran izgled, koji bi mogao zavarati ljude koji je ne poznaju. - Gospodine, mogu li porazgovarati s vama nasamo? - upitala je.*

*Don Foley nacerio joj se. - Vratio joj se muškarac. To objašnjava kasni doručak. Treba slobodne dane.*

*Wes se namrštio. – Jel' to istina, Hopkinsova? Brad se vratio?*



- *Ne trebam slobodno.*

*Dakle, vratio se. Do vraga, samo mu je još to trebalo! Hopkinsova rastresena sad kad trebaju njezinu trezvenu inteligenciju. - Onda, o čemu trebamo razgovarati? - upitao je Wes.*

- *Ni o čemu što se tiče moga privatnog života - odbrusila je. - Ni Donovog.*

- *Hej-ho! - glasno se nasmijao Grady Sims. - Što to skrivaš, Don?*

- *Izlazite odavde! - zagrmio je Wes. - Put pod noge, dečki! Hopkinsova, dođi i reci mi u čemu je problem. - Pokazao je glavom prema uredu, znatiželjan protiv volje.*

- *Jutros si zakasnila, Hopkinsova - primijetio je kad su ušli.*

- *Bradov se auto pokvario. Morala sam ga odvesti u grad.*

- *Nek' ubuduće bude spreman na vrijeme.*

- *Da, gospodine.*

- *A sad, što si mi to htjela reći?*

*Duboko je udahнула, ali je odmah prešla na stvar. - Gospodine, sinoć sam saznala da je Goldstein bio oženjen crnkinjom. Znam gdje se ona nalazi.*

- *Znaš... - Wes se sjetio fotografije u Goldsteinovu novčaniku. Šakom je udario po stolu, a papiri su poskočili. - U vražju mater, Hopkinsova, ovo bi trebao biti timski rad! Zašto mi nisi rekla?*

- *Zato što se radi o crnkinji. Zato što se osoba koja mi je to rekla bojala da bi ubojica mogao imati veze s ovim odjelom.*

- *S ovim odjelom! - Wes je zurio u nju. - Zašto?*

- *Nije naveo nikakve posebne razloge. Pretpostavila sam da je to stoga što su panduri iz Indiane nekad nosili plahte, a...*

- *Ne otkad sam ja na vlasti!*

- *Nitko ne optužuje vas, gospodine.*



*Wes se odupro nogom o stolicu i promatrao je. - Hopkinsova, što znaš o Klanu?*

*Sive su joj oči bile zabrinute. - Znam da je u dvadesetima Klan vladao cijelom Indianom, a u ovom su se okrugu dugo zadržali. Tata je poznavao neke od njih, Ala Evansa i Lestera Holtza... Pretpostavljam da je većina tih tipova još uvijek tu. No, niste li vi razbili cijeli taj Klan kad su isprebijali Emmetta Hinesa?*

*- I da i ne - rekao je Wes. - Moraš shvatiti da su ti tipovi uglavnom gubitnici. Pokušavaju pronaći obrazloženje za to što imaju glup posao i nemaju perspektive. Zaboravljaju da nisu završili srednju školu. Zaboravljaju da subotom navečer propiju čitavu plaću. Lakše je to podnijeti ako govore jedni drugima kako postoji velika zavjera Židova i crnaca, koja im ne dozvoljava napredovati. U stara bi vremena subotom navečer međusobno rasplamsavali strasti te išibali nekog jadnog crnca. Nakon što sam im pokazao da je dio tih aktivnosti izvan dopuštenih granica, uzmakli su i zadovoljili se gundanjem.*

*- Ali i dalje se sastaju kako bi gundali?*

*- Naravno. Ipak su oni samo ljudi. Vole razmišljati kako će jednoga dana preuzeti svijet. No, mogao bih se okladiti u veliku lovu da Goldsteinov ubojica radi sam. Možda je kompa s drugim Klanovcima, no vjerojatno im nije ni rekao. Oni su gubitnici, to je istina, no utjerao sam im malo razuma u glavu.*

*Hopkinsova je polako kimnula. - Da, gospodine. No... vidite, znam da ste išli do kraja štiteći tog crnca Emmetta Hinesa. A Grady... pa, čula sam da mu je najbolji prijatelj u Vijetnamu bio crnac. Vjerojatno su i drugi u redu. No, jednostavno to ne znam sa sigurnošću. A obećala sam da Goldsteinovu ženu neću predati Klanu.*

*Tu nepokornost treba sasjeći u korijenu. No, situacija je bila škakljiva, jer postojalo je zrnce istine u onome što je rekla. Grady, Bobby, Don, Roy... u redu, oni nisu u Klanu, poznaju zakon. Ali imaju braću, rođake, stričeve. Da je on došao do tog podatka, također bi bio oprezan. S druge strane, nije mogao dopustiti da se Marty uvuče u slučaj. Tako se ne upravlja tvrtkom.*

*- Hopkinsova, ti si na slučaju Denton i točka - rekao je Wes. - Trebaš pronaći Phyllis Denton i saznati prijete li tko sucu.*



*Gledala je u pod. - Da, gospodine. No, što je s Goldsteinovom ženom?*

*- Ona nije tvoj problem. Ja sam šerif, Hopkinsova.*

*- Da, gospodine. Ne morate mi to govoriti.*

*- Ne moram? Dolaziš ovamo nudeći razmjenu, dat ćeš mi podatak ako te stavim na Goldsteinov slučaj. Ova se operacija ne izvodi na takav način.*

*- Znam, nisam tako mislila. Samo želim pomoći Goldsteinovoj ženi. Obećala sam paziti na nju.*

*Vidio je da je zabrinuta. Ponekad se postavljala toliko zaštitnički da nije shvaćala kako je prešla granicu. - Misliš da ja neću? - blago je upitao.*

*- Znam da vi hoćete. Ali, vidite, Grady i Bobby razgovarat će s Goldsteinovim stanodavcem. Vjerojatno će im on spomenuti ženu.*

*- Tako je. I?*

*- Pa, mogla bih stići prije i...*

*Wes je odlučno odmahnuo glavom. - Ne. Nema pogodbe. Ideš u Stineburg.*

*Marty je gledala u vrata, a Wes je gotovo mogao čuti kako joj se okreću kotačići u glavi: nema šanse da istodobno posjeti i ženu i Stineburg, nema šanse da predusretne Simsa i Masona, osim... Ponovno je pogledala Wesa, a sive su joj oči postale hladne. - Gospodine, njezino je ime Kizzy Horton i stanuje kod rođakinje. Bernice Brown, 117th Street u Indyju.*

*- U redu. A sad briši odavde i provjeri Stineburg.*

*- Da, gospodine. A kamo vi idete, gospodine?*

*- Prvo ću skoknuti u Indy.*

*- Hvala, gospodine. Vidimo se poslije, gospodine. - Izmarširala je, ne baš sretna, ali ponovno kao dobar vojnik. Potrebno ju je stalno podsjećati na to. Samo zato što je pametna, misli da može voditi odjel.*

*Wes je bacio pogled na poruke, rekao Royu da će se javiti iz Indianapolisa te krenuo na sjever.*



*U tri sata Marty je već bila sita Stineburga, zabrinuta zbog Brada, još uvijek ljuta na Wesa Cohrana i bijesna na profesoricu Wolfe. Trebala bi je uhititi zbog davanja krivih informacija, ometanja pravosuđa i još mnogo toga. Bilo je jasno da Phyllis Denton nije tamo, a vjerojatno nikad nije ni bila.*

*Ne radi se o tome da je nemoguće skrivati se oko Stineburga, pomislila je Marty dok se truckala trošnim prilaznim putem još jedne seoske kuće. Krajobraz se sastojao od istih kamenih uzvisina i kotlina kao i ostatak okruga, obrastao u iste platane, orahe, čičke i puzavce. Odmetnik ili samotnjak mogao se lako skloniti od pogleda u nekom guštiku ili kamenolomu punom smeća. No, stvar je u tome da bi ljudi znali da je još uvijek tamo. U Padgettovoj trgovini mješovite robe čula je za dvojicu takvih ljudi. Ludi stari Jack Cooley kampirao je u blizini White Rivera, živeći od bobica, oposuma i tlapnje da ga je Isus izabrao kao drugog Mojsija i da će ga uskoro izvesti iz divljine. Sin Jane Wall već se mjesecima skrivao u jednom od kamenoloma, jer je demolirao učionicu, a sam je Wes Cohran prije nekog vremena došao razgovarati s njim. Dječak je utekao kroz stražnja vrata i otada se nije vratio kući. Svi su kod Padgetta mislili da je Marty došla radi toga - kako bi pronašla mladog Walla. Rekli su joj da se čuva, jer je ponio pušku.*

*No, kad su saznali da traži nestalu osobu ženskoga roda, staru dvadeset godina, plavih očiju, bili su zbunjeni. Mrštili su se gledajući fotografije. - Kako se zove?*

*- Phyllis Denton. No, možda ne koristi to ime. Zna li koga tko odgovara tom opisu?*

*Sliči malo na Jeannette. Ne, ne na Jeannette, ona je imala smeđe oči. A Helen? Nema baš puno sličnosti. Osim toga, Helen i Jeannette živjele su ovdje cijeloga života.*

*- Ima li pridošlica? - upitala je.*

*- Oni profesori sjeverno od grada. Ostali su još samo Drew Brewster i njegova žena. On je već godinama ovdje, no ona je nova. On predaje čak na Sveučilištu u Indiani. Pokušavaju nas naučiti kako se upravlja farmom. - Svi okupljeni zahihotali su se.*

*- Kako izgleda njegova žena? - upitala je Marty.*



- Karen? Ima više od dvadeset godina, rekao bih. - Ostali su kimnuli. - I ne nalikuje baš mnogo vašim fotografijama.

- Ipak ću porazgovarati s njom. Gdje žive?

Popisu je dodala Brewsterovu farmu. Nalazila se sjevernije od drugih adresa te je već obavila razgovore s gotovo svima oko Stineburga kad je skrenula prema izbljedjelom znaku s natpisom RIVENDELL. Bila je umorna, već unaprijed sigurna da se radi o slijepoj ulici, sigurna da profesorica Wolfe nije bila u pravu. A isječci jutarnjeg prizora stalno su joj opsjedali misli: Brad naslonjen na jastuk postavljen okomito uz uzglavlje kreveta, ruku prekrivenih iznad glave, nesvjesno pokazujući mišićave linije torza na ranoj jutarnjoj svjetlosti. Zaboravi, nije to bilo nimalo nesvjesno. Nekoliko trenutaka kasnije Chrissie lupa na vrata i ulijeće unutra gotovo prije nego što je uspio navući traperice, bacajući mu se u naručje. Promatrajući ih, Marty je osjetila kako nada ponovno cvate. Obožavali su se. Možda ovaj put... No, nakon devet godina znala je da ljubav nije dovoljna. Druge su stvari bile važne, kao što je plaća. A on joj još uvijek nije izložio veliki plan, nego je samo rekao da mu je propao posao DJ-a, kojem se nadao u njujorškom klubu gdje je radio. Dobio ga je vlasnikov rođak.

Truckala se prilaznim putem prema oronuloj sivoj kući. U podnožju dugačke livade svjetlucala se rijeka, White River. Mjesto je bilo još zabačenije od Martyne kuće. Bože, da ona i Brad imaju toliko novca koliko zarađuju ti sveučilišni profesori, sigurno ga ne bi trošili tamo.

Ispostavilo se da se Karen nalazila u vrtu. Bila je to krupna žena sa smeđim pletenicama, odjevena u plavu bluzu od cica, traperice i radne čizme. Marty se parkirala uz kuću i pješice krenula u vrt pokraj kokoši i nekoliko privezanih koza. Vrt je privukao brojne gusjenice. Karen ih je skidala s lišća. - Sve je organski - ponosno je rekla naglaskom s Istočne obale. - Pokušavamo dohraniti zemlju. Posaditi mahunarke na istim brdima kao i žitarice.

- Da, čula sam da to prilično dobro uspijeva. - Marty ju je pažljivo proučavala. Nedvojbeno nije imala plave oči, bila je bliža tridesetoj nego dvadesetoj godini i nije nimalo nalikovala na fotografije. Ipak, bolje je držati se procedure. - Koliko dugo živite ovdje?



- Dvije i pol godine. Volim ovaj posao. Osim... pa, ponekad je malo dosadan, ponavlja se. Neki to ne vole.

- Da, uistinu se nikad nisam uspjela naviknuti na gusjenice. Gdje ste bili prije nego što ste došli ovamo?

- Predavala sam engleski na srednjoj školi u Indianapolisu. I znate, jednom kad Drew i ja ponovno uspostavimo komunu, pokušat ćemo opet otvoriti školu. Možda stvoriti spone s poviješću onoga starog sela niz rijeku. - Sretnog izraza lica pogledom je preletjela ručno sagrađene šupe, koze i vrt kojeg su pojele bube, imajući pred očima viziju koju Marty nije mogla potpuno shvatiti. - Prošli je put problem bio u tome što smo pokušavali sve učiniti odjednom, a roditelji su mislili da djeca previše rade. Jednom kad se posao na farmi bude glatko odvijao, sve bi trebalo biti u redu, ne mislite li tako? Imat ćemo izvrsne knjige i prirodno okruženje pa će djeca moći razviti um i duh u skladu s prirodom.

- Razumijem. - Marty je pomislila na Chrissie, čiji su um i duh više težili privlačnim stvarima koje je viđala na televiziji, čija je životna želja bila vidjeti New York City. Brad joj je donio crnu majicu sa siluetama nebodera na Manhattanu, zgradama koje se svjetlucaju na tamnoj pozadini. Sjajnih očiju, Chrissie se cijelo jutro razmetala i likovala u tom znaku očinske ljubavi. Bilo bi potrebno mnogo više od izvrsnih knjiga i gusjenica da je odvuče od toga sna. - Jeste li pohađali Sveučilište u Indiani, gospođo Brewster? - upitala je Marty.

- Prije pet godina diplomirala sam na Sveučilištu u Indiani. Tamo sam upoznala Drewa, dok sam bila na zadnjoj godini. Zašto mi postavljate ta pitanja?

- Tražimo nestalu osobu. Phyllis Denton, no sad se možda zove nekako drukčije. Ovdje imam staru fotografiju. Sad ima dvadesetak godina. Netko je rekao da se nalazi u okolici.

- I mislili ste da je možda poznam?

Marty je slegla ramenima. - Samo provjeravam.

Karen je polako odmahнула glavom. - Ne, nikad je nisam vidjela.

- Je li Phyllis mogla pohađati ovdašnju školu? Bila je dvanaestogodišnjakinja kad je pobjegla prije osam godina.





- Ne. Mali Murray bio je najstariji u školi, a sad mu je tek petnaest godina. Osim toga, svi su otišli. - Čeznutljivo se nasmiješila. - Ako znate koga kome ne smetaju kože i gusjenice, ovdje imamo krasnu komunu.

- Sjetit ću se toga. Hvala. - Marty joj je pružila svoj telefonski broj. - Molim vas, javite mi ako se vi ili Drew sjetite bilo čega što bi nam moglo pomoći pronaći tu djevojku.

- Je li u nekakvoj nevolji? - upitala je Karen.

- S nama nije - razuvjerila ju je Marty. - Pobjegla je dok je bila mlada, a njezina se obitelj nada pomirenju. Tata joj umire.

- To je tužno. U redu, nazvat ću vas ako što čujem.

- Hvala. Sretno s vrtom. I školom.

Tako. To je bilo to. Stineburg je bio čist promašaj. Prokleta profesorica Wolfe! Kad se vratila u automobil, Marty je podigla specijalističku kartu Sjedinjenih Država koju je koristila, pažljivo promatrajući crne kvadratiće koji su označavali seoske kuće. Sve ih je prošla. U tri kuće nije bilo nikoga, no najbliži su se susjedi zaklinjali da tamo ne žive nikakve mlade žene. Nitko nije poznao nikoga tko bi možda mogao biti Phyllis Denton. A u zajednici tako malenoj da je jedna trgovina služila kao prodavaonica mješovite robe, poštanski ured, željezarija i bar, netko bi nešto primijetio da je Phyllis bila u blizini.

Bilo je besmisleno pokušavati dalje. Karenina farma nije uistinu pripadala području Stineburga; bila je zapravo bliža New Concordu na zapadu. A isto je vrijedilo i za kuće u drugim smjerovima. Marty je provjerila kod svih za koje se moglo reći da žive u području Stineburga, a i kod nekih drugih.

Frustrirana, nagazila je na gas, a auto se nagnuo jureći Kareninim prilaznim putem, ostavljajući za sobom oblak organske prašine. No, usporila je kad se približila križanju u Stineburgu, očima prelijećući okolicu, pokušavajući držati um otvorenim, pokušavajući se sjetiti je li što propustila. Stigla je do sjecišta puteva: Padgettova trgovina, osam kuća i sićušna crkva na brdu.

Crkva.

Tamo je dolje. Ispod Stineburga.



*Mračnog raspoloženja, Marty je krenula uzbrdo. Da, bilo je tamo, maleno groblje na padini iza crkve, na rubovima obraslo u korov, no ipak uredno pokošeno, s plastičnim cvijećem na nekim grobovima. S rokovnikom u ruci počela je čitati natpise na nadgrobnim spomenicima. Corbettovi, Millerovi, Smithovi, Padgettovi. Čak i Stineovi. Nije bilo važno ime, naravno, nego datum smrti.*

*- Bog!*

*- Bog! - Marty se okrenula pozdraviti muškarca u trapericama, radnoj košulji i bejzbolskoj kapi s natpisom Beechnut Chewing Tobacco. Bio je to jedan od tiših ljudi koje je sreća kod Padgetta.*

*- Nije ni ovdje - rekao je.*

*- Poznajete ovo groblje?*

*- Da, ja sam nadzornik.*

*- Ovdje nedavno nisu pokopane nikakve mlade žene? Ili djevojke, sad bi imala tek dvadeset godina.*

*- Pa, bila je Annie Corbett. Nastradala je u nesreći u Needmoru. - Glavom je kimnuo prema jednostavnoj ploči od vapnenca. - No, svi smo poznavali Annie.*

*- Sigurni ste da ste pokopali Annie? Netko ju je vidio?*

*- O, da. - Pogurao je kapu prema natrag i oštro je pogledao, šokiran onim na što je ciljalo. - Znate, bio joj je slomljen vrat, nije bilo opekotina ili tako nečeg. Zaista su je lijepo uredili. Lijes je bio otvoren, svi smo je vidjeli.*

*- Razumijem. - Marty je umorno zatvorila rokovnik. - Postoji li u blizini još koje groblje?*

*- Nijedno koje se još uvijek koristi. Postoji nekoliko obiteljskih grobnica na privatnim parcelama, no već šezdeset godina nitko nije pokopan tamo.*

*- Možda biste mi samo mogli pokazati grobove iz posljednjih nekoliko godina.*

*Bilo ih je dvanaest: dvoje djece, šest muškaraca, tri starice i Annie. Nadzornik je znao priču svakoga od njih. Nijedna nije odgovarala Phyllis.*



*E pa, toliko od tvog vrućeg traga, Hopkinsova. Zahvalila se nadzorniku, a on je dotaknuo štitičnik kape s natpisom Beechnut. Kad se vratila u patrolno vozilo pogledala je na sat. Tri i četrdeset. Kad se vrati u Dunning njezino će radno vrijeme već završiti. Pokupit će Chrissie u pekarnici, umiriti tetu Vonnie i pokušati pronaći Brada. Vrijeme je da unese smisao u privatni život, kad joj je već posao na nuli.*

*Prokleta profesorica Wolfe!*

*Sa zavišću se pitala što je Wes Cohran saznao od Kizzy.*

## *Poglavlje deveto*

*Bernice Brown odbila je pustiti Wesa unutra.*

*- Ne, gospodine - rekla je, čvrsto se ukopavši ispred zatvorenih vrata. - Nitko neće vidjeti Kizzy ako ona to ne dopusti.*

*- Radi se o njezinom suprugu.*

*- Žao mi je, gospodine. - Tamne su joj oči odlučno svjetlucale.*

*- Slušajte, gospođo, samo joj želim postaviti nekoliko pitanja.*

*Bernice je bila krupna crnkinja u tridesetim godinama života, valovite i ulaštene kose, s pomno nanesenom šminkom, odjevena u uredno odijelo s hlačama koraljno crvene boje. Izgledala je kao netko tko radi u prijamnom uredu ili upravlja uredskim poslovanjem. Također je izgledala neumoljivo tvrdoglava. Prokleta žena! No, nije mogao upasti na silu. To mjesto čak ni nije pod njegovom ovlašću. U takvim bi slučajevima trebao surađivati s Indianapolisom, no nije želio da se moguća umiješanost Klana rastrubi na sve strane i privuče svakog nespretnjakovića u državi i šire koji ima želju postati junak.*

*- Recite mi kako bismo, do vraga, trebali uhvatiti tipove koji su to učinili ako nitko ne želi razgovarati s nama? - upitao je Bernice.*

*- Žao mi je, gospodine.*



*Wes je pogledao na obje strane ulice. Bila je to radnička četvrt, s kućama u nizu, od kojih su se neke isticale svježom bojom, druge imale priručno popravljene trijemove, a većina sićušnih dvorišta bila prepuna cvijeća. Nekoliko je crnaca i crnkinja prošlo pokraj njih. Nitko nije gledao u smjeru bijelog šerifa, no svakako su znali da je ovdje.*

*- U redu, gledajte - rekao je Wes. - Recite joj da šerif Cohran želi razgovarati s njom o njezinom suprugu. Pitajte je želi li se sastati sa mnom negdje, možda u restoranu. Njezina odluka. Čekat ću ovdje.*

*Vrata iza Bernice otvorila su se. - Bernice, razgovarat ću s njim. Ti drži stražu.*

*- Kizzy, ne moraš...*

*- Bit će u redu. Tom je ovdje, i Russell.*

*Bernice se povukla u kuću, odmahujući glavom. Wes je ponovno pogledao prema ulici, a zatim u prozore kuće, tražeći Toma i Russella. Nije nikoga vidio, no nije ni na trenutak posumnjao u njezine riječi. - Slušajte, zaista mi je žao što vas gnjavim - rekao je. - Samo vam želim postaviti nekoliko pitanja.*

*- Aha. Tom mi je rekao da su Goldieja... ubili - s naporom je rekla Kizzy. Izgledala je iscrpljeno, velike su joj oči bile upale, usta obješena. Bez obzira na to, bila je lijepa, imala je fine kosti lica, glatku smeđu kožu i zapanjujuće čvrst stav. Nosila je bijelu bluzu i crne svilene hlače povezane u tankom struku. U rukama je držala veliku kovertu od tvrdog smeđeg papira. - Kažete da ćete uhvatiti te nitkove?*

*- Dat ću sve od sebe. - Wes je izvadio rokovnik. - Dakle, zovete se Kizzy Horton?*

*- Točno. Kizzy Elizabeth Horton Goldstein.*

*- U redu. Gospođo, je li ovo bio vaš muž? - Pokazao joj je fotografiju.*

*- Da. - Umorne su oči jednom trepnule.*

*- I gdje ste živjeli?*



- *Proteklih nekoliko mjeseci živjeli smo dolje u vašem okrugu. U okrugu Nichols, blizu Dunninga, jer bilo je jeftino, a glazbenici ne zarađuju naročito mnogo novca. Tip kojeg smo upoznali u Bloomingtonu imao je staru seosku kuću na Lawrence Roadu. Iznajmio nam ju je.*

- *Da. - Zapisao je to.*

- *Hoćete li mi reći što su mu učinili?*

- *Ubijen je, gospođo.*

- *Metkom? Nožem? Pretučen?*

*Ponekad usljed šoka brutalnog ubojstva ljudi daju više informacija. No, Wes se osjetio okrutnim rekavši »Sve to.«*

- *Da. - Nije se činila iznenađena, iako su joj se usnice na trenutak stisnule dok ga je pomno ispitivala pogledom. - Znala sam da će bit gadno - rekla je. - Prije dva tjedna pronašli smo ovo zakucano na ulazna vrata. - Predala mu je kovertu.*

*Wes ju je otvorio. Unutra se nalazio list papira veličine pisma, preslik manjeg papira. Na vrhu manjega bio je nacrtan nezgrapnan križ s kapljom krvi. Ispod njega pisalo je »KKK vas vidi! Van s miješanjem rasa!«*

- *Ovo je preslik - rekao je Wes.*

- *Aha. Original je bio na kartici veličine sedam puta dvanaest centimetara. Bojim se da je ne možete dobiti.*

- *Pomoglo bi mi da je vidim.*

*Odmahnula je glavom. - Uhitite nekoga. Na suđenju ćete je imati, sigurna sam.*

*Wes je odlučio za sada ne ustrajati na tome. - Recite mi, gospođo Horton, što ste učinili kad ste to vidjeli na vratima?*

- *Otišla van iz okruga. Baš kao što je pisalo na kartici. No, Goldie nije želio otići. - Usne su joj zadrhtale. - Bio je s Istočne obale, jadna luda. Rekao je kako mu nitko neće naređivati kako da vodi život. Rekao je da je to šala.*



- *Da. - Wes se protrljao po uhu. - Da je barem bio u pravu. Trebao bi biti u pravu.*

- *O, da. - Kimnula je bez osmijeha. - Svijet je prepun stvari koje bi trebale biti.*

- *Svakako jest. - Sviđala mu se ova čvrsta ženica, razumio je zašto je privlačila Goldieja. - Dakle, vi ste otišli, a suprug je i dalje ostao.*

- *Aha. I ništa se nije dogodilo do ovoga. Sastajali smo se u Bloomingtonu ili nekoliko puta dnevno razgovarali preko telefona, a ja sam počela misliti... - Riječi su joj se izgubile, žmirkala je.*

- *Počeli ste misliti kako je bio u pravu? - blago ju je potaknuo.*

- *Ne, ne, znala sam da sam ja u pravu. No, počela sam misliti da možda samo mene žele istjerati. Znae ono »Crnjo, nemoj dočekati zalazak sunca u ovom okrugu«.*

- *Razumijem.*

- *Jednostavno nisam mogla objasniti Goldieju! Mama mu je bila među demonstrantima koji su se šezdesetih godina borili za građanska prava. Pokazao mi je sliku na kojoj je kao sedmogodišnjak stupao uz nju s malenim natpisom »Prevladat ćemo«. Govorio je da se čovjek treba suprotstaviti nepravdi. Rekla sam super, ti to učini, ti budi junak, a ja odlazim, ja se samo želim baviti glazbom... - Glas joj se slomio. Podigavši pogled, Wes je vidio da je prekrila lice rukama.*

- *Aha - promrmljao je, osjećajući nelagodu. - Hm, gospođo Horton, je li ta kartica bila jedino upozorenje koje ste dobili?*

- *Aha. - Ruke su se spustile, no suze su i dalje sjale na lijepome tamnom licu. - To je bilo to. Nikakvi križevi zapaljeni na tratini, ništa slično.*

- *Nitko vas nije vrijeđao, zadirkivao, tako nešto?*

- *Ne u vašem okrugu, šerife. No, tamo nismo skoro ništa ni radili, jer nismo mnogo vremena provodili kod kuće. Naravno, slali smo pisma, kupovali namirnice, benzin, takve stvari. No, mnogo smo vremena provodili u Bloomingtonu i ovdje u Indiju pa je bilo jednostavnije veći dio kupovine*



*obavljati tu. Tamo dolje čak nikad nismo sreli susjede. Ako ih se može nazvati susjedima.*

*- A što je s poslom? U Bloomingtonu ili ovdje? Je li vaš suprug imao neprijatelja? Nekih zavada?*

*- Ništa što bih smatrala ozbiljnim. Rick i Kurt u Keguu raspravljali bi s njim o politici, sve dok nisu počeli izbjegavati jedni druge. No, uglavnom ga je zanimala glazba. Zaista se dobro slagao s glazbenicima.*

*- A što je s vama? Ili vama dvoma?*

*Kizzy je slegla ramenima, bio je to lijep pokret u mekoj bijeloj bluzi. - Znam što pitate. Da, nekim ljudima nije bilo ugodno što smo Goldie i ja par. No, nikad se nismo time razmetali. Želite reći da je netko koga smo poznavali u Indiju ili Bloomingtonu išao čak tamo dolje kako bi nam zakucacao karticu?*

*- Trebamo razmotriti sve mogućnosti.*

*- Aha. Ipak, zašto bi čekali da odemo tako daleko?*

*- Ti ljudi kojima nije bilo ugodno, tko su oni?*

*- Ne znam im imena, šerife. Razni ljudi, razna imena, tek stranci. Sjedili bi na glavnom trgu ili nekom sličnom mjestu i dovikivali Goldieju »Ljubitelju crnja!«. Možda su se pomučili saznati tko smo, ne znam.*

*- Aha. Je li im vaš suprug odgovarao?*

*- Ne. Goldie je bio staložen, osim u političkim raspravama. Ti tipovi na ulici nisu raspravljali, oni su samo ispuštali životinjske zvukove. Imali smo pametnijeg posla nego uzvraćati gundanje.*

*- Aha. Pametno. - Oklijevao je, a zatim postavio pitanje. - Što je s vašim prijateljima? Jel' nekima od njih bilo nelagodno?*

*- Ne. Ne na taj način. Neki su govorili da smo glupi što smo se vjenčali u ovoj državi. Bernice je to govorila. - Okrenula je glavu u pravcu vrata iza sebe.*

*- Nije bilo ljubomornih suparnika, tako nečega?*



- Hej, čekajte malo! - Kizzyne su tamne oči ljutito bljesnule. Stavila je šake na bokove, agresivno podgnavši laktove. - Želite reći da je ovo neka vrsta kućne prepirke? Namjeravate uhititi nekog crnog brata i reći svijetu kako se pretvarao da je Klanovac da bi nas odvratilo s pravog traga?

- Ne, ne želim to reći, gospođo.

- Jedini razlog što sam razgovarala s vama je to što su mi Emmett i Della Hines rekli da ste uhvatili one kurvine sinove koji su isprebijali Emmetta prije petnaest godina.

- Da, a uhvatit ću i ovoga.

- Nećete, budete li lovili krive ljude, nećete!

Wes je podigao dlan u znak mira. - Gledajte, gospođo, moram pitati, to je dio uobičajenog postupka.

- Onda zapišite da je odgovor ne. - Pokazala je na njegov rokovnik oštrim, ljutitim pokretima prsta.

- U redu. Ionako više nemam pitanja, osim ako se možete još čega sjetiti.

- Ne. Samo... - Prekrižila je ruke. - Pretpostavljam da mi zbog autopsije i ostalog još neko vrijeme nećete dati tijelo.

- Nazvat ćemo vas kad budemo gotovi. Ovamo, na Bernicein broj?

- Aha.

- A vi nazovite nas ako se čega sjetite. - Pružio joj je posjetnicu.

- U redu.

- Samo još jedna stvar, bilo bi nam od velike pomoći kad bismo mogli vidjeti karticu koju su ostavili. Original.

- O, vjerojatno će vam je na kraju pokazati.

- Oni?

- Sinoć sam je poslala FBI-u, nakon što je Tom nazvao i rekao da su ubili Goldieja.





- Razumijem. - Sranje! To je značilo da ima samo dan ili dva da smekša Lestera i ostale prije nego što dođu federalci i svi zaborave sve što su ikada vidjeli.

- Znate li tko je to učinio, šerife?

- Znam gdje ću se početi raspitivati - rekao je. - Nakon toga, sve je prepušteno dragom Bogu.

Kizzy je kimnula i otvorila vrata. Bernice ju je zaštitnički povukla unutra. Dobri ljudi. Lester bi rekao da se ljudi trebaju držati svoje sorte. Wes je zaključio da su odvažna Kizzy i Bernice više njegova sorta nego stari Klanovci, koji su za svoje probleme okrivljavali sve osim sebe samih.

No, svakako bi mu bilo draže da Kizzy nije zvala FBI. Sad će morati odmah poslati izvješće i natezati se s idiotima koje pošalju.

Odvezao se do Arby'sa kako bi uzeo hrane te se uputio kući, žvačući u vožnji. Južno od Indianapolisa u svim se pravcima protezala prostrana ravnica, ravna poput mora, tako da su prvi nabori zemlje kod Martinsvillea bili dobrodošla promjena, kao da se dokopao obale.

Martinsville je do prije nekoliko godina bio rodni grad glavnoga Klanovca. Ti su osjećaji još uvijek spavali u okolnim brdima, poput zmije na suncu.

Vratio se u stožer prije četiri sata popodne. Foley mu je predao poštu i poruke. Nije još bilo laboratorijskog izvješća. Državni su panduri dali kratku povijest Goldiejevog automobila. Sims i Mason završili su te je Bobby Mason marljivo tipkao izvješće, koristeći oba kažiprsta. Prenio je Wesu da je stanodavac rekao kako je Goldsteinova žena crnkinja.

- Aha. Upravo sam se vratio s razgovora s njom.

- O! - Mason je trepnuo. - To je bilo brzo. Stanodavac je rekao da je ona neka vrsta pjevačice.

Prekinula ih je Marty Hopkins, koja se ušuljala u prostoriju.

- Izgledaš poput oluje na pomolu, Hopkinsova - rekao je Wes.



- Da, gospodine. - Bacila je smotanu kartu na ormarić sa spisima. - Tamo dolje nisam pronašla ni crnog vraga. Nitko u blizini Stineburga nije vidio ni čuo ništa o Phyllis Denton. Ne znam na što je ta luda profesorica Wolfe ciljala. Možda je mislila na neki drugi grad.

- Možda.

- Ili su joj se pobrkali lončići.

Wes se namrštio. - Imala si takav osjećaj dok si razgovarala s njom?

Vidio je kako joj se sklopka u mozgu ponovno prebacuje na detektivski modul i kako duboko razmišlja o njegovom pitanju. - Zapravo nisam - priznala je. - Nekako sam joj morala prilaziti s raznih strana. Nije se htjela držati teme. No da, u tom sam trenutku mislila kako je to dobar podatak.

- Čak i da smo sa sigurnošću znali da je luda, morali smo ispitati takav trag.

- Znam. Ipak, strahovito sam se dosađivala. - Pogledala je Masona, koji je još uvijek kuckao po pisaćem stroju, a zatim ponovno Wesa. - Kako ste vi proveli dan? - oprezno je upitala.

- Dobro. Razgovarao sam s njom. Svi ćete sutra dobiti izvješće. Sad moram obaviti razgovor s još nekoliko ljudi.

- Dobro. Gospodine, nemam o čemu izvijestiti. Hoće li biti u redu ako to napišem sutra?

- Dakako. Tvoja je smjena ionako završila.

- Aha. Vidimo se sutra, gospodine. - Istrčala je, uputivši se prema Reinerovoj pekarnici preko puta ulice kako bi pokupila dijete.



## *Poglavlje deseto*

*Chrissie nije ovdje. Brad ju je odveo prije petnaestak minuta. - Odjevena u nabranu pregaču, teta Vonnie je premještala čajne kolačiće s borovnicom u staklenoj vitrini pekarnice.*

*- Kamo su otišli?*

*- Na školsko igralište, rekao je. - Umorne oči tete Vonnie na trenutak su se susrele s Martynima. - On je divan čovjek. Chrissie ga jednostavno obožava, zar ne?*

*- Aha.*

*- Sjećam se kako si i ti obožavala oca. Još jedan divan čovjek. Tvoja jadna mama...*

*- Daj, molim te, teta Vonnie, ne možemo svi biti pametni poput tebe. - Marty je požurila van, ne želeći voditi stare bitke.*

*Nekoliko blokova dalje, u školskom dvorištu osnovne škole u Dunningu, Chrissie se revno ljuljala, razgovarajući s Bradom. - Malinda je rekla da to zapravo nisu neboderi u New Yorku - rekla je. Nosila je majicu sa siluetama Manhattana koju joj je Brad donio. - No, ona je to rekla samo zato što je strašno ljubomorna. Janie i Susan stale su na moju stranu.*

*- E pa, Janie i Susan su u pravu. - Brad je napola sjedio, naslonjen na cijev koja podupire klackalicu. - Ovaj je uzorak potpuno točna slika tih silueta. Odmah ću ti reći imena zgrada. - Podigao je pogled i nasmiješio se Marty. - Hej, mačkice, gledaj kako Chrissie leti!*

*Uhvatio je Martynu ruku i povukao je prema prečki klackalice pokraj sebe. Chrissie se nasmiješila i još se jače odbacila. Gledajući kako joj se kći diže nebu pod oblake i spušta prema zemlji, Marty je progovorila. - Dakle, ispričaj mi o novoj ideji.*

*- Pa, razmišljao sam... - Dok je odvagivao što reći oči su mu prešle na Chrissie, a Martyno je srce potonulo u ponor. - Ponekad je najbolji put do mjesta na koje želiš stići zaobilaznica.*



- Aha.

- Vidiš, problem je što u velegradu kao što su New York ili Indianapolis ima toliko mnogo ljudi koji se pokušavaju probiti na radiju da te tipovi koji odlučuju ni ne pogledaju. Jednostavno daju posao nekome koga znaju.

- Poput tvog šefa u New Yorku, koji je posao obećan tebi dao svom rođaku?

- Skužila si. Nema šanse boriti se protiv toga, osim ako već imaš veze. Dakle, ono što treba učiniti je probiti se negdje gdje imaš šanse. U nekom malom mjestu. I onda, kad si stekao lokalni ugled, napravio neki super efekt, imaš mnogo kazeta za pokazati, onda te više ne mogu zanemarivati.

- Tata! Gledaj! - povikala je Chrissie. Plovila je visoko nad njima, u visini vrha ograde. Marty se sjetila vremena kad je i sama to radila, tog osjećaja obrušavanja, osjećaja da je napokon slobodna.

- Fantastično! - Brad je zapljeskao. - Tako mi svega, jednog ćeš dana biti zvijezda na trapezu!

I Marty je pljeskala. - Bit ćeš astronaut! Chrissie se oduševljeno hihotala. - Aha, sigurno. Hej, možemo li sada ići kući? Obećala sam pokazati tati zbirku naušnica.

- Naravno, nakon što provjerimo što je s tatinim autom - doviknula je Marty. Pogledala je Brada i progovorila tihim glasom. - Dakle, savjetovali su ti da radiš u nekom manjem mjestu? Gdje, u Bloomingtonu?

- Ne, sveučilište je ograničavajući čimbenik. Jednako je loše kao u velegradovima. Ne, mačkice, mjesto za nas je Aljaska.

- Aljaska!

- Posljednja granica. Slušaj, Marty, to je savršeno! Mlado mjesto puno izazova, na samom pragu probijanja.

- Aljaska. - Protrljala se po čelu.

- Aha. Vidiš, u New Yorku sam upoznao te tipove s Aljaske, Jasona i Stevea. Došli su na godišnji odmor i ispričali mi kako stvari stoje. I to me puklo, znaš? Super efekt. Posljednja granica. - Lice mu je sjalo od oduševljenja. - Marty,



*mogu odskočiti s Aljaske ravno na vrh! Kao Garrison Keillor\*, znaš? Ili Wolf Man\*\*! Ali još bolje! Jason i Steve ostavili su mi adrese, rekli da ih nazovem. Rekli su da znaju nekoliko tamošnjih postaja na kojima bih zaista bio od koristi.*

*- Aljaska. Bože, Brad!*

*Chrissie je stajala pred njima, ponovno prizemljena, uznemirenih tamnih očiju. - Znači li to da ne idemo u New York?*

*- Ne, to nipošto ne znači to, dušice - ozbiljno je rekao Brad, nagnuvši se prema naprijed. - To znači da ćemo dugoročno gledajući brže stići u New York. Otići ćemo na Aljasku, svi zajedno, a ja ću se tamo dokazati. Postići ću super efekt koji mi je potreban. A onda će radio postaje u New Yorku vidjeti za što sam sposoban.*

*- Čuj, Brad - rekla je Marty. - A što je s Bloomingtonom? Mislim, u pravu si, sveučilište tamo ima utjecaj. No, mogao bi to iskoristiti. Upiši se na studij komunikacija ili kako se već zove, napravi brdo emisija u Indiani...*

*- Ah, Marty, ne znaš o čemu govoriš! U New Yorku to ne bi ni pogledali. Mislili bi da je za klince. Do vraga, to i jest za klince. Osim toga, Indiana nema nikakav image. Njujorčani je ne razlikuju od Illinoisa ili Iowe. Slušaj, mnogo sam razmišljao o tome. Znam što činim.*

*Što bi trebala reći na to? Da on ne zna što čini? Ustrijeliti ga dok još krvari od posljedica duge uzaludne borbe u New Yorku? Toliko se trudio. Možda previsoko puca, no do vraga, to je također dio njega, taj san. Marty je poželjela vjerovati kao nekada.*

*Chrissie ih je promatrala raširenih očiju. - U redu, vidi, pusti me da malo razmislim o tome - rekla je Marty.*

*Nasmiješio se i povukao je bliže sebi kako bi je poljubio u obraz. - Znam da je došlo iznenada. Poslije ćemo razgovarati o tome. Sad bih trebao ispričati Chrissie o siluetama. Dođi 'vamo. - Privukao je Chrissie i oprezno joj ispravio majicu. - Gledaj sad. Vidiš ove dvije zgrade s četvrtastim vrhovima?*

*\*Popularni američki radijski voditelj i pisac.*

*\*\*DJ iz filma »Američki grafiti«.*



- Aha. - Dok je proučavala majicu, Chrissiena je brada bila uvučena u ovratnik.

- E, to je Svjetski trgovački centar. Ova ovdje sa zrakama je Chryslerov neboder.

- Chryslerov neboder - ponovila je Chrissie, kao da se radi o litaniji.

- A ova s prekrasnim šiljastim tornjem najbolja je od svih. To je Emprie State Building.

- To je ona na kojoj je radio djedica?

- Tako je. Reci Malindi neka ih potraži u knjigama. Sve je pravo. - Nasmiješio se i dotaknuo Chrissiene srcolike naušnice. - A sad idemo vidjeti ostatak tvoje zbirke.

Na putu kući stali su u Straubovoj radionici provjeriti što je s Bradovim autom. Tamo su bili Gil Newton i Bert Mackay, suprotni tipovi: tamnokosi, žilavi, šutljivi Gil i plećati, svjetlokosi Bert, čija se plava kosa prorjeđivala, a mišićavo tijelo debljalo. Obojica su nosila tamnoplave kombinezone.

- Vijesti nisu baš najbolje, Brad - rekao je Bert, otkvačivši pištolj kako bi ulio benzin u Martyn auto.

Svi su izašli iz automobila i otišli s Gilom u radionicu. Brad je imao desetogodišnjeg crnog camara. Kupio ga je rabljenog, godinu dana nakon Chrissiena rođenja, novcem koji je Marty pokušavala staviti na stranu za kćerkino obrazovanje. - Čuj, trebaš na to gledati kao na investiciju - objasnio je Brad. - Sad imamo obveze i trebamo pristojno prijevozno sredstvo.

Investicija je trenutačno bila podignuta do razine očiju na servisnoj rampi, dok je Gil objašnjavao Bradu da se radi o problemu s prijenosom. - Pet ili šest stotina zelembaća.

- Sranje! - Brad je udario nogom u zid od cigle. - To je vraški mnogo novca!

Gil je slegao ramenima.

- Ionako trebam nabaviti novi auto - rekao je Brad.



- *I to je vraški mnogo novca - suprotstavila se Marty. - Gil, koliko je inače loš?*

*Gil je utonuo u misli. - Nije loš - napokon je rekao. Strpao je prljave ruke u džepove kombinezona i još trenutak razmišljao. - Ne mogu sa sigurnošću reći. Ali, dobro je održavan.*

- *Aha. Bože, mnogo sam truda uložio u tu stvarčicu - rekao je Brad. Palcem je prešao preko donjeg ruba vrata. Marty se sjetila kako je brusio okrhnutu dijelove i hrđu, pomno ih prebojavajući. Zaista je naporno radio.*

- *Brad, to je sjajan auto, uštedjela sam nešto novca za bojanje kuće - rekla je. - Mogu malo pomoći u plaćanju računa.*

- *Ne, ne želim da to učiniš, Marty.*

- *Ne, zaista. To je sjajan auto.*

- *Aha. - Nježno je potapšao branik. Chrissie je malenim palcem prešla preko ruba vrata. - Pa, Gil, idemo onda s tim. Što se zapravo pokvarilo?*

*Marty nije pričekala Gilov spori odgovor nego se okrenula prema svome autu. Željela je razgovarati s Bertom Mackayom, koji je upravo dovršavao ulijevanje benzina. Račun je stavila na trošak šerifova ureda. - Bert, znaš li što o sucu Dentonu? - upitala je.*

*Bert je pohranio odrezak računa u džep i oprezno odgovorio. - Čujem da je zaista bolestan.*

- *Aha. Loše je. Jesi li ga nedavno vidio?*

- *Ne. Nisam već nekoliko mjeseci. Običavao je dolaziti po benzin, ali ne otkad se razbolio.*

- *Aha. Bert, on te prije nekoliko godina osudio na zatvor. U to si vrijeme rekao neke prilično ružne stvari o njemu.*

- *Da, ali ja... vidiš, ja sam alkoholičar - ozbiljno je objasnio Bert. - Tad još nisam priznavao tu činjenicu. Uporno sam tražio izgovor za sve nevolje u koje sam se uvaljivao. I zato sam krivio suca, i svog odvjetnika. Tako mi Bog*



*pomagao, krivio sam čak i malca. No, čak sam i tada znao da nisam bio u pravu, no jednostavno to nisam htio priznati.*

*- Aha.*

*- U zatvoru mi je bilo grozno, užasno. - Bert je zurio u prašnjavi asfalt i odmahivao glavom. - No, to me osvijestilo. Tamošnji svećenik, kapelan, učlanio je neke od nas u društvo liječenih alkoholičara. I rekao nam je, kad izađemo, imamo novu šansu.*

*- Da, da.*

*- Eto, ja sam to uzeo k srcu. Stari Tom Straub pružio mi je šansu ovdje na benzinskoj pumpi i kunem se da sam otada čist i na pravom putu.*

*- Aha, nikad nisam ni čula drukčije - priznala je Marty.*

*- Znaš, ponovno sam rođen. Kao što je svećenik rekao, dobri Bog daje mi drugu šansu.*

*- Aha. - Marty nije spomenula kako s vremena na vrijeme mora uhititi i ponovno rođene, jednako kao i nepokajane. - Bert, kažeš da nisi vidio suca otkad se razbolio.*

*- Točno. Čovječe, već prije nekoliko mjeseci mogao sam vidjeti da mu postaje loše. Došao je po benzin i rekao da ima upute za mehaničara. Dao mi je cedulju, no na njoj je pisalo samo »Nije još vrijeme« pa sam je bacio. I strašno se mučio odvozeći se, auto mu je poskakivao, a on je tresao pesnicama. Bio je to jedan od njegovih napadaja. Poslije ga više nisam vidio. Odmah nakon toga Royce se doselio natrag kako bi pomagao.*

*- A prije toga, jeste li razmijenili koju riječ, bilo što slično?*

*- Ne! Gledaj, ponašao sam se s dužnim poštovanjem od trenutka kad sam izašao. O čemu se tu u stvari radi? - Bertovo ružičasto lice postalo je tamno rumeno.*

*Marty je požurila s objašnjenjem. - Vidiš, radi se samo o tome da moram nešto provjeriti. Sudac misli da ga netko ubija. A jedno od imena koje je spomenuo bilo je tvoje.*





- *Moje? Šališ se!* - Bert je zaprepašteno zurio u nju. - *Hej, čuj, Royce kaže da njegov tata ponekad bulazni. Sigurno je bulaznio.*

- *Moguće. Dolazi sebi i ponovno se gubi. Moramo provjeriti. Brad je došetao do njih, a slijedila ga je Chrissie. – Spremni za pokret?* - upitao je.

- *Samo trenutak. Imam još nekoliko pitanja za Berta. Što znaš o sučevoj kćerki?*

- *Njegovoj kćerki? Pobjegla je, zar ne? Odavno, prije...*

- *Hej, mačkice, nisi na dužnosti, sjećaš se?* - Brad joj je prebacio ruku preko ramena.

- *Aha. Upravo smo završavali.* - Marty je pokretom ramena otresla njegovu ruku. - *Prije čega, Bert?*

- *O, znaš već.* - Vrhom cipele gurkao je limenku ulja. - *Prije nego što sam otišao u zatvor.*

- *Da, dobro. Slušaj, Bert, sjetiš li se čega, javi mi, u redu? Samo želim odgonetnuti zašto se pojavilo tvoje ime.*

- *Aha, svakako, Marty.*

Brad je potapšao Berta po ramenu. - *Hej, vidimo se!* - Ušao je u auto i uputio Marty zabrinut pogled, no nije ništa rekao. Otišli su kući diviti se Chrisseinim naušnicama.

## *Poglavlje jedanaesto*

*U subotu prijepodne Marty je sjedila za otrcanim pisaćim strojem i lupala po tipkama, pišući izvješće o beskorisnom putu u Stineburg. Tipka r zaglavljivala se, a e je bilo puno crne tinte, no Marty je bila neusporedivo brža od Bobbyja Masona. Možda je zato Wes Cohran htio da radi na slučaju Denton, mračno je pomislila. Hal mlađi i Royce bili su odvjetnici, a odvjetnici vole mnogo papirologije. Zato ju je Wes i stavio na slučaj, jer najbolje tipka.*



*Trenutačno se također javljala na telefone, jer je Don Foley otišao kupiti krafne.*

*K vragu, možda je Brad bio u pravu. Možda joj je uistinu mjesto na Aljasci. Vrijeme je za novi početak. Bilo bi mu bolje s njezinom pomoći, to je sigurno. Prve tri godine u Bloomingtonu išlo mu je fantastično, radio je sve od kasnonoćnih do popodnevnih programa, no onda je Gary, direktor, prešao na novi posao u Indianapolisu. Novi je direktor želio promijeniti shemu, uvesti čitača vijesti. Brad je dao otkaz i pošao u Indy za Garyjem, no on još nije imao mnogo veza tamo i nije mu mogao pomoći. Marty je ostala sama, bez novca za stanarinu, te je došla s Chrissie u majčinu kuću u okrugu Nichols i zaposlila se kod šerifa.*

*No, ako je šerif namjerava stalno poklapati zbog njezine želje da pomaže u velikim slučajevima, ako je želi pretvoriti u prokletu tipkačicu i telefonisticu, onda se i Aljaska čini prilično dobrim mjestom.*

*Prsti su joj se zaustavili na tipkama. Do vraga, kako se ono zvala cesta na kojoj se nalazila Karenina organska farma? Marty je nestrpljivo skočila i odmotala specijalističku kartu. Vodila je prema sjeveru, u pravcu...*

*Učinilo joj se da sićušni simbol iskače iz karte. Previdjela ga je barem desetak puta, no iznenada je tanki crni Y izgledao sjajan poput neona među blijedosmeđim obrisima linija brda: simbol za ulazak u špilju.*

*Tamo je dolje, ispod Stineburga.*

*Odrežite krišku krajobraza koji nas okružuje i izgledat će poput švicarskog sira izdubljenog vodom.*

*- K vragu, k vragu, k vragu! - Marty je zgrabila telefon. Kako se zvao onaj tip, prirodoslovac iz državnog parka Spring Mili koji im je pomogao kad su se izgubila Mooreova djeca? Russell. Floyd Russell. Brzo je nazvala.*

*- Da, Floyd dolazi danas prijepodne, trebao bi voditi grupu turista - rekao je prirodoslovac na dužnosti.*

*- Ovdje Ured šerifa okruga Nichols. Recite mu neka me dočeka na Donaldson Roadu, tri kilometra sjeverno od križanja s okrugom 860. Recite mu neka ponese opremu.*



- Radi se o žurnom slučaju?

- Nadam se da ne. No, svakako bi mogao biti.

- U redu. Bit će tamo.

Marty je našvrljala poruku Donu, provjerila ručnu svjetiljku i istrčala ne zaustavivši se da izvadi izvješće iz pisaoćeg stroja. Sumanuto je jurila čitavim putem do Donaldson Rooda, a kad se dvadeset minuta kasnije tamo zaustavio land rover Floyd Russella, ona je pretraživala među kanadskim judićima i trnovitim grmljem na obronku. Požurila mu je u susret.

- Bog, Floyd! Ja sam Marty Hopkins.

- Aha, sjećam se. - Nasmiješio joj se. Floyd je bio nizak, mišićav muškarac odjeven u prastare traperice i majicu, a jedina mu je odora bila značka parka prirode. Kozičava koža bila mu je djelomično skrivena ispod kratke smeđe brade. - U čemu je problem?

- Nestala osoba. Stara priča, no upravo sam izvještena da se nalazi u stineburškoj špilji. - Marty se i dalje prekoravala što nije prije shvatila.

- Jeste sigurni? - Floyd je zaškiljio prema obronku. - Dakle, ponovno je otvorena?

- Kako to mislite?

- Prije nekoliko godina otvor špilje urušio se. Nisam bio tamo osam ili deset godina i ne znam nikoga drugog tko je bio u njoj. Dakle, kako je ušla?

- K vragu! - Marty je ponovno pogledala uz obronak. - U pravu ste, nisam pronašla ništa osim odrona kamenja.

- Aha. To je to, zaista.

- Hoćete li ipak pogledati? Za svaki slučaj?

Slegao je ramenima. - Kad smo već ovdje, zašto ne? - Izvadio je alat i užad iz land rovera, oklijevao trenutak, a zatim prebacio jedan ruksak preko ramena, a drugi pružio njoj.



*Na obronku se nalazilo odronjeno kamenje. - Vidite, špilja je nekad izlazila na površinu upravo tu gdje sad stojimo - objasnio je Floyd. - Zatim se rub stijene iznad ulaza urušio i zagradio otvor. Unutra nema nikoga.*

*- Ne postoji neki drugi ulaz u špilju?*

*- Ovisi o tome što podrazumijevate pod »špiljom« - objasnio je Floyd. Željeznom je polugom nabadao između kamenja i grmlja.*

*- Postoje dugi sustavi međusobno povezanih tunela i pukotina. No, većina ih nije dovoljno velika za ljude. Ova špilja ima nekoliko šupljina dovoljne veličine, povezanih putovima kroz koje se može puzati, a iza njih možete kroz pukotinu vidjeti još špilje, no ta je pukotina premalena da bi se kroz nju moglo provući. I tako je ovo bio praktično jedini ulaz. No teoretski, svaka ponikva u krugu od nekoliko kilometara vjerojatno vodi u sustav, čak i ako ne možete odavde doći do njega. - Željeznom je polugom malodušno bockao kamen.*

*- Dakle, sad nema ulaza - rekla je.*

*Uspravio se i bacio pogled prema land roveru, očito spreman odustati. - Pauci i cvrčci mogu proći bez problema. Čak i ribe. No ljudi? Bojim se da vas je netko nasamario.*

*Trenutačno radi na špiljskoj fauni, rekao je ljubomorni profesor Hart sa Sveučilišta u Indiani. - Osoba koja mi je rekla da pogledam u ovu špilju vjerojatno ju je vidjela - tvrdoglavo je rekla Marty.*

*- Poznajete li onu biologinju sa Sveučilišta u Indiani? Profesoricu Wolfe?*

*- Wolfe! - Oštro ju je pogledao. - Da, nekoliko sam puta razgovarao s njom. Šalje mi studente na obuku. Profesorica Wolfe vam je rekla da se netko nalazi ovdje unutra?*

*- Aha.*

*Zakoračio je unatrag, pomno ispitujući hrpu kamenja, po prvi puta sa zanimanjem. - Kako je, do vraga, mogla...*

*- Dakle, vjerujete joj? - upitala je Marty.*



- Nikad još nisam čuo da je pogriješila. - Uspeo se na višu točku, ugurao željeznu polugu iza velike gromade i gurnuo. - U redu. Vrijeme je za kacige. - Ponovno se spustio, stavio na glavu špiljarsku kacigu, a jednu uručio Marty. - Stavite ovo i dođite mi pomoći.

Marty je prilagodila remen za bradu i uzverala se do njega.

- Mislim da bi se ova mogla pomaknuti - rekao je.

I jest. Dok se on čvrsto naslanjao na polugu, a Marty gurala, gromada se pomaknula nekoliko centimetara.

- Što kažete na to? - rekao je Floyd.

Marty je svjetiljkom svijetlila unutra. Strma kamena kosina vodila je u crnilo. Zadrhtala je od uzbuđenja, kao trenutak prije utrke.

- Izgleda kao da ulazimo s drugog kata - rekao je Floyd. - Morat ćete si pomoći rukama. Znete li kako rade ove karbidne svjetiljke?

Otkvačio je svjetiljku s kacige i pružio joj da je prouči. U središtu reflektora nalazila se sićušna mlaznica, iza koje su bila dva odjeljka međusobno spojena vijkom. Marty se namrštila. - Nikad ih nisam vidjela izbliza.

- U osnovi se radi o tome da proizvodite vlastiti acetilenski plin i palite ga. - Odvrnuo je donji odjeljak i u njega istresao grumenje iz spremnika. - Karbid ulazi u donji dio. Hajde, učinite to svojom rukom.

Svjetiljka je podupiračem bila pričvršćena za kacigu. Marty ju je skinula i odvrnula donji odjeljak, a zatim slijedila njegov primjer i usipala u nju grumenje karbida veličine kikirikija. Floyd je zavrnuo donji odjeljak. - Voda ulazi u gornji odjeljak, kaplje kroz pipac i proizvodi plin. Plin izlazi kroz vrh plamenika i hop! evo svjetla. - Pokazao joj je malen alat s finim žicama koje su izlazile iz cijevi. - Ovo je svrdlo za bušenje vrha. Ponekad se vrh plamenika začepi. Očistite ga žicom. Žice se uvlače u kućište radi transporta. A sad...

- Moram li sve to znati? - Marty je bila nestrpljiva nastaviti lov.

- Apsolutno! - Njegove kestenjaste oči izražajno su bljesnule. - Ako mi tamo dolje padne kamen na glavu, želim da znate kako dovoljno dugo održati svjetlo



*da stignete otići po pomoć. Ovo nije turistička špilja, s telefonima na svakoj trećoj okuci. Ovo je prava stvar.*

*- U redu, razumijem. - Bio je u pravu. Čak i ako je Phyllis unutra, ne bi mogli mnogo učiniti bez svjetla.*

*Floyd je nastavio. - E sad, ova napravica kontrolira kapanje kroz pipac, a ovo je rasklopna kapa u koju dodajete vodu. U vašem špiljskom ruksaku nalazi se boca vode. Tamo ima i još karbida.*

*- Ne postoje li električne svjetiljke?*

*- Postoje. No, kad biste željeli dobiti ovoliko svjetlosti, trebali biste veliku, tešku bateriju. Bila bi vam teška na glavi. Neki ih pričvršćuju za tijelo. No, kad ste u uskom prostoru, baterija vam se može otrgnuti ili se žice pokidati. Meni je ugodnije sa starom, iskušanom i pravom tehnologijom.*

*- U redu.*

*- Počnimo sad s kapanjem vode. - Napunio je gornje odjeljke. - Vidite ovaj kotačić? On stvara iskru. Obično nekoliko sekundi držim ruku preko reflektora, kako bih zarobio nešto plina, a zatim zavrtim kotačić. - Učinio je to. S praskom, plin se zapalio. Ponovno je prikvačio svjetiljku za kacigu. - A sad vi.*

*Marty ga je oponašala. U trećem se pokušaju svjetlost s praskom pretvorila u plamen. Pomogao joj je namjestiti svjetiljku na podupirač. - Sjajno - rekao je. - Sve ostalo što trebate nalazi se u ruksaku. Idemo! - S mukom se uvukao u procijep koji su otvorili.*

*Marty se provukla za njim. Otvor je bio uzak, zatrpan urušenim kamenjem, no što su se više spuštali, to se prostor više širio. Bilo je veoma svježe. Uskoro su se našli u proširenoj šupljini širokoj neka tri metra i visokoj otprilike dva metra, čiju je glatku stijenu ugladila neka davno iščezla rijeka. Ljudi su tamo dolazili i prije njih - uza zid ležalo je nekoliko limenki piva, stari remen, kantica za ulje, nekoliko zahrđalih ručnih svjetiljaka. - Ova špilja ima oblik vijugavog slova H - rekao je Floyd nakon što su prešli tridesetak metara. - Ulaz se nalazi na dnu lijevoga kraka. Hajdemo kroz poprečnu liniju do desnoga kraka. Evo ovdje, spustite se udesno.*



*Marty se to nije činilo kao desno. Izgledalo je kao rupa u zidu u visini struka, promjera jedan metar. - U ruksaku imate štitnike za koljena ako vam trebaju - rekao je Floyd. - No, prolaz je dug samo šest metara. - Zaronio je u rupu. Marty se osvrnula. Srebrna svjetlost koja je obilježavala ulaz već je nestala iz vidika. Slijedila je Floyda.*

*U početku nije bilo teško, iako se činilo neobičnim puzati poput bebe kroz stijenu koja se toliko razlikovala od krajobraza iznad nje. Nije mogla zamisliti kćer suca Dentona na ovakvom mjestu. Odnekud je dopirao vlažan vonj blata. Tunel se spuštao ukoso i postepeno je postala svjesna kako se bočne stijenke približavaju jedna drugoj, a strop postaje sve niži. Stijena je pritiskala bez zlobe, ne mareći. Činilo se da su veoma daleko od ulaza. - Skrenite tu desno! - povikao je Floyd i nestao iza ugla. Kad je njegov glas zamro, jedini preostali zvuci bili su njezino hrapavo disanje, ritmično struganje vrhova njezinih cipela po vapnenačkom tlu te jedva čujno Floydovo struganje negdje ispred nje. I čudan kлокotavi zvuk. Martyno je srce počelo galopirati. Kakav je to zvuk? Gdje je Floyd? Je li to bila neka vrsta insekta koji bježi od njezina svjetla?*

*Ruksakom je udarila o strop. Skinula ga je s jednog ramena i pustila da joj mlatara s drugog, puzeći za Floydom što je brže mogla. Tlo je postajalo vlažno, tanki se sloj prašine pretvarao u blato. Zatim su joj leđa zagrebala po vapnencu iznad glave. Vidjela je kako se strop tunela ispred nje blago spušta, sve niže, te kako se đonovi Floydovih cipela trzaju odmičući. - Gmizanje na trbuhu! - veselo je doviknuo.*

*K vragu! Što radi tu dolje? Phyllis ne može biti na tom mjestu.*

*A zatim je gmizanje napokon završilo. Marty se provukla kroz posljednje suženje, koje je vodilo u veliku odaju od vapnenca, čiji su žučkasti zidovi bili osvjetljeni njezinom i Floydovom svjetiljkom. Iz uske pukotine visoko na desnom kraju odaje obrušavao se potok, nestajući u hrpi kamenja na drugoj strani. On je izdubio čitavu tu oblu galeriju. Marty je podigla pogled prema kamenom stropu i upitala se koliko su duboko ispod kanadskih judića.*

*Floyd je stajao pokraj potoka. - Jeste li ikad vidjeli špiljsku ribicu? - upitao je.*



*Marty mu se pridružila i povirila u vodu. Neobičan bijeli stvor uzmicao je od njihovih svjetala. - Bože, izgleda poput duha - čudila se.*

*- Cvrčci također - rekao je, pokazujući glavom prema zidu iza njih. Blijedi, vretenasti insekti šćućurili su se ispod kamena, dok su im ticala podrhtavala.*

*Marty se približila, no stvorenja su potrčala u sjenu. - Poput znanstvene fantastike su, zar ne?*

*Floyd se nasmiješio. - Sviđa vam se ovdje?*

*Pogledala je uokolo, mršteći se. - Da, ali... ne baš naročito. Ovo je divlje mjesto, zar ne? Divljina. Nikad nisu vidjeli svjetlo, ti cvrčci. Osjećam se poput uljeza.*

*Osmijeh mu se raširio. - Imate potencijala, Marty Hopkins.*

*- To je ono što profesorica Wolfe proučava? - upitala je.*

*- Evoluciju - rekao je. - Prilagodbu života u tami.*

*- I okamine.*

*- Aha, ona proučava mnogo toga. Samo sam se jednom spuštao s njom u špilju, davno, tamo u okrugu Washington. Bili smo nekoliko kilometara ispod zemlje - teška, divlja, vlažna špilja - i zastali prigrusti nešto, oboje prekriveni blatom. Oslonila se leđima o zid špilje, potpuno ushićenog izraza lica. Većina je nas u ovome radi izazova. Svladavanje prepreka, iskušavanje samih sebe, odlaženje na mjesta gdje ljudska noga još nije kročila. Stoga sam je upitao zašto voli špilje, a ona mi je vrlo ozbiljno rekla: »Nastrana sam. Zaljubljena sam u zemlju. Želim upamtiti svaku njezinu jamicu«. To me potreslo, mogu vam reći.*

*Zaljubljena u zemlju. Neobična žena. Je li usitinu vidjela Phyllis u toj špilji? Marty je gledala uokolo skupljenih očiju. - Nema drugog izlaza? - upitala je.*

*- Tamo gore među gromadama, gdje izvire potok, nalazi se tunelić koji se sve više sužava te postaje premalen za svakoga većeg od dvadeset pet centimetara - rekao je. - A postoji i dodatak ovoj odaji. - Poveo ju je do okomite pukotine pokraj hrpe kamenja iza koje se gubio potok. Bili su u stanju hodati gotovo uspravno, prvo nadesno, a zatim nalijevo do suhe, oble odaje s plitkim*





*usjekom u pozadini. Stari zahrđali lanac protezao se od željeznog obruča pričvršćenog za kameno tlo. - Iz krijumčarskih dana - objasnio je Floyd.*

*Marty se naježila. - Ma, ovdje nema nikoga - rekla je. - Bolje da nastavimo tražiti.*

*Nasmiješio se. - Vi vodite. Natrag kroz prolaz za puzanje.*

*- U redu. - Marty se vratila u odaju s potokom, ponovno prošla kroz prolaz puzeci te vodila natrag prema glavnoj šupljini, osjećajući se gotovo kao iskusna špiljarka.*

*Floyd je išao neposredno iza nje. - U redu - rekao je. - Oblik slova H, sjećate se? Vidjeli smo sve osim gornjeg dijela prvoga kraka. Taj dio malo zavija, a nakon nekih šest metara počinje se širiti.*

*Hodali su dok je govorio. Mračan bljesak na desnoj strani, gdje se šupljina širila. Suviše sjajan, suviše pravilan. Lijevom je rukom uhvatila Floydov lakat, a desna joj se spustila na pištolj.*

*Floyd je pratio njezin pogled. - Isuse! Nisam to nikad prije vidio!*

*Mirno, Hopkinsova, rekla si je. Uzdrmana su joj osjetila upijala okruženje: tišina, glasna nakon žubora rječice; svod sa zidovima i stropom od žućkastog kamena; šiljasta, nepravilna hrpa srušenih gromada na kraju odaje. I žutobijeli sjaj njihovih svjetiljki, koji se odbijao od mračnog, blistavog pravokutnog oblika skrivenog iza tog kamenja. Je li to bio...*

*Sačuvala je hladan, neutralan glas. - Pričekajte ovdje trenutak, Floyd, može?*

*Oprezno je pogledala oko sebe. Nije bilo nikoga. Vidjela se prašina, ne u debelom sloju, a tlo je bilo istrugano. Napeta, pazeći na put kretanja kako ne bi previše narušila prizor, Marty mu je prišla. Da, lijes. Na nadsvođenom kamenom zidu iza njega netko je začađio visok križ. Primijetila je kako na lijesu nema prašine. Bio je lijepo izrađen, od ulaštenog drveta.*

*Treba li pozvati Wesa? Ne još, Hopkinsova, prvo saznaj što se tu nalazi.*

*Marty je oblizala suhe usne. Šarke na poklopcu bile su čiste, iako je malo zacvilio kad ga je podigla.*



*Nije bilo potrebe za žurbom, uostalom. Krhkom kosturu unutra, umotanom u pljesnivi kukičani pokrivač za krevet, odavno više nije bilo spasa. Gomila beživotne, valovite kose počivala je poput guste smeđe čipke na satenskom jastuku ispod lubanje. Ruke su bile prekrížene na malenoj Bibliji položenoj na prsa, a zlatna se narukvica ispreplela sa sitnim zglobnim kostima. Narukvica je imala isti uzorak listića koji je Marty vidjela na portretu u kući Dentonovih.*

*Stranica iz crkvene pjesmarice bila je ugurana pokraj lubanje. »Drevna stijeno«.*

*Marty je nježno spustila poklopac lijesa i podigla pogled prema zidu špilje iza njega. Vapnenac. Sačinjen od leševa.*

*Drevna stijeno, raspuknuta za me, dopusti mi da se skrijem u Te...*

*Phyllis Denton više nije bila skrivena.*

## *Poglavlje dvanaesto*

*Royce Denton sjedio je u očevoj knjižnici, plaćajući očeve račune s očeve štedne knjižice. Nakon prva dva napadaja starac je sinovima dao punomoć za plaćanje određenih računa. Hal mlađi bio je ljut zbog strogih uvjeta. - Misli da smo djeca! - pjenio se. - Misli li da ćemo sav njegov novac potrošiti na lizalice? Ili da ću si uplaćivati doprinose za kampanju?*

*- Tko zna što misli? - odgovorio je Royce. - Vjerojatno se želi držati privida da i dalje ima sve pod nadzorom. Zar ti ne bi?*

*Hal je slegao ramenima, s polovičnim osjećajem krivnje. - Da. Možda.*

*Zapravo, prije nego što su napadaji postali svakodnevna pojava, otac je pristao dati nekoliko doprinosa srednje visine Halovom fondu za kampanju. Sad to nije dolazilo u obzir. Bili su ovlaštteni plaćati komunalije, popravke automobila, troškove bolničarke i ne mnogo više od toga. Royce se nadao da će krov izdržati još neko vrijeme.*



*Odozgo je dolazila jednolična škripa bolničarkine stolice za njihanje. Iz kuhinje se čulo prigušeno bruhanje majčinih aparata. Obećala je večeras napraviti mesnu štrucu.*

*Stavio je ček u kovertu. Radni stol za kojim je sjedio, očev, prije njega pripadao je djedu: težak hrastov stol s pomičnim rebrastim poklopcem, s istruganom radnom površinom te mnoštvom utora, rupa i ladičica. Sve je imalo svoje mjesto. Hal ga je smatrao staromodnim, no Royce je volio taj stol, s njegovom konotacijom poslovnih ljudi koji mnogo godina drže u redu svoje živote. Mirisao je na sredstvo za čišćenje namještaja, s nagovještajem duhana. Royce je pretpostavljao da su i djed i otac pohranjivali cigare u jednu od ladičica. Otac mu je prije mnogo godina prestao pušiti, no stari je stol još uvijek pamtio.*

*Ptičari su počeli lajati, a zatim se začula škripa guma na šljunčanom kružnom toku. Royce je ustao i pogledao kroz prozor. Patrolno vozilo šerifova ureda, kovrčava Marty Hopkins iskače sa suvozačeve strane. Ima nešto u njoj, pomislio je Royce. Ozbiljna i poslovna, da, no iza toga nazreo je nježnost i suosjećajnost te prijatan izraz zbunjenosti kad je pronašao onu grančicu kozje krvi na njezinu ovratniku.*

*Trenutačno, pomislio je, izgledala je mračno.*

*Loše vijesti, dakle. Nije želio da mu se majka prva suoči s njima. Otišao je u predvorje, a kad se začulo zvono na vratima, povikao je u pravcu kuhinje. - Ja ću otvoriti, majko! Ovdje sam! - Otvorio je vrata.*

*Marty Hopkins nije bila sama. Stajala je korak iza visokog trupa Wesa Cohrana. Royce je podigao obrve. - Šerife Cohran! Bog, Marty! Izvolite, uđite! - Kimnuo im je, a oni su s uzvišenom ozbiljnošću ušli u predvorje.*

*- Kako si, Royce? - upitao je Wes Cohran. Nadvio se nad njima, jednako mrkog izraza kao i Marty. - Hm, bojim se da imamo loše vijesti o tvojoj sestri. - Zastao je. - Pronašli smo tijelo.*

*- I mislite da je njezino? - Royce nije mogao spriječiti nevjericu u glasu.*

*- Ispitat će se - rekao je Wes Cohran. - No, ovo smo pronašli na tijelu. - Pokazao je Royceu plastičnu vrećicu za dokaze, u kojoj se nalazila zlatna*



*narukvica sa složenim uzorkom povezanih listića. Rovceove su oči poletjele prema portretu. Narukvica je bila ista.*

*- Da, njezina je - rekao je. Osjećao se kao da ga je netko udario i to ga je zaprepastilo, jer mislio je da je spreman na sve. Često je pomišljao da je možda mrtva. No, bila je to hladna, intelektualna misao, a sad je shvatio da je cijelo vrijeme očekivao kako će ona jednoga dana ponovno stupiti u vezu s njima.*

*Čvrsto je stisnuo oči. Cuo je Wesa kako nešto utješno mrmlija, no tek ga je Martyna ruka na njegovoj nadlaktici vratila u stvarnost. - Jeste dobro? - upitala je.*

*- Aha. - Prešao je rukom preko čela i na trenutak se susreo s njezinim sivim očima. - Samo, to je takav šok. Nisam očekivao... Bila je tako mlada, znate.*

*Marty je kimnula.*

*- Kako je umrla?*

*- Još ne znamo - rekao je Wes. - Znamo da se to dogodilo prije mnogo godina. Vjerojatno kratko nakon što je nestala.*

*- Tako davno! Je li se radilo o prometnoj nezgodi? Ili ju je netko...? - Pogled mu je prešao s Wesova na Martyno lice i natrag.*

*- Još ne znamo - ponovio je Wes. - Potrajat će neko vrijeme dok ne dobijemo odgovore. Radimo na tome.*

*- Da, znam. - Royce je ponovno protrljao čelo. U njemu je ključao bijes.*

*- Možete nam pomoći oko nekih pitanja - rekla je Marty.*

*- Naravno. Učinit ću sve što mogu.*

*- Pronašli smo je u špilji nedaleko od Stineburga.*

*- U špilji... o, Bože, znam tu špilju! Hal i ja igrali smo se u njoj dok smo bili djeca! Tata je još uvijek vlasnik tog posjeda. Prije njega pripadao je mom prastricu. - Wes i Marty pomno su ga promatrali, suosjećajno, no budno; Royce je bio svjestan kako bi ono što govori moglo biti važno za slučaj. - Ali, kako sam čuo, ta je špilja prije nekoliko godina zapečaćena. Kad su popravljali cestu,*



*došlo je do urušavanja zbog eksplozije dinamita ili tako nečeg. Na tu špilju mislite?*

*- Upravo na tu - rekla je Marty.*

*- Je li Phyllis... je li umrla tamo?*

*- Teško je reći - rekao je Wes. - Još uvijek popunjavamo praznine.*

*- No, netko ju je zaista lijepo položio na odar - nježno je dodala Marty. - Lijes i sve ostalo.*

*Royce se sjetio Phyllisine fotografije u kožnoj jakni i odmahnuo glavom. - Ne razumijem. Pobjegla je s tim motociklističkim luđacima... dakle, moralo se raditi o nekoj nesreći, zar ne? Zašto bi je stavili u tu špilju? U lijesu?*

*- Možda se jednostavno nisu željeli petljati s policijom - rekla je Marty Hopkins.*

*- Ma, do vraga, sad će se petljati! - Royce je udario šakom o dlan. - Dat ćemo sve od sebe! U vražju mater, kako joj se to moglo dogoditi?*

*- Je li i Phyllis poznavala tu špilju? - upitala je Marty. Royce je duboko udahnuo i pokušao se prisjetiti. - Ne znam.*

*Vjerojatno. Odlazili smo tamo na izlete. Tata je volio loviti ribu na obližnjoj rijeci. No, Hal i ja bili smo mnogo stariji. Otišao sam na koledž prije nego što je Phyllis bila dovoljno stara za istraživanje.*

*- I nije govorila o špilji poslije, kad ste dolazili kući u posjet?*

*- Koliko se sjećam, nije. No, kad bih dolazio kući, Phyl i ja obično smo razgovarali o TV emisijama i sličnim stvarima.*

*- Pa... - Marty je pogledala Wesa. - Trebali bismo priopćiti novost vašoj majci.*

*- Da, svakako. - Majci. Do vraga! Nije znao može li se u tom trenutku suočiti s majkom, vidjeti njezine suze. - U kuhinji je, priprema večeru.*

*Wes je pokazao rukom prema drugom kraju predvorja, a Royce ih je nevoljko poveo do kuhinje, velike kvadratne prostorije s pultom uz dva zida i*



radnim otokom presvučenim javorovinom. Na otoku je zujao stroj za mljevenje mesa, a Royceova je majka stavljala u njega crvene komade govedine. Masa mljevenog mesa curila je kroz otvor u staklenu zdjelu. Njegova je majka podigla pogled, prešla očima s jednoga lica na drugo te se brzo okrenula isprati ruke u sudoperu. - Što se dogodilo? - upitala je.

- Bojim se da imamo loše vijesti o vašoj kćerki, gospođo Denton - rekao je Wes.

Polako se okrenula i pogledala u njega.

- Mislimo da je mrtva. Žao mi je.

Dvije polagane suze skliznule su joj iz očiju. Prekrila je lice rukama. Marty je krenula prema njoj, no zastala je kad je Royce požurio prema majci. - Majko! Bože, ovo je odvratno!

Dopustila mu je da je obuhvati rukama, no ostala je ukočena, odbijajući utjehu. Trenutak kasnije on je zakoračio unatrag. - Jesi li dobro? - nježno je upitao. - Znam da je ovo šok.

Spustila je ruke i zurila u njega sjajnim očima. - Ne. Znala sam.

- Aha. Na neki sam način i ja znao. Ipak je šok kad se potvrdi.

Wes Cohran pročistio je grlo. - Gospođo Denton, kako ste znali? - upitao je hrapavim glasom.

Odsutno ga je pogledala, kao da ne razumije.

- Je li vam netko rekao? - upitala je Marty.

- Rekao...? - Odozgo se začuo mukli udarac. Gledala je u Marty, no činilo se da plašljivo osluškuje škripu bolničarkine stolice za njihanje. - Ne - rekla je Elizabeth. - Jednostavno sam znala.

- Dvaput je pisala, a zatim je prestala - rekao je Royce. - Bojao sam se da je oteta, ili ozlijeđena. No, nisu došli nikakvi zahtjevi za otkupninom. Pretpostavio sam da je bila jednostavno odbjegli klinka, a klinici zaborave pisati.

- Hm, gospođo Denton - zagrmio je šerif. - Možemo li vam postaviti nekoliko pitanja o vremenu neposredno prije Phyllisinog nestanka?



- Da. - Glas joj je bio jednoličan, mutan.

- Dakle, koliko se sjećam, niste imali pojma da se družila s tom skupinom motociklista?

- Ne. Ni najmanjeg. - Pogledala je Roycea, brzo i preplašeno.

On ju je potapšao po ramenu, umirujući je. - Nitko od nas nije imao pojma, šerife. Sve dok se nije pojavila fotografija.

- Aha, sjećam se. Pokazali ste mi je nekoliko tjedana poslije. Ovaj, gospođo Denton, postoji špilja dolje u blizini Stineburga. Vaš sin kaže da se nalazi na vašem posjedu.

- Da. - Royceova se majka namrštila i drhtavo udahнула.

- Sjećate li se da vam je kćer ikada što govorila o toj špilji?

- Da. Voljela je tu špilju. Sva su je djeca voljela. Sjećaš se, Royce, ti i Hal mlađi igrali ste se u njoj.

- Aha, sjećam se. I Phyl ju je istraživala?

- Da. Naravno, njezin otac i ja ušli bismo samo nekoliko koraka, ali ona je uživala igrati se tamo. Dakako, nije išla daleko, jer je teško nositi ručnu svjetiljku u tako malenim prostorima. A mi smo se znali uzrujati. Jednom, kad joj je bilo devet godina, uzela je svjetiljku i nestala na gotovo sat vremena. Užasno sam se uplašila. No, ona bi uvijek pronalazila put... - Suze su joj se ponovno izlile iz očiju. Marty je pronašla rupčić i pružila joj ga.

- Žao mi je što vas uznemiravamo, gospođo - s nelagodom je rekao šerif. - No, je li Phyllis govorila što o špilji? Mislim, otprilike u doba kad je nestala?

- Ne. - Odmahnula je glavom. - Mislim da nije.

- U redu. Dakle, vi posjedujete to zemljište. Jesu li i drugi ljudi posjećivali špilju?

Pogledala je Roycea, a on je dao odgovor. - Ponekad su neovlašteno ulazili. Tu i tamo nalazili smo limenke piva u blizini ulaza u špilju. Ili grafite. Hal mlađi i ja čistili smo ih.



- *Možete li nekako povezati te uljeze s vašom sestrom?*
- *Ne. Nikad nisam saznao tko su oni bili. No, to je zanimljiva misao - dodao je Royce. - Kad bismo možda uspjeli saznati... Majko, imaš li kakvu ideju tko su oni bili?*
- *Ne. Osim Packerovog malog, koji je tamo ostavio ime - odgovorila je. - Nismo ga poznavali. Dečki su to očistili.*
- *Što je s profesoricom Wolfe? - upitala je Marty.*
- *Ne znam.*
- *Tko je profesorica Wolfe? - upitao je Royce.*
- *Profesorica sa Sveučilišta u Indiani - rekla je Marty. - Radi u špiljama. Ona mi je rekla da je Phyllis tamo. Što je rekla vama, gospođo Denton?*
- *Rekla je da je vidjela Phyllis u špilji.*
- *Vidjela ju je? - uzviknuo je Royce. - Kada?*
- *Ne znam. Rekla mi je to prije mnogo godina.*
- *Zašto mi nisi rekla? - Royce je bijesno lupio po radnoj plohi. - Do vraga, majko, gubili smo vrijeme!*
- *Ali, Royce... Imali smo toliko dojava. Sve su bile lažne, sjećaš se? A tvoj bi se otac svaki put toliko uzrujao... Šerife, sjećate se!*
- *Aha. - Wes je kimnuo glavom. - Ti nisi mnogo vremena provodio ovdje, Royce. No, ona je u pravu. Iako smo bili diskretni i izbjegavali publicitet, bilo je svakakvih luđaka koji su mislili da su opazili malu. Jedan je tip bio u posjetu baki u Indianapolisu i mislio da ju je vidio tamo, drugi je bio dolje u French Licku... Provjerili smo desetke dojava. - Pogledao je Royceovu majku. - Kad vam je profesorica to rekla?*
- *Ne sjećam se točno. Možda godinu dana nakon što je Phyllis nestala.*
- Royce je planuo. - Majko, trebala si nam reći! Ta je dojava bila točna!*
- Ponovno je plakala, lica skrivenog iza rupčića koji joj je dala Marty. - Postojali su deseci dojava o kojima ti nisam rekla! Nisu bile istinite!*





- Nemoj joj previše zamjerati, Royce - rekao je Wes Cohran.

*Suosjećajna ruka Marty Hopkins počivala je na Royceovoj nadlaktici, gladeći je. - Osim toga, ovaj nam je put rekla neka provjerimo s Wolfeovom.*

- Da, ali prošlo je toliko vremena! - Royce je prešao rukom preko lica. Bili su u pravu, taj je bijes bio gubitak energije. Ohladi se, prioni na posao. Pogledao je šerifa. – Do vraga, to je tako frustrirajuće. No, sad znamo. I vrijeme je da poduzmemo sve što možemo, zar ne? - Pogledao je šerifa u oči. - Uhvatit ćemo nitkove koji su to učinili. Platit će oni!

*Majčine oči svjetlucale su od suza, no njegove su riječi i u njoj probudile nešto poput gnjeva. - Da! - rekla je, sa žestinom koja ga je iznenadila. - Da, platit će!*

*Marty joj je dotakla rame. - Dat ćemo sve od sebe, gospođo Denton. Royce, vaša se majka sjetila profesorice Wolfe jer je vaš otac nešto rekao.*

- Točno tako! - uzviknuo je Royce. Gotovo je mogao čuti oca kako blebeće o idiotima, o Phyllis, o tome kako ga izjedaju, o vukovima.

- Mislim da bismo trebali porazgovarati s njim - rekao je Wes Cohran.

- Ne govori baš jasno, šerife - rekao je Royce.

- Da, Hopkinsova mi je to rekla. Ipak, pokušajmo. - Wes je pročistio grlo. - Hopkinsova, ostani s gospođom Denton, u redu?

*Marty je kimnula glavom. No, Royceova se majka usprotivila. - Radije bih nekoliko minuta bila sama - rekla je.*

- Svakako, gospođo. - Šerifov nježan glas iznenadio je Roycea. U sudnici je uvijek viđao potpuno različitog čovjeka, sa čeličnošću koja se strogo pridržavala činjenica, koja je nailazila na jasno odobravanje. Pridržao je vrata Wesu i Marty te su se vratili u predvorje. Stroj za mljevenje mesa još uvijek je zujao iza njih.

*Kad se Royce počeo uspinjati stubama vidio je kako je Marty podigla pogled prema portretu. I on ga je pogledao, po prvi ga puta zaista vidjevši nakon mnogo godina. Susreo je Phyllisin tužan i tih naslikan pogled, od kojeg su mu*



*suze navrle na oči. Nije ih pustio, dakako, no gorjele su mu u pozadini očiju čitavim putem prema gore.*

*Nekako će srediti te nitkove, one koji su mu ubili sestricu. Otac je spavao. Royce je dotaknuo Lisinu plavokosu glavu, a ona se iskobeljala iz stolice i skinula slušalice. - O, bog, Royce!*

*- Šerife Cohran, ovo je Lisa.*

*- Drago mi je, Lisa. - No šerif, nesposoban potpuno prikriti šok, zurio je u ispijenu usnulu priliku u krevetu.*

*- Hoćemo ga probuditi? - Royce je upitao Lisu.*

*- O, Bože, tek sam ga prije pola sata umirila.*

*- Da, malo prije sam ga čuo kako udara. - Pogledao je Wesa Cohrana, koji je tužno odmahivao glavom. - Šerife, ako se slažete, radije bih pričekao i rekao mu kad bude budan.*

*- Ne uspijeva se često smiriti - objasnila je Lisa.*

*- Aha. - Šerif je podigao remen hlača. - Nisam znao da je tako slab.*

*- Što ste mu željeli reći? - upitala je Lisa.*

*- Moja sestra. Upravo su je pronašli. Mrtva je - odsječno je rekao Royce.*

*- O, žao mi je! - Lisina je ruka poletjela prema ustima.*

*- Aha. U svakom slučaju, ako se probudi bistre glave, javi mi.*

*- Vijest će ga teško pogoditi - rekla je Lisa. - Možda bismo trebali pričekati dok mu se vrati bar malo snage.*

*Wes se okrenuo prema Lisi. - Pokušavamo ustanoviti povezanost s izvjesnom profesoricom Wolfe. Čuo sam da je spomenuo to ime?*

*Izgedala je nesigurno. Royce je vidio kako je Marty pogledala u slušalice, a zatim u Wesa te kako je Wes shvatio poruku. - Možda - rekla je Lisa. - Ali obično baš nema mnogo smisla u onome što govori.*

*- Javite nam ako što kaže. Hvala.*



*- U redu, hoćemo. - Royce se protrljao po čelu. - Bože, želim se dokopati tih prokletnika!*

*Ozbiljne sive oči Marty Hopkins susrele su se s njegovima. - Dat ćemo sve od sebe, gospodine Denton.*

*Royce je nekako znao da je čuo zavjet.*

## *Poglavlje trinaesto*

*Wes Cohran s treskom je spustio telefonsku slušalicu u uredu. Odvezli su se u okrug Monroe, no u seoskoj kući profesorice Wolfe nije bilo nikoga, a iako ga je Hopkinsova upozorila da nema telefon, nije vjerovao da je toliko primitivna. Ispostavilo se da jest. Odgurnuo se na stolici do vrata prijamnog ureda i pogledao Hopkinsovu. - Sranje, ta je žena nemoguća!*

*Pomičući ručicu, ona je izvadila list papira iz pisaćeg stroja i dodala ga ostalim stranicama izvješća. - Nemaju njezin broj na informacijama, ha? Pa, ne postoji zakon koji kaže da ljudi moraju imati telefon. Mogli bismo nazvati profesora Harta. Možda bi imao ideju o tome gdje se ona nalazi. Postrance je pogledala Wesovo mrko lice. - Gospodine - dodala je.*

*Wes je pesnicom lupao po naslonu za ruke, razmišljajući o tom prijedlogu. - Ne mogu izdržati do, kad ono, sljedećeg utorka kad ima predavanje? U vražju mater, ima još toliko toga za napraviti na Goldsteinovom slučaju! - Tup, tup. - Evo što ćemo, Hopkinsova, nema smisla da oboje budemo vezani. Preuzmi pronalaženje te Wolfeove. Vidi možeš li joj ući u trag prije utorka. - Ustao je i ljutito odgurnuo stolicu, koja je odletjela natrag prema radnom stolu. - Ja ću otići vidjeti što su državni forenzičari pronašli u špilji. Zatim se moram vratiti Goldsteinu.*

*- U redu.*

*Wes je počeo skupljati stvari. Rokovnik, sunčane naočale. Neće mu trebati jakna. Ipak, bolje da je ponese, možda će se kasno vratiti. Čuo je kako Hopkinsova telefonira u prijamnog ureda. - Profesore Hart? Zovem jer me*



*zanima možete li nam reći gdje je profesorica Wolfe... Da, ponovno bismo željeli razgovarati s njom... Aha. Pitala sam se znate li možda gdje bismo je mogli pronaći prije toga... Pokušali smo u kući, da. Nije bilo nikoga... Kamo bi išla na izlet u prirodu?*

*Izlet u prirodu! To je za malu djecu, zar ne? Wesu se nije sviđala ta žena koja izmiče, iako je još nije ni upoznao. Mračno se pitao nije li sama ubila Dentonovu malu. Bilo bi prilično kasno za priznanje, no možda ju je sve te godine mučila savjest i konačno je željela priznati.*

*Hopkinsova je spustila slušalicu. Wes je zgrabio šešir i velikim koracima ušao u prostoriju. - Jesi imala sreće?*

*- Možda. Rekao je da je otišla nekamo u divljinu, na izlet u prirodu. Čini se da on zna kada ide, ali ne i kamo. Obično se vraća prije zore, no nakon toga može ponovno otići.*

*- Dakle, kako ćeš doći do nje?*

*Hopkinsova je slegla ramenima. - Bit ću kod njene kuće prije zore.*

*- Sranje! Prije zore! - Vidio je kako se Grady Sims dovozi na parkiralište te je pogledao na sat. - Čuj, Hopkinsova, postupi po vlastitom nahođenju. Zapamti, ta bi ženska mogla biti ubojica. Dat ću ti pojačanje ako ga trebaš. Nazovi me.*

*- Vjerojatno ga neću trebati, gospodine. No, znat ćete gdje sam.*

*- Aha. Budi oprezna. Tvoja je smjena upravo završila. Možeš ići kući.*

*- Mogla bih provjeriti špilju s vama na putu kući.*

*Wes je uzdahnuo. - Hopkinsova, ti si zamjenica. Ja sam valjano izabrani dužnosnik ovoga velikog okruga i snosim odgovornost. Odobrit ću tvoj safari u praskozorje, ali ovo neću. Želiš li raditi mnogo neplaćenih prekovremenih sati, morat ćeš me pobijediti na sljedećim izborima.*

*- Da, gospodine.*

*- Brad je dobro? - dodao je.*

*- U redu je. Razmišlja o sljedećem potezu.*



*To nije zvučalo naročito obećavajuće. No, bio je to njezin problem. - Vidimo se sutra - rekao je i širom otvorio vrata, susrevši Gradyja Simsa na ulazu. - Sims, kako je?*

*- Dobro. Događa li se što?*

*- Sve po starom. Još uvijek pratiš Goldsteinovog stanodavca, jel' tako?*

*- Da, gospodine. Ništa se još nije pojavilo.*

*- Dečki iz Klana kažu da su bili pravi sveci. Jesi li čuo što drukčije?*

*Sims je slegao ramenima. - Stric Mel kaže da je prije nekoliko mjeseci Al išao na neki skup dolje u Kentuckyju. Ništa naročito otada.*

*- Ipak, načuli uši. - Wes je požurio prema autu. Bolje da pita Lestera o tom skupu. Bi li ostarjeli Klanovci iz okruga poticali strance da dođu i obave njihov prljavi posao? Stranci koji napadnu i nestanu gadni su, čak i ako pošalješ drugim uredima objavu o potrazi. Zapravo, kad dođu federalci, dat će im podatak o Kentuckyju i možda će na neko vrijeme otići tamo. Pitao se koliko mu je ostalo vremena prije nego što se pojave na bijelim konjima. Kako bi se pokrio, nakon razgovora s Kizzy Horton poslao im je podatak o Klanovoj kartici u Goldsteinovom grobu. No, nadao se da je oni neće dobiti još dan ili dva. Izribat će ga zbog zakašnjenja, ali do vruga, glasači baš ne vole kad FBI njuška uokolo. Razumjet će. U svakom slučaju, Kizzyno će im pismo stići uskoro, možda u ponedjeljak.*

*Šakama je čvrsto stisnuo upravljač. Prokleti federalci! U kostima je osjetio da se oko ovog slučaja širi lokalni smrad.*

*I prokleti slučaj Denton baš se sad otvorio. Eto, tako to ide, tjednima dosada, a onda se odjednom uruši nebo. Stoga će ovaj tjedan vozači koji prebrzo voze jednostavno morati nastaviti prebrzo voziti, a ako krava padne u ponikvu, što se može.*

*Napetost koju je osjećao u prsima zgušnjavala mu se iza prsne kosti, sve ga više stežući. Prokletstvo, nema vremena za te gluposti! No, bol se širila, jureći prema lijevom ramenu. Dašćući je skrenuo prema rubu ceste i pipajući potražio tablete. Tu su, u desnom džepu. Wes je stavio jednu pod jezik, a zatim izvadio rokovnik i sjedio trenutak, pretvarajući se da gleda u njega, čekajući da*



*nitroglicerini proradi. Nije radio ništa naporno. Brinuo se, to je sve. Dakako, doktor je rekao da se ne smije uzrujavati ni oko čega, no s dva trupla i jednim od njih vjerojatno klanovskim maslom, tko ne bi? Doktor je također rekao da treba vježbati. K vragu, i te koliko vježba. Iako ne naročito redovito. Pokušavao je, naravno, no bilo mu je teško pronaći vremena, a i deprimiralo ga je, podsjećalo ga na sve ono što više ne može učiniti. Brzo driblanje, precizni šutevi iz daljine, finte, skokovi. Prisjećao se veličanstvenosti svoga tinejdžerskog tijela, gomile kako grmi u znak podrške, žara pobjede, odlaska na državno prvenstvo Indiane. Shirlinih sjajnih očiju. Čak i nakon vojske i nekoliko godina vožnje kamiona, košarkaški su trijumfi još uvijek bili svježi u sjećanju ljudi te je bez mnogo muke izabran za šerifa, naročito nakon što je stari šerif Cowgill bio viđen s ljubavnicom u Indiju. Wes je bio šerif sve otada. Zamalo je izgubio izbore one godine kad je uhitio Lestera i Ala jer su prebili jadnog Emmeta Hinesa. No, te je godine također uhvatio onog bivšeg robijaša iz Kentuckyja, koji je silovao Fiskeovu ženu, te je prenio poruku glasačima: šerif Cohran rješava okružne probleme unutar okruga. Najurit će izazivače nereda, radilo se o bivšim robijašima ili federalcima.*

*Ipak, ovaj ih put nije mogao zadržati izvan okruga. Mogao je jedino dobiti podatke prije nego što stignu i zamute situaciju.*

*Osjećao se mnogo bolje. Odložio je rokovnik i vratio se na cestu te se ponovno uputio u Stineburg. No, Bog mu nije namijenio da danas vidi tu špilju, jer prešao je samo nekoliko kilometara kad je zakrčao radio.*

*Foleyev je glas bio vrlo slab. - Deset i pedeset pet. Šestodva Maple.*

*Ta je šifra značila još jedno truplo. - Imate li kakve osobne podatke? - upitao je Wes.*

*- Stari crnac pod imenom Willie Sears. I gospodine, tamo je još jedna od onih kartica.*

*Wes se polukružno okrenuo i vratio prema gradu, nagazivši na gas do daske, dok mu je sirena urlala.*

*U slastičarnici Diary Sweet Chrissie je nestrpljivo cupkala lutku na koljenu. - Dakle, idemo na Aljasku?*



*Brad i Marty istovremeno su odgovorili. - Ne, ne odmah - rekla je ona. - Još razmišljamo o tome - rekao je on.*

*- Pa, ja sam samo dijete - rekla je Chrissie - ali mislim da trebamo nabaviti dovoljno novca da odemo u New York.*

*- U pravu si. - Brad joj se nasmiješio. - To je cilj, Chrissie. Druga strana dobre stare duge. A Aljaska je način na koji ćemo stići tamo. Hej, Marty, naručimo. Što želiš?*

*Bio je u pravu, Chrissie je komplicirala situaciju. Bolje je razgovarati poslije. - Čokoladni kup.*

*Staklena su se vrata otvorila i kroz njih je ušao Eddie Bronson, odjeven u kombinezon uprljan bojom. - Brad, klipane jedan! Mislio sam da si u New Yorku!*

*- Hej, Eddie! - Brad ga je pljesnuo po ramenu.*

*- Klipane stari! Što se dogodilo? Prodao si nekome Brooklyn Bridge pa si se povukao i sad živiš od zarade? Bog, Marty.*

*Usta punih sladoleda, Marty je kimnula Eddieju.*

*- Čovječe, iza te priče o Brooklyn Bridgeu krije se prava istina, Eddie - rekao je Brad.*

*- Kako to misliš? - Eddie se cerio iščekujući odgovor.*

*- Vidiš, sinulo mi je to jednom dok sam šetao po Upper East Sideu. Znaš, tamo gdje žive svi oni milijunaši. I prošao sam pokraj slastičarnice. Nije se zvala slastičarnica, imala je neko snobovsko francusko ime. Kad tamo u izlogu, odmah pokraj otmjenih kolača i pita, nek' sam proklet ako nisu prodavali bube.*

*- Bube? - Eddiejevo je okruglo lice bilo jednako napeto kao i Chrissieno.*

*Brad se zgrbio prema naprijed, izbacio laktove, uvukao ručne zglobove te širio i skupljao prste. - Čokoladni skakavci! Bomboni u obliku mrava! - Svi su se troje nasmijali. Brad se cerio, ponovno se izvalivši u sjedalo i mičući kažiprstima iznad glave kao ticalima. - Čak i ogroman žohar od karamele. Tako*



*mi Boga, bio je velik kao moj prst. Pomisli da zagrižeš tu stvar! Čovječe, okrenuo mi se želudac! Ali vidiš, taj je tip znao tajnu New Yorka.*

*- A koja je to? - upitao je Eddie.*

*- Originalan štos, super efekt. - Bradove su oči bljesnule u pravcu Marty, samo na trenutak, kako bi se uvjerio da je i ona primila poruku. - Taj tip ne mora brinuti o tome jesu li njegovi slatkiši ukusniji od tuđih. Svi ti Njujorčani, znaš, sve su već vidjeli. Zato im moraš dati nešto novo i pokidat će se da ti plate za to. Taj je žohar koštao pet dolara.*

*- Zezaš se!*

*- Tako mi Boga, Eddie.*

*- Imaš vremena za piće? Čovječe, toliko toga moramo nadoknaditi! - Eddie se nije prestajao ceriti.*

*Brad je slegao ramenima. - To će morati pričekati. Auto mi je kod Gila Newtona. Problem s prijenosom.*

*- Aha, to može bit' vražja stvar - suosjećajno je rekao Eddie. - Ali daj, mogu te ja poslije odbaciti kući. Pustit ćeš ga ovaj put, zar ne, Marty?*

*To nije bilo pravo pitanje. Čak je i Chrissie to znala, sjedeći na plastičnoj sjedalici separea i mašući nogama, ravnomjerno ližući sladoled u kornetu. Marty je samo slegla ramenima.*

*Brad se vratio prije ponoći. Ušao je u krevet temeljito očetkanih zuba i sa zadahom pepermintu te je probudio poljupcima u uho, mrmljajući koliko je treba. S nekom vrstom očaja zakotrljala mu se u naručje. Njegova je glad budila dobar osjećaj u njoj. Chrissie nije bila jedino što je kompliciralo situaciju.*

**\*\*\***

*Wes Cohran također se zaputio kući oko ponoći.*

*Prije odlaska bacio je posljednji pogled na kuhinju Willieja Searsa. Willie je bio srednjoškolski domar i živio je sam, kako je rekao njegov brat iz Evanstona. Žena mu je umrla prije nekoliko godina od srčane bolesti. Kuća je bila malena, puna ručno popraavljenih, ali funkcionalnih predmeta: poklopci limenki bili su*





zakovani preko rupa u drvenom podu, plastični štitnici u slučaju oluje još uvijek su bili pribijeni za neke prozore, vrpca je bila omotana oko istrošenih električnih vodova. Izlizani linoleum ispred stražnjih vrata bio je zakrpan različitim uzorkom. U drugoj je sobi krevet od borovine bio rastavljen, a madrac je ležao poprečno na podu. Ipak, trošna je kuća izgledala dobro održavana, ako se izuzme mrlja krvi Willieja Searsa na podu u blizini kuhinjskog zida. Posuđe je bilo oprano, osim jednog lonca koji se tri dana namakao.

Ništa iznenađujuće. Willie Sears bio je već tri dana mrtav kad je njegov brat iz Evanstona konačno došao provjeriti što je s njim.

- Veoma podsjeća na Goldsteina - rekao je Wes čim mu je Grady Sims pokazao tijelo.

- Da, gospodine. Ali nije potpuno isto. - Obojica su držali maramice preko nosa.

- Kladam se da je i Goldstein bio prikovan na križ.

- Naopaki križ poput ovoga?

- Pitat ćemo državne forenzičare ima li kakvih medicinskih dokaza o tome da je Goldstein visio naopačke. Možeš ponovno provjeriti njegov stan i potražiti nešto što je moglo predstavljati križ.

- U redu.

- Čini se da je ovaj napravljen od bočnih strana kreveta.

- Da, gospodine. U susjednoj je sobi potpuno rastavljen krevet. Provjerit ću nalazi li se u sporednim zgradama kod Goldsteina nešto slično.

- Pitam se zašto je ubojica onoga sahranio, a ovoga nije?

- Ne znam, gospodine. Goldstein nije bio toliko dugo mrtav.

To je bila istina. Willie Sears zaista je počeo zaudarati. Postojala je još jedna razlika. Oba su tijela bila unakažena. No, Goldstein je bio kastriran, s genitalijama uguranim u usta. Willie Sears bio je netaknut, osim crvljivih jama punih skorene krvi na mjestima gdje su mu nekad bile oči.



*Ručno nacrtana kartica Klana bila je ista. Wes ju je ovaj put predao državnim forenzičarima.*

*Poslao je Simsa kući i čekao da forenzičari odu. No, čak i kad su nestali svi uzroci nesabranosti, nikakvo mu rješenje nije padalo na um.*

*Znao je da ubojice šalju poruku. Goldstein je jebao krivu ženu. Willie Sears je vidio krivu stvar.*

*Ali što? Što je to, do vraga, vidio?*

## *Poglavlje cetrnaesto*

*Budilica je zazvonila u četiri ujutro. Marty ju je ušutkala udarcem. Brad je pijano promrmljao u snu. Napola suosjećajno, napola ljutito, potapšala ga je po ramenu prije nego što je skliznula iz kreveta i navukla odoru. Nije se zamarala nazivanjem centrale. Wes Cohran zna gdje će biti.*

*Prohladni noćni zrak bio je ugodan i ona je gotovo uživala u dugoj vožnji do seoske kuće u blizini staroga kamenoloma. Parkirala se na travi iza bube. Nije bilo ni traga pickupu i nigdje nisu bila upaljena svjetla. Kad je ugasila farove trebala je ručnu svjetiljku kako bi došla do vrata.*

*Nekoliko je puta pozvonila, vikala, lupala na vrata.*

*Ništa.*

*K vragu! Profesor Hart očito nije bio u pravu. No, Marty nije imala drugih tragova.*

*Sjela je na stube trijema, ugasila ručnu svjetiljku i ramenom se naslonila na stup. Hart joj je rekao neka bude tamo prije zore. Ima još malo vremena do izlaska sunca. Pričekat će nekoliko minuta, za svaki slučaj.*

*Na zapadu je zamagljeni mjesec zalazio za prozračne oblake. Čak su i najsjajnije zvijezde bile mutne i nejasne, bez osobnosti na crnome nebu. Šuma je bila još crnija, također bezlična. Bilo je nemoguće odrediti koliko je drveće blizu ili daleko. Samo je kuća imala oblik i čvrstoću u tom crnilu.*



*Poželjela je biti u vlastitoj kući. Čvrsto spavati.*

*Pazi, Hopkinsova, nemoj zadrijemati.*

*Bilo je potpuno mračno, crno poput Chrissiene majice iz New Yorka. Noć je u velegradu sigurno bila drukčija, bila je okvir za iskru ljudskosti, blještavi žar prijateljstva, suparništva, glazbe, smijeha. Bože, kako je željela vidjeti New York! Brad je pripadao na takvo mjesto. Vidjevši ga danas s Eddiejem prisjetila se svih onih vremena sa zajedničkim prijateljima u Bloomingtonu, Brada kako priča priče, predvodi u smijehu. Bio je gradski čovjek. Možda čovjek za New York.*

*Ne čovjek za Aljasku. Sa ili bez super efekta.*

*Bože, tako je pospana. Naslonila je glavu na stup i zatvorila oči.*

*Što je, do vraga, bio odgovor? Što je bilo najbolje za Brada, za Chrissie? Za ljude koji su je trebali, poput Dentonovih ili Kizzy Horton? Znala je kako pomoći ljudima ovdje. No, u New Yorku? Na Aljasci?*

*Čula je da je na Aljasci ponekad veći dio noći svjetlo. A ponekad veći dio dana ovako mračno...*

*Potmulo režanje.*

*Martyne su se oči širom otvorile. Očnjaci, krzno, nasrću na nju.*

*Začuo se snažan glas. - Luna, Ursula! Dosta!*

*Psi su se klizeći zaustavili. Tri psa, čiji su svijeni repovi sada mahali. Marty je ponovno počela disati te je otkrila da se nalazi šćućurena u borbenom položaju, izvučenog revolvera, dok joj krv juri u žilama. Okrenula je glavu i pogledala ženu koja joj je prilazila iz pravca pickupa. Visoka, s plamtećim svjetlom na kacigi. Iza nje još su četiri kacige širile poskakujuću lokvu svjetlosti. Marty je vidjela blatne pruge na ženinoj odjeći, rukama i... da, futroli, dok je vraćala pištolj u nju.*

*Marty je odložila vlastiti pištolj i duboko udahнула. - Bili ste u špilji - rekla je.*

*- Da, Martine. Jeste li i vi?*



*Marty je pogledala djevojke, koje su se zaustavile u podnožju stuba. I one su bile blatne. - Idite unutra - rekla im je profesorica Wolfe. - Otuširajte se. Moram postaviti nekoliko pitanja Martini.*

*Stupale su u redu stubama, ostavljajući špiljske ruskake na trijemu. Psi su njuškali po ruksacima i ispružili se u blizini. Jedna je studentica upalila svjetlo na trijemu, a sve su prije ulaska ugatile svjetiljke na glavama.*

*- Dakle, pronašli ste je. - Profesorica Wolfe skinula je kacigu, utrnula plamen i lagano se spustila na istu stubu, preko puta Marty. Svjetlo s trijema iznad i iza njih ocrtavalo je plohe njezina lica u oštrom reljefu.*

*Marty se leđima oslonila o stup. Puls joj je još uvijek bubnjao. - Niste mi baš olakšali.*

*- To nije laka situacija. Bio je potreban netko inteligentan.*

*- Jeste li vi ubili Phyllis Denton? - Marty se nije osjećala naročito ljubazno.*

*Odgovor je došao jednolično, neuznemireno. - Ne, Martine, nisam.*

*- Ali, godinama znate gdje je bila!*

*- Recite mi, kako je obitelj reagirala?*

*- Gospođa Denton plakala je, što ste očekivali? Royce, brat, pobjesnio je i zakleo se da će uhvatiti tipove koji su mu ubili sestru. Sudac Denton suviše je bolestan da bi razumio. Pod utjecajem sedativa, obično je lud kad se probudi. Možda nikad neće biti u stanju razumjeti. - Pozorno je promatrala profesoricu Wolfe i tvrdoglavo se vratila svome pitanju. - Godinama to znate! Zašto nam niste rekli?*

*No, dok je odgovarala, profesoričin je pogled bio bezizražajan, nečitak. - Zašto biste to trebali znati?*

*- Zašto bismo... Bože, pa kako bismo uhvatili tipove koji su to učinili! Dopustili su da dijete umre, možda su je ubili, a zatim nestali!*

*- Uхватili. Radi osvete?*

*Marty je na trenutak sklopila oči. Oprez, Hopkinsova. Ta žena ima podatke, možda je čak ubojica. A razdraženost nije naročito koristan osjećaj u*



*detektivskom poslu. - Da, osvete, bilo čega - rekla je. - Kako bismo spriječili da se to ponovno dogodi.*

*- Sprečavanje je težak cilj, Martine. Ali osveta... da, osvetu mogu razumjeti.*

*- Radi se o tome da ste nam trebali reći.*

*- Martine, molim vas, nemojte pogrešno misliti kako sam ja dobra građanka. Ja sam znanstvenica. Imam druge brige. Rekla sam Elizabeth Denton, jer to je Elizabethina stvar. Ne moja. Ne čak ni vaša.*

*Marty je obuzdavala strpljenje. - Nisam mislila izričito na sebe. Ja sam policajka, to je ono što sam mislila. Bilo bi u redu da ste rekli bilo kojem policajcu.*

*- A ipak se čini da to shvaćate tako osobno.*

*- Sada da. Upoznala sam Dentonove. - Pogledala je ženu nasuprot sebe, kako bi procijenila njezinu reakciju. - Ti su ljudi puni bola, profesorice Wolfe.*

*Profesorica ju je proučavala pogledom koji ogoljuje dušu. - Sigurna sam da jesu. Ne želim ga povećavati. Ali, ima tu još nečega što vam je važno, zar ne, Martine? Imate li kćerku?*

*- Da, ali to nema veze s tim! - Marty je lupila pesnicom po stubi trijema, shvatila da će izgubiti živce i duboko udahnula. - Slušajte, činim ono što činim za svačiju kćerku. Ili sina.*

*- Naravno. - Profesorica Wolfe skrenula je pogled prema istoku. Gotovo neprimjetno, crnilo je uzimalo pred plavetnilom boje tinte.*

*- Mnogo bi pomoglo kad biste objasnili kako ste pronašli tijelo - rekla je Marty.*

*- Nije li vam Elizabeth rekla?*

*- Da, ali bolje je da čujemo vašim riječima - automatski je rekla Marty.*

*Tamne su oči ponovno bljesnule u pravcu Marty, a u njima se pojavio vragolast odsjaj. - To ne pali, Martine. Ubila sam čovjeka u Pennsylvaniji i neki od najboljih ispitivača u državi pokazivali su preda mnom svoje tehnike.*



*Tijelom su joj prošli žmarci, ne toliko zbog toga što je potvrđena zlobna priča profesora Harta, nego zbog neusiljenog načina na koji je profesorica Wolfe ukazala na to. I Marty je pokušala zvučati neusiljeno. - Aha, čula sam nešto o tome. O čemu se radilo?*

*- Lovio je izvan sezone - potpuno spremno rekla je profesorica Wolfe. - I pio je. Ustrijelio je srnu. Radila sam u blizini na projektu placentalia. Srna je posrćući došla gotovo do mojih nogu. Trpila je veliku bol, kašljala je krv, utroba joj je visjela van. Imala sam samo nož, ali ubila sam je. Otada uvijek nosim morfij. - Marty ju je pogledala, a ona je nastavila. - Imam veterinarsku dozvolu. No, lovac je pojurio za njom. Postao je ratoboran, uperio pušku u mene. Činilo se da je njegova logika bila da sam mu ukrala plijen pa u zamjenu ja moram postati plijen. Rekao mi je da svučem odjeću. - Utihnula je, ponovno pogledavši prema istoku. Obzor je poprimao oblik u mračnim obrisima: čupavi vrhovi cedara, oble platane i javori, udaljeni protupožarni toranj.*

*- I što se dogodilo? - potakla ju je Marty.*

*Tamne su se oči vratile s nekog udaljenog mjesta. - Oh. Pa, puška ne koristi mnogo na malenoj udaljenosti, zar ne? Ali nož koristi. Osim toga, izgledao je vrlo rastresen nakon što sam otkopčala košulju.*

*- Razumijem - Marty je zadržala.*

*- Ispostavilo se da je frajer nekoliko puta bio uhićen za seksualno napastvovanje, no nikad mu nije bilo suđeno.*

*- Razumijem. Hm, gdje se u Pennsylvaniji to dogodilo? Vragolasti se bljesak vratio. - Uštedjet ću vam vrijeme, zamjenice Hopkins. Čovjek s kojim želite stupiti u kontakt zove se Joseph Cooper, javni tužilac okruga Haughton. On je vodio istragu.*

*- Hvala. - Marty je napravila zabilješku.*

*- Nakon svih mogućih ispitivanja Cooper je zaključio da sam to učinila braneći sebe.*

*- Zvuči ispravno, samoobrana.*



- Vaši zakoni ponekad nisu daleko od onoga kakvi bi trebali biti, Martine. Treba braniti sebe.

Marty se izravno susrela s profesoričinim ozbiljnim pogledom. - Da. Slažem se. Ali treba i kćeri.

- Da, treba. Braniti ili osvetiti. Dakle, Elizabeth vam je rekla da sam pronašla tijelo. Što još?

Marty je oklijevala. Profesorica Wolfe upravo je priznala da je nožem ubila čovjeka. Wes bi vjerojatno skakao od oduševljenja. No, Marty se sad činilo manje vjerojatnim da je profesorica ubila Phyllis Denton. Marty se mogla zamisliti kako na isti način reagira na pijanog lovca. Prokletstvo, prije samo nekoliko minuta gotovo je ustrijelila profesoričine pse. Zaključila je da će izvući više iz Wolfeove bude li prestala igrati igrice. - Gospođa Denton nije rekla mnogo više - rekla je. - Spomenula je da ste joj rekli za to, ali nam nije prenijela taj podatak, jer je već bilo mnogo lažnih uzbuna. To je sve što nam je kazala. Bila je tako potresena, plakala je, nisam je mogla utješiti. Nije ni njezin sin.

Profesorica Wolfe namrštila se. - Mislite li da bi je osveta utješila, Martine?

- Utješila? - Marty je zamišljeno gledala prema obzoru. Nebo je poprimilo srebrnu nijansu, a prve su se zrake svjetlosti odbijale od protupožarnog tornja. - Ne bi je zapravo utješila. Ništa na svijetu ne bi me moglo utješiti kad bih izgubila Chrissie. No, osveta bi mi barem dala osjećaj da se jedna bol izravnala s drugom.

Profesorica je lagano kimnula. - Dobar i iskren odgovor, Martine. Stoga ću vam nešto reći. Moj posao ovdje predstavlja dvadesetogodišnje proučavanje evolucije špiljske faune. Jedno od mjesta koje sam namjeravala proučavati bila je stineburška špilja. Prije šest godina išla sam provjeriti hoće li biti pogodna za moje proučavanje.

- Kako ste ušli? - Prema onome što je rekao Floyd, otvor špilje urušio se prije toga.

- Na najlakši način - rekla je profesorica Wolfe. - Gromada u blizini vrha ulaza pomiče se i stvara otvor.

- Aha. Nastavite.



- *Tamo sam vidjela Phyllis, u lijesu. Razgovarala sam s njezinom majkom i prepustila to njezinom sudu.*

- *No, ona je mislila da je to lažna uzbuna. Niste joj dali nikakav dokaz?*

- *Mislite, pramen kose, cipelu? Naravno da nisam. Nisam željela ništa narušiti. Uzela sam jedino karticu, kako bih pronašla obitelj.*

- *Kakvu karticu?*

- *Tamo se nalazila kartica. Njezino ime te datum rođenja i smrti.*

- *Kako vam je to pomoglo pronaći obitelj?*

- *Nemam vaše izvore, Martine, pa sam morala sama otići u općinu i pogledati u maticu rođenih. Srećom, rođena je u okrugu Nichols. - Tamne su se oči ponovno prikovale uz Marty. - Podaci o rođenju ponekad mogu biti vrlo korisni.*

- *U redu, dakle, pronašli ste Dentonove i razgovarali s Elizabeth. Jeste li razgovarali i sa sucem?*

- *Ne. Znam da je sudac Denton spomenuo moje ime. Mogu jedino pretpostaviti da mu je Elizabeth rekla, a on se sjetio.*

*Marty je kimnula, mršteći se. Ako mu je Elizabeth rekla o toj takozvanoj lažnoj uzbuni, a on je povezao s nečim drugim... zašto onda nije pratio taj trag? Je li tek nedavno pohvatao konce? - Jeste li otada razgovarali bilo s kim od Dentonovih?*

- *Nisam.*

- *I niste nagovarali gospođu Denton da pozove šerifa?*

- *To je bila odluka koju je ona trebala donijeti, Martine. Vi biste možda odlučili drukčije.*

- *Do vraga, i te kako bih! - uzdahnula je Marty. Civili ponekad definitivno zabrljaju istragu. No, barem je saznala zašto profesorica Wolfe nije pozvala pandure. Glup razlog, no uklapao se u sve ostalo što je naučila o profesorici. A potpuno je shvaćala i zašto je Elizabeth Denton zaključila da je priča te čudne*





*žene samo još jedan lažni trag. Vrijeme je da se krene dalje. - U redu, natrag u špilju - rekla je Marty. - Kad ste je pronašli?*

*- U svibnju prije šest godina.*

*- Je li... Ovaj, znam da da niste medicinski vještak, no znanstvenica ste. Jeste li mogli naslutiti kako je ubijena?*

*- Ne, nije bilo ničega očitog.*

*- Nikakve pretpostavke? Mislim, trebamo li misliti da je Phyllis dovukla lijes u tu špilju, legla u njega i umrla od gladi?*

*- Kad sam vidjela tijelo, raspadanje je već bilo uznapredovalo - blago je rekla profesorica. - Uzrok smrti nije bio očit.*

*- Jeste li mogli pretpostaviti koliko je dugo bila tamo?*

*- Ne s preciznošću. U špilji ima manje insekata i drugih vrsta koje rastvaraju tijelo, a niska temperatura usporava organizme. Rekla bih više od mjesec dana, manje od godine. Datum smrti činio se razumnim.*

*- Niste izvršili nikakva ispitivanja?*

*Osmijeh je zatitrao u kutu profesoričinih usana. - O, počinjete me poznavati, Martine. Naravno da sam razmatrala tu mogućnost. Dio moga istraživanja uključuje pitanje kako špiljska stvorenja koriste izvore hrane koji ulaze s površine. No, takva su istraživanja zapravo već obavljena na životinjskim strvinama i ne bismo naučili mnogo novoga analizirajući je.*

*- Shvaćam. - Marty se gnušala pomisli da je mrtva osoba izvor hrane za špiljske stvorove te ju je sljedeća profesoričina primjedba uhvatila nesprenom.*

*- Nisam dotakla tijelo. Gromadu na ulazu vratila sam na mjesto i nikad se više nisam vratila u taj dio špilje, jer mi je izgledao kao neka vrsta svetišta. Kao i vi, Martine, i ja sam ožalošćena zbog smrti djeteta.*

*Zatečena, Marty se susrela s profesoričinim tamnim očima i shvatila da je to istina. Obje su žalile za mladom Phyllis Denton. - To vas iznenađuje? - dodala je profesorica Wolfe.*



*Marty se promeškolljila na stubi. - Pa, obično izgledate tako distancirani. Kažete kako to nije vaš problem. Govorite o milijunima godina i proučavanjima te o tome kako je mrtvo dijete izvor hrane za špiljska stvorenja.*

*- I to je istina, Martine. Smrti drugih neophodne su za naš život. Ubijamo ribe i povrće kako bismo se prehranili, ubijamo bakterije i trakavice kako bismo sačuvali zdravlje. A kad zauzvrat mi umremo, bakterije, insekti i biljke hrane se nama. Smrt je u srži života.*

*- To se čini tako užasno!*

*- Da, ali ima i ljepote u tome, u toj raznolikosti. Špiljske ribice, jeleni, trakavice, ljudi - sićušna promjena u DNK i razvijaju se novi oblici. Život ima beskrajne mogućnosti. No, zbog toga je svako stvarno stvorenje beskrajno nevjerovatno, beskrajno dragocjeno. Baš kao što nepregledne dubine vremena naglašavaju čudo ovoga prolazećeg trenutka. - Činilo se da profesoričin hipnotički glas miluje svijet. Marty je iznenada shvatila studente koji slijede tu ženu u špilje, u mikrokozmos, u dubine vremena. - Ovaj trenutak. Miris cedara, blijedo svjetlo, žamor ptica koje se bude, dva ljudska uma koja se dodiruju. Žalim zbog toga što je Phyllis Denton imala tako malo vremena da spozna to ushićenje.*

*Martyno se grlo stegnulo i mogla je jedino kimati glavom. Trebao joj je trenutak da se sjeti kako bi trebala postavljati pitanja. Požuri, Hopkinsova! Pokušala je razmišljati. Pokrili su pronalaženje tijela, izvješćivanje Elizabeth Denton, čak i ono ubojstvo u Pennsylvaniji. Što još? Marty je prstima prošla kroz kosu. - Hm, da vidimo - rekla je. - Oh, imate li tu karticu koju ste uzeli s tijela?*

*- Ne. Bačena je.*

*- K vragu! Mogli smo imati rukopis, nešto...*

*- To je sve što vam mogu reći. - Profesorica Wolfe naglo je ustala. Ružičasti sjaj zore iznio je na vidjelo crvenkastoružičastu nijansu špiljskog blata razmrljanog od njezina čela do čizama. - Brat Sunce izišao je, a ja želim pod tuš. Martine, porazgovarajte nasamo s Elizabeth, kad se situacija smiri. I pozdravite Chrissie.*



- U redu. - I Marty je ustala. - Ovaj... profesorice Wolfe, otipkam li to što ste mi upravo rekli, hoćete li potpisati izjavu?

- Vjerojatno neću. No, donesite mi novosti i ponovno ćemo razgovarati koji dan prije mog odlaska.

- Prije vašeg odlaska?

- Vodim druga istraživanja na drugim mjestima. - Profesorica je stupila na trijem. - Zbogom, Martine. Nastavite braniti kćeri svih ljudi.

- Dat ću sve od sebe.

- I branite samu sebe.

- Sebe?

- Mislim da je pred vama mnogo zahtjevnih stvari. Vaš posao, vaša kćer, možda i muž.

- Da znate da imate pravo! - priznala je Marty, s više gorljivosti nego što je namjeravala.

- Branite samu sebe. I za dobro vaše kćeri.

Tamne su oči bile uperene u nju s iznenađujućim izrazom nužnosti. - U redu - obećala je Marty.

Profesorica Wolfe nestala je u kući. Vrata su se zalupila za njom.

Marty je polako prišla autu, promišljajući ono što je čula. Dotakli su pitanja radi kojih je došla. Wes će biti naročito zadovoljan kad čuje o ubojstvu u Pennsylvaniji. Morat će nazvati okružnog tužioca, no bila je sigurna da će on potvrditi istinitost priče.

Dakle, pokrili su ono što je došla saznati, kao i neke druge stvari. A ipak, Marty je osjećala tjeskobu. Nešto je nedostajalo. Profesorica Wolfe mogla joj je reći više, samo da je znala kako pitati.

Iza nje iz kuće su izišle četiri studentice u čistoj odjeći, vlažne kose. Mahnule su, utrpale se u bubu i okrenule se oko Martynog automobila. Marty je upalila



*motor i slijedila ih po izbrazdanom putu. Odvezla se kući kroz promaljavajuću svjetlost praskozorja.*

## *Poglavlje petnaesto*

*Dobro jutro, sjajne oči! - Shirley Cohran nosila je pregaču preko ružičaste nedjeljne haljine. - Bez grljenja. Ruke su mi od brašna.*

*- Bog, dušice. - Wes, odjeven u košulju od odore i hlače od odijela, sagnuo se kako bi je poljubio. Razlika između njihovih visina iznosila je punih trideset centimetara, no bila su mu dovoljna samo dva spoja, još tamo u završnom razredu srednje škole, da shvati kako je pronalaženje lijepih Shirlinih usana vrijedno savijanja. Uspravio se i nasmiješio joj se, toj živahnoj, vedroj ženi, koja je pažljivo držala brašnjave ruke podalje od suknje. Sad je bila nekoliko kilograma teža, s plavom kosom koja je umjesto smeđih pokazivala sijede korijene, no jednako slatka i puna energije kao u danima kad je bila navijačica. Iskra u očima gubila joj se jedino u trenucima kad bi se sjetila njihovog Billyja. Wes je pokazao glavom prema ružičastobijeloj kuhinji iza nje. - Što to pripremaš?*

*- Samo kekse. I da se nisi usudio namazati ih maslacem, znaš što doktor Hendricks kaže. - Ponovno je hitro prišla ružičastoj radnoj plohi na kojoj je izrezivala krugove tijesta.*

*- U redu. - Zastao je pokraj sudopera i počeo ribati ruke.*

*- Sinoć nisi baš dobro spavao. - Stavila je kekse u pećnicu. Dok je zatvarala vrata pećnice, dašak toplog zraka pomilovao mu je jednu stranu vrata. Shirl mu se pridružila za sudoperom i počela ispirati brašno s ruku, a zatim su se njezine mudre oči ponovno okrenule prema njemu. - Bilo je gadno, ha?*

*- Ah, ubojstva nikad nisu lijepa - neodređeno je odgovorio.*

*Shirl mu je uzela ručnik kako bi obrisala ruke. - Idi uzmi šalicu kave, šampionu, i pojavi se za stolom za osam minuta. Treba ti dobar doručak, jer imam osjećaj da ćeš danas htjeti raditi čitav dan.*



\*\*\*

*Marty! Vrijeme je za pokret! - Glas tete Vonnie, koji je dopirao odozdo, bio je oštar poput britve.*

*- Skoro sam gotova! - povikala je Marty. Brad se trznuo, a ona je nastavila tiše, dok su je istovremeno probadali samilost i nervoza. - Chrissie, potrči i reci joj da upravo obuvamo cipele.*

*Chrissie je istrčala. Brad je dotaknuo sljepoočnice. - O, čovječe - rekao je. - Osjećam se kao da imam lubenicu umjesto glave.*

*Marty je zamijenila odoru koju je nosila u posjet profesorici Wolfe za plavu haljinu od lanenog batista s malenim čipkastim rubom na ovratniku i sastavu ramena. Navlačeći bijele sandale s visokim potpeticama, pogledala je na sat. Dobro je, zakasnit će nekoliko minuta pa on sat vremena neće morati ni s kim razgovarati.*

*Metodistička crkva libanonskih cedrova bila je četverokutna kamena građevina, koju su početkom stoljeća podigli lokalni klesari. Nije imala mnogo profinjjenih rezbarija. Libanonski cedrovi bila je jednostavna i tipično protestantska crkva, sa četvrtastim nadvojima i neukrašenim prozorima. Njezina je ljepota izvirala iz fino klesanih, glatkih vapnenačkih blokova. Klupe od hrastovine imale su ravne naslone, a križ je bio jednostavan.*

*Ušuljali su se u klupu u stražnjem dijelu crkve upravo u trenutku kad je započela druga pjesma. Teta Vonnie sijevala je od bijesa, nisko spuštenih, skupljenih obrva ispod pregršta zlatnih kovrča. Chrissie, u haljini s crvenobijelim uzorkom i naušnicama u obliku malenih crvenobijelih uskličnika, ušla je sljedeća. Privila se uz Bradovu ruku kao da se boji da će on odletjeti. Vjerojatnije je da će skliznuti pod klupu, čangrizavo je pomislila Marty, štiteći im leđa. Kimnula je u pravcu Shirley Cohran, koja im se smiješila s drugog kraja prolaza. Stojeći pokraj Shirley, visoki, sjedokosi Wes mračno je zurio u prednji dio crkve. Marty je slijedila njegov pogled do velikog hrastovog križa. Prokletstvo, sigurno je bilo gadno, taj jadni crnac pribijen naglavačke. I sama je imala nemirnu noć, i to ne samo zbog razgovora s profesoricom Wolfe. Onaj maleni kostur u špilji više ju je puta probudio svojom užasnom tugom. No,*



*Marty nije bila sigurna bi li se trenutačno željela mijenjati za snove s Wesom. Što se to događalo u tom okrugu?*

*Pronašla je pjesmu koju su pjevali, jednu pjesmaricu pružila Bradu, a drugu sama otvorila. »Naš zaklon od udara oluje i naš vječni dom« - pjevala je i počela se lagano opuštati, dok su je poznate riječi okruživale uspomenu na lakše dane.*

*Okruživali su je i poznati ljudi. Kako se takve ružne stvari mogu događati među tim ljudima? Domaći ljudi, njezini prijatelji, njezini suradnici. Cohranovi, naravno. Bobby Mason i njegova obitelj. Johnsonovi, Tippetovi, Russellovi. Eddie Bronson, jednako zamagljenog pogleda kao i Brad. Danas nije bilo Gradyja Simsa. Ni Dentonovih i Pfannovih, dakako. Oni ne bi došli na takvu običnu nedjeljnu službu, jer su prezbiterijanci, kao i većina bogataša u okolici. No, bude li se mogla izvući, Elizabeth Denton vjerojatno će poći u prezbiterijansku crkvu gore uz cestu. Hal mlađi mogao bi biti s njom, ako nema političkih dužnosti. A zasigurno i Royce, s onim lijenim osmijehom i ožalošćenim modrim očima. Marty se nadala da će on uspjeti pronaći utjehu u crkvi.*

*Nekoliko redova ispred nje Bert Mackay iz Straubovog servisa stajao je pokraj lijepe supruge i troje uzvrpoljene djece. Zašto ga je sudac Denton nazivao idiotom? Doduše, i sve je druge nazivao idiotima. Vjerojatno je samo bulaznio. Bertov partner Gil Newton pjevao je potpuno sam, tri reda dalje. Iza njega stari je Lester Holtz stajao pokraj Ala Evansa i zdepaste Laurie Evans. Al je bio visok, za glavu višlji od ostatka pastve, kao i Wes. Prije mnogo godina bio je košarkaška zvijezda, isto godište kao Wes i njezin otac, kako je čula. Naravno, nakon one frke s Emmettom Hinesom, Al nije razgovarao s Wesom. Grady joj je rekao da ga čak nije htio pustiti na svoju farmu. Teško je bilo povjerovati da su ti stari momci u tijesnim odijelima stajali iza tako nečega. Ili iza unakaženja i ubojstva Davida Goldsteina i Willieja Searsa. Nakon svih tih godina, zašto bi se sad počeli ritati?*

*No, ako se nije radilo o Alu ili Lesteru, o kome onda?*

*Tu su živjeli dobri ljudi koji su se trudili odgajati pristojnu djecu i slijediti deset zapovijedi, ili je bar Marty oduvijek vjerovala u to. Teta Vonnie možda je mislila da tražiš nevolje ako izlaziš s crncem, ali ako bi on bio bolestan ili gladan, suosjećajno bi postupala s njim. Marty je mislila da su svi poput tete*



*Vonnie, mislila je da njezin policijski posao služi uglavnom za pomaganje u slučaju nesreća ili smirivanje vatrenih tinejdžera i pijanaca. No, ostavljajući Phyllis Denton po strani, trenutačno su imali dva užasna ubojstva u razmaku od samo nekoliko dana. Vjerojatno se radilo o jednom jedinom luđaku, rekla si je. Tako je mislio i Wes. No, čak i ako je bilo tako, taj se tip možda hranio gorkim osjećajima koji su kolali ispod površine dobrih, pristojnih ljudi okupljenih upravo u toj crkvi. To je bilo zastrašujuće. Kakvo to bijelo*

*smeće držite u tom okrugu? No, Klanovce je bolje prepustiti Wesu. On poznaje te tipove.*

*»Lete zaboravljeni, kao što umire san kad rađa se dan«, pjevao je Brad pokraj nje. Sigurno se osjeća bolje, glas mu je postajao jači. Imao je lijep glas. Bavio se mislju da postane pjevač, prije nego što je otkrio da je najavljivanje pjesama još zabavnije. Ali nije bilo nimalo bolje plaćeno. Prokletstvo, kad bi samo htio prihvatiti njezin savjet, srediti se, prestati snivati pивske snove o slavi i bogatstvu, sve bi moglo biti sjajno...*

*No, uistinu je volio glazbu. Slušala ga je, njegov glas koji se uzdizao unatoč glavobolji, slaveći Boga. Želio je raditi ono što voli. Mogla je to razumjeti. K vragu, i ona je željela raditi posao koji joj odgovara. Ali, teže je bilo naći ono što odgovara Bradu. Razumljivo je da je bio frustriran kad bi mu zalupili vratima pred nosom. Do vraga, željela mu je pomoći. Kad bi samo znala kako!*

*Brad je imao ideju kako. Tvrdio je da se sinoć nalio zato što je ona zavlačila s odgovorom na njegov veliki plan, njegov super efekt. - To boli, Marty. To zaista boli - rekao je, a ona se osjećala poput sebičnog crva. No, k vragu, nije li i on bio sebičan? Zašto bi se radi Aljaske odrekla posla koji voli? Radi polovične šanse da će on tamo konačno pronaći ono što želi?*

*Na Aljasci barem nije bilo klanovskih ubojica. U svakom slučaju, nije ni za jednog čula.*

*I Chrissie. Što je najbolje za Chrissie? Možda je Brad u pravu, trebali bi je odvesti iz tog mjesta punog ubojstava. No, nešto u njoj tjeralo ju je da ustukne. Nije željela podvući rep i pobjeći, barem dok ne uhvate tog tipa. A kad ga uhvate, mjesto će ponovno biti dobro za njezinu kćer. Zar ne?*



*Pjesma je završila. Sjeli su, a Marty je osjetila kako je sustižu posljedice ustajanja u četiri ujutro. Tijekom čitanja iz Biblije kapci su joj se sklapali, a pred kraj propovijedi gotovo je zadrijemala, no tad je osjetila kako ju je netko oštro uštipnuo za stražnjicu. Marty je gotovo poskočila, a oči su joj poletjele prema Bradu. No, on je spokojno gledao u propovjednika.*

*Je li se to zaista dogodilo? Ili je zadrijemala i samo sanjala? A tad su njegove nasmijane oči na trenutak sijevnule prema njoj, tamne kao u vražička, a Marty je morala progutati ludi hihot koji je tu, usred crkve, ključao u njezinoj nutrini.*

*Prokletstvo, uistinu je činio život zanimljivim.*

*Nakon mise prišli su im Wes i Shirley, dok je Chrissie odskakutala do Janie Tippett i Malinde Russell. - Bog, Marty! Brad Hopkins! Lijepo je vidjeti te opet ovdje! - uskliknula je Shirley.*

*- Lijepo je opet biti ovdje. - Bradu je svakako bilo bolje, osmijeh mu je ponovno postao očaravajući. Izgledao je elegantno u sakou i kravati.*

*- Ostaješ dulje? - upitao ga je Wes.*

*- Aha, u svakom slučaju još neko vrijeme. Radim na nekoliko stvari, ali moram čekati da mi se jave. U međuvremenu pomažem Eddieju Bronsonu oličiti Wilsonovu kuću.*

*- Pa, zaista je lijepo vidjeti te - rekla je Shirley. - Vonnie, kako si? Ideš na sastanak kružoka u petak?*

*- Naravno. Ovaj je put kod Joy Ann, zar ne? - Plavokose glave tete Vonnie i Shirley približile su se dok su razgovarale. Wes se namrštio. Marty je pratila njegov pogled i vidjela kako stari Lester Holtz razgovara s Alom Evansom. Alov pogled upućen Wesu bio je ubojit.*

*Chrissie se trkom vratila, a njezine su crvenobijele naušnice poskakivale. - Tatice! Malinda kaže... O! - Ugledala je Wesa i stala kao ukopana.*

*- Hej, Chrissie, kako si? - upitao je Wes.*

*- Dobro, hvala.*





- Nastavi! - nasmiješio se Wes djevojčici. - Reci tati što si mu željela reći.

- Pa, znaš, Malinda kaže da će je roditelji odvesti u posjet New Yorku!

Brad se spustio na koljeno i pogledao Chrissie ravno u oči. Njegova tamna kosa i uredni brkovi ljeskali su se na suncu. - I ja ću tebe odvesti, Chrissie - ozbiljno je rekao. - Čim budem mogao. To je obećanje.

- U redu - nesigurno je rekla.

- I popet ćemo se na sam vrh Empire State Buildinga. - Micao je prstima kao da se penje stubama do točke visoko iznad njezine glave. - Uostalom, to je zgrada tvoga djedice, jel' tako? On je klesao kamen za nju. Svi ćemo se popeti na sam vrh i gledati dolje na druge visoke zgrade, na ljude, i aute, i crkve. Vidjet ćemo sve kilometrima i kilometrima uokolo. Ti ćeš biti princeza svijeta!

Marty je vidjela kako je ta vizija zgrabila Chrissie, kako joj oduševljenje cvate duboko u očima. Uspomene na pogažena obećanja i izdane snove preplavile su joj misli. Prokletstvo, Brad, prestani! - vrištala je u sebi.

Wes je sa zanimanjem promatrao Chrissie, a zatim se s odobravajućim osmijehom okrenuo prema Marty. No, očito je primijetio nešto u izrazu njezina lica. - Jesi dobro? - blago je upitao.

Oči su joj se susrele s njegovima, a zatim skliznule u stranu. - Samo, znate... mislim na tatu.

- Aha. I meni nedostaje taj momak. - Kad je ponovno pogledao Brada i Chrissie izgledao je zamišljen.

- Idemo pozdraviti Malindu i raščistiti to - rekao je Brad, ponovno ustajući. Pružio je ruku Chrissie. Uputili su se prema tratini pokraj crkve, gdje su Russellovi razgovarali s Tippettovima i Mackayovima.

- Ima li kakvih novosti o crncu, kako se ono zove? - Marty je upitala Wesa.

- Willie Sears. Grady je danas otišao razgovarati s njegovim bratom. Osim toga, čekamo laboratorijske nalaze.

- Susjedi nisu ništa rekli?



- Nitko nije ništa primijetio. Naš počinitelj sigurno izgleda sasvim obično, vozi običan auto. Rekli su da nekoliko dana nisu vidjeli Willieja Searsa. Kuće su u tom predjelu prilično udaljene jedna od druge pa nikome nije palo na um provjeravati. Pretpostavili su da su se jednostavno mimoilazili s njim. - Pogledao je Marty. - Što je s tobom? Jesi li noćas pronašla onu profesoricu Wolfe?

- Aha. Ustala sam u četiri ujutro.

- I učinilo mi se da izgledaš pomalo slomljeno. Što je rekla?

- Ne mogu je još uhititi. Rekla je da je istraživala špilju i vidjela tijelo u lijesu. Pronašla je karticu s Phyllisinim imenom i datumom rođenja, potražila obitelj u matici rođenih i rekla Elizabeth Denton gdje se tijelo nalazi. Zatim... - Marty je zastala. Nije znala kako objasniti Wesu onaj čarobni trenutak u kojem je nazrela ushićenje stvaranja očima profesorice Wolfe. Dodir dva ljudska uma. - Zatim je rekla da se otišla baviti dubljim mislima.

- I misli da je to oslobađa? Prokleta umišljena intelektualka!

- Da. Možda laže. Osim što mi je ispričala da je ubila tipa u Pennsylvaniji. Samoobrana, kako je rekla.

- Sranje, Marty! To bi mogla biti prekretnica! Zašto, do vraga, nisi to pobliže ispitala?

- Izvolite, gospodine. - Osjetila se glupo, neprofesionalno u toj plavoj haljini s čipkom. Poput Debbie Boone koja se pravi da je pandur. Pružila mu je ceduljicu s imenom okružnog tužioca u Pennsylvaniji. - Rekla je da je taj tip vodio slučaj.

- Nisi naročito uzbuđena zbog toga - optužujući je rekao Wes.

- Ženska je čudna, to stoji. - Marty se namrštila, pokušavajući objasniti. - Samo što... jednostavno, imam neki osjećaj. Mislim da je govorila istinu. Napadnuta je i uzvratila je.

Wes je prezirno otpuhnuo.



- *Slušajte, provjerite s okružnim tužiocem, može?* - rekla je. - *Želim samo reći da ne mogu zamisliti kako bi profesorica Wolfe stavila u istu kategoriju dijete poput Phyllis Denton i oružanog napadača.*

*Wes je zaškiljio prema parkiralištu. Visok, u tamnom odijelu i srebrne kose, izgledao je gotovo kraljevski.* - *Slušaj, ti dakle kažeš da profesorica misli kako je u redu eliminirati naoružane napadače. Dobro.* - *Njegove su se plave oči pokrenule i zagledale u Marty.* - *Kako znaš da je Phyllis nije napadala? Po riječima Dentonovih, mala je pobjegla s neobuzdanom ruljom.*

*Marty je slegla ramenima.* - *Svakako. To je moguće, gospodine.*

*Wes ju je na trenutak proučavao, a ona je znala da on složenoj bilančnoj sumi slučaja dodaje njezinu pandursku intuiciju prema kojoj profesorica nije ubila Phyllis. Nakon otprilike minute ponovno je progovorio.* - *Dakle, profesorica ti nije dala ništa više?*

- *Opisala je kako je prizor izgledao kad ga je vidjela prije šest godina. Ali, vidite, kaže da se otada nije vraćala na to mjesto. Kaže da je uzela karticu s Phyllisnim imenom i ništa drugo. To je bilo sve što mi je mogla reći. Pitala sam je li razgovarala s Elizabeth Denton, kako to da je sudac spomenuo njezino ime? Rekla je da ne zna, neka pitam Dentonove.*

- *O, Bože...* - *Wes je gledao u papir s imenom okružnog tužioca.*

- *Eto, zaključila sam da bismo to mogli provjeriti. Vi ćete nazvati Pennsylvaniju?*

- *Aha. Sutra.*

- *Ja ću možda već danas pitati Dentonove kako je sudac saznao i uhvatiti profesoricu ponovno u utorak, kad budemo imali više podataka.*

*Wes je podigao hlače odijela.* - *Aha. Učini to. A ja, ja namjeravam saznati što je Al Evans rekao Lesteru Holtzu.*



## *Poglavlje sesnaesto*

*Bilo je poslijepodne kad je Marty ostavila Brada i Chrissie u slastičarnici i nastavila prema sučevoj velikoj kući od vapnenca. Izašavši iz auta, u daljini je začula pse. Magličasti poslijepodnevni zrak bio je težak od mirisa cedra i divlje trešnje, koji je dolazio iz šume na kraju tratine. U sjeni visokih stabala cvjetao je svib, bijel poput duha. Dok se uspinjala kamenim stubama Marty je shvatila kako se sad osjeća dostojnijom kuće Dentonovih, budući da je odjevena u nedjeljnu haljinu.*

*Aha, strašna stvar, Hopkinsova, još malo pa ćeš željeti dijamante.*

*Vrata je otvorila Elizabeth Denton. - Uđite, molim vas. Royce bi se trebao uskoro vratiti. Izveo je pse. - Nosila je haljinu od mornarsko plave svile poštropljene sićušnim bež cvjetovima.*

*- S njim mogu razgovarati kasnije. - Marty je premjestila remen torbe u udobniji položaj. - No, možda biste mi vi mogli odgovoriti na nekoliko pitanja. I možda, ako se sudac probudi...*

*Elizabeth je tužno odmahнула glavom. - Ne govori baš suvislo. Svaki je dan sve gore. Jeste li htjeli pitati nešto posebno?*

*- Ma, znate, ponovno sam razgovarala s profesoricom Wolfe. Elizabeth Denton nije se pomakla, no Marty je dobila dojam da ta postarija žena iznenada izgleda napeto. - Je li... ovaj, je li objasnila što se dogodilo?*

*- Aha, opisala je prizor i kako je nabasala na lijes. - Marty je govorila nježno, vidjevši sjaj suza na Elizabethinu licu. - Rekla je da vam je ispričala što je pronašla u špilji.*

*- Da, razgovarale smo.*

*- No, niste to rekli nama. Jeste li rekli svom suprugu?*

*- Nisam odmah.*

*- Vidite, pitala sam se kako je saznao. On ju je prvi spomenuo. Je li profesorica Wolfe razgovarala i s njim?*



- Možda, ali ne vjerujem. Tek sam mu nedavno ispričala što je rekla.
- Nedavno. Mislite, nakon što se razbolio?
- Da. Prije neka dva tjedna. Bio je bistar i počeli smo razgovarati o Phyllis.
- Gospođo Denton, profesorica Wolfe priopćila vam je to prije šest godina. I čitavo to vrijeme niste to ispričali suprugu?
- Ne, jer... znate, bilo je to više od godinu dana nakon što je Phyllis otišla, ali on se i dalje strašno žestio na sve te lažne priče.
- Željeli ste ga poštediti?
- Nisam ga htjela uzrujati. - Elizabeth Denton pogledala je uz stube. -  
Trebala bih provjeriti kako je.
- Oh, naravno - složila se Marty. Slijedila je Elizabeth na putu prema gore. -  
Sigurno vam je teško, sve to njegovanje - dodala je-
- O, ne! Ni najmanje! - Elizabeth se okrenula, položivši suhonjavu ruku na rukohvat. - Sretna sam što to radim. Royce ispomaže, a radnim danima i Lisa. No, bila bih sretna kad bih sve radila sama.
- Marty je kimnula. Ponekad se i ona tako osjećala, sretna što može pomoći, izgubiti se u ljubaznosti. No, ljudi to obično nisu cijenili, nisu prihvaćali njezin savjet. Na kraju bi se osjećala poput otirača, a ne svetice. Nadala se da Dentonovi više cijene Elizabethine napore.
- Kad su ušle u bolesničku sobu, izmoždjeni je starac očito spavao, hrapavo mu je disanje bilo pravilno kao kod stroja. - Čini se da dobro spava - susretljivim je tonom rekla Marty.
- Elizabeth Denton petljala je oko plahte. - Da. Sad mnogo spava. Teško je. - Naglo se okrenula prema Marty. - Molim vas, recite mi nešto. Je li profesorica Wolfe spomenula Almu?
- Ne. Koju Almu?
- Nije? Mislila sam da je možda... Ne, pretpostavljam da nije.
- Idioti!



*Elizabeth se zavrtila oko svoje osi i pogledala pacijenta. Sučeve su oči svjetlucale plavetnilom. Marty je zakoračila iza nje i suočila se sa starcem.*

*- Suče Denton, gospodine. Znete li da smo pronašli grob vaše kćerke? - K vragu, nije imala pojma koliko reći. Trebala je prvo ispitati što su mu oni rekli.*

*- Phyllis je mrtva - rekao je. Svijetle su oči bile prikovane za nju. Bila je sigurna kako joj želi nešto reći.*

*A to bi mogla biti njezina posljednja prilika. - Phyllis je bila u lijesu - rekla je. - U špilji, gdje je profesorica Wolfe rekla da se nalazi.*

*- Umirem - rekao je. - Izjedaju me. - Glas mu je bio snažan, no dolazio je s krzmanjem, u naletima. - Phyllis. Moja kćer. Moja bebica.*

*Izjedaju. Hrana za špiljska stvorenja. - Marty je progutala knedlu i nastavila, želeći ga ohrabriti. - Da. Znete li kako je Phyllis umrla, suče Denton?*

*Oči pune bola smračile su se i poprimile olovnoplavu nijansu. Tanke su se usne otvorile, zatvorile i ponovno otvorile. Zatim se, na Martyn užas, sučevo iscrpljeno tijelo izvilo poput luka, zadržano remenjem za ruke. - Stavite mu jastuk pod glavu! - zagrmjela je Elizabeth, iznenada preuzimajući kontrolu. Marty je odbacila torbu i poskočila prema naprijed kako bi mu zgrabila glavu, koja se bacala amo-tamo. Bio je tako mršav da je imala osjećaj da drži samu kost. Uspjela mu je smotati jastuk oko glave i pritisnuti ga, pokušavajući ublažiti pokrete vitlajućeg klipa koje je proizvodila njegova izmučena konstrukcija. Slinave niti padale su joj na ruke i zglobove. Elizabeth mu je čvrsto stezala stopala, koja su se trzala u remenju. Izmoždeno se tijelo izvijalo i odbacivalo, uvijek iznova, i činilo se da su prošla stoljeća prije nego što se umirilo.*

*Elizabeth je prišla Martynom kraju kreveta noseći krpnu. - Bože! - potreseno je rekla Marty. - Jesu li ga moja pitanja razdražila?*

*- Možda. - Oštrog izraza lica, Elizabeth je brisala suprugova usta.*

*- Žao mi je.*

*Elizabeth je podigla pogled i primijetila Martynu nelagodu. - O, ne, ne. Nemojte se osjećati loše. Bilo što ga je moglo razdražiti.*



- *Da, shvaćam. - Danas si fantastična mala javna službenica, zar ne, Hopkinsova? Ti bi trebala tješiti žrtve, a ne obrnuto. - Hoće li sad biti dobro? - upitala je.*

- *Neko vrijeme. - Elizabeth je kimnula prema vratima. - Royce se vratio. Želite li razgovarati s njim?*

- *Marty se okrenula i vidjela kako Royce hita iz pravca stubišta. - Dakle, zamjenice Hopkins! Što vi... Oh! - Oči su mu se zaustavile na krpi u majčinoj ruci i oduševljenje mu se izgubilo iz glasa. - Pretpostavljam da moj otac nije sposoban objasniti svoje ponašanje.*

- *Samo je imao još jedan napadaj - mirno je rekla Elizabeth.*

- *Royce je pogledao starca i rekao gotovo potpuno tihim glasom. - Ne znam kako izdržava. Tako je jak.*

- *Marty je kimnula. Moć toga trošnog tijela i nju je ispunila strahopoštovanjem. - Nevjerojatan je, to stoji. Nadam se da ću uspjeti odgonetnuti što nam to pokušava reći. - Podigavši pogled vidjela je kako je Royce proučava, s prijazno namreškanim linijama u kutovima očiju. Bio je odjeven u traperice, lovačke čizme i mornarskoplavu samtenu košulju otkopčanu na vratu. Tako bi i trebao izgledati, pomislila je, muškarac koji se udobno osjeća u prirodi, a ne utrpan u gradsko odijelo poput njegova brata.*

- *Tata vam pokušava nešto reći? - upitao je.*

- *Jednostavno imam osjećaj da zna nešto više o tome. Možda se sjetio nečega ležeći u krevetu.*

- *Royce se namrštio, a zatim polako kimnuo. - Aha, sve više spominje Phyllis. Kad se tek razbolio govorio je o plaćanju računa, o prijateljima i tako dalje. Zar ne, majko?*

- *Da. Ne govori više mnogo o njima.*

- *Možda misli da umire i usredotočuje se na obitelj - rekao je Royce.*

- *Ne spominje tebe ili mene, Royce - blago je naglasila Elizabeth. - Osim kad ponekad više na nas.*



*Marty je zapazila bljesak boli u Royceovim očima i poželjela ga dotaknuti. No, vedro je progovorila. - Ah, znate kako je to, razmetno dijete uvijek dobije svu pažnju, zar ne?*

*Poželjela je da može utješiti Roycea, no također je gorljivo željela slijediti tu novu mogućnost. - Pretpostavimo da smo u pravu, da nam pokušava nešto reći - rekla je. - Vidite, tek je nedavno čuo za profesoricu Wolfe. E sad, vi niste shvatili da je priča profesorice Wolfe bila istinita. No, on nekako jest. Možda se to poklopilo s nečim drugim što je znao. Trebali bismo saznati što je to. Možda bismo mogli početi s pregledavanjem njegovih predmeta.*

*- Dobra ideja. Mogu vam pomoći u tome. Jel' bi vam bio od koristi njegov kalendar sa sastancima? - predložio je Royce. - Otkrio bi vam s kim je razgovarao, što je to mogao znati.*

*- Imate ga? - gorljivo je upitala Marty.*

*- Dolje je, u njegovu radnom stolu.*

*- Hajdemo pogledati. - Zgrabila je torbu.*

*Marty još nikad nije bila u radnoj sobi sa zidovima prekrivenim policama s knjigama. Na velikom stolu u sredini sobe stajalo je nekoliko knjigovodstvenih knjiga i sportskih časopisa. Uza zid nalazio se ogroman hrastov pisaći stol s pomičnim rebrastim poklopcem. Ispred njega stajala je udobna radna stolica s crvenim sjedalom te par crvenih kožnih naslonjača. Teta Vonnie nekoliko je puta nastupila u predstavi »Remek-djelo kazalište«, a radna soba Dentonovih podsjetila je Marty na sobu iz uvodnih prizora tog komada. Taj osjećaj povijesti, blagostanja i složenih ljudskih bića sa složenim pričama, sve je to pretvoreno u melankoliju pod utjecajem tragične bolesti i izgubljene kćeri. Ti su jadi bili daleko od beznačajnih barskih kavgi i kućnih prepirki s kojima je obično morala izlaziti na kraj, daleko od ružnih klanovskih ubojstava.*

*I daleko od motociklističkih bandi. To se nije uklapalo. Što je bio Phyllisin problem? Je li kuću u kojoj je živjela doživljavala odbojnom? Marty je spustila pogled na bijele sandale, koje su gazile po orijentalnom tepihu. Hej, nije bilo nimalo odbojno. Prokleta bi se brzo mogla naviknuti na to.*





*Slika onog tanahnog kostura u špilji ponovno joj se pojavila pred očima. Sredi se, Hopkinsova, prekorila se. Odgonetni što ti sudac pokušava reći o kćerkinjoj smrti.*

*Royce je otišao ravno do velikog pisaćeg stola i otključao poklopac. Iz jedne je šupljine izvadio stolni kalendar. - Ovoga je koristio kad se razbolio prošle jeseni - rekao je. - Prethodni su u donjoj ladici.*

*- Trebat će nam svi, no počnimo s najnovijim - rekla je Marty. Pridružila mu se za stolom i revno promatrala dok je on okretao stranice.*

*Kalendar sastanaka bio je temeljit. - Zapisivao je čak sudske slučajeve kojima je predsjedao - s odobravanjem je rekla Marty.*

*- Aha, bio je prilično dobro organiziran - rekao je Royce. Vrtio je stranice i oni su ih na trenutak u tišini proučavali. Dok je čitala o ručkovima s poslovnim ljudima koje je poznavala, o suđenjima razbojnicima i pijanim izazivačima koje je privela ona ili drugi zamjenici, sučev prijašnji život u Martynim je očima poprimio sjenovitu stvarnost. Tu je sudac bio kod zubara, tu u Indianapolisu na sastanku odvjetničke komore, tu je podizao odjeću iz kemijske čistionice.*

*- Tu je jedan od sastanaka za Halovu kampanju. - Royce je lupnuo noktom po stranici. Miris njegova losiona poslije brijanja miješao se s tragom znoja i daškom šume po kojoj je trčao s psima. Ovih mu je dana mnogo toga bilo natovareno na leđa.*

*- Sigurno je imao još sastanaka u povodu kampanje osim tog jednog.*

*- Oh, naravno, ali tata im je pribivao samo kad su veće političke zvjerke trebale biti tamo. - Okrenuo je stranicu.*

*- Doktor Storey - rekla je Marty, pokazujući prstom. - Tko je to?*

*- Veterinar. Možda je jedan od pasa bio bolestan. A tu je bilješka o podizanju auta iz radionice.*

*- Gdje?*

*- Sljedeća stranica. - Podigao je njezinu ruku s uperenim prstom i nježno je pomakao do prave stranice. Auto kod Strauba, glasile su naškrabane riječi, koje su se sad nalazile pri vrhu njezina prsta. Ruka mu je bila topla na njezinoj.*



*Povukla ju je i brzo progovorila. - Hoće li biti u redu ako ponesem kalendare u ured? Wes će možda primijetiti stvari koje ja ne mogu. Dat ću vam potvrdu. Može?*

*- Može. - Dok se saginjao izvaditi stare kalendare iz donje ladice, u pogledu mu se naziralo zadirkivanje. - Izvolite. Znete, vi ste vrlo neobičan zamjenik, Marty Hopkins.*

*- Kako to mislite?*

*Nasmiješio se kao da je izaziva. - Pa, na primjer, vrlo malo zamjenika pobjeđuje na utrkama tricikala.*

*- Aha. - Premetala je po torbi u potrazi za potvrdom. Zašto ju je toliko izbacivao iz ravnoteže? Samo mu je pokušavala pomoći, shvatiti što se to, do vraga, dogodilo njegovoj sestri.*

*- I vrlo ih malo izgleda tako dobro u čipkanom ovratniku - rekao je.*

*O, majko mila, čuvaj se, Hopkinsova. Nije odgovorila, nego je samo u tišini ispisala potvrdu. - Izvolite.*

*- Hvala, gospođo H. - Uzeo je papir. - Primijetio sam da se gospodin H. vratio u grad. Sinoć sam ga vidio u Slam Dunku.*

*K vragu! A Brad je bio zabavljen lokanjem!*

*- Oprostite mi što mislim da je prokleti srećković - nježno je dodao Royce.*

*Marty mu je dobacila pogled, samo toliko da se uvjeri kako je ipak ne zadirkuje. Spustila je kalendare u torbu i sa škljocanjem je zatvorila. - Izvijestite me ako vaš otac spomene što korisno - rekla je što je hladnije mogla. - Ponovno ću vam se javiti budemo li imali kakvih novosti.*

*Vraćajući se u auto pokušavala je izgledati dostojanstveno. Do vraga, Hopkinsova, odsad ćeš s Dentonovima razgovarati u odori.*

*\*\*\**

*Wes Cohran slijedio je zvuk motorne pile do ograde iza staje Lestera Holtza. Zaglušujuće cviljenje nadjačalo je mahniti lavež staroga škotskog ovčara koji ga*



*je pozdravio, sijede gubice, ali spremnog za borbu. Lester, upravljajući motornom pilom u oblaku plavog dima, nije mogao čuti lajanje, no nakon nekoliko trenutaka primijetio je bijesan stav psa i oprezno podigao pilu s javorovog trupca debljine deset centimetara. Okrenuo se i pogledao Wesa te isključio pilu. U iznenadnoj je tišini pseći lavež zvučao slabašno i resko.*

*- Prestani štektati, Cutter! - povikao je Lester. Pas se pokorio, kukavno se odšuljavši kroz razbacane trupce i šiblje koji su okruživali njegova gospodara. Wes je primijetio sačmaricu naslonjenu na grm kozje krvi. Lester je spustio pilu i obrisao čelo plavim svilenim rupcem. - Nemam ništa za reć' - rekao je Wesu.*

*Tako su obično započinjali razgovori s Lesterom. - Razgovarao si s Alom? - blago je upitao Wes.*

*- Aha. Nikad nije čuo za mladog Židova.*

*- Što je sa srednjoškolskim domarom? Williejem Searsom?*

*- Jel' to crnjo kojeg su ubili?*

*- Što je učinio, Lester?*

*Starac je naglašeno slegao ramenima. - Nisi mi rekao da pitam za njega.*

*- Jel' ti Al što rekao o njemu?*

*- I on se pitao. Nismo bili mi.*

*- Jesi siguran? A tko onda? Još jedno slijeganje ramenima.*

*Wes je stavio nogu na najveći panj u ogradi, ne obazirući se na ponovno rezanje staroga škotskog ovčara. Zadah goriva i ispušnih plinova motorne pile lebdio je u zraku. - Kažeš da Al nije znao da je bijelac bio Židov? I nije znao zašto je Willie Sears umro? Ma daj, Lester, ne možeš mi reći da je Nevidljivo carstvo u tako lošem stanju.*

*- Nismo imali sastanak već šest mjeseci pa je teško držati korak sa svim što se događa.*

*- Aha, kladim se da jest. - Podrobno je promotrio Lestera. Razgovor s tim tipom bio je poput hodanja po užetu. Jedan znak slabosti i zatvorit će se. No, previše navaljivanja i također će se zatvoriti. Ili još gore. Lester je bio*



*najpametniji od starih Klanovaca, jedini koji je izgleda razumio kako im je Wes učinio uslugu kad je slučaj Emmetta Hinesa došao pred sud, otpremivši ih s novčanim kaznama umjesto da ih strpa u zatvor. Drugi su se osjećali izdanima što je to uopće došlo na sud u okrugu u kojem su se rasni zločini zanemarivali čitavo stoljeće.*

*- Pokušavamo držati FBI izvan ovoga, Lester - podsjetio ga je Wes.*

*- Ne želim ih ovdje, a prokleta je sigurno da ni ti ni Al ne želite da zabadaju nos u vaše dosjee. Dakle, na sastanku prije šest mjeseci, o čemu ste razgovarali?*

*Lester je mrzovoljno odgovorio. - O skupu koji se održao u Kentuckyju. Al je išao, al' mene je mučio artritis pa nisam.*

*- O skupu? To je sve o čemu su pričali?*

*- Aha. - Starac je pljunuo u grmlje. - Ovdje nije bilo ničeg novog.*

*Wes mu nije vjerovao. - Siguran si da otada nisu imali sastanak?*

*- Hoćeš reć' da mi ne bi rekli za sastanak? Slušaj ti, rekli bi mi! - Lester je zakoračio prema sačmarici i pogledao Wesa, poput klinca koji se razmahuje članstvom u tajnom udruženju.*

*- Aha, zaslužio si ti svoj čin, Lester - umirujuće je rekao Wes. Nagnuo se prema naprijed, ne skidajući pogled sa sačmarice, dok mu je ruka bila spremna zgrabiti revolver iz futrole, bude li prisiljen.*

*- Vidiš, radi se o tome da imamo dva ubojstva. Recimo da ti i Al ništa ne znate. Ne pitam te tko upravlja, znam da ne smiješ reći. No, trebam ime, nekoga s kime mogu razgovarati, kako bih to raščistio prije nego što dođu federalci.*

*- Kako to da si tako siguran da smo bili mi? Ni Al nije ništa znao.*

*- Tip je dobio karticu, Lester. - Wesu se smučilo na bljesak trijumfa koji se pojavio u Lesterovim očima kad je čuo tu novost. - Možda su zaključili da ste ti i Al prestari da vas uključe.*

*- Vraga smo prestari! - Wesu je bilo drago vidjeti kako trijumf polako otječe, a zamjenjuje ga povrijeđenost.*

*- Haj'mo, dakle, Lester. S kim ću razgovarati?*



- *Ne mogu ti reć'.*
- *Možeš mu reći da stupi u vezu sa mnom i sve će ostati u obitelji.*
- *Ne mogu ni to. - Samozadovoljan prkos pojavio se na Lesterovu licu. - Vidiš, dečki znaju da nisi na pravoj strani. Zato nosimo kukuljice. Na taj način ne poznamo jedni druge i ništa ti ne možemo reći.*
- *Isuse, Lester, očekuješ da povjerujem u to? Nisi ti idiot. Prepoznaješ glasove, prepoznaješ automobile.*
- *U zadnje smo vrijeme oprezni. Ostavljamo aute iza bara, zajedno sa svima drugima.*
- *Onda glasovi. Ne budi šupak, Lester!*
- *Gledaj, govorim ti istinu, Ala i Sama prepoznam, ali nove dečke, kunem se da ne znam 'ko su. Oni su počeli to s kukuljicama, tako da ne možemo naštetiti jedni drugima ako netko prijeđe na drugu stranu.*
- *Ne možete ni pomoći jedni drugima. - Wes je čekao nekoliko sekundi, žmirkajući, pokušavajući pročitati Lesterov izraz lica. - Gledaj, Lester, kažeš mi da stari lisac poput tebe nema pojma o tome tko je glavni čovjek? Onaj, kako ga ono zovete, Veliki titan?*
- *Nemam pojma.*
- *Pa dobro, nemoj me kriviti kad ti FBI pokuca na vrata.*
- *Ne mogu ni njima ništa reć'.* - *No, izgledao je nemiran, možda napokon shvativši da je on taj koji ima dosje, koji će nastradati radi tipova koje štiti.*
- *Kažeš, trebam pitati Ala?*
- *Šerife, upucat će te isti tren kad stupiš nogom na njegovu zemlju!*
- *Vraga će. Ja bih pucao isti tren kad bi on posegnuo za puškom. I ti to znaš, Lester.*
- *Aha.*
- *Zato pitam tebe, kako bih svima uštedio mnogo nevolja.*



- Jednostavno ne znam ništa o Židovu. Ni o podvorniku.

- A što je s tipovima izvan grada? Što je Al rekao o skupu u Kentuckyju?

Lester je slegao ramenima. - Govori, paljenje križeva, crkvene pjesme. Uobičajene stvari.

- Koliko ljudi iz ovoga okruga?

- Možda šest-sedam, rekao je Al. Nije bio siguran, jer, kao što sam rekao, ovdje na sastancima nosimo kukuljice.

- Aha.

- I svi su govorili: *Suradujmo!* - ponosno je dodao Lester.

- Indiana, Kentucky, Illinois i neki drugi. *Suradujmo.*

Bože, ti su tipovi bili tako bijedni. No, Wes si nije mogao priuštiti reći tom starcu kako je bijedan. Lester je bio njegova jedina slabašna veza s Klanovcima u okolini. - U redu, Lester, to je za sada sve - rekao je Wes. - Ali federalci će za nekoliko dana doći ovamo i početi zabadati nos, a ne budem li imao odgovore na pladnju, ti i Al bit ćete dobro izrešetani.

- Aha. - Starčeva se glava podigla. - Truju naš okrug, Židovi i crnje. To se moralo napraviti.

- Vraga je moralo! U starim ste danima vi dečki upozorenjima postizali što ste željeli, jel' tako? A ovaj se put ženska makla. Odselila se dva tjedna prije nego što je tip ubijen. I školski domar, za srce Isusovo! To je glup način igranja igre. Želiš nastradati zbog takvog jednog šupka? - Uzdahnuo je i uspravio se. Stari je škotski ovčar zarezao. - Razmisli o tome, Lester. I možeš reći svom psu da ću ga šutnuti bude li mi se još približio.

Lester je zgrabio ogrlicu psa, a Wes se vratio u auto prošavši pokraj staje i kuće. Peckala su ga ramena što okreće leđa tim starcima i njihovim sačmaricama. No, Lester ga je gotovo uvjerio da ništa ne zna. Možda je zaista ispao iz svega toga. Prestar je.

S druge strane, motorna pila nije dječja igračka. U tim starim rukama bilo je još mnogo snage. Wes se pitao nije li artritis izmišljen samo za šerifa.



## *Poglavlje sedamnaesto*

*Došli su prije nego što je Wes očekivao, u ponedjeljak rano ujutro. On je upravo izviješćivao zamjenike o smrti Willieja Searsa i neophodnosti rekonstruiranja posljednjih dana života staroga crnca, budući da nisu postojali neposredni tragovi koji bi upućivali na njegovog ubojicu. Vrata su se širom otvorila i namrgođeni javni tužilac Pfann sopćući je ušao, dok su mu bok štitila dva stranca, ukočena poput počasne straže.*

*Ah, sranje! Federalci. Bilo bi mu isto i da odmah prizna poraz u istrazi Goldstein-Sears. Wes je osjetio kako mu se ramena napinju, no zadržao je miroljubiv glas. - Hej, bog, Art. Što možemo učiniti za tebe?*

*- Bog, Wes. Trebamo nešto raspraviti i prihvatit se velikog posla. - Mladi Art Pfann, tek prošle godine izabran za javnog tužioca, imao je gromak glas, koji mu je dobro služio u sudnici, kao i na govornici u predizborno doba.*

*- Svakako. Mason i Foley, odmah krenite obaviti te razgovore - glatko je rekao Wes, samo kako bi naglasio tko je glavni. - Adams, budi na centrali. Hopkinsova, ostani ovdje dok ne završim s ovom gospodom.*

*- Da, gospodine. - Trupe su se žustro raspodijelile, a Wes im je svima dao bodove za lojalnost. Marty Hopkins počela je tipkati izvješće, dok su se vrata njihala zatvarajući se za Masonom i Foleyem.*

*- Uđite. - Wes ih je poveo u svoj ured i stao iza pohabanog, sivo obojanog pisaćeg stola. U uredu se nalazila samo još jedna stolica osim njegove pa nije sjeo. To je bilo u redu. Stojeći, imao je prednost od dobrih petnaest centimetara nad svima ostalima u prostoriji, dvadeset nad niskim nakićenim tipom. Pfann je zatvorio vrata.*

*- Wes, da te upoznam sa specijalnim agentima Johnom Jessupom i L.D. Manningom. FBI. Ovo je šerif Wes Cohran.*

*- Gospodine Jessup - Wes je pružio ruku, a niži od dvojice agenata odrješito ju je protresao. Jessup je imao svijetlu kožu, tamne izražajne oči, tamne guste obrve te tako glatku tamnu kosu da je izgledala kao naslikana. Pokreti su mu bili brzi, gotovo mehanički. Wesa je podsjetio na dar koji je njegov sin Billy*



*darovao malenoj Marty LaForte za četvrti rođendan - metalnog psa na navijanje, koji bi se nekoliko sekundi trzao amo-tamo, a zatim zastao i dvaput limeno zaštektao prije nego što bi ponovio pokrete.*

*- Šerife Cohran. Drago mi je. - Dakako, i glas mu je bio limen. Tamne su mu se oči samo na trenutak zadržale na Wesu, a zatim su odlutale promatrajući ured: obrasce izvješća razasute po pisaćem stolu, boju koja se ljušti, zlatno uokvirenu fotografiju iz Billyjevih tinejdžerskih dana na kojoj se on i Shirley slatko osmjehuju, snimke Wesa s gradonačelnikom i mnoštvom balona u izbornoj noći, Wesa kako drži vlastiti ulov - grgeča od četrdeset centimetara.*

*- Drago mi je što sam vas upoznao - rekao je Wes. - I vas, gospodine Manning. - Okrenuo se kako bi se rukovao s drugim agentom, mladcem s licem punim kvržica, koji je očito bio ispod Jessupa po položaju i godinama. Manning je nešto promrmljao, a Wes se okrenuo prema Artu Pfannu.*

*- Želiš se prvo raspraviti? - blago je upitao.*

*- Pa, Wes, samo smo se pitali... - rekao je Art. - Pronašli ste tog Goldsteina u četvrtak ujutro. Nisi to prijavio FBI-u do petka navečer. Nisi mi prijavio pitanje Klana do subote, kad se pojavilo i Searsovo tijelo. Odmah sam ih zvao, dakako, a ova su gospoda stigla ovamo što su brže mogla, no s obzirom na vikend i sve ostalo, izgubili smo četiri dana.*

*Wes je kimnuo i odupro se nogom o radnu stolicu. - U početku nije bilo sasvim jasno što se događa - rekao je.*

*- Kako, kako to mislite? - upitao je Jessup.*

*- Pa, ne možemo vas zvati svaki put kad neki srednjoškolski klipnik nekome dovikne »crnjo« - objasnio je Wes. - Imali smo bijelu žrtvu i ručno nacrtanu karticu, ništa nije izgledalo službeno. Počeo sam provjeravati, naravno, ali...*

*- Sljedeći put pustite nas da provjerimo - odbrusio je Jessup, s nestrpljivošću u limenom glasu. - No, nastavimo. Dakle, sad smo ovdje. Primili smo obavijest od gospođe Goldstein.*

*- Da. Rekla mi je da vam je poslala ručno nacrtanu karticu koja im je bila prikucana na vrata - rekao je Wes. - U petak sam razgovarao s njom. Crna*





*pjevačica jazz. Art ima moje izvješće o tom razgovoru, a vama ćemo nabaviti preslike.*

*- Zašto je to priopćila nama, a ne vama? - oštro je upitao Jessup.*

*Wes mu se dobroćudno nasmiješio. - U doba kad joj je suprug ubijen nalazila se u Indianapolisu, u posjetu rođaci. Možda nije vjerovala tamošnjim pandurima.*

*Jessup je otvorio usta, ali se predomislio. - U redu sad - rekao je Art Pfann. - Trebamo smisliti način kako ćemo se uhvatiti u koštac s tim.*

*- Dob, dobro. - Jessup je izvadio komad papira. - Imamo imena nekih ljudi s kojima bismo željeli porazgovarati. Recite nam jesu li adrese ispravne. Al Evans na Monroe Roadu?*

*- Točno.*

*- Lester Holtz na Maple Valley Roadu.*

*- Aha.*

*- Mitch Carney na North Quarry Roadu.*

*- Ne. Preselio se.*

*- Koja mu je adresa?*

*- Nemam pojma. Negdje na Floridi.*

*- Razumijem. Prije koliko se vremena odselio?*

*- Prije nekih sedam godina.*

*- Razumijem. Dalje, što je s Melvinom Simsom na Bald Hill Roadu?*

*Prokletstvo! Mel je Gradyjev stric. Wes je imao priviđenje dugih poslijepodneva bez Gradyja Simsa. Morat će se snalaziti s manjkom radne snage dok Jessup ispituje Gradyja o mogućim vezama s Klanom. Baš je danas Grady bio slobodan. - Aha, Mel Sims još uvijek je tu - rekao je Wes. - Tom Straub, naravno, nije.*

*- Tom Straub?*



- *On je mrtav. No, nekad je bio Veliki titan, dok Klan nije raspušten u ovom okrugu.*

- *Ali bio je aktivan šezdesetih godina.*

- *Svakako. No, u današnje doba nema službene organizacije - rekao je Wes.*  
- *E sad, znam da je Al Evans išao na skup u Kentuckyju još u veljači. Možda su i drugi išli, ne znam.*

- *Skup? Kako to znate? - pitao je Jessup.*

- *Kao što sam rekao, počeo sam provjeravati čim sam vidio onu ručno izrađenu karticu. Prvi je korak očito bio ispitati dečke koji su nekad bili u Klanu.*

- *Hm, da. Što su vam rekli?*

- *Ne mnogo. Čuli su za bijelca koji živi s crnkinjom. Nisu znali da je Židov.*

- *Jesi li siguran? - upitao je Art Pfann.*

- *Ne.*

- *Zašto ne?*

- *Nisam imao vremena još jednom provjeriti. Neposredno nakon što sam to čuo pronašli smo tijelo Dentonove male, a zatim i Searsovo.*

- *Tko je ta Dentonova mala? - oštro je upitao Jessup.*

- *Stari slučaj, nema nikakve veze s ovim - objasnio je Art Pfann. - Ona je iz jedne ovdašnje utjecajne obitelji. Nestala je kad je imala dvanaest ili trinaest godina, prije sedam godina. Zamjenica je upravo pronašla kosti u obližnjoj špilji. Najprokletija moguća stvar. - Art je izgledao iskreno žalostan. Doduše, on je još od srednje škole bio kompa s Halom mlađim i poznavao njegovu sestricu. Wes se sjetio kako je prije sedam godina ispitivao Artu, koji je tek završio pravni studij, o motociklistima koji su možda poznavali Phyllis. Art ni onda nije bio od velike pomoći.*

- *Vratimo se ovo, ovome slučaju - rekao je Jessup. Toliko je brzo govorio da je ponekad zamuckivao, kao da je njegovim malim zupčanicima na navijanje*



*nedostajao zub te su ponekad preskakali. - Ima li još simpatizera Klana za koje znate?*

*- Otprilike devedeset posto ovoga okruga simpatizira neke od njihovih ideja - rekao je Wes. - Bez obzira na to, gotovo sto posto nas protivi se ubojstvu.*

*- Gotovo? - upitao je Art Pfann.*

*Wes ga je pogledao u oči. - U prošlu bih srijedu rekao sto posto i točka. Zar ti ne bi?*

*- Aha. Ovo nije loš okrug, zaista. Ali sad... - odmahnuo je glavom.*

*- Art, razmišljao sam - rekao je Wes. - Taj skup u Kentuckyju. Misliš li da je Art nahuškao koga tamo dolje? Mislim, po pitanju tog para?*

*Art je poskočio na tu ideju. - To je sigurno to! Ovdje godinama nije bilo nevolja, a onda k'o grom iz vedra neba...*

*- Tijekom godina bilo je mnoštvo skupova - rekao je Jessup.*

*Wes mu se srdačno nasmiješio. - To! Znao sam da ćete imati opću sliku situacije. Ako je to nacionalna stvar... pazite, ne govorim da jest... mi nemamo dovoljno ljudstva. Idemo tu i tamo izvan okruga kako bi postavili koje pitanje, no vi ste momci s računalima.*

*- Provjerit ćemo, naravno. No, moramo i ovdje provjeriti - hladno je rekao Jessup, a Wes je shvatio da ga neće moći tako lako skrenuti s puta. - Nacionalne urote moraju imati lokalne stožere. Je li vam taj Al Evans rekao da je raz, razgovarao s nekim tamo?*

*- Al Evans mi se baš ne povjerava - rekao je Wes. Najblaže rečeno. - Možda će vama uspjeti nešto više. Bolje da vas upozorim, naoružan je.*

*- I mi, i mi smo. U redu, sažmimo. Od šezdesetih nije bilo javnih klanovskih aktivnosti u ovome okrugu. Još uvijek postoji određen broj članova u okolici... ispričavam se, bivših članova. Nekoliko ih ide na skupove. Uključujući onaj u Kentuckyju u veljači. Ne postoje nikakve veze s Klanom u Martinsvilleu?*

*- Moguće je. Meni nisu poznate - rekao je Wes. - Po čitavoj državi postoje razasute skupine onoga što bismo nazvali simpatizerima. Tipovi koji i za*



*najmanju gospodarsku krizu krive crnce ili Židove. Evo. - Podigao je izvješća sa stola. - Mogu vam ih iskopirati. Pregledajte ih i vidite hoćete li imati još koje pitanje.*

*Jessup ih je pogledao i predao Manningu. - U redu. Pogledajmo na brzinu, a zatim se moramo pokrenuti.*

*Telefon je zabrujao, a Wes je zgrabio slušalicu. - Stigli su novinari - rekao je Adamsov glas. - Indianapolis Star, u svezi s Goldsteinovim ubojstvom.*

*- Odmah izlazim - rekao je Wes. Spustio je slušalicu i podigao hlače. - Stigli su novinari - ponovio je ostalima. - Što ćemo im reći?*

*Art Pfann pogledao je Jessupa, koji se namrštio. - Samo da istraga dob, dobro napreduje. FBI istražuje moguća kršenja ljudskih prava. Nemojte još spominjati Klan. - Kimnuo je Artu. - Pfann, ti budi glasnogovornik. Ako budu tražili komentare, svi ćemo upućivati na tebe.*

*- Slažem se. Govoriš bolje nego ja, Art - rekao je Wes. Nije bio nesretan. Slučaj će neko vrijeme stagnirati, sve dok mali Jessup metalnoga glasa pokušava izvući informacije iz starih momaka. Za nekoliko dana Wes će možda ponovno posjetiti Lestera, provjeriti kako vjetar puše. No, za sada je predviđao masovnu tišinu. A Art Pfann može koristiti lijep gromak glas za izvješćivanje o tome kako nema napretka.*

*Art je otvorio vrata, a Jessup i Manning krenuli su prema izlazu. - Samo trenutak - rekao je Wes i stavio ruku na Manningovo rame.*

*- Što je? - upitao je Jessup. Art je ponovno zatvorio vrata.*

*- Nismo još napravili kopije - objasnio je Wes.*

*- Draže nam je raditi s ori, originalima.*

*- Dobro. Nema problema. Ali i meni treba kopija tih stvari.*

*- Vratit ćemo vam ih čim ih pregledamo.*

*Wes je zakoračio prema njima te je Jessup morao zbaciti glavu unatrag kako bi ga pogledao. - Ovaj je slučaj otvorena istraga o ubojstvu - blago je*



rekao. - Još uvijek nema dokaza da se zaista radi o Klanu ili nečemu drugom što bi zahtijevalo federalne službenike.

Art Pfann je iza Jessupovih leđa signalizirao Wesu neka umukne. Wes nije mario. Dakle, neprijateljstvo je izašlo na vidjelo, pa što? Istraga će biti na mrtvoj točki sve dok došljaci ne odu iz okruga.

Jessup je odozdo piljio u njega, no uzeo je papire od Manninga i pružio ih Wesu. Wes se osmijehnuo Pfannu i pokazao mu neka izađe. Pfann je duboko udahnuo, otvorio vrata i izišao, s namjerom da zadrži na odstojanju čovjeka iz Stara. Wes je odnio izvješće do fotokopirnog stroja i napravio preslik. Oba je primjerka pokazao Jessupu i progovorio dovoljno glasno da ga čuje novinar. - Evo, izvolite. Izvješće i kopija. Točna kopija. Birajte.

- Hvala - kratko je rekao Jessup, uzimajući original. - Pokrenimo se, Manning. - Uputili su se prema izlazu, zaobilazeći Pfanna i novinara Stara.

- Hopkinsova - rekao je Wes, pokazujući prema svom uredu. - Vrijeme je da prožvačemo slučaj Denton. - Dok je ulazila, tiho je dodao. - Sjećaš se onoga psića na navijanje kojeg smo ti darovali kad si bila mala?

- Onoga malog štektavog? - zbunjeno je upitala.

- Aha. - Trznuo je glavom u pravcu Jessupovih leđa. Ona se okrenula, a zatim ga s hihotom slijedila u ured.

## *Poglavlje osamnaesto*

Kad se na jugu prijede rijeka Ohio i uđe u Kentucky, krajobraz se ne mijenja mnogo. Zemlja je i dalje vapnenačkog podrijetla, no slojevi kamena ispod crvenkastosmeđeg tla nisu tako debeli i bez pukotina kao fino granuliran površinski pojas u južnoj Indiani. Stoga ima manje kamenoloma koji su razorili zemlju, manje ljudi koji udaraju i pile po kamenoj podlozi. No, kiše padaju i u Kentuckyju, a voda oblikuje vapnenac kao što to čini u Indiani, klešuci oble brežuljke, doline i ponikve, dubeci tunele i stvarajući veličanstvene špilje kao što je Mammoth Cave, rastvarajući gornji sloj kamena u tlo pogodno za uzgajanje



*krznene površine sačinjene od javora, kanadskog judića i divlje loze. Indiana je poznata po mrazu na bundevama i pudingu od lotos-drвета, no bundeve i lotos-drveće raste i u Kentuckyju. I u južnoj Indiani, kao i u Kentuckyju, tlo je puno samonikle metvice od koje se pravi julap. Tlo i vrtove čini zelenima.*

*U predgrađu Louisvilea, gdje su dvorišta široka i omeđena živicom i ogradama, žena i djevojčica plijevile su malen komad dvorišta zasađen povrćem. Žena, stara pedesetak godina, imala je jedro i prijazno lice, oči boje lješnjaka i kosu prošaranu smeđim i srebrnim prugama. Nosila je stare kaki hlače od kepera, pamučnu bluzu na zelene pruge i bejzbolsku kapu sa zelenim štitnikom, koji joj je stvarao sjenu na očima. Malena plavooka djevojčica predškolske dobi imala je konjski rep, traperice i plavu pletenu polo-majicu.*

*- Bako, što je ovo? - upitala je.*

*Nekoliko je automobila prošlo cestom ispred kuće, a poštar je lakim korakom odlazio prema kraju bloka. Žena je proučila biljku na koju je upućivao prljavi prstić. - Mrkva - rekla je. - Vidiš te čipkaste listove?*

*- Izgledaju kao dlačice. - Djevojčica je zaškiljila prema sićušnim biljkama. Imala je blatnu mrlju na obrazu.*

*- U pravu si, Milly, izgledaju.*

*- A ova? Hoću je iščupati?*

*- Ne. To će biti papričica. No, bolje da iščupamo ovu. To je divlja loza i omotat će se oko drugih biljaka pa će ih ugušiti.*

*- Ugušiti? Ovako? - Milly je stavila ruke oko vrata, preokrenula očima i isplazila jezik. - Gr-k-h-h!*

*Žena se nasmijala. Malena ima bistru glavicu, ali ponekad je pravi klaun. - Ne baš tako, ali biljke budu na kraju jednako mrtve. Dakle, najbolje je iščupati divlju lozu dok još možemo.*

*- Jaka je, bako. - Milly je revno povlačila.*

*- Mora biti, ako želi ugušiti druge biljke. Evo tu, iskopaj malo oko korijenja pa će lakše izaći. - Pružila je Milly malene vrtlarske vile, a zatim ponovno čučnula na pete i pogledala uokolo. Ugodan dan, miran osim brujanja insekata,*



*ponekog glasanja ptica i zvuka automobila u prolazu. U toj četvrti u kojoj je živio srednji stalež većina je žena radila danju pa osim Jan i njezinih predškolaca na kraju bloka gotovo i nije bilo ljudskih zvukova. Ostariji crni sportski automobil kašljucajući se dokotrljao ulicom i popeo na rub pločnika ispred susjednih vrata. Vozač je izišao i ona je začula škripu otvaranja poklopca automobila. Pogurao je bijelu bejzbolsku kapu prema natrag i virio u nešto kroz sunčane naočale. U motor, nema sumnje, iako joj je bilo teško vidjeti u što je gledao, jer se živica između susjednih dvorišta protezala sve do ceste i zaklanjala prednji dio auta. Vidjela je kako odmahuje glavom. Jadnik. Hoće li mu ponuditi da za njega nazove servis? Otišao je do stražnjeg dijela auta i otvorio prtljažnik. Bacio je deku pokraj živice, izvadio metalnu kutiju za alat, a trenutak kasnije čula ga je kako lupka po autu. Možda ga može sam popraviti.*

*Pčele su zujale, a čuo se i Janin četverogodišnjak, Timmy, koji je vikao u stražnjem dvorištu na kraju bloka. Milly je marljivo iskopavala lozu, no to neće dugo potrajati. Jasno, poslije samo nekoliko trenutaka djevojčica je progovorila. - Hoću čupati maslačke.*

*- Jučer smo radili na njima, dušo. Vjerojatno ćemo ih opet morati čupati sljedeći tjedan, ali sad još ne. Znaš što, kladim se da je stigla pošta. Hoćeš li otići vidjeti ima li čega u sandučiću?*

*- Mogu je staviti i na stol.*

*- U redu, ali prvo operi ruke. Provjeri jesu li zaista čiste. A zatim mi dođi reći ima li u pošti čega posebnog.*

*- Što je posebno?*

*- Ako je na koverti rukom napisana adresa, a ne natipkana.*

*- U redu. - Milly je otrčala prema kući, a mrežasta su se vrata zalupila za njom.*

*Žena je ponovno pronašla vrtlarske vile i sagnula se plijeviti. Nije vidjela da se vozač crnoga sportskog automobila provukao uz živicu koja je omeđivala njezino pokrajnje dvorište. Nije čula da joj je tiho prišao s leđa preko trave. Na trenutak je bila svjesna da joj je preko nosa i usta prebacio krpu, no prebrzo je izgubila svijest da bi znala kako je umotava u plahtu, brzo je vuče uz živicu, na*



*trenutak zastaje provjeriti ima li prolaznika, a zatim je ubacuje na stražnje sjedište.*

*Crni se auto glatko odvezao, nimalo ne kašljucajući.*

*Trenutak kasnije Milly je iskakutala iz kuće, gotovo čistih ruku, ali još uvijek zamazanog obraza. - Bako? - zazvala je. Kratko se osvrnula po tihom vrtu, otrčala provjeriti oba pokrajnja dvorišta, pogledala u kuću, na kat, u prizemlje i na trijem, a zatim ponovno izišla, zbunjeno se mrgodeći. No, tad joj se lice ozarilo. Kad je baka nešto trebala, uglavnom je išla dolje do Timmyjeve kuće pitati Jan. Vjerojatno je sad bila tamo. Milly je trčkarala niz cestu, ozbiljna zbog važnosti zadatka. Morala je reći baki da je jedno od pisama koje je donijela imalo rukom napisanu adresu.*

## *Poglavlje devetnaesto*

*Znate, nekako se bojim, zato što je New York tako velik, a ja ne znam gdje se što nalazi - rekla je Chrissie.*

*Ponovno je nosila majicu s Manhattanom. Do četvrtog srpnja od nje će ostati samo dronjci, pomislila je Marty, milujući kćerkinu tamnu kosu. - Aha, zastrašujuće je ići u veliko mjesto u kojem nikad prije nisi bila - rekla je.*

*- Ali ne moraš se brinuti, anđele! Pametna djevojčica kao ti? - Brad ju je ohrabrujuće potapšao po ramenu.*

*Sjedili su za jednim od vanjskih stolova u McDonald'su. Wes je rekao Marty neka uzme dugu pauzu za ručak, jer je htio da se vrati u četiri sata kako bi otišla s njim u špilju u kojoj je pronađeno tijelo Phyllis Denton. Stoga je Marty oprala kosu, a zatim, još uvijek u odori, pokupila Chrissie nakon škole. Brad je pomagao Eddieju Bronsonu oličiti Wilsonovu kuću, no bio je voljan prekinuti posao i poći s njima na Coca Colu.*

*Chrissie je iz školske torbe izvadila lutku Polly i cupkala je na koljenu, što je bio siguran znak zabrinutosti. - Ali u New Yorku ima tako mnogo ljudi - rekla je.*





- Neću nikoga poznavati. A isto tako ne poznam nikoga na Aljasci, a kad upoznam nekoga, otići ćemo u New York!

- Aha, znam kako... - rekla je Marty.

- Hej, čekajte, vas dvije! - Brad je podigao ruku u znak negodovanja. Sjedili su u sjeni tende, no poskakujuće svjetlo s cementnog pločnika ocrtavalo mu je jagodičnu kost i čeljust, isticalo mrlju žute boje na radnoj košulji i naglašavalo pokrete živahnih ruku. - Gledajte, ja sam tamo proveo dosta vremena, jel' tako? I kao prvo, bit ću s vama da vam pokažem gdje je što. Drugo, vrlo ćete se brzo početi snalaziti. Mislim, naravno, velik je, ali ne morate svuda ići odmah prvi tjedan, zar ne?

- Aha, korak po korak - složila se Marty.

- Tako je. Osim toga, nije tako teško upoznati ljude. Bit će zabavno, anđele!

- Ipak me strah. - Chrissie je još brže cupkala Polly.

- Ne, nije. Nije te strah - ustrajao je Brad. - Jer New York je prekrasan. Nevjerojatan. - Ozbiljno se nagnuo prema Chrissie, a ona se umirila u žaru njegova oduševljenja. - On je kao kruna svega, znaš? Samo pomisli na nešto, bilo što, i on će biti vrhunac.

- Što na primjer?

- Oh... na glazbu. Zgrade. Zmajeve.

- Zmajeve? - Chrissie je razvukla grimasu punu nevjerice i pogledala u Marty.

Brad se nasmijao. - Misliš da se zezam? Nema šanse. Znaš, šetao sam jedne subote pokraj Central Parka i ugledao zmaja na nebu. Izgledao je neobično, poput ptice ili tako nečega te sam otišao u park vidjeti što je to.

- I što je bilo?

- Zaista je bio zmaj. Zmaj u obliku američkog orla. Čudesna stvar. Kad ga je tip spustio, mogao si vidjeti svako naslikano pero na njemu.

- Aha, zvuči lijepo - ljubazno je rekla Chrissie.



- I to nije bilo sve. Znaš, postoji cijeli klub za zmajeve. Gomila ljudi. Imali su sve vrste zmajeva koje uopće možeš zamisliti. Neki su bili zaista okretni, aerodinamični. Znaš, znanstveno konstruirani. Doista su čudno izgledali. A drugi su bili šarolikih uzoraka, poput tog američkog orla. Jedan je izgledao kao morski pas. - Njegova je ruka, sa skupljenim vrhovima prstiju, plivala i ronila po zraku. - I to zli morski pas. S velikim zubima. Zaista nešto strašno. A bila je tamo i jedna patka. Smeđa patka, koja je umjesto mašni na repu imala hrpu pahuljastih pačića. Svi su plivali. Plivali po zraku. A bio je tu i jedan doista krasan zmaj, neka vrsta raznobojne, prozirne plastike, koji je izgledao kao jedan od onih crkvenih prozora. Čudesno! Bio je tamo, visoko na nebu, lebdio iznad ljudi, iznad parka, iznad visokih zgrada.

Marty ih je gotovo vidjela, čudesne zmajeve iznad čudesnog grada. Brad se nagnuo preko stola, tajanstvena glasa, jedne ruke na Chrissienom ramenu, a druge u zraku, opisujući lebdeće zmajeve. Trebao bi biti na TV-u, pomislila je Marty, ne samo na radiju. Uz njega je život izgledao poput pjesme. - I znaš što još? - rekao je.

- Što? - Chrissie je također bila očarana vizijom. Lutka je prestala poskakivati te joj je mlitavo i zaboravljeno ležala na krilu.

- Bio je tamo jedan zmaj pun šljokica i iskri. A to je bio Elvis.

- Elvis? - zinula je Chrissie.

- Tako mi Boga, Chrissie. Stari dobri Elvis svjetlucao se tamo gore na nebu. Gledao je iz plavih nebesa na sve nas dolje. Znaš, vidio sam te zmajeve i pomislio: ovo nije samo velik grad. Ovo je čaroban grad!

- Želim ići tamo - prošaptala je Chrissie.

- I ja - priznala je Marty. Lebdeći zmajevi, lebdeće zgrade, lebdeći snovi. Grad u kojem zmajevi izgledaju poput Elvise, a slatkiji poput žohara, a Brad je bogat, jer drži ključ svega toga.

- Naravno da želite. I odvest ću vas, čim se ukaže povoljna prilika. Ništa neće zaustaviti ovu obitelj! - Ruka mu je mirovala na Chrissienom ramenu, no magnetične su mu oči bile poptuno usredotočene na Marty.



*Skrenula je pogled, gledajući oguljen stol, prašnjave nasade uz cestu, velike brojeve na natpisima na susjednoj benzinskoj postaji, uzvisine i udubljenja vapnenačkog krajobraza iza njih. Djed joj je iskapao taj kamen, majka joj je obrađivala tu zemlju, otac joj je umro na tim cestama.*

*No, i nju je privlačio velegrad. Kruna svega.*

*- Dakle, što kažeš? - upitao je Brad.*

*- Ovo mjesto ima samo jedan mali trgovački centar - rekla je Marty.*

*- Čovječe, kao da ja to ne znam! - Smijeh mu je svjetlucao u tamnim očima.*

*Marty je duboko udahнула. - Brad, ne želim ići na Aljasku.*

*- Ne radi se o Aljasci! Govorimo o New Yorku! Gledaj, sve sam ti već objasnio. - Nabrajao je na prste. - Trebaš neki super efekt da ostaviš dojam na ljude u New Yorku. A Aljaska je savršena za to. Zato idemo na Aljasku. To je samo privremeno. Prokleta odskočna daska!*

*Odmahnula je glavom. - Možda možemo naći neku drugu odskočnu dasku. Znaš, moja je obitelj živjela ovdje. Posjedujem kuću. Imam dobar posao. Chrissie ima prijatelje...*

*Glas joj se izgubio kad je on ljutito lupio po stolu i naslonio se prema natrag. - Čuješ li se, Marty? - upitao je. - Ja ovo, ja ono! Što je s nama ostalima? Nije te briga za nas?*

*- Isuse, Brad, naravno da me briga!*

*- Pokazuješ to na vraški dobar način!*

*- U redu, reci mi samo jednu stvar. Možemo li otići na Aljasku bez prodaje ove kuće ovdje?*

*Oči su mu skrenule u stranu, samo na trenutak, a ona je dobila odgovor. - Do vraga, ne znam - rekao je. - Moramo odlučiti što želimo od života, a onda razraditi detalje. Nastojati to postići.*

*- Aha. - Marty je osjetila kako je iza trepavica bockaju suze. - Upravo to moramo odlučiti.*



- Bože, tako si tvrdoglava! Zar ne možeš ni... - Ustao je i tresnuo stolicom o stol. - Vidimo se poslije. - Ponosnog je koraka krenuo u smjeru poluobojane Wilsonove kuće.

- Tatice! - Chrissie je poletjela za njim. Polly je neprimijećena pala na pod.  
- Tatice, čekaj!

Tužno ju je pogledao. - Brzo ću se vratiti, anđele.

- Tatice, pronaći ćemo način! - Govorila je velikom brzinom. - Svi želimo ići. Nisam se zapravo bojala, ne brini. Zaista želim ići.

- Znam, anđele. - Zagrlio ju je.

- Smislit ćemo način.

- Aha. Tvoja mama samo treba malo vremena da to shvati. - Poljubio ju je u čelo. - Uskoro se vidimo kod kuće.

- U redu.

Stajala je gledajući ga kako odlazi, a Marty se iznenada prisjetila kako je prije mnogo godina jedna druga devetogodišnja djevojčica gledala za ocem koji je odjurio. - Ne, Rusty, neću mijenjati rodnu kuću za taj oronuli bar - ustrajala je njezina majka. A mala je Marty venula, mrzeći majčinu tvrdoglavost, strahujući od očeve izdaje. Kad odraste, obećala si je, tako se što nikada neće dogoditi.

Činilo joj se da zuri u provaliju.

Chrissie se polako vratila, opazila Polly na podu i podigla je. Marty je pročistila grlo. - Chrissie, stvari će se već nekako riješiti - rekla je. - Znam da je zastrašujuće.

- Ja nisam zastrašena!

Bez riječi sklopčala se u krajnjem kutu automobilskog sjedišta i čitavim putem kući grlila Polly.



## *Poglavlje dvadeseto*

*Wes Cohran okrenuo je sljedeću stranicu bloka. - U redu, a sad sljedeća žrtva. Willie Sears - rekao je. - Masone, što imamo o njemu? Bobby Mason s nelagodom se promeškoltio u kutu. Svi su se nagurali u Wesov ured, njih šestero: Wes, Mason, Foley, javni tužilac Pfann te dva agenta FBI-a, Jessup i Manning. Prijamni je ured bio pun novinara Stara, Herald-Telephonea, Courier Journala i nekih izvještajnih agencija. Stoga je Wes natiskao predstavnike zakona u svoj ured kako bi održao sastanak.*

*- Sears je radio u srednjoj školi - rekao je Mason. - Kao podvornik, održavatelj sportskih terena i slično. U srijedu navečer održavala se bejzbolska utakmica i ostao je do kasno, čisteći. U četvrtak su trebali imati neku vrstu školskog dana atletike pa se nije moglo čekati.*

*- Zašto u četvrtak ni, nitko nije prijavio da nedostaje? - upitao je Jessup karakterističnim metalnim glasom.*

*- U četvrtak je imao slobodan dan. Trebao ga je nadoknaditi u subotu navečer, kad su imali ples. A u petak ga je pretpostavljeni dva ili tri puta zvao kući. Napisao je prigovor u njegov dosje. Nije očekivao ovako nešto, naravno.*

*- U redu - rekao je Wes. - U koliko je sati u srijedu navečer napustio srednju školu?*

*- Tip koji je radio s njim kaže da je bilo nešto iza jedanaest. A imamo i podatak da je oko petnaest do dvanaest stao u Gusovom Mini-Martu i kupio pakiranje od šest piva.*

*- Dobro odrađeno. - Wes je zastao i pogledao prema vratima koja su se otvarala. Marty Hopkins tiskala se unutra. Rekao joj je da uzme dugačku pauzu za ručak. Zar je već četiri? Pogledao je na sat. Bože, zaista jest. Iznenadio ga je Martyn rasturen izgled. Što joj je, do vraga, bilo na umu? No, nije sad bilo vremena za takva pitanja. - Hopkinsova, dobro - rekao je. - Hoćeš li donijeti onu kartu okruga koja je tamo vani?*



- Da, gospodine. - Nakon dvije sekunde vratila se s kartom. Wes ju je odmotao na radnom stolu, davši Masonu i Hopkinsovoj da drže krajeve na suprotnim stranama stola.

Wes je pokazao na točku južno od središta grada. - U redu, tu je srednja škola. Willie Sears otišao je otamo poslije jedanaest. - I Vidio je kako Jessup pohlepno viri preko ramena Hopkinsove. Njih su dvoje bili gotovo iste visine. Nastavio je. - A ovdje na rubu grada nalazi se Gusova trgovina, gdje je Sears kupio pivo. U petnaest do dvanaest. Bi li mu trebalo dvadeset minuta za stići tamo?

- Prije mi se čini deset - rekao je Bobby Mason. - Ali, vremena koja sam vam dao nisu potpuno precizna.

Wes je kimnuo. - A ovdje vani nalazi se Searsova kuća. Dakle, da... zastao bi kod Gusa kad bi želio ponijeti kući pakiranje piva.

- Još nešto - rekla je Hopkinsova, žmirkajući prema karti. - Goldsteinova se kuća također nalazi na toj cesti.

- Ne, na sljedećoj je. Na Lawrence Roadu. - Jessup je ispružio ruku pokraj nje i uperio prstom.

- Da, gospodine. - Hopkinsova je pogledala malog FBI-evca. - Ali stražnja strana posjeda proteže se sve do te ceste dolje i otamo možete vidjeti stražnju stranu Goldsteinove kuće.

- Foley, zabilježi to - rekao je Wes. - Provjeri s kojeg je mjesta na cesti vidljiva Goldsteinova kuća.

- Provjerite ima li tragova guma - objasnio je Jessup. - Vidite slažu li se sa Searsovim gumama.

Isuse, zar misli da su u vrtiću? Wes mu se presrdačno osmijehnuo. - Dobra ideja. Eto, slučajno se naše sljedeće izvješće odnosi upravo na tragove guma. Državni je laboratorij izvijestio o poklapanju - imaju jasan otisak na prednjem dijelu prilaznog puta Willieja Searsa.

- Kakvo poklapanje? - Jessup je izgledao mrzovoljno.



- Poklapaju se s otiskom guma na Goldsteinovom prilaznom putu, onim komadom koji smo pokupili uz desni rub.

- Sjajno! - oduševljeno je rekao Art Pfann.

- Ako se ne radi o poštanskom kombiju - rekao je Wes. - A sad, što je s razgovorima s bivšim Klanovcima?

Jessup je izgledao iznenađeno. - Večeras ću napisati izvješće.

- Razumijem. - Wes je izbrisao sve osjećaje iz glasa. - Mislite da pogodba glasi da mi vama odmah ispričamo o svemu što pronađemo, a vi nama kažete što ste pronašli tek kad stignete napisati izvješće?

Art Pfann namrštitio se. - Nema, nemamo još ništa naročito za izvijestiti - rekao je Jessup, čije je sjajno lice bilo samo mrvicu ružičastije.

- Čak ni o Lesteru Holtzu? - upitao je Wes.

- Nije ništa znao. A njegov je prokleti pas cijelo vrijeme lajao.

- A stari Sims?

- Rekao nam je za isti, isti skup u Kentuckyju. Na računalu smo pronašli izvješća o tom skupu.

- Mislite, znate tko je sve bio tamo.

- Hm, ne baš sve. Glavne govornike.

- U svakom je slučaju dobro imati taj popis - ljubazno je rekao Wes. - Što je s Alom Evansom?

Jessup je zagladio glatku kosu. - Tvrдио je da ništa ne zna. Rekao je da drugi put nabavimo nalog budemo li dolazili.

Aha, to je upravo ono što bi Al vikao između prasaka sačmarice. - Evans gaji prilično žestoke osjećaje prema policajcima. U redu, da vidimo. Jedino je još preostalo izvješće Gradyja Simsa. Ni on ga još nije otipkao. Dva izvješća, zapravo. Prvo o razgovoru s bratom Willieja Searsa, Jimmyjem, koji je došao iz Evansvillea provjeriti što mu je s bratom. Jimmy kaže da je Willie izgubio kontakt s mnogim prijateljima otkad mu je prije dvije godine umrla žena. Nije



*imao nekih posebnih problema, samo povremenih prigovora na račun nadređenoga u srednjoj školi, kao i obično. Zatim drugo izvješće: Sims je provjerio sporedne zgrade kod Goldsteina i pronašao nekoliko dasaka koje su mogle služiti kao dijelovi križa. Državni laboratorij trenutačno radi na njima. Ima li tko kakvu ideju? - Pogledao je Pfanna.*

*- Čini se da je pred nama dug i naporan rad - trezveno je rekao Pfann. - Je li obrađeno čitavo susjedstvo?*

*- Razgovarali smo sa svima osim s dvojicom - rekao je Mason. - Njih ćemo uhvatiti sutra, na poslu ako bude trebalo.*

*- Dobro, učinite to, Masone. A sad, slučaj Denton. Državna policija kaže da su završili sa stineburškom špiljom i žele napustiti mjesto zločina, tako da moram naći vremena za otići tamo. Art, uz svo to uzbuđenje oko Searsa, ni ti nisi uspio otići do te špilje, zar ne?*

*- Ne. Pretpostavljam da će biti bolje da je i ja pogledam.*

*- Hopkinsova, ti si na slučaju Denton, pođi i ti. Vi ostali napišite izvješća i idite kući. Gospodine Jessup, bit će mi drago vidjeti što ste pronašli o tom skupu u Kentuckyju. - Nasmiješio se Jessupu i kimnuo Donu Foleyju, koji je otvorio vrata.*

*Novinari su poskočili sa svojih mjesta i počeli uzvikivati pitanja. - Morat ćeš im dati nešto. - Wes je rekao Artu. - Naći ćemo se u špilji.*

*Art Pfann rezignirano je kimnuo i zakoračio kroz vrata Wesova ureda. - Gospodo i dame - zagrmio je. - Imam kratku izjavu o... - Glas mu se nastavio kotrljati.*

*Wes je zgrabio Marty Hopkins za lakat i poveo je do auta. - Dobra primjedba o Goldsteinovom dvorištu - rekao je.*

*Uspela se na suvozačko mjesto. - Sjetila sam se da ste rekli kako su oči tog jadnika bile iskopane. Mislite li...*

*- Još je prerano za reći. - Upalio je motor.*

*- Treneru, mislila sam da je ovo dobar okrug. Dobri ljudi. Kako to da odjednom imamo tu ružnu priču s Klanom?*





- Naši ljudi nisu ništa bolji i ništa gori od većine drugih. Uvijek postoje gubitnici koji za svoje probleme žele okriviti druge.

- Mislite da se osjećaju kao gubitnici? Kako to?

Wes je otpuhnuo. - Tko zna? Možda nisu upali u školsku momčad, ili ih je tata previše šibao, ili su pali iz matematike u školi. I tako su odlučili okriviti crnje i male Židove. Mene nije briga koga krive, sve dok ne nanose štetu drugim ljudima. Tada to postaje moj problem. - Pogledao ju je postrance. - Većina je ljudi u ovom okrugu u redu, Marty... zaustavljaju se na gundanju. Ovo što sad imamo jednostavno je neki luđak. Vratimo se Phyllis Denton. Prođimo sve od početka.

- U redu. - Odgurnula je kosu s čela. Izgledala je iscrpljeno. - Znamo da je Phyllis pobjegla od kuće s trinaest godina i da do tada nije bilo nikakvih znakova da je u nevolji. Ili bar nismo čuli za njih.

- Što to znači? - oštro je upitao Wes.

- Ništa. Nije važno. - Zvučala je postideno. - Mislila sam na vlastito dijete.

- Pobjegla je?

- Ne, ne. Nema nikakve veze s ovim slučajem. Oprostite, gospodine.

Wes ju je pogledao. Trudila se izgledati profesionalno, čvrsto stisnutih čeljusti, ispravljenih ramena, pokušavajući skriti bol u očima. Zurio je u cestu, na trenutak premećući njezine riječi po mislima. Taj idiot od muža, zaključio je i dobio želju da joj pomogne. No, sjetio se savjeta koji mu je Shirl dala kad se jednom prije izjedao zbog Marty. - Ona želi biti dio tima, Wes. Pamtiš to još iz vremena kad je bila zaista malena. Budeš li je mazio, mrzit će to, a dečki će joj uzeti za zlo i još joj više otežavati situaciju.

Skrenuo je na Donaldson Road, prema špilji. - U redu, Hopkinsova, reci mi ako ti mogu kako pomoći - rekao je. - Nastavimo sad s tom pričom o Dentonovima. Mala je pobjegla.

- Da, gospodine - zahvalno je rekla. - Slijedilo je pronalaženje one fotografije koju ste mi pokazali. Phyllis u motociklističkoj odjeći. Gdje se točno nalazila?



- U ladici u kojoj je Phyllis držala majice i druge stvari. Bila je ugurana u pozadinu. Većina je njezinih knjiga i papira nestala, tako da ju je vjerojatno zaboravila uzeti.

- Nisam je poznavala. Jeste li mogli odrediti kad je bila snimljena?

- Nedugo prije njezina nestanka. Klinci se u toj dobi brzo mijenjaju, no ona je izgledala otprilike isto kao kad sam je posljednji put vidio. Osim te kožne opreme. - Wes je odmahnuo glavom, prisjećajući se. Prije te slike, nikad nije vidio malu Phyllis ni u čemu drugome osim u volančićima.

- U lijesu nije bila odjevena u kožu - rekla je Hopkinsova.

- Ne, nije.

- U redu. Dakle, tražili ste na sve strane, izdali objavu o potrazi, no ništa se nije pojavilo. Mnogo glasina, nijedna činjenica. - Zagrijavala se, ponovno postajući živahna. Shirl je znala o čemu govori, to je isitna. - Sljedeća prava vijest pojavljuje se više od godine dana poslije. Profesorica Wolfe stiže u stineburšku špilju, pronalazi tijelo i izvješćuje Elizabeth Denton.

- Aha. Tako je.

- No, gospođa Denton misli kako je to još jedna lažna glasina. Muž joj je ionako bolestan od svega toga i ne želi ga uzrujavati. A profesorica ne govori nikome drugom. Možda se ne želi ponovno petljati sa zakonom. Jesmo li se već čuli s Pennsylvanijom po pitanju onoga lovca kojeg je, kako kaže, ubila?

- Tamošnji okružni tužilac sjetio se slučaja. Šalje nam pojedinosti. Preko telefona uglavnom je potvrdio njezinu priču. Rekao je da je čudna žena, ali je točno da se radilo o samoobrani.

- Aha. U redu. Dakle, u svakom slučaju, nitko drugi ne zna za špilju i godinama se ništa ne događa. Tada sudac dobije te tumore i žena mu slučajno ispriča što je profesorica rekla, a on nam pokušava nešto kazati. Pretpostavljam da se profesoričina priča uklapa u nešto što je već znao.

- Kako ti idu oni kalendar i sastanci?

- Napravila sam otprilike polovicu. Prošla sam kroz dvije godine nakon njezina nestanka i još uvijek nema ničega očitog.



- U redu. Nakon što pregledamo špilju odlučit ćemo što ćeš sutra pitati profesoricu Wolfe. Evo nas. - Autom se uspeo na rub ceste. Popeli su se uz obronak pun rasutog kamenja i došli do otvora špilje, gdje je pripadnik državne policije sjedio dosađujući se i lupkajući nogom u ritmu rocka koji je dopirao s radija. Utrnuo ga je i poskočio kad su mu Wes i Marty prišli.

- Kako je? - rekao je Wes.

- Bog, šerife. Narednik Weaver već je unutra. Ima izvješća.

- Dobro, pridružiti ćemo mu se. Uskoro će stići gospodin Pfann. Javni tužilac.

- Vidim da imate svjetlo - rekla je Hopkinsova, gledajući generator pokraj ulaza.

- Aha, privremeno su ga postavili unutra - rekao je policajac.

- U redu. - Wes je prekoračio policijsku traku, sumnjičavo pogledao u mračni otvor između gromada i rukom pozvao Hopkinsovu. Ona je skliznula unutra, a on je zaronio glavom i gundajući je slijedio. Mora poduzeti nešto po pitanju te proklete trbušine.

Komentar Hopkinsove nije pomogao. - Proširili su otvor - rekla je. - Vjerojatno kako bi iznijeli lijes.

Unutra je hrpa gromada vodila do glatkog poda špilje. Tunel je bio širi od tri metra i Wes se mogao uspraviti pod stropom visine dva metra. Radna svjetla razvučena duž jednog zida svakih su desetak metara bacala svjetlost na zagasiti kamen. Između njih bilo je mračno, čak crno, gdje god je neravnina na špiljskom zidu bacala sjenu. - Jezovito mjesto - rekao je Wes.

- Dođite ovamo kad nema radnih svjetala - rekla je Hopkinsova.

- Hej, šerife! - na kraju šupljine pojavila se prilika.

- Narednik Weaver?

- Točno. Drago mi je što vas vidim. Krenimo s predstavom.

- U redu. Pfann će biti ovdje za koju minutu. No, možemo početi.



- Dobro - rekao je Weaver. - Mogu vam reći da su moji ljudi siti ovoga mjesta. Bit će im drago napustiti ovaj prizor, izaći odavde. Učinili bismo to i prije, ali je netko s visokog mjesta rekao da moramo igrati strogo po pravilima. *Politika.*

- Aha. Dentonovi su uključeni.

- Da. Ali, ovo se dogodilo prije prokleta mnogo vremena.

- Točno, nema šanse da će se naći svježi tragovi.

U odaji u kojoj je stajao Weaver bilo je više svjetala. Wes je proučavao prašnjavi pod obilježen desecima otisaka stopala. Uglavnom policijskih. - Ima li koji koristan otisak stopala? - upitao je.

- Imamo fotografije. Trebat ćemo otiske cipela vaše zamjenice i onoga prirodoslovca iz parka, kako bismo ih isključili. No, bit će tegobno dokazati bilo što. Bilo je mnogo kretanja, ali teško je reći kada. Nije bilo kiše da spere stare tragove.

Wes je progundao. - Treba raditi na tome. Lijes se nalazio tu? - Stajao je pokraj zida na koji je bila usmjerena većina svjetala. Dvije niske, plosnate stijene bile su postavljene na razmaku od jednog i pol metra, a u sredini iznad njih na zidu nalazio se začađeni križ.

- Aha. Ovdje je popis predmeta pronađenih u špilji, koji su načinili tehničari. Dobio sam ga tek prije sat vremena. - Pružio je Wesu list papira s otipkanim tekstom.

Marty Hopkins zavirivala je u crnu pukotinu na drugoj strani odaje. - Provjerili ste i ove pokrajnje prolaze? - upitala je.

- Aha, u nedjelju. Taj je dubok samo jedan metar. Bliže ulazu nalazi se tunel za puzanje koji vodi u odaju s potokom, i to je to. Pronašli su samo nekoliko buba i riba.

- Nisu ih ubili, zar ne? - strogo je upitala Hopkinsova. Wes ju je pogledao, iznenađen njezinom oštrinom.

- Sumnjam - rekao je Weaver. - Imam dojam da su bube i ljudi otišli u suprotnim pravcima.



*Wes se nasmiješio. - Pogledajmo vaš popis.*

*Njih se troje šćućurilo pokraj žutog radnog svjetla i proučavalo popis predmeta. U blizini ulaza tragači su pronašli nekoliko predmeta, koje su uzeli na analizu: stari remen, nekoliko limenki piva, omote sendviča, pokidan džepni nožić, kanticu za ulje, dvije starinske boce Coca Cole i nešto zavedeno kao »mogući osušeni ljudski izmet«. U odaji u kojoj su oni trenutačno stajali državni su panduri pronašli još dvije limenke piva i lijes, ništa drugo. Sadržaj lijesa također je bio popisano: kostur, komadi trule odjeće, narukvica, postava i jastuci, »Drevna stijeno« istrgnuta iz crkvene pjesmarice, Biblija s kožnom trakom za obilježavanje stranica i...*

*- Sranje! - rekla je Marty Hopkins. - O, sranje... Wesove oči, zaostajući djelić sekunde za njezinima, tad su ga ugledale. - Sranje! - mehanički je ponovio i udario nogom u zid špilje.*

*Art Pfann, u tamnom poslovnom odijelu umrljanom špiljskom prašinom, približavao im se, zakrećući u zavoju. Pogledao je po prostoriji. - Što se dogodilo? - Njegov snažan odvjetnički glas odjeknuo je u odaji.*

*Wes je duboko udahnuo. - Ne možemo napustiti ovo mjesto zločina. Federalci će ga htjeti vidjeti. Imamo komplikacije.*

*- Kakve komplikacije?*

*- Prokleti leš držao je Bibliju - objasnio je Wes. - A u nju je bila ugurana kartica s ručno nacrtanim križem i kapljom krvi.*

*- Sranje! - zagrmio je Art Pfann i također udario nogom u zid špilje.*

## **Poglavlje dvadeset prvo**

*Pravo ime Noćnog jastreba bilo je izbrisano.*

*To je bilo dobro. Tako je i trebalo biti. Njegovo je ime bilo bez vrijednosti, bez značenja, iščezlo poput dima. Sjena. Ionako ga nitko nikad nije nazivao pravim imenom, osim majke. Čitala mu je biblijske priče o slatkome Isusu i*



*pjevala pjesme o kršćanskim vojnicima, i ljubila mu čelo, i zvala ga pravim imenom, a onda je jednoga dana nekamo pobjegla. Kad je pitao za nju, otac ga je premlatio. Psst, rekao je njegov stariji brat Chip, ne brini, ona je ionako beznačajna drolja. Bit će nam bolje bez nje.*

*Chip ga je zvao Sjena, jer se cijelo vrijeme povlačio uokolo i jer se već tada mogao nečujno šuljati iza ugla i ulaziti u sićušne prostore. Svi drugi, njegov otac, najstariji brat i svi ostali zvali su ga Pip. Evo ih, idu Chip i Pip, govorili bi. Pip, skraćeno od Piplica. Bezvrijedna, beznačajna Piplica. Najmlađi brat, beznačajni najmlađi brat.*

*Ali ne više. Sad nitko neće moći reći da je Noćni jastreb beznačajan. Onaj koji će pobijediti, to je Noćni jastreb.*

*Noćni jastreb bio je dio velikog, svetog, povijesnog rata. Rata protiv blatnih ljudi, Kainovih ljudi, Sotoninih ljudi. O blatnim ga je ljudima naučio Chip kad je dolazio kući na dopust, i njegove novine - Vanguard, Crusader, National Alliance Bulletin. Blatni su ljudi vladali zemljom. Nadzirali su međunarodno bankarstvo, poslovanje, novac i gotovo sve ostalo. No, kad dođe rat, bit će istrijebljeni u požaru i poplavi. Vidjet će tada. Neće ga više zvati Piplica!*

*A stvari su se počele pokretati. Sad je provodio volju Velikog titana. Veliki titan nije uvijek davao jasne upute, ali tako je i trebalo biti. Noćni je jastreb na kraju uvijek razumio. Nije još razumio posljednju, no poruka će konačno stići, bio je siguran. Trebalo je samo imati strpljenja - strpljenja i vještine. Mirovati još kratko vrijeme. Sposoban je čekati poruku.*

*Trenutačno je nečujno čekao u potpunoj tami. Voda je klokotala pokraj njega, no on se usredotočio na niski poprečni tunel, osluškujući zvuke aktivnosti. Nije još bilo nikoga. Bio je iznenađen kad je ranije večeras stigla druga skupina forenzičara. Mislio je da su završili, jer su u posljednja dva dana straže bile povremene. Možda su sad zaista završili, no oprez je u ratu uvijek bitan.*

*Sve je izgledalo kako treba. Znao je shemu: na puni bi sat državni policajac na straži, koji je gotovo drijemao u patrolnom vozilu, ustajao, ulazio u špilju, osvjetlio svjetiljkom poprečni tunel, hodajući kroz glavnu šupljinu do odaje u kojoj je nekada na svečanom odru ležalo tijelo svetice. Pandur bi se zatim okrenuo, prošao natrag kroz špilju, popeo se preko hrpe kamenja na ulazu te*



*sjeo van i zapalio cigaretu. Trik je bio iskrasti se dok pandur gleda u odaju duboko u špilji, prije nego što se vrati.*

*Noćni jastreb čekao je u odaji s potokom. Otkrio je tu špilju kad mu je bilo deset godina, istraživao ju je s bratom. Znao ju je napamet. Imala je oblik slova H: glavnu šupljinu koja se protezala paralelno s odajom s potokom te niski poprečni tunel koji ih je povezivao. Dijelovi špilje nalazili su se i iza malenog prolaza u obliku lijevka, iza srušene hrpe kamenja gdje se gubio potok, no, naravno, tamo se više nije mogao provući. Noćni jastreb bio je sad jaki, moćni Božji stroj, potpuno različit od malenog Pipa koji je prije mnogo vremena istraživao tu špilju.*

*Iz šupljine u blizini glavnoga ulaza još uvijek nisu dolazili nikakvi zvuci. Noćni je jastreb presavio crnu manšetu i pogledao na sat, koji se žario u mraku. Još dvije minute; vrijeme je da krene. Ponovno je pokrio sat, a zatim pošao prema vodoravnom procijepu koji je vodio do prolaza za puzanje te stigao do ulazne šupljine, sigurna koraka u poznatom mračnom okruženju. Sjena među sjenama. Neće trebati ni svjetla od svjetiljke, ni svjetla od sunca, jer će nad njima svijetliti Gospodin, Bog, i oni će kraljevati u vijeke vjekova. Kad je bio malen bojao se blijedih riba i cvrčaka u tim dijelovima špilje, no sad je znao da se brzo pomiču od njega, izvanredno osjetljivi na njegovu nazočnost, a on je putovao bez straha. Bili su blijedi, možda Božja bijela stvorenja, mislio je. Bjelji od snijega. Ne kao blatni, obojani insekti i ribe izvana.*

*Jednoga će dana i njegova odjeća biti bijela, obijeljena u krvi Jaganjčevoj, a on će okusiti slavu Gospoda. No, za sada mora kročiti u tami. Narod koji je u tmini hodio svjetlost vidje veliku.*

*Pipao je put do spojnog tunela, nečujno skliznuo kroz prolaz puzeći na stomaku, došao do okuke i čekao. Žubor potoka činio se poput šapata. Još slabije začuo se povik daleko iza njega, slabašan kroz ogromnu debljinu stijene. Nema problema.*

*Zatim je počelo: nespretni pandurski koraci i ručna svjetiljka koja je osvijetlila pokrajnji tunel, nemarno bacajući svjetlost po zidovima prolaza ispred njega, ne sluteći sjenke odmah iza okuke. Zvuci koraka povukli su se prema odaji svetice, a Noćni se jastreb vratio prijateljskoj tami, izvukao se*



*puzeći, glatko kao da je na kotačima, kao da je dobro ugođen motor noći, oštar i tih, crni mač Gospodnji.*

*Slijedio je opasni dio. Svjetla su padala preko udaljenoga zida i bit će izložen, crn u suprotnosti s blijedim kamenom, dok bude prelazio od tunela do divovskih gromada koje su se urušile u ulaz. Kad dođe do njih, stopit će se s njihovim sjenama.*

*Polako je ispružio glavu kako bi pogledao natrag u špilju. Pandur se nije vidio iza okuke, no i dalje su se čuli njegovi koraci koji su se bez žurbe povlačili. Noćni jastreb ponovno se savio u sjeni, a zatim izletio iz tunela, nečujan na gumenim potplatama, u trenutku se domogavši sjene gromada. Tamo je ponovno pogledao unatrag, savio se i odrazio. Vješto je odskakivao od sjene do sjene, sve do ulaza u špilju.*

*Na trenutak je čučnuo u mraku pokraj ulaza.*

*Je li to netko bio tamo, čekajući pandura?*

*Noć se kupala u mjesečini. Mrzio je mjesečinu. Provaljivala je u njegov svijet, ta hladna, bezosjećajna mjesečina, osvjetljavajući velike prostore gdje bi mogli biti ljubitelji svjetla.*

*No, noćas nije bilo nikoga.*

*Noćni jastreb iskrao se kroz izlaz te skliznuo u šumu i niz dobro poznate staze.*

*Trenutak kasnije na izlazu se pojavio pandur, zijevajući i pipajući po džepovima u potrazi za cigaretama. Pitao se koji je to uredski šupak odlučio da je neophodno nadgledati praznu rupu u zemlji.*

## *Poglavlje dvadeset drugo*

*Marty Hopkins stajala je mirno i oprezno pred vratima predavaonice u Jordan Hallu, dok ju je ledeni bijes peckao u venama. Bila je ljuta na profesoricu Wolfe, ljuta na FBI. Ljuta na Brada.*





*Ne misli na to!*

*Kanaliziraj bijes, rekao je Wes. Iskoristi ga ako možeš, zaključaj ga ako ti smeta. Ne misli na njega. Samo obavlja posao.*

*Nekoliko je ljudi, uglavnom studenata u traperu, lutalo hodnicima. Kroz dvostruka vrata čula je glasove. Za četvrtak je bila zakazana neka vrsta završnog ispita i studenti su se raspitivali o materijalu koji treba obraditi. Odgovori profesorice Wolfe, izrečeni niskim, promuklim, ugodnim glasom, danas su bili na rubu strpljenja. Tim bolje.*

*Marty je istegnula prste. Danas se neće dati odvratiti. A i moglo bi joj pomoći bude li profesorica malo izbačena iz ravnoteže. Wolfeova je dovoljno dugo okolišala, sa svim tim prokletim pričama o vapnencu i ciklusima. Bilo je dovoljno loše dok je smrt Phyllis Denton predstavljala melankoličnu obiteljsku tragediju. No, sad su znali da je umiješan Klan, a FBI je dahtao Marty za vratom. Wes joj je pomogao da se iskrade obaviti razgovor, zabavljajući malenog štektavog Jessupa s dokumentacijom o sucu Dentonu i poslu koji su obavili prije sedam godina. No, agenti će vjerojatno uskoro biti tu s računalnim vezama i izglaćanim čarapama. Dakle, imala je jednu jedinu priliku navesti profesoricu da joj ispriča ostatak. A profesorica Wolfe znala je ostatak, Marty je to osjećala u kostima.*

*Jutros, dok ju je još sve boljelo od noći bez sna i ljubavi, Wes i ona zajedno su razmotrili nekoliko ideja, prije nego što ih je prekinuo Jessup. Wes je još uvijek mislio da imaju posla sa samo jednim luđakom, no Marty je bila uvjerena da im sudac Denton pokušava nešto reći o vezama s Klanom. Kao prvo, sudac Denton predsjedao je u davnom slučaju Emmetta Hinesa, kad su Al Evans i Lester Holtz novčano kažnjeni. Dakako, oni su se manje-više dobro vladali u posljednjih petnaest godina, no zamjerke te dvojice sporo su umirale. Kao drugo, bio je tu i Bert Mackay. Tom Straub bio je Veliki titan Klana sve do smrti prije pet godina, a upravo je on zaposlio Berta. Na nesreću, Bert je prije sedam godina još uvijek bio u zatvoru. I jednako kao Al i Lester, posljednjih je nekoliko godina bio čist poput neugaženog snijega. Bile su tu i nejasne figure motociklističke bande. Prije sedam godina Wes je pri svakom pokušaju završavao u slijepoj ulici, no prisjećajući se toga shvatio je da su neki članovi*



*bande mogli biti Židovi ili čak crnci. Sučeva kćer u takvoj skupini mogao bi biti dovoljan povod da neki Klanovac prijeđe granicu.*

*Wes se držao teorije o jednom tipu, iako je dopuštao mogućnost da je on očito već neko vrijeme u okolici. No, Marty je izjedala panika. Bilo je dovoljno grozno dok su žrtve bile Židovi ili crnci, uobičajene mete mrzitelja. No, Phyllis je bila bijela, Kršćanka, djevojčica poput Chrissie. Wes je istakao da s Phyllis nisu postupali kao s drugima. Njezin je lijes bio poput svetišta. No, to je plašilo Marty i bila je bijesna na svaku prepreku na koju su nailazili.*

*FBI-evci su došli upravo u trenutku kad ju je Wes odlučio poslati na Sveučilište u Indiani da porazgovara s profesoricom Wolfe dok još može. Jessup je čuo novosti o umiješanosti Klana i okomio se na slučaj poput grabežljivca. Šmugnula je van i ostavila Wesa da izlazi na kraj s njim, koristeći uobičajenu mješavinu širokih osmijeha i pokazivanja nadmoći. Dakle, računao je na nju i bolje joj je da ne zabrlja današnji razgovor.*

*Metež u predavaonici iznenada se pojačao. Stolice su škripale, glasovi mrmljali. Marty je premještala težinu s peta na prste. Prvi su studenti širom otvorili vrata, a samo nekoliko koraka iza njih pojavila se profesorica Wolfe u bijeloj laboratorijskoj kuti, noseći aktovku preko prsa poput štita.*

*- Profesorice Wolfe! - Marty je skočila između dva studenta i stala pred nju.*

*- Martine. - Profesorica Wolfe zakoračila je u stranu i krenula hodnikom. - Upravo odlazim.*

*Marty je ostala uz nju, plešući postrance, ruku ispruženih poput braniča u košarkaškoj utakmici, odgurnuvši jednog ili dva studenta s puta. - Moramo razgovarati.*

*Wolfeova nije usporila dug, brz korak. Izgledala je iscrpljeno, mračno. - Na nekom drugom mjestu, Martine.*

*- Slušajte, profesorice Wolfe, možda nije zgodno, ali je važno!*

*- Ne ovdje! - Većinu su ostalih ostavili za sobom. Dugi koraci profesorice Wolfe skrenuli su za ugao i ušli u sljedeći hodnik. Marty je držala korak s njom, skrećući kad je ona skretala, prijanjajući čvrsto poput sjene. Samo je jedna*



*studentica ostala s njima, klipšući kao i Marty. Marty je prepoznala djevojku koja je u seoskoj kući nosila majicu s medvjedom Yogijem.*

*- Važno je - ponovila je Marty. - A u vašem uredu? Stube su odmah ovdje. Samo nekoliko minuta.*

*- Ne. - Profesorica je prohujala pokraj stubišta, uputivši se prema izlazu i parkiralištu.*

*Marty je ljutito poskočila prema naprijed i razapela se preko dvostrukih vrata. - Žao mi je, profesorice Wolfe. To mora biti sada.*

*Wolfeova i studentica zastale su, a profesoričine su se tamne oči zagledale u Martyne. - Martine, uzbuđeni ste - primijetila je. - Rekla sam ne ovdje. Nisam rekla ne sada.*

*- Mislite, razgovarat ćemo sada, ali ne ovdje? - Oprezno, Hopkinsova, to još nije pobjeda. - Gdje onda?*

*- Je li vam auto ovdje?*

*- Aha.*

*Profesorica Wolfe prebacila je aktovku u lijevu ruku, a desnu zabila u džep. Ispod laboratorijske kute Marty je letimično ugledala kaki odjeću, fotografski prsluk pun džepova i remen za pištolj. Marty je posegnula prema futrolji. No, profesoričina se ruka pojavila držeći samo ključ automobila. Uručila ga je studentici. - Evo, Callie, uzmi pickup i vidimo se kod kuće.*

*- Svakako. - Callie se nasmiješila Marty. - Ugodan razgovor.*

*Izašle su, a Callie je otrčala do pickupa. Marty je otpratila svoj zgoditak preko parkirališta do žutosmeđeg patrolnog vozila šerifova ureda, dovedena u iskušenje da stavi profesoricu na stražnje sjedalo, iza mreže za zatvorenike, gdje nema unutrašnjih ručaka na vratima. No, profesorica Wolfe izgledala je dovoljno raspoložena za suradnju, čak revna. Svukla je laboratorijsku kutu i ušla u vozilo čim je Marty otključala suvozačka vrata. Marty je brzo upalila motor i izašla s parkirališta prije nego što se pickup uopće izvezao unazad s parkirnog mjesta. Još uvijek se napola bojala da će izgubiti profesoricu i imala*



*nejasna priviđenja o tome kako pickup juri pokraj njih, Wolfeova uskače u njega, a zatim se vrtočlavom brzinom love po vapnenačkim brdima.*

*U redu, Hopkinsova, smiri se. Obavi posao. Konačno, ona je manje-više spremna za suradnju. - Jako vam se žuri vratiti se kući - rekla je Marty dok su se vozili Third Streetom.*

*- Ne volim gradove.*

*- Zar vam ne dosadi tamo vani, gdje se ništa ne događa?*

*- Mislite vani, gdje nema mnogo ljudi. Ne, ne dosadi mi.*

*Marty se zaustavila na semaforu i pogledala suvozačicu. Profesorica Wolfe mirno je sjedila, staloženoga dugog tijela, samo su joj ruke napeto stezale aktovku. Marty je duboko udahнула i uvjerala se da joj je glas ostao miran i neutralan. - Slušajte, profesorice Wolfe, došlo je do gadnog zaokreta u slučaju Denton. I mislim da niste bili potpuno iskreni sa mnom. - Svjetlo na semaforu promijenilo se i ona se uputila prema Whitehall Pikeu.*

*- Odgovorila sam na vaša pitanja, Martine - razdražljivo je rekla profesorica Wolfe. - Ali, pitajte još ako želite.*

*- U redu. Otvorili ste Phyllisin lijes, jel' tako? Prije šest godina kad ste je pronašli?*

*- Da. I zatvorila ga prije nego što sam otišla.*

*- U redu. Recite mi što je bilo u njemu.*

*- Gotovo do kosti ogoljeno tijelo djevojčice od nekih dvanaest godina. Tragovi prethodnog djelovanja insekata.*

*- Da, da. Što još?*

*- Odjeća? Činilo se da se radilo o haljini koja se brzo raspadala. Na ručnom je zglobu imala zlatnu narukvicu. Ispod tijela nalazili su se postava i jastuk, standardan tip za lijes, manje propao nego haljina. I pokrivač za krevete. Pretpostavljam da su jastuk i pokrivač bili od sintetike, a odjeća od prirodnog pamuka. Biološki razgradivog, kao što mi kažemo.*

*- Aha, u redu. Što još?*



- Pod djevojčicinom je rukom bila Biblija. A u Bibliji kartica.

- U vražju mater! - Marty je lupila po upravljaču donjim dijelom dlana. - Zašto mi niste spomenuli prokletu karticu? To je bila kartica Klana! Imamo još dva klanovska ubojstva, znate li to? - Vjerojatno ne zna, Hopkinsova, rekao je glasić u njoj; Wes to nije rekao novinarima. No, Marty se držala bijesa. Iskoristi ga, rekao je Wes, naročito kad ispituješ nekoga tko je već nervozan. Možeš ga zbuniti i tako navesti da kaže istinu. - Još dva ubojstva, profesorice Wolfe! A vi ste nam mogli reći da je i ovo povezano. Pomoći nam u istrazi oko sva tri. Profesorice Wolfe, ovo strašno podsjeća na ometanje pravde.

- Klan? Kako neobično. - Profesorica ju je proučavala s istinskim zanimanjem. - Dakle, zato ste tako ljuti. Ali ne, ne vjerujem da ometam pravdu. Recite mi, Martine, koju bih to vrstu pravde trebala ometati?

- Ometate provođenje zakona. Što drugo? Usporavate nam istragu. Tri istrage!

- Skrenite ovdje, Martine.

Marty je bacila pogled na putokaze uz cestu, vidjela da je profesorica Wolfe u pravu i naglo okrenula upravljač. Skrećući za ugao auto se nagnuo na bok, gume su zaškripale, no profesorica je izgledala neuznemirena. Marty je usmjerila upravljač prema okružnoj cesti i ponovno ubrzala. Profesorica Wolfe lijeno se protegnula, razgibavajući ruke i ramena. - Dakle, želite provoditi zakone, Martine - rekla je. - I mislite da ih ja ometam. No, pravi zakoni ne trebaju provođenje.

- Jeste li ljudi? Imamo troje mrtvih ljudi!

Profesorica je još malo spustila prozor i sa zadovoljstvom udisala svibanjski povjetarac. Činila se opuštenija, moćnija. Nervoja koju je Marty primijetila u Jordan Hallu isparila je, kao da je profesoričina snaga izvivala iz tog divljeg okruženja. Kad je pogledala Marty, u očima joj se čak naziralo vragolasto svjetlucanje. - Ja sam samo znanstvenica, Martine. Nisam policajac koji provodi zakon. No, zakoni koje poštujem ne trebaju provođenje. Zakoni gravitacije, zakoni kemije, zakoni fizike.

- Prestanite se igrati riječima! Nisam na to mislila!



- Martine, da ste išli samo malo brže kad ste skretali na ovu cestu, zakoni fizike otkotrljali bi nas u jarak. Čak se i vi pokoravate zakonima fizike. Nema potrebe za provođenjem.

- Pa što? Ja govorim o zakonima koje stvaramo kako bismo mogli živjeti jedni s drugima.

- Kao što su?

- Stvari kao »ne ubij«. Jeste li ikad čuli za to?

- Često. Naročito od okružnog tužioca u Pennsylvaniji. - Činilo se da profesoricu Wolfe nije uznemirila ta uspomena. - Čula sam da postoje izuzeci, u slučaju samoobrane, ili rata, ili ako ubijete neljudsko stvorenje.

- A što je s onim »ne reci lažna svjedočanstva«? Takve stvari. Naši državni zakoni, okružni zakoni i federalni zakoni temelje se na tim idejama. S razumnim izuzecima.

- Da. U nama postoji divljina, Martine. Vaši zakoni pokušavaju nadzirati divljinu. »Ne ubij; ne reci lažna svjedočanstva; poštuj oca i majku«. Vaša kćer... poštuje li ona oca?

Zatečena pitanjem, Marty se čula kako odgovara prije nego što se uspjela spriječiti. - Da, i suviše.

Profesorica se namrštila. - Suviše? Da, i mislila sam da postoji još neki problem. Martine, branit ćete sebe?

- Ne mijenjajte temu!

- Obećali ste da ćete braniti sebe.

- U redu, u redu! Do vraga, vratimo se spornoj stvari! Profesorica Wolfe kimnula je. - Sporna je stvar da su vaši zakoni promjenjivi, Martine. Različita društva, različita vremena, različiti zakoni. I različiti ljudi. Kažemo »poštuj oca i majku«, no svi očevi i majke možda ne zavređuju isto poštovanje. Na kraju vaši zakoni nisu uvijek dorasli našoj individualnosti, našoj unutrašnjoj divljini.

- No, oni su sve što imamo. Stoga ih provodim.

- Da. Ne kažem da to nije hvalevrijedno. Oni su bolje nego ništa, ponekad.



- I oni kažu da vas mogu uhititi zbog ometanja pravde.

- Shvatila sam, Martine. - Profesoričine su tamne oči počivale na njoj, istražujući je. - No, nadam se da ste i vi mene. Dobri ste u svom poslu. Dobro ste ga izabrali. Ali, moj je poziv drukčiji. Pretpostavite da ste duboko u divljoj špilji, gdje ljudska noga nikad nije kročila, gdje sunce nije doprlo otkad su stijene bile živa morska bića, prije tristotine pedeset milijuna godina. Ili pretpostavite da ste visoko na planini, iznad drveća, iznad svih ljudskih nastambi, da se penjete nazupčanim rubom sraza kontinenata. U nesmetanim trenucima poput toga znate da ste sami. Sve što imate vi ste sami. I znate da ćete umrijeti. Vaša vlastita smrtnost postaje činjenica, poput gravitacije.

- Moraš koračati tom samotnom dolinom - promrmljala je Marty.

- Moraš koračati potpuno sam. Da, pjesme iz evanđelja! imaju u sebi mnogo istine - rekla je profesorica Wolfe. - Kuckaju po mudroj, zastrašujućoj divljini u nama i govore nam: da, sami smo. Da, svi ćemo umrijeti. A pokušavaju nam reći i ostalo. Veselje koje proizlazi iz spoznaje da su naš život, naša usamljenost i naša smrt dijelovi nečega većeg, divljijeg, ljepšeg.

Marty se sjetila okamina u jami kamenoloma, onih malenih kristalizacija života, smrti i eona. Prošla je rukom kroz kosu. Pazi, Hopkinsova, ne dopusti da te ta prokleta žena ponovno odvrati s puta. Obavi posao. - U redu, vjerojatno ste u pravu - rekla je. - A sad, razgovarajmo o Klanu.

- Ne mogu pomoći oko Klana.

- Profesorice Wolfe, upravo ste rekli da ste u Bibliji pronašli karticu Klana!

- Ne, Martine. Već sam vam rekla za karticu koju sam pronašla. Bila je pri početku Biblije. Na njoj se nalazilo ime Phyllis Denton te datumi njezina rođenja i smrti.

K vragu! Zaboravila je na to. - Niste vidjeli karticu Klana? - rekla je Marty.

- Ne, nisam. - Namrštila se. - Kažete da je i ona bila u Bibliji? Je li bila lako vidljiva? Ne, nije mogla biti, jer vi ste vidjeli Bibliju u subotu, a niste je spomenuli kad smo razgovarale u nedjelju.



- Da. - *I Marty se mrštila. - Nisam uopće otvarala Bibliju. U laboratoriju su u njoj pronašli karticu Klana.*

- *Ja je nisam vidjela.*

- *U redu, recite mi što ste vidjeli. Je li bilo čega što je podsjećalo na Klan?*

- *Ne. No, ja nemam saznanja o Klanu.*

- *Potrudite se, profesorice Wolfe. Elizabeth Denton nedavno je ispričala vašu priču sucu Dentonu. A ja mislim da nam on sve otada pokušava nešto reći. Možda o Klanu.*

*Profesorica je odmahнула glavom. - Ne mogu pomoći.*

- *Imamo tri ubojstva. Židov, crnac, bijela školarka. Moramo saznati što se događa!*

- *Da. Martine, prijete li Klan vama? Vašoj obitelji?*

- *Ne. - Martyne su ruke čvrsto stegnule upravljač. Ako su ubili Phyllis, naravno da prijete i njoj. Prijete svakoj ženi, svakoj djevojčici. - Ne izričito meni.*

- *No, vi osjećate tako prijeku nuždu.*

- *Te je stvari učinio netko zao, profesorice Wolfe. Duboko zao. Želim ga zaustaviti.*

- *To je vaš životni cilj, Martine?*

- *Da! Da, mislim... želim pomoći ljudima da budu sretni. Mojoj kćeri, mome mužu, kome god mogu. Zaustavljanje tog tipa prvi je korak prema tom cilju. Ne slažete li se? Nije li to i vaš cilj?*

- *Moj je cilj različit, Martine, i sigurniji od vašega.*

- *Što je on?*

- *Jednoga se dana stopiti sa zemljom. Njezinim morima, njezinim kamenjem, njezinim planinama. Možda čak postati morska školjka na nebu.*





- Opa! Dobar cilj, nema što - prezirno je otpuhnula Marty. - Vjerojatno ću vam se pridružiti. No, u međuvremenu, možda biste se mogli zaustaviti i pomoći nam oko nekih zlih momaka? Za ove je zainteresiran i FBI.

- FBI. Da, i oni će sad doći, zar ne? - Profesorica je izgledala zabrinuto, gledajući kroz prozor u šume i polja. - Pa, Martine, imate pravo što štite svoj posao. No, ne mogu pomoći kad se radi o Klanu.

- Da, u redu. No, imam problem, profesorice Wolfe. Sudac Denton rekao je vaše ime. U redu, razgovarala sam s vama u kamenolomu. I naučila sam mnogo toga o okaminama, i ciklusima, i vapnencu, i Mount Everestu. I eto, onako usput, kažete da je Phyllis Denton ispod Stineburga. Protratila sam čitav dan tumarajući po Stineburgu i okolici. Čitav dan!

- No, na kraju ste je našli. I bilo vam je drago.

- Naravno! Mislim... bila sam užasnuta. Prije toga nismo čak sa sigurnošću znali je li mrtva. Ali...

- Ali vaša inteligencija, vaša čvrstina napokon ju je pronašla. Bio je to trijumf. Znete to.

- Gledajte, ne trebam nikoga da mi postavlja zadaćice pa da mogu trijumfirati. Trebam izravan razgovor, tako da mogu odgonetnuti tko stoji iza tih ružnih ubojstava. A protratila sam dan. Vi ste ta koja govori o kozmičkom vremenu i kako ga malo imamo prije nego... znate, postanemo hrana drugim stvorenjima. A ja sam potrošila čitav dan toga vremena!

- Martine, vi ste užitak za učitelja!

- Ne. Ja sam policajka - tvrdoglavo je rekla Marty. Stigli su do izbrazdanog puta koji vodi do seoske kuće u blizini kamenoloma. Nevoljko je skrenula na njega.

- No, dopustite da učiteljica kratko odgovori. Prvo, vaš protraćeni dan svakako bi bio protraćen da niste razgovarali sa mnom. A drago mi je da sad gubljenje vremena stavljate u okvir ciklusa i dubokog vremena.



- Dobro, u redu. - Marty je usporila, jer tri su psa iskrsla niotkud i pratila ih posljednjim dijelom prilaznog puta. - A kako bi bilo da mi sad kažete što znate o Phyllis?

- Nikad nisam vidjela Phyllis živu, Martine.

- Do vraga, Klan je upetljan!

Profesorica je odmahнула glavom. - Sve što znam je da su Klanovci uplašeni, slabi ljudi koji su na trenutak ugledali divljinu u sebi i toliko su prestrašeni da je projiciraju na druge te je pokušavaju ubiti. Uistinu ne mogu pomoći po pitanju Klana.

Prokletstvo, možda je u pravu. Profesori se ne susreću često s Klanom. Marty je ugasila motor. - Rekli ste mi sve što možete?

- Mislim da je tako. Recite mi, kako je sudac?

- Sve gore i gore. Royce i Elizabeth Denton imaju pune ruke posla. - Marty je odmahнула glavom, prisjećajući se. - Posljednji put kad sam bila tamo imao je napadaj. Još uvijek je tako snažan. Nevjerojatno snažan. Um mu je uglavnom uništen, ali zaista mislim da pokušava nešto reći o svojoj bolesti, kćerki, možda o Klanu - ne znam točno.

- Naravno, pitali ste Elizabeth ima li ona kakvu ideju.

- Da, i Roycea i bolničarku. Ništa. Elizabeth je potvrdila da je tek nedavno ispričala vašu priču sucu Dentonu, odatle mu vaše ime.

- Da, to ima smisla. Je li rekla još što?

- Ne. Čekajte, ipak je spomenula nešto o vama. Željela je znati jeste li mi rekli o... ne o Anni. Počinjalo je s A, doduše. Alma. Tako je, o Almi.

- Alma. Znate, to je dobra ideja. Trebali biste popričati s Almom. Može vam reći mnogo više nego ja. Pitajte je o djevojčinom rođendanu. - Profesorica Wolfe iznenada je izašla iz auta, držeći u lijevoj ruci aktovku i laboratorijsku kutu. Kroz prozor se nagnula u vozilo i nastavila govoriti. - Zove se Alma Willison. Živi na Madison Roadu, u predgrađu Louisvilleda. Zbogom, Martine.

- Louisvilleda? Čekajte! - Marty je iskočila iz auta. - Tko je Alma?



*Profesorica je već bila na pola stuba prema trijemu. - Razgovarajte s njom. Ona je poznavala Phyllis.*

*- Kako to mislite? Kako ju je poznavala? - Marty je potrčala za njom, no zastala je u podnožju stuba, jer se profesorica Wolfe okrenula prema njoj. Sunce je prijazno osvijetljavalo čistinu, no trijem je bio u sjeni i činilo se da visoka žena iznad Marty, podižući dlan u znak upozorenja, govori iz tame.*

*- Pitajte nju, Martine. Rekla sam vam sve što sam mogla. Ako ne želite gubiti vrijeme, razgovarajte s Almom.*

*- Da, u redu. - Otriježnjena profesoričinom čvrstoćom, Marty je kimnula. No, kad je profesorica Wolfe ljubazno naklonila glavu i ponovno se okrenula prema vratima, Marty se nije mogla spriječiti da još nešto doda. - Možete li mi barem reći odakle poznate Almu?*

*- Ne poznam je. Zbogom, Martine. - Nestala je u kući.*

*K vragu! Marty je šutnula stubu trijema. Trebala bi pozvati Specijalnu postrojbu, osvojiti to mjesto na juriš, staviti je iza brave sve dok ne oda ostatak. No, do vraga, nije bilo nikakvog dokaza da je znala još nešto o Phyllis. Ili o Klanu, ili čak o Almi, kad smo već kod toga. Možda je Wolfeova uistinu samo pronašla tijelo i obavijestila obitelj, baš kao što je rekla.*

*No, tko je, do vraga, bila ta Alma? Alma, koja je poznavala Phyllis i koja joj je mogla reći mnogo više? Možda će im ona reći nešto što će im omogućiti da uhite profesoricu Wolfe. - Prokleta kučka! - promrmljala je Marty i vratila se u auto.*

*Pickup je u oblaku prašine tandrkao po prilaznom putu. Marty ga je okrenula i uputila se prema jugu, razmišljajući. Neće napraviti uslugu Wesu bude li mu sad ispričala o razgovoru, znala je to. On će samo imati obvezu prenijeti sve FBI-u. Voljela bi o tome razgovarati i s Dentonovima, no agenti su dosad već vjerojatno stigli k njima i gnjave ih.*

*Pazi, Hopkinsova, prelaženje državnih granica zaista je škakljivo.*

*Ma, k vragu, vrijeme je da popriča s nekim tko je poznao Phyllis.*



*Marty je odlučila da će Wesa nazvati poslije. - Moraš koračati potpuno sam - pjevušila je vozeći se prema Louisvilleu.*

## *Poglavlje dvadeset treće*

*Svijet je bio crn. I hladan. A ona nije znala zašto.*

*Dao joj je neku vrstu madraca i deku, ali i dalje joj je bilo hladno. I glava ju je boljela. U početku je to bila glasna bol, koja je izbrisala racionalno razmišljanje. Kretanje ju je pogoršavalo.*

*No, sjedenje i drhtanje također nije bilo zabavno.*

*Koliko je vremena prošlo? Je li spavala ili bila budna?*

*Trenutačno je bila budna. Možda. Bilo je tako mračno. Samo su snovi tako mračni, zar ne?*

*I tiho. Čulo se nešto, ili joj je to samo zvonilo u ušima? Pokrila je uši, maknula ruke, ponovno ih pokrila. Da, izvana je dopirala buka, maleno, postojano, duboko šuštanje, poput guma na pločniku ili vode iz slavine.*

*Nakon nekog vremena učinilo joj se da joj glava možda nije tako jako loše kao prije. Možda bi ponovno mogla pokušati izaći. Nejasno se sjećala da je već prije tražila izlaz, dok je glavobolja bila jača. Možda joj je nešto promaklo.*

*I zglobovi su joj škripali. Bila je prestara za to. Sigurno se radilo o nekakvoj pogrešci. Nitko ne otima bake, otimaju djecu. Upozoravala je malu Milly da nikad ne smije razgovarati sa strancima i sve ostalo. Nije ni sanjala da će se to dogoditi na taj način. Jesu li zapravo tražili Milly? Možda je i djevojčica uhvaćena, možda...*

*Um joj se zavrtio proizvodeći noćnu moru užasnih misli. Zaustavila ga je. Briga neće pomoći Milly. Preživljavanje bi moglo. Izlazak odavde sigurno bi. Vrijeme je da učini nešto, da se usredotoči na sadašnjost. Uspjela je ponovno ustati te je nekoliko puta okrenula glavu, opuštajući je. Promrdala je ramena i povukla deku prema gore kako bi ponovno ugrijala prsa. Zatim je pomakla*



*jedno stopalo prema naprijed. Noga joj je bila santa leda, bez osjećaja. Začuo se neočekivan zveket. Pokušala je s drugom nogom. Ista stvar. Mutno sjećanje uskomešalo se, obojano glavoboljom. Nešto joj je na nogama. Čučnula je i opipala članke.*

*Okovi.*

*Privezana je lancima.*

*Prstima je prešla preko hladnih metalnih spona. Bile su pričvršćene za metalne lisičine oko njezinih članaka. Na lisičinama je bila neka vrsta steznika, no pipajući nije mogla otkriti kako je točno izrađen. Drugi je lanac bio spojen na polovici okova oko članka i ona ga je slijedila, pomičući se u polučučnju, s prstima na mjestu gdje je lanac ležao na podu. Zatim je udarila glavom u nešto i tijelom su joj ponovno prostrujali valovi bola.*

*No, pronašla je mjesto gdje je spona završavala, veliki metalni prsten usječen u kamen.*

*I pod je bio goli kamen. I zidovi. Tapšala je po zidu oko prstena i prema gore, do točke gdje je udarila glavom. Rukama je polako slijedila oblik zida. Uspinjući se, svijao se prema unutra poput luka, a iznad njezine glave, otprilike metar poviše metalnog prstena, gubio se u visini izvan njezina dosega.*

*Budi sad metodična. Dokuči kakvo je to mjesto, postoje li možda neka vrata. Stajala je pokraj prstena, koji je za sada bio njezin jedini orijentir. U redu, kreni nalijevo od prstena, vidi što je tamo. Samo što je vidi bila glupa riječ u njezinoj situaciji. Oprezno je zakoračila ulijevo, povlačeći desnu ruku po zidu, dok su lanci zveckali i klizili. Nekih metar dalje zid je naglo završio. Oprezno je prešla rukama preko ruba. Iza ugla zid se nastavljao. No, kad je zakoračila prema njemu lijeva joj je ruka ponovno lupila o zid, a nožnim je prstima udarila o nešto. Dakle, nisu vrata. Samo uski otvor, širok nekih dvadeset pet centimetara. Sužava se prema vrhu i ne dopire do poda. Čini se da je u njemu bilo nabacano kamenje. Nije osjetila stražnji zid. Bila je to duboka pukotina, crna poput ostatka svijeta. No, negdje je morao postojati veći otvor ili ona ne bi bila tu, zar ne? Nastavila je ulijevo, i dalje prateći hladni, kvrgavi zid, sve dok je bolno potezanje nožnog zgloba nije podsjetilo na lanac. Bio je potpuno nategnut.*

*U redu. Drugi smjer.*



*Vratila se pokraj pukotine u zidu i zamalo pala preko nečega. Nečega mekanog. Gotovo bez daha ispružila je drhtave prste, pokušavajući dosegnuti tu stvar.*

*Deka. Pala je s nje. Bila je tako usredotočena na istraživanje da nije uopće mislila na hladnoću.*

*Ponovno ju je navukla preko ramena. Kretanje je bilo korisno, malo je zagrijavalo krv. Pronašla je dva kraja deke i nespretno ih zavezala u čvor. Zatim je nastavila istragu.*

*Tu je opet bio prsten.*

*Sad bi trebala ići udesno. Pomno je istraživala, lupkajući rukama po zidu, dok su lanci zveketali. Potkoljenicom je zagrebala o nešto. Nešto oblo i tvrdo. Činilo se poput gromade. Zid se i dalje svijao u obliku luka iznad nje, a nastavljao se čvrsto i iza gromade. Obišla ju je i slijedila ga. Ostao je hladan, čvrst, svijen, sve do kraja lanca.*

*Što sad? Sjela je razmisliti na trenutak, leđima se oslanjajući o zid.*

*A kad joj lanci više nisu proizvodili nikakav zvuk, začula je nešto drugo. Jedva čujan udarac, stanku, još jedan udarac. Možda je zbog toga bila budna. Šuštanje je bilo stalno prisutno, no udarac je bio nešto drugo.*

*I svjetlost. Iznenada se ispred nje pojavila svjetlost. Zaškiljila je. Možda je to samo varka njezinih napregnutih očiju. No, polako je postajalo sve svjetlije, nazrela je čudan žućkasti oblik u mraku. I udarci su postali sve glasniji. I neka vrsta struganja.*

*Iznenada se na žućkastom obliku pojavio bljesak, a ona je na svjetlosti koja se odbijala od zidova ugledala vlastite ruke i noge. Zatim se pojavio bolan, zasljepljujući krug svjetlosti. Teško dišući, odvratila je oči. Vidjela je svoju ruku, smeđi pod, svijetložuti zid. Zaškiljila je kroz trepavice prema bljesku. Osoba - onaj muškarac, pomislila je - gurala je nešto prema njoj. Na svjetlu je vidjela krupne ruke, crne radne cipele, crni traper. Svjetiljka je bila pričvršćena za šesir te osobe pa nije mogla vidjeti ni lice ni ništa drugo što se nalazilo iza svjetla.*



- Evo - prošaptao je. Uvijek je šaptao. - Žmirkajući, pogledala je prema kutiji koju je gurao prema njoj. - Što je to?

Nastala je kratka stanka. - Egg McMuffin - rekao je.

Hladnim je prstima s naporom otvorila kutiju. Spužvastu kutiju. Bio je u pravu, unutra je bio sendvič sa slaninom i jajima. Progutala ga je. Bilo je i kave. Otpila je malo. - Hvala - rekla je. - Hm, mogu li uskoro ići?

Činilo se da razmišlja o odgovoru. - Kad dobijem poruku - konačno je rekao.

- Kakvu poruku? Kako to mislite? Nije odgovorio.

- Zašto sam ovdje? - upitala je. Nije ništa rekao, samo se okrenuo.

- Mi nismo bogati, znate - rekla je. - Nadam se da to znate. Ne možemo vam dati mnogo novca. Imamo samo malo što smo štedjeli za... O, Bože, molim vas, slušajte! Nemojte otići!

No, on je otišao, a svjetlo je otišlo s njim.

S mukom se uspravila na noge i požurila za njim, no okovi su je povukli i ona je pala, prolivši ostatak kave. - Molim vas! Molim vas, vratite se! - povikala je, pokušavajući puzati za njim, trzajući zglobovima sve dok je bol nije zaustavila.

Nije se vratio. Vidjela je kako svjetlo blijedi i nestaje, čula kako udaranje njegovih koraka postaje sve slabije i slabije. Uskoro je ponovno bilo crno i tiho. Dugo je vremena ležala jecajući u mraku.

## *Poglavlje dvadeset četvrto*

Wes se promeškoltio u staroj uredskoj stolici, dok je Grady Sims, sjedeći preko puta njega, oblizivao usne. - Ne, gospodine. Stric Mel nije nikad ništa spominjao o odlasku s njima u Kentucky.



- Bio je to velik skup Klana - odbrusio je specijalni agent Jessup. - Ne tako davno, u studenom prošle godine. Primijetili biste da, da je vaš stric bio odsutan dva dana.

- Ne, gospodine. Ponekad prođu tjedni da ne razgovaram s njim.

- Ali, rekli ste da ste u dobrim odnosima.

- Jesmo, gospodine. Ne svađamo se. Uglavnom ostavljamo jedan drugoga na miru.

- Kako se vi slažete s vašim stričevima, gospodine Jessup? - upitao je Wes.

Jessup ga je hladno pogledao. Izbjegavao je treću stolicu. Kako bi dobio dodatnu visinu, sjeo je na ugao Wesova radnog stola, ramenom okrenut prema Wesu, a licem djelomično prema jednom Gradyju, koji se savio u stolici za goste poput svjetiljke na rastezanje. Wes je unaprijed upozorio Gradyja. - Slušaj, to neće biti čavrljanje. Naš mali specijalni agent želi te službeno ispitati.

Grady je slegao ramenima. - Haj'mo onda što prije završiti s tim.

No, trenutačno se činilo da mu je vrlo nelagodno. Wesu je bilo drago kad je zabrujao interni telefon. - Stigao je Royce Denton, gospodine. Želi razgovarati s vama - rekao je Foley.

Wes je ljubazno pogledao Jessupa. - Želite li razgovarati s bratom Kongresnog kandidata?

- Naravno! - Jessup je nestrpljivo pljesnuo rukom.

- Pošalji ga unutra - rekao je Wes Foleyu, a zatim pogledao Gradyja. - Sims, idi provjeri izvješća susjeda o Goldsteinu i Searsu. Naročito o automobilima. Vidi čini li ti se što čudnim.

- Da, gospodine. - Grady je odmotao duge udove i zahvalno umaknuo, zastajući samo kako bi pridržao vrata Royceu Dentonu.

- Šerife! Drago mi je što vas vidim! - Royce Denton ušao je u prostoriju dugačkim koracima, ispružene ruke.

Wes ju je protresao. - Ovo je specijalni agent Jessup - rekao je.





- *Da, upoznali smo se - rekao je Royce. - Je li to istina? Postoji neka veza s Klanom?*

- *Čini se tako - rekao je Jessup.*

- *Želiš li sjesti? - upitao je Wes.*

- *Ne, ne, ostat ću samo minutu. No, ja... pa, to je tako nevjerovatno! Mislim, šezdesetih je godina u okolici bilo mnogo članova Klana, mnogi su politički podržavali tatu, poput Toma Strauba. Ali mislio sam da su svi prestali nakon one priče s Hinesom. - Wesu se Royce činio veoma uzbuđen. Oko očiju vidjela mu se napetost, a nije bilo ni traga njegovu prijatnom osmijehu. Nije ni čudo. Saznati da ti je sestrice umrla od ruke Klana bio je pravi šok, a on se već morao boriti s toliko toga. Wes se prisjetio ukočene ispijenosti nekada moćnoga suca. Royce je trenutačno imao mnogo mučnog posla.*

*Jessup je također stajao, izvukavši se u punu visinu, što je više mogao. Fluorescentno je svjetlo bacalo plavi odsjaj na njegovu zalizanu kosu. - Provjeravamo niz mogućnosti - rekao je. - Goldstein i Sears nisu u nacionalnom računalu, no imamo neke podatke o članovima Klana u ovom okrugu.*

- *O onima koji su nekad bili aktivni - rekao je Wes. - Također provjeravaju one koji su pohodili nedavni skup Klana u Kentuckyju.*

- *Da, da, naravno. - Jessupu je bilo teško priznati da bi mogli postojati drugi razlozi osim nesposobnosti Wesova odjela i Wesu je bilo drago vidjeti da je Royceova nazočnost popravila stav maloga agenta. Odlučio je šutjeti i pustiti Jessupa neka nastavi. - Razgovarali smo s Goldsteinovom suprugom, istraživali moguće veze s crncem koji je ubijen. Provjeravamo sve što možemo. No to, to žalosno otkriće o vašoj sestri navodi nas na pomisao da imamo dugogodišnji problem. Stoga sam također zatražio sve podatke iz tog doba koje možemo dobiti.*

- *To bi trebalo odbaciti neke mogućnosti, zar ne? - upitao je Royce. - Sigurno se radi o nekome tko je već duže vremena ovdje. No, naravno, većina starih momaka ionako nije nedavno stigla.*

*Pogodio je točno u srž, razmišljao je Wes. Al Evans, Mel Sims, Lester Holtz - svi su oni odavno u tom okrugu. Tom Straub umro je prije nekoliko godina,*



*ostavivši radionicu Gilu Newtonu i Bertu Mackayu. No, kod tajnih društava i nevidljivih carstava teško je znati tko je unutra, a tko nije.*

*- Imate li kakvu ideju o tome kako bi se vaša sestra mogla povezati s Klanom? - upitao je Jessup. Royce je već odmahivao glavom, no Jessup je nastavio. - Na primjer, rekli su mi da se zanimala za motocikle. Bi li tu mogla postojati neka veza?*

*- Wes, što vi mislite? - upitao je Royce. - Temeljito ste pročešljali tu problematiku.*

*- Aha. - Wes je podigao hlače. - Nikad nismo uspjeli ništa prikvačiti tim bikerima, samo smo razgovarali s njima. Zaključili smo o kome se vjerojatno radilo, bila je to družina koja se kretala između Bloomingtona i Terre Hautea, vjerojatno radi trgovine drogom i takvih stvari. Glavni je tip bio Charlie Hatchet, kako je sam sebe nazivao. Priveli smo ga, razgovarali s njim, čuli sve o njegovoj životnoj filozofiji i o tome što bi po njegovu mišljenju trebalo učiniti sa svim šerifima i njihovim zamjenicima. Ništa što je imalo veze s malenom Phyllis. Jedan od njegovih kompića djelomično se slomio i dao mi imena djevojaka s kojima su se povlačili po Terre Hauteu.*

*- Niste mi to rekli! - uskliknuo je Royce.*

*- Zajedno smo prošli kroz imena - rekao je Wes. - Pitao sam te jesi li čuo za njih. No, znaš, imena djevojaka bila su Puma, Rocket i Karly King.*

*- Oh, sjećam se. Nisam imao pojma o čemu ste govorili.*

*- Nitko nije. Tada smo mislili da to nije baš neki trag. Tražili smo, ali nismo mogli pronaći druge bikere.*

*- U izvješću su navedena druga imena tih djevojaka - rekao je Jessup.*

*- Ne i prezimena - rekao je Wes. - U Terre Hauteu ušli su im u trag. Lori, Michelle i Karla bilo je sve što su uspjeli dobiti. Policija iz Terre Hautea rekla je da vole drogu, kožu i lance te da im je oko petnaest godina.*

*- Phyllis je imala tek dvanaest kad je nestala - čvrstim je glasom rekao Royce.*



- *Da. Baš zato ti onda ni nisam rekao više pojedinosti. U Terre Hauteu nisu mogli navesti nikoga od tih bikera i njihovih djevojaka da priznaju kako poznaju Phyllis ili bilo koga drugoga odavde. Nitko od njezine obitelji i školskih prijatelja nikada nije čuo ni za kakve bikere. Činilo se korisnijim potražiti neko drugo objašnjenje za tu fotografiju u kožnoj jakni. No, nismo ga mogli pronaći.*

- *Naše je iskustvo da se oni koji vjeruju u nadmoć bijele rase politički ne slažu uvijek s bikerima.*

- *To je i naše iskustvo - rekao je Wes.*

- *Ali, jeste li ponovno provjerili s policijom Terre Hautea? Wes je kimnuo. - Nazvao sam ih čim je Hopkinsova pronašla tijelo, rekao im neka je ponovno svrstaju pod sumnjive smrti i nabave nam aktualne podatke o svim bikerima i njihovim ženskama. Za sada ni riječi. Možda bi ih specijalni agent Jessup mogao ubrzati. Jessup je kratko kimnuo i napravio zabilješku.*

- *Je li sudac što rekao? - upitao je Wes. - Hopkinsova misli da nam možda pokušava nešto reći o vezi s Klanom.*

*Royce je odmahnuo glavom. - Ne. Zaista je u lošem stanju. Jučer je nekoliko minuta bio suvisao. No, važnije mu je bilo da mu sklonimo večeru. Nije mu odgovarala. Možda je izgubio i tek. Ali, majka i ja pokušavamo ostati na oprezu.*

- *A bolničarka? - upitao je Wes.*

*Royce je slegao ramenima. - Pitali smo je, ali nije mnogo rekla. Kako zamjenica Hopkins napreduje s njegovim kalendarom?*

- *Radi na njemu - rekao je Wes. - Pregledava sastanke. A danas je otišla u Bloomington razgovarati s onom profesoricom koja je pronašla tijelo. Možda je nešto u profesoričinoj priči potaklo tvoga tatu da poveže ono što nam pokušava reći.*

- *Aha, zanima me ta profesorica - rekao je Royce. - Zamjenica Hopkins rekla je da je čudna. Moja se majka slaže... u početku nije vjerovala u njezinu priču. Tata je bio taj koji je mislio da bismo je trebali provjeriti.*

*Wes je kimnuo. - Da, Hopkinsova se nada da će nam on uspjeti objasniti ono što zna. Ili pretpostavlja.*



- *To je zaista mukotrpana borba - trezveno je rekao Royce. Jessup je mudro kimnuo glavom, a Wes je ponovno osjetio nervozu. Jessup je upao izvana, nije čak ni poznao suca, a sad tu kima i pravi kiselo lice, kao da razumije što Royce misli.*

- *Zamjenica Hopkins nije se javila nakon razgovora? - upitao je Royce.*

- *Još nije. - Wes je pogledao na sat. - Ne bi trebalo još dugo potrajati. - U stvari se trebala javiti prije dosta vremena. Vjerojatno je saznala nešto i pokušava ući tome u trag prije nego što se prijavi. Inače bi je izribao zbog toga, no sad je bio potajno zadovoljan što domaća momčad ima priliku zaraditi bod bez miješanja ikoga izvana.*

- *No, zašto joj, do vraga, profesorica Wolfe nije to prije rekla, o čemu god se radilo? Ovo je treći prokleti put da Marty razgovara s njom.*

- *FBI je upregnuo sve snage u istraživanje Klana i drugih skupina iz ovih predjela koje zagovaraju premoć bijele rase. - Jessup je govorio Royceu. - Vidjet ćemo što možemo dodati o bikerima. Također pokušavamo što više saznati o Goldsteinu i Searsu. No, naravno, vaša je sestra bila veoma mlada pa je sve teže. Budete li došli do kakvog podatka, bio bi nam od velike koristi.*

- *Royce je kimnuo. - Dakle, najbolje što možemo učiniti je otići kući i slušati starca.*

- *Bojim se da je tako, gospodine - rekao je Jessup. - Razgovarajmo ponovno sutra. Možda ću dotad imati izvješće.*

- *Hvala. - Rukovali su se i Royce je otišao.*

- *Kad su se vrata zatvorila, Jessup se naglo okrenuo i pogledao Wesa, a tamne su mu obrve nalikovale na naslikane grimase na glatkom, blijedom licu. - Profesorica Wolfe - zarežao je. - Niste ništa rekli o tome da će se obaviti još jedan razgovor s tom profesoricom.*

- *Ne mogu vam reći sve odjednom - blago je rekao Wes. Sad kad je Marty Hopkins već obavila posao, Jessup može petljati po tome do mile volje. - Profesorica je ubila čovjeka u Pennsylvaniji - dodao je. - U samoobrani. Upravo sam jutros dobio izvješće. - Potapšao je paket koji je stigao od okružnog tužioca Coopera.*



- *Zašto mi, do vraga, niste to spomenuli? - Jessup je zgrabio dokumentaciju i počeo okretati listove.*

- *Spremao sam se - rekao je Wes. - Ali skrenuli smo na drugi kolosijek razgovarajući sa zamjenikom Simsom.*

*Jessup je zurio u njega. - Gdje mogu pro, pronaći tu profesoricu Wolfe?*

- *Na Odsjeku za biologiju Sveučilišta u Indiani - uslužno je rekao Wes. - Jordan Hall. Zaboravio sam broj ureda.*

- *Vidimo se poslije - Jessup je žustro otklepetao iz ureda.*

*Wes je sjeo i počeo vaditi predmete iz pretinca s ulaznom poštom. Smiješio se u sebi. Nekako mu se sviđala pomisao na FBI protiv profesorice Wolfe. Objekte su strane to zaslužile.*

## *Poglavlje dvadeset peto*

*Već se smračilo kad je Marty pronašla Madison Road izvan Louisvillesa te je odlučila da će biti bolje nazvati tetu Vonnie. No, javio se Brad.*

- *Mačkice! Gdje si, do vraga?*

- *Radit ću do kasno. Samo sam željela provjeriti kakva je situacija.*

- *Moramo razgovarati, mačkice.*

- *Aha. Znam. Ali ovo je velik slučaj, Brad.*

- *Neka se Wes bavi njime, u redu? Ti si supruga. Majka. Bilo je to poput noža u njezine slabine. - Također sam... - uzavrelo je rekla.*

- *Također si najseksipilnija dama u okolnih pedeset država.*

- *Glas mu je bio dubok i iskren te je gotovo mogla vidjeti glad u njegovim tamnim očima. - Trebam te, mačkice! Zar ne razumiješ? Volim te!*



- *K vragu, Brad! - Marty je propala nekoliko centimetara naslonivši se na stijenku telefonske govornice i prošla prstima kroz kosu. I ona je njega željela, do vraga, željela je njegove ruke na svojoj koži, njegov glas u svome uhu umjesto sto kilometara daleko preko telefona. - Vratit ću se čim budem mogla. Znaš to.*

- *Gdje si? Šerif je rekao u Bloomingtonu.*

- *Ne, nego... - Marty se zaustavila. Nema prava govoriti Bradu da je u Louisvilleu prije nego što je to uopće rekla Wesu. - Sad sam južno od Bloomingtona - rekla je. - Još uvijek na istom zadatku. Potrajat će još nekoliko sati. Je li teta Vonnie u blizini?*

- *Otišla je prije pola sata u napadaju srdžbe.*

- *K vragu, Brad, što... Ah, nema veze. - Nema sad vremena biti sudac u toj složenoj, neprestanoj bitci. - Je li Chrissie tamo? - upitala je umjesto toga.*

- *Dođi kući, mačkice.*

- *Za nekoliko sati. Daj da razgovaram s Chrissie, Brad. Prekrio je slušalicu, no čula je kako doziva. - Chrissie, anđelčiću! Tvoja davno izgubljena mama!*

*Zatim je začula glas svoje kćeri. - Mama?*

- *Bog, malecka. Samo sam ti htjela reći da ću se vratiti za nekoliko sati.*

- *Moraš li raditi? - Chrissien je glas bio optužujući.*

- *Hej, nemoj mi sad tu zvučati kao da toljagom ubijam mlade tuljane. Ja sam na strani dobra, sjećaš se?*

- *Mm.*

- *U redu, slušaj - uzdahnula je Marty. - Znaš onu gospođu koja je zvala jako rano ujutro, zbog vatre?*

- *Aha. - U glas njezine kćeri uvukla se gundajuća znatiželja.*

- *I sjećaš se onog kostura kojeg smo našli u špilji?*

- *Aha! To je bilo... bljak.*



- Naravno. E, pa ispalo je da su povezani, no još uvijek ne znamo kako. Stoga šerif, ja i svi ostali radimo na tome. Čak i FBI pomaže. To je zaista velik slučaj.

I

- Mmm. - Slijedio je trenutak tišine. - E pa, tata i ja želimo da dođeš kući.

- Znam, dušo, i ja želim doći kući. I hoću, čim završim ovaj dio posla.

- Tata kaže da se djevojke ne bi trebale zanimati za takve stvari.

- O tome možemo razgovarati poslije. - Marty se nije željela svađati. No, vidjela je kako joj zglobovi blijede stežući slušalicu. Kad bi to primijetila kod nekoga koga je ispitivala, znala je da treba nastaviti u istom smjeru, da je pitanje važno. A negdje u pozadini uma odzvanjale su joj riječi: Dobro ste odabrali. Branite samu sebe. I za dobro vaše kćeri. - Chrissie, radi se o tome da se tvoj tata bavi zabavljanjem i njegov je posao razveseljavati ljude. No, ponekad se dogode ružne stvari i netko mora uhvatiti zlikovce, iako to nije naročito veselo.

- Mm.

- Možda je istina da djevojke ne bi trebale biti šerifi, no za odrasle je žene u redu da to budu. Provođenje zakona zaista je važno, jer želimo zaustaviti zle ljude koji rade zle stvari drugim ljudima. To je zaista važno. A ako je žena dobra u tome, onda je to ono što treba raditi.

- Mm. - Još jedna sumnjičava stanka. - Ali, ne želiš li se brinuti za tatu i za mene? - rekla je Chrissie.

- Naravno da želim, dušo. No, u ovom se poslu moram brinuti i za druge ljude. Neki su od njih u gadnoj nevolji. A ti i tata ste jaki i pametni, vi se znate brinuti sami za sebe dok ja pomažem ljudima sa zaista gadnim problemima. A nakon toga možemo se brinuti jedni za druge. U redu?

- Mm. U redu.

- Vratit ću se čim budem mogla. U redu?

- U redu.

- Bog za sada.



- Bog, mamice.

*Kad je spustila slušalicu Marty je shvatila da je zaboravila pitati je li Chrissie završila domaću zadaću. Prokletstvo, Brad i teta Vonnie bili su u pravu, ona je prilično loš primjer majke.*

*No, do vraga, morala je raditi, jer nikad nije znala koliko će Brad zaraditi. Ili potrošiti. Kad bi ga samo mogla nagovoriti da se usidri i radi u Indiani umjesto što teži za tom neuhvatljivom zvijezdom, onda...*

*Onda što? Onda bi željela cijeli dan sjediti u kući, brisati prašinu s vaza i čekati da se Chrissie vrati iz škole?*

*Suoči se s tim, Hopkinsova, rekla si Chrissie pravu istinu. Ti se baviš važnim poslom, pomažeš ljudima s problemima i voliš to. I do zla te boga zanima što se dogodilo Phyllis Denton i što bi ti mogla reći prijateljica mrtve djevojčice.*

*Izvadila je jaknu iz prtljažnika patrolnog vozila. Floydov špiljski ruksak još uvijek je bio tamo - trebala bi ga uskoro vratiti. Ušla je u Madison Road. Broj koji je pronašla u imeniku bio je dalje, gdje su pločnici završavali. U tami je bilo teško vidjeti mnogo pojedinosti, no imala je dojam da se radi o kućama srednjeg staleža, održavanima brižno, ali ne fanatično. Travnjaci su bili pokošeni, no ne uvijek obrubljeni, živica nije bila ošišana, ali je bila dobro oplijevljena. Kad je stigla do kućnog broja Willisonovih, bilo joj je drago što u prizemlju vidi svjetlo. Na širokom prednjem trijemu nalazila se njihaljka i lonci od terra cotte s biljkama u cvatu, mladim petunijama i nevenima. Marty je pritisnula zvono na vratima.*

*Svjetlo na trijemu upalilo se, a unutrašnja su se vrata odmah i otvorila. Prosijedi muškarac u kasnim pedesetima stajao je s druge strane mrežastih vrata. Bio je odjeven u kariranu radnu košulju i hlače od kepera, a na kvrgavom je nosu imao naočale s rožnatim okvirom. Oči iza naočala bile su plave i uznemirene. Poput dvorišta, izgledao je čisto, ali ne pretjerano dotjerano, a kratka mu je sijeda kosa bila nepočešljana i stršala je. - Dobro večer.*

*- Dobro večer. Ja sam zamjenica Hopkins iz šerifovog ureda okruga Nichols u Indiani.*





- Indiani! - Energično je kimnuo i gurnuo mrežasta vrata, širom ih otvorivši.  
- Uđite, molim vas. Što ste čuli?

Djevojčica, mlađa od Chrissie, stidljivo se uhvatila za muškarčev remen. Marty joj se nasmiješila, a zatim pogledala po sobi. Bež tepih od zida do zida, kamin od cigle, bojalica i masne boje na naslonjaču s cvjetnim uzorkom, velik televizor u uglu na kojem se u tišini pomicalo lice Archieja Bunkera. - Je li ovo kuća Alme Willison? - upitala je.

- Da. Imate li kakve novosti o njoj? U Indiani?

- Novosti? - Ponovno je uputila pogled muškarcu. Uznemireno je zurio u nju, trepćući kroz naočale s debelim okvirom. Djevojčica ih je oboje promatrala, a i njezine su plave oči bile zabrinute. - Tko ste vi, gospodine? - upitala je Marty.

- Oh. Ja sam Wayne Willison, Almin muž. A ovo je Milly. - Potapšao je djevojčicu po glavi.

- Vidite, radim na jednom slučaju u našem okrugu i netko mi je rekao da Alma ima podatke vezane uz njega. Stoga bih željela razgovarati s njom.

- Ali, ona nije ovdje! - Uzrujano je prešao rukom po glavi u suprotnom smjeru i Marty je shvatila zašto mu je kosa stršala.

- Hoće li se uskoro vratiti? - upitala je Marty.

- Ne znam! Nadao sam se da vi... Vidite, bio sam na poslu. I ne znam gdje je ona, ni kad će se vratiti, ni... - Spustio je pogled prema djevojčici i čvrsto zatvorio usta.

Martynu je unutrašnjost ispunila potmula tutnjava užasa, poput vibracije bas note suviše udaljene da bi je se moglo čuti. - Dakle, vaša supruga ne odlazi često sama? - upitala je.

Odrješito je odmahnuo glavom. - Nikada. Znade, imamo...

Djevojčica je podigla pogled prema Marty. - Kopale smo - rekla je. - I baka je otišla.



*Marty je čučnula na Millynu visinu. - Jel' ti rekla kamo ide, dušo? - upitala je.*

*- Nije. - Milly je imala smeđi konjski rep, koji je poskakivao amo-tamo dok je odmahivala glavom. - Baka je kopala. A ja sam čupala lozu koja guši druge. A onda sam išla po poštu i prvo sam oprala ruke. A onda sam opet izašla van. Znaate, na jednoj koverti adresa je bila napisana rukom.*

*- U redu - ohrabrujuće je rekla Marty. - A zatim?*

*- A zatim bake nije bilo. Išla sam u Timmyjevu kuću, ali nije bila ni tamo.*

*- I tada si zadnji put vidjela baku?*

*- Aha. Ne bi trebala odlaziti, a da nam ne kaže.*

*- Aha. - Marty je ustala i pogledala Willisona. - Kad se sve to dogodilo?*

*- Jučer popodne - rekao je. - Alma nikad nije učinila ništa slično. Kad se sinoć nije vratila, nazvao sam policiju. Policiju u Louisvilleu. No, rekli su da ne mogu mnogo učiniti kad ode odrasla osoba. Nisu razumjeli! Ona ne radi takve stvari! Rekli su da će držati oči otvorene, ali da je ne mogu prisiliti da se vrati. - S čuđenjem je odmahnuo glavom. - Prisiliti je! Tako su rekli.*

*Marty je polako kimnula. Ljudi ponekad bježe, muževi i povremeno žene, i uglavnom ne žele da ih se nađe. Bijeg je jeftiniji od razvoda. A ponekad nakon tjedna ili dva zaključe da je život u velikom svijetu čak gori od onoga od kojeg su pobjegli pa se vrate. Panduri iz Louisvillea bili su u pravu, ne možeš natjerati ljude da opet budu zajedno. Bolje je suosjećajno mrmljati, zabilježiti ime za svaki slučaj, a zatim nastaviti rješavati rješive zločine.*

*No, onaj dubok zvuk užasa i dalje joj je bubnjao u duši.*

*- Je li ostavila kakvu poruku? - upitala je Waynea Willisona. - Je li poručila što preko susjeda?*

*- Ne, i vjerujte mi, sve sam ih pitao! Jan - ona je susjeda kod koje sam našao Milly - nije ništa čula. Almin vrtni alat i šešir bili su vani, tamo gdje ju je Milly ostavila. I nije uzela auto. Zato sam tražio posvuda, gdje god se može ići pješice, no nisam našao... ništa.*



- Sigurno ju je onda netko povezao.

- Ostavila bi neku poruku!

- Da, gospodine. Čujte, ne želim vas zastrašiti, ali moram pitati. Jeste li primili kakav poziv ili pismeni zahtjev za otkupninom?

Odmahnuo je glavom. - Ništa. To je pitala i policija u Louisvillu. Jednostavno ne razumijem. - Glas mu je bio hrapav od straha za suprugu.

- Da, gospodine. Teško je razumjeti.

- Bila je samo jedna čudna stvar. Rekao sam to policajcu preko telefona, a on je rekao da će doći i pogledati čim bude imao vremena. Zato sam je sačuvao.

- O čemu se radi?

- Stiglo je jučer poštom. Milly ju je donijela, kaže, otprilike u doba kad je Alma... otišla. No, nije to poruka, ni prijatna, ništa. I odavno je poslano poštom.

- Willison je uzeo kovertu s okvira kamina. - Ovo - rekao je ispričavajući se. - Vjerojatno nije ništa. Ne mogu shvatiti. - Pružio ju je Marty.

Vanjska je strana koverta bila izgrebana, s poštanskim žigom Louisvillea te Alminim imenom i adresom uredno ispisanima olovkom. Žig je bio star mjesec dana. - Ovo je došlo jučer, kažete? - upitala je Marty.

Sagnuo se prema Milly. - Je li ovo bilo jučer u poštanskom sandučiću, dušice?

- Aha. Napisano je rukom, vidiš? Nije tipkano. Baka je rekla da su pisma posebna ako je adresa napisana rukom. Ali kad sam joj došla reći, već je otišla. Nije bila ni u Timmyjevoj kući. Gledala sam.

- Učinila si pravu stvar, dušice - rekao joj je Willison. Koverta je bila razrezana na vrhu i Marty je istresla sadržaj u ruku. Kartica veličine sedam puta dvanaest centimetara. Na njoj ničega, nikakve poruke, osim već predobro poznatoga crteža križa i kaplje krvi.

Marty je duboko udahnula, drhteći. Morala je reći Wesu. I pandurima u Louisvillu. Bila je prokleta daleko izvan svoje nadležnosti. - Gospodine Willison, ovo bi mogao biti važan dokaz - rekla je. - Htjela bih telefonirati. A



*zatim, ako ćete vi i Milly poći sa mnom u lokalnu policijsku postaju, mislim da ih mogu uvjeriti da pojačaju napore za pronalaženje vaše supruge.*

*Willison je oblizao usne. - Hvala vam - rekao je. No, Marty je vidjela na njemu da je svjestan kako to nije bila dobra vijest.*

## *Poglavlje dvadeset sesto*

*Ne želi razgovarati s vama - rekla je Callie.*

*Marty je vidjela profesoričin pickup, koji je bio parkiran pokraj mjesečinom obasjanog prilaznog puta. Noćas se već toliko toga dogodilo. Odvela je Waynea Willisona i malu Milly na policiju u Louisvillu, objasnila da bi Alma mogla imati problema s Klanom i spojila ih s Wesom. Nakon razgovora s njim mrzovoljno su joj rekli neka se vrati u područje svoje nadležnosti. - Ova će stvar dovesti federalce. To je dovoljno upletanja izvana - rekli su. - Pobrinut ćemo se za Willisonove i ostati u vezi. - Ionako nije mnogo saznala od Waynea Willisona. Rekao je da su Almina područja zanimanja bila Milly, crkvene obveze i vrt, no nije prepoznao ime Phyllis Denton. Alma je imala tako puno prijatelja, objasnio je, a on nije pratio tko su. Stoga su Marty i Wes odlučili ponovno se oboriti na profesoricu.*

*No, nije joj baš išlo od ruke. Callie je samo stajala na mjestu u trapericama i zelenoj majici s uzorkom medvjedića, ljubazna, no nespremna za suradnju. - Slušaj, zaista je važno - nestrpljivo je rekla Marty.*

*Callie je kimnula glavom. - Žao mi je. No, Laurel se vratila sa Sveučilišta i rekla da se FBI raspituje za profesoricu Wolfe. Ne želi razgovarati s njima.*

*- Pa se zato skriva i od mene? Kao što sam rekla, važno je.*

*Callie je slegla ramenima. - Aha, žao mi je.*

*Marty nije očekivala tako čvrsto odbijanje od djevojke koja joj je ležerno pokazala rukom prema kamenolomu kad je prvi put došla. Djevojka prijaznog izgleda, s jamicama na obrazima, tankim usnama, inteligentnim očima. Zašto je*



*takva? Kako bi je Marty mogla pridobiti? Što ju je uopće činilo odanom Wolfeovoj? - Što ljudi studiraju kod nje, Callie? - upitala je Marty.*

*- Biologiju. Neki žele postati veterinari - ona ima dozvolu, znate. Drugi su više teoretski orijentirani. Ja proučavam prilagodbu.*

*- Prilagodbu?*

*- Evolucijsku prilagodbu špiljskog raka. Orconectes pellucidus. Kako je vrsta evoluirala da bi se prilagodila ekološkom mjestu... znate, specifičnom mjestu na kojem živi.*

*- Misliš ono, špilje su mračne pa rakovi ne trebaju oči? Takve stvari?*

*- Aha. Naravno, to što ih ne trebaju samo je pola priče. Druga je polovica da im oči štete.*

*- Štete im? - Marty je bila znatiželjna, protiv svoje volje. - Kako to? Zašto ne mogu jednostavno imati oči, ali ih ne koristiti?*

*Callie je kimnula. - To je pitanje koje stoji iza moje teze. Ne radi se samo o očima, naravno. Zapravo postoje mnoge razlike između Orconectes i površinskih slatkovodnih rakova. Tama je samo neizravan uzročnik tih razlika, jer biljke ne mogu rasti i stvarati hranu u tami. Stoga je nedostatak hrane velik problem u špilji. Temelj hranidbenog lanca uništen je.*

*- Pa što onda rade?*

*- Hm, počnimo od najmanjih. Mikroorganizmi, crvi i tako dalje hrane se naplavinama koje dolaze s proljetnim poplavama. Poput paketa humanitarne pomoći koji stižu s površine. U njima nema mnogo hrane, a stižu samo povremeno. Stoga su špiljska bića razvila ultraosjetljivost na blizinu hrane. - Callie je oduševljeno gestikulirala. - Oni također prilagođavaju vrijeme rasplodnih ciklusa kako bi iskoristili sezonu poplava. Na višim razinama hranidbenog lanca grabežljivci poput Orconectes razvili su sposobnost čuvanja energije kako bi izdržali duga razdoblja posta i razmnožavali se sukladno sa svojim plijenom. Na površini se Orconectes ne mogu natjecati s većim rakovima koji imaju oči i dovoljno su tamni da se zamaskiraju pred grabežljivcima. No, u mraku oni lako pobjeđuju.*



- U redu, ali i dalje mi nije jasno zašto nemaju oči.

- Jer je za rast očiju potrebna energija. A u mraku je razvitak očiju rasipanje potrebnih sredstava. Stoga pojedinci s malim očima ili bez očiju učinkovitije čuvaju energiju u mraku.

- Misliš, to što nemaju oči ide im na ruku, odnosno na kliješta.

Callie se nasmijala. - Da. Kad se životinje razvijaju u potpuno mračnom okruženju, jedna po jedna vrsta gubi oči. Parazitski crvi koji žive u crijevima sisavaca također su ostali bez očiju.

Vrijeme je da ponovno pokuša. - Čuj, kod kuće mi je dijete koje nisam vidjela čitav dan - rekla je. - Molim te, reci profesorici Wolfe da sam ovdje.

- Zna. Ne želi razgovarati s vama. Prokleta žena! - Mislila sam da izbjegava FBI!

- Rekla je da vam je ispričala sve što je mogla, a vi ćete znati koliko im treba reći. Zatim je otišla u šumu. Mislim, žao mi je zbog vašeg djeteta. No, istina je da neće razgovarati s vama.

- Najbolji način da se otarasimo FBI-a je da riješimo taj prokleti slučaj! No, sve što mi je rekla samo komplicira stvari!

Callie je trezvno kimnula. To radi svim svojim studentima. Ostavlja nam nova pitanja da ih sami rješavamo.

- Ja nisam njezina studentica!

Callie se blago nasmiješila. - Ne budite tako sigurni u to.

Marty je nogom udarila u stup trijema. - Slušaj - rekla je. - Reci joj da je Alma Willison nestala, a poštom joj je na kućnu adresu poslana kartica Klana. I želim da mi se javi! - Naglo se okrenula, uputila očajnički pogled prema crnoj, isprepletenoj šumi te se topćući vratila u patrolno vozilo. Prokleta žena! Marty je takvom brzinom pojurila prilaznim putem da se automobil nagnuo te uz škripu guma izletio na cestu.



*Pitanje crnoga saksofoniste još uvijek joj je zvonilo u ušima: Kakvo to bijelo smeće držite u tom okrugu? I vlastiti iskreni odgovor: Moj je posao pronaći to smeće i počistiti ga. Svakako, Hopkinsova, zaista ti fantastično ide.*

*No, sutra će ponovno pokušati. Sad je vrijeme da ode kući, raspadajućoj obitelji.*

## *Poglavlje dvadeset sedmo*

*U srijedu ujutro vladala je depresija.*

*Wes Cohran stigao je u stožer i pronašao televizijski kombi parkiran ispred zgrade te obilno našminkanu, ozbiljnu, kovrčavu brinetu kako govori ispred kamere. Prekinula je kad se on približio vratima i okrenula se prema njemu. - Šerife Cocker, jeste li uhvatili ubojicu?*

*Nasmiješio se budalastim smiješkom šerifa Cockera i progovorio u mikrofon. - Svakako se trudimo. I molimo punu suradnju javnosti.*

*- Što je sljedeće u... - započela je, no Wes se okrenuo i teška koraka pošao stubama prema uredu. Gdje je, do vraga, bio Pfann? Nasmiješio se i kimnuo reporterima koji su se nalazili unutra, ne zaustavljajući se odgovoriti na njihova pitanja, birajući najkraći put do vlastita skloništa. Samo što je u njemu nabasao na Pfanna, koji je tu pronašao utočište zajedno s Jessupom.*

*- Hej, Art, propuštaš veliku šansu da budeš na TV-u - blago je rekao, kimnuvši obojici.*

*- Nisam ništa propustio. Pitala me četrnaest pitanja i četrnaest sam joj puta dao isti odgovor. Umorio sam se od toga. Zatim je započela s Jessupom pa smo se odlučili sakriti.*

*Wes se oprostio od svake nade da će moći razmišljati u miru te je ponovno ispružio glavu u prijamni ured. - Hopkinsova! Sims! Mason! Vrijeme je za sastanak!*



*Njih je troje zahvalno napustilo bučnu prostoriju i pridružilo se ostalima u Wesovom uredu. - Idemo usporediti zabilješke, a zatim riješiti tu stvar - rekao je Wes. - Imamo novi razvoj situacije. Art, sinoć si nazvao gospodina Jessupa vezano za onu gospođu Willison?*

*- Aha. Ostavio sam mu poruku.*

*- No, ne vidim kakve to ima veze s ostalim - rekao je Jessup.*

*- Hopkinsova, ispričaj nam, sve od početka. Hopkinsova je izgledala umorno. Mogao je to razabrati iz njezinih spuštenih ramena i sjena oko očiju. Wes je osjetio potištenost. ' Je li taj slučaj bio previše za nju? Bila je dobra, prokleta dobra, ali nikad nije bila uključena u tako ružnu situaciju. Nije, doduše, ni on, još od rata. No, do vraga, dao je sve od sebe da je zadrži izvan svega, iako se ona žarko željela uključiti. Znao je da nije bila svjesna što je zahtijevala od njega. No, prokleta se klanovska kartica pojavila u Bibliji mrtve djevojčice, a ona je također bila u žarištu te priče. Sad ju je jedino mogao zaštititi od najgorega u toj zbrci.*

*A ona mu neće zahvaliti zbog toga.*

*Sažeto je prepričala svoj izlet u Kentucky pomalo nervoznim, službenim jezikom. - Priopćila sam gospodinu Willisonu da odmah moramo upozoriti policiju u Louisvilleu. Nazvala sam šerifa Cohrana kako bih ga izvijestila o situaciji, zatim krenula s gospodinom Willisonom i Milly u...*

*- Tko je Milly? - upitao je Jessup.*

*- Djevojčica koju sam prije spomenula. Willisonova unuka.*

*- Nastavite.*

*- Odvela sam ih u najbližu policijsku postaju i tamo objasnila situaciju naredniku Ellmannu. On je kontaktirao sa šerifom Cohranom.*

*- To je bilo sinoć u devet sati i osam minuta - rekao je Wes. - Dogovorio sam se s narednikom Ellmanom da ćemo ostati u vezi. Izvijestio sam ga da federalni agenti pomažu na slučaju i on se složio uskladiti istragu s našom.*

*- Jeste li otkrili što o nestaloj ženi? - upitao je Jessup Hopkinsovu.*





- Da, gospodine. Na putu do policijske postaje u Louisvillu pitala sam Waynea Willisona o njegovoj supruzi. Ima pedeset osam godina, visoka je sto šezdeset pet centimetara, teška šezdeset jedan kilogram, ima oči boje lješnjaka i prosijedu smeđu kosu. Djevojčina je majka mrtva te malena živi s djedom i bakom, Willisonovima. Alma Willison bila je knjigovođa u tvrtci Kentucky Textile Products, no sad je puno radno vrijeme domaćica. Aktivna je u crkvenim skupinama i udruzi roditelja i nastavnika, sudjeluje u aktivnostima koje se organiziraju u susjedstvu.

- Je li narav bilo koje od tih aktivnosti takva da bi uznemirila Klan?

- Ne bih rekla, osim možda lokalnog dobrotvornog posla za crkvu. Možda se bave pomaganjem crnačkim obiteljima ili nešto slično. Nisam imala vremena pitati. Willison je spomenuo crkvene večere, medicinsku pomoć za prekomorske zemlje, vrtlarski klub. Takve stvari. Međutim, imala sam vremena samo za kratak opis. Narednik Ellman uskoro će poslati fotografiju i više pojedinosti.

- Ili možete sami razgovarati s Willisonom - dobacio je Wes. - Hopkinsova, nakon što si otišla otamo, vratila si se do profesorice Wolfe i tražila od nje još podataka, zar ne?

- Pokušala sam, gospodine. Bilo je prekasno za još jedan posjet Dentonovima, no profesorica Wolfe obično je budna dokasno te sam se nadala da ću razgovarati s njom. No, nije je bilo kod kuće.

- Gdje se, do vraga, kreće? - upao je Jessup. - Tražio sam je veći dio dana. Kod kuće, u uredu. No, barem sam pronašao njezinog kolegu, izvjesnog profesora Harta, koji nam je obećao pomoći.

Hopkinsova je ozbiljno kimnula, no Wesu se učinilo da u njezinim sivim očima nazire tračak zabave. - Čim završimo ovo, otići ćemo posjetiti Roycea Dentona - rekao je. - Možda će on znati postoji li kakva veza između Dentonove kćerke i gospođe Willison. Mislim, osim klanovske kartice. A sad, imamo još dva ubojstva. Hopkinsova, jesi li pitala poznaje li ta Willisonova žena Goldsteina ili Searsa?

- Jesam, gospodine. Gospodin Willison nije prepoznao imena. Nije mu bilo poznato ni ime Phyllis Denton. Imamo jedino tvrdnju profesorice Wolfe da je



gospođa Willison poznavala Phyllis. No, profesorica Wolfe kaže da ona sama ne pozna gospođu Willison.

- Jesmo li doista sigurni da su povezane? - upitao je Wes. - Što je Wolfeova znala o karticama Klana?

- Ništa, kako je rekla. No, to je jedna od stvari o kojoj sam joj željela postaviti pitanje.

Wes ju je pogledao, ponovno uznemiren zbog čudne i neuhvatljive profesorice. Neki zlikovci jednom pobijede zakon i misle da su nedodirljivi. Pripada li profesorica Wolfe toj kategoriji? Izaziva li ih, igra li se zločinom koji je sama počinila? U Martynim umornim sivim očima nije bilo straha. Bez obzira na to, on će se pobrinuti da ubuduće ima pojačanje kad bude razgovarala s tom ženskom.

- Klan je u današnje doba razbijen - rekao je Art Pfann. - Moglo bi se raditi o odvojenim grupama.

- Crtež je bio isti - čvrsto je rekla Hopkinsova. - Goldsteinovu i Willisonovu karticu napravio je isti tip. Nisam vidjela ostale dvije.

- Tri - rekao je Wes. - Goldsteinovima je prije ubojstva poslana kartica. Na njoj je čak bila poruka. Na Willisonovoj kartici nije bilo poruke?

- Ne, gospodine. Samo crtež, kao i na Goldsteinovoj. Pretpostavljam da je to loš znak.

Wes je kimnuo. To je uistinu bio loš znak. - Gospodine Jessup, jesu li vaši ljudi pronašli kakve veze?

- Tek smo dva dana ovdje!

- Da, gospodine, znam. Teško je u dva dana steći osjećaj o mjestu.

- Ubacujemo sve u računalo. Poslat ću podatke o Willisonovoj čim ih dobijemo. I uskoro ću razgovarati s tom Wolfeovom.

- Dobro. Sims, Mason, ima li što novo o Goldsteinu? Grady Sims pročistio je grlo. - Pa, gospodine, ponovno smo razgovarali sa svim Goldsteinovim susjedima. Mislimo da je Martyna pretpostavka bila točna. Jedan od susjeda,



*Joe Matthews, vidio je auto sličan Searsovom. Bilo je to iste one noći kad je Goldstein ubijen, a bio je parkiran nizbrdo od Goldsteinove kuće. Matthews od živice ne može iz svoje kuće vidjeti Goldsteinovu. Ali, ako je Sears bio parkiran tamo gdje Matthews kaže, mogao je nešto vidjeti.*

*- Dobro obavljeno. Jesu li se poznavali? Goldstein i Sears?*

*- Ne, koliko možemo utvrditi. Sve smo ih pitali i mnogi su znali tko je Willie Sears kad smo ih podsjetili da je srednjoškolski domar. Ali nitko nije poznavao Goldsteina, osim njegova stanodavca i Rebe u pošti. I svih onih ljudi iz Bloomingtona.*

*- Jeste li pitali ljude jesu li Goldstein ili Sears mogli poznavati Phyllis Denton?*

*- Aha, ovaj, da, gospodine, ali to baš nije jasno. Willie je dvadesetak godina radio u srednjoj školi, no, znate, Phyllis nikad nije dosegla srednjoškolsku dob. Tipovi koji su poznavali Searsa bili su prilično sigurni da bi se on sjetio Hala mlađega ili Roycea, ali sestra vjerojatno nije često odlazila u srednju školu.*

*- A Goldstein također nema veze s Phyllis, pretpostavljam.*

*- Nismo ništa pronašli, ne, gospodine.*

*- Pitam se je li Goldstein ikada vozio motor - rekla je Hopkinsova.*

*- Motor? - Wes je polako kimao glavom. Goldstein je bio student na Sveučilištu u Indiani i upravo prestajao studirati u doba kad je Dentonova mala nestala. Kad bi Goldsteina mogli povezati s Phyllis Denton i saznati zašto ju je Wolfeova povezala s Willisonovom, to bi ostavljalo samo Willieja Searsa. A Sears je bio crnac, možda je bio nekako povezan s Goldsteinovom ženom Kizzy, ili je možda bio svjedok nekog dijela Goldsteinovog ubojstva. Bilo je tu mnogo razloga za umorstvo gledajući očima nekih Klanovaca.*

*No, zašto bijela kršćanska žena? I bijela kršćanska djevojčica? Klanovci bi trebali štiti bijele kršćanke, i žene i djevojčice.*

*No, ako se bijele kršćanske djevojčice povlače sa Židovima na motorima...*



*Trebali su još činjenica. Nema smisla trčati pred rudo. - Royce Denton danas bi trebao biti u uredu - rekao je Wes. - Haj'mo.*

## *Poglavlje dvadeset osmo*

*Royce Denton provjerio je zahtjev za pravom vlasništva na Braunerovom posjedu i zabilježio da treba reći Annie neka odredi termin zaključenja. Sve je bilo u redu. Dobro je što je barem nešto u njegovu životu bilo u redu. Stigao je do točke kad je gotovo uživao u običnim oporukama i urednim kupoprodajama zemljišta koje su mu bile dosadne kad se tek pridružio bratu i počeo se baviti pravom. U to je doba ponekad bio ljubomoran na Hala, jer on je preuzimao većinu zanimljivih suđenja koja bi im se našla na putu, a malom bratu prepuštao bavljenje svakodnevnom papirologijom. No, Hal je uskoro počeo čeznuti za širim obzorima, naročito u politici, te se gotovo oduševljeno preselio u Bloomington kad je postalo jasno da u okrugu Nichols nema dovoljno posla za dva odvjetnika koji se moraju isključiti svaki put kad bi suđenje bilo dodijeljeno njihovu ocu. Nakon što je Hal i otišao, Royce je uživao u dodatnom poslu, u natjecateljskom uzbuđenju kod slučajeva koje je morao dobiti, a ne ih tek pravilno unijeti u zapisnik. No, trenutačno su mu uzbudljivi slučajevi predstavljali samo još više stresa.*

*Vratio je olovku u držač od oniksa. Izbor njegova brata, dakako - čitav je ured bio uređen po Halovu ukusu, ili bolje rečeno po ukusu njegova dekoratera: zidovi boje starog zlata, stolice od kože boje kestena, tepih i namještaj boje svijetlog badema. Dovoljno prijatno, ne isplati se mijenjati, iako bi, da je izbor bio njegov, više volio otmjen drveni писаći stol nego sjajni metalni za kojim je upravo sjedio. Trebao bi učiniti nešto po tom pitanju. Činilo se da cijeli život ima samo baštinjene stvari. Kvalitetne predmete - jakne, bicikle, puške, urede - no, uglavnom rabljene od strane njegova brata ili oca. Čak i njegova bivša žena, Dorothy, prvo je bila Halova djevojka. Uskoro, odlučio je Royce, trebao bi nešto pokušati sam.*

*Ipak, trenutačno je bio suviše umoran. Bio je umoran sve otkad je Dorothy otišla, a nakon što se ponovno uselio u staru kuću kako bi se brinuo za oca*



zaista je već prešao granicu izdržljivosti. Prije toga bio je zadubljen u posao, toliko zadubljen da ga je razvod šokirao. Mislio je kako je sve bilo u redu. Naravno, ponekad su se svađali, no ne rade li to svi? I naravno, ponekad je morao dugo raditi, istražujući ovaj ili onaj slučaj. Njegov je otac činio isto. No, Dorothy nije razumjela.

*Bilo pa prošlo.*

*Ipak, razvod ga je potpuno smeo. A kad mu se otac razbolio, osjetio je da su se stabilne točke u njegovu životu srušile, da se iznenada više ne kotrlja čvrstom, dobro obilježenom cestom, nego posrće po pijesku. Majka je bila suviše uzrujana da bi bila od ikakve pomoći - upravo suprotno on je bio taj koji ju je morao čuvati da ne izgubi ravnotežu. A i Hal je bio uzrujan zbog tatine bolesti i suviše obuzet vlastitim političkim nadama da bi primijetio Royceove probleme.*

*I tako je uobičajeni posao postao utjeha, uredno središte meteža u koji se pretvorio njegov život.*

*Stavio je Braunerove papire u pretinac za Annie, no nije još ni otvorio sljedeći predmet kad je Hal pokucao na vrata i bez čekanja ušao. - Hej, bog! - rekao je Royce.*

*- Bog. - Hal je zatvorio vrata i spustio se u stolicu za stranke, ispruživši noge. Olabavio je kravatu i sklopio oči. - Bože, tako sam umoran!*

*- I ja. Što te nosi ovamo?*

*- Idem posjetiti tatu. Kanal 6 je otkazao pa sam krenuo zaobilaznim putem u Paoli, gdje imam ručak. Kako je tata?*

*- Prilično jadno, Hal.*

*- Gore? - Tužne oči njegova brata naglo su se otvorile i susrele s njegovima.*

*- Da. - Royce je kimnuo. - Liječnici više ne mogu pojačavati sredstva za umirenje. No, svaki put kad ona počnu popuštati, on dobije napadaj. Mislim da dva dana nije potpuno spavao. Ili nije bio potpuno budan.*

*- Bože! - Hal je rukom protrljao lice. - Neće se izvući, zar ne?*



*Nije bilo načina da se to kaže nježno. - Ne.*

*- Prokletstvo! - I dalje s rukom na licu, Hal je duboko udahnuo. - Kako je majka? - upitao je zatim.*

*- Izvan sebe. Ne želi ga napustiti. Čak ni kad je Lisa na dužnosti.*

*;*

*- Kakva zbrka. - Hal je zakotrljao glavu prema natrag. - I čitava ta stvar s Phyllis. Bože, ne mogu vjerovati! Danas su me već spopala dva novinara, postavljajući pitanja o tragičnoj smrti moje sestre i Klanu. Što bih, do vraga, trebao reći? No, prema riječima voditelja moje kampanje, budem li se prežestoko izjasnio protiv, uvrijedit ću vrijednosti polovice glasača tatine dobi. U pravu je. No, ne budem li...*

*Znaš, on mi razvija taj image obiteljskog čovjeka, s Penny i klincima, dok se mediji zabavljaju postavljanjem pitanja o bikerima i motociklističkim bandama. Bože!*

*- Pa, on se složio da ponovno pozovemo pandure.*

*- Nitko od nas nikad nije sanjao o tome da će iskopati tu vezu s Klanom!*

*- Znam. Ta malena Cohranova zamjenica zaista je otvorila limenku punu crva. Ipak... barem želim znati što se dogodilo mojoj sestri.*

*- Aha. Aha, i ja. Bože, to jadno dijete!*

*- Znam. I ja želim zgaziti tipove koji su to učinili. A možda... - Zazvonio je interni telefon. - Da? - rekao je Royce.*

*- Gospodine Denton, šerif je ovdje s još nekim ljudima - začuo se Annin glas.*

*Royce je upitno podigao obrve. Hal je kimnuo i popravio kravatu. - Pošalji ih unutra - rekao je Royce u aparat.*

*Wes Cohran otvorio je vrata i pridržao ih Marty Hopkins, koja je danas izgledala sasvim poslovno u krutoj kaki odori, te glatkom malom agentu FBI-a, kako se ono zvao, Jessupu. - Drago mi je što smo vas obojicu uhvatili - rekao je*



*Cohran. - Imamo novi razvoj situacije i trebamo znati kako se vaša sestra uklapa.*

*- Novi razvoj situacije? - oprezno je upitao Hal.*

*- Otkrili ste tko je to učinio? - Royce se trudio ne zvučati suviše gorljivo. Želio je čuti - za dobro svoje sestre, roditelja, sebe samoga. Tko god je ubio Phyllis - ili prouzročio nesreću koja ju je ubila, podsjetio se, pokušavajući biti pravedan usred gnjeva - tko god je to bio, mora platiti.*

*- Ne, ne znamo, još ne - rekao je Wes Cohran. - Ovo može ili ne mora odvesti nekamo. Hopkinsova, ispričaj im.*

*- Ponovno sam razgovarala s onom profesoricom biologije - rekla je Marty Hopkins. Danas je izgledala umorno, pomislio je Royce, no u očima joj se i dalje nazirala inteligencija i toplo suosjećanje. - Onom koja nam je rekla da je vaša sestra u toj špilji.*

*- Pitali ste je za karticu Klana koju su pronašli kod Phyllis? - upitao je Royce.*

*- Da, gospodine, i rekla je da ne zna ništa o Klanu. Ali, također je rekla da bih trebala posjetiti Almu Willison u Louisvillu.*

*Zastala je, pomno ih promatrajući.*

*- Poznajete li gospođu Willison? - upitao je specijalni agent Jessup.*

*Hal se namrštio. - Ne, ne poznajem je.*

*- Ni ja nemam pojma - rekao je Royce.*

*- Ipak, čini mi se da postoji nešto. Louisville? - dodao je Hal. Na trenutak je sklopio oči, a zatim ponovno odmahnuo glavom. - Žao mi je. O čemu god se radilo, ne mogu se sjetiti. Možda će mi još sinuti.*

*- Dakle, što je s tom Almom Willison?*

*- Žena u kasnim pedesetim godinama. Sto šezdeset pet centimetara, šezdeset jedan kilogram, prosijeda kosa - rekao je Wes. - Bila je knjigovođa u tvrtci Kentucky Textile. Znači li vam to što?*



*Hal je odmahnuo glavom. - Nastavi, Hopkinsova. Ispričaj ostatak - rekao je šerif.*

*- Da, što je rekla? - upitao je Royce. - Ta gospođa Willison?*

*Marty Hopkins odgurnula je kovercu koja joj je pala na lice.*

*- Nije je bilo - rekla je. - Nestala je u ponedjeljak popodne. A najvažnije je to što joj je poštom na kućnu adresu poslana kartica Klana.*

*- Kartica Klana? I nestala je? - Hal je sa zaprepaštenjem pogledao Roycea. - Što se to, do vraga, događa ovdje?*

*- Svi to pokušavamo odgonetnuti - rekao je Wes Cohran.*

*- Suradujemo i s Louisvilleom, naravno.*

*- Ta profesorica sigurno nešto zna! - rekao je Royce. - Što ona kaže?*

*- Specijalni agent Jessup uskoro će razgovarati s njom. Prvo smo došli ovamo, nadajući se da ćete vi moći pomoći. Je li Phyllis imala prijatelje u Louisvilleu? Ili je išla tamo iz nekog razloga? Nije mi jasno to što je ta Willisonova mnogo starija od Phyllis.*

*- Učiteljica? - rekla je Marty Hopkins. - Možda voditeljica izviđača?*

*- Ne sjećam se! - Hal je stiskao i otvarao šake. - I jednostavno ne razumijem tu stvar s Klanom! Phyllis je bila samo dijete, za Boga miloga! Bila je...*

*Royce je položio ruku na bratovu nadlakticu. - Hal - rekao je. - Smiri se. Novinari ne znaju za to, zar ne, šerife Cohran?*

*- Tako je. - Cohranov je pogled počivao na Halu, suosjećajan ali pozoran. - Ne znamo čak ni je li profesorica u pravu da je Phyllis poznavala tu Willisonovu. Tražimo potvrdu, to je sve. Zato vas pitamo. Još jedno pitanje. - Šerif je podigao hlače. - Pitali smo se bi li ta motociklistička fotografija mogla biti povezana s Goldsteinom. Sjećate li se da je Phyllis ikad spomenula njegovo ime?*

*- Goldstein? - Royce je odmahnuo glavom. - Ne sjećam se ničega takvog. Hal?*





- Ne.

- U to doba nismo često bili u blizini - nastavio je Royce. - Ali majka jest. Slušajte, mogao bih prekinuti posao pa da svi odemo porazgovarati s majkom. Može, Hal?

- Aha. - Hal je protrljao lice. - Ona će znati, zar ne? No, ispostavilo se da majka nije bila od velike pomoći. Kad je čula kako se vrata otvaraju, spustila se na pola stuba i promatrala ih kako jedan po jedan stupaju unutra. Hal je potrčao uz stube, a ona ga je zagrlila jednom rukom, gledajući ostale. Zabrinute su joj se oči kretale od Hala do šerifa Cohrana pa do specijalnog agenta Jessupa i konačno se zaustavile na Marty Hopkins.

- Majko, kako je tata? - upitao je Hal.

Pogledala je prema gore. Usne su joj se stisnule i odmahнула je glavom. Royce je začuo postojano bubnjanje, koje je dopiralo iz očeve spavaće sobe. Zvučalo je loše. Odakle je taj starac crpio snagu? - Ima li kakvih novosti? - upitala je majka. - O Phyllis? - Gledala je u Marty Hopkins.

- Nema novosti, gospođo Denton. Samo još pitanja.

- Goldstein - rekao je Royce. - Je li Phyllis poznavala nekoga pod imenom Goldstein?

- Ne. Mislim da nije. Nikad nije spomenula nikakvog Goldsteina. - Oči su joj ponovno odlutale prema gore.

- Možda je bio motociklist? Biker - navaljivao je Royce.

Odmahnula je glavom, zbunjena. - Ne. Šerif je i prije postavljao pitanja o motociklima, ali ne sjećam se. Nisam... - Glas joj se slomio. - Bože, pomози mi, nisam joj posvećivala dovoljno pažnje.

Suze su joj potekle niz obraze. Royce je krenuo stubama prema njoj, no Hal ju je već grlio, pa je umjesto toga Royce promijenio temu. - Majko, ta profesorica Wolfe. Ona koja je zamjenici Hopkins rekla gdje se Phyllis nalazila. Također joj je rekla neka razgovara sa ženom iz Kentuckyja pod imenom Alma Willison. Rekla je da je ta gospođa Willison poznavala Phyllis.



*Njegova je majka odmakla glavu od Halove košulje, a rupčić joj je i dalje bio podignut do očiju. Puna nade pogledala je u Marty Hopkins. - Što je rekla? Jeste li razgovarali s njom?*

*Marty je sumorno odmahнула kovrčavom glavom. - Trudimo se, majko - rekao je Royce. - Problem je u tome što je gospođa Willison izgleda nestala.*

*- Nestala? - Blijedo ga je pogledala. - Kako to misliš, nestala?*

*- Nemoj je uzrujavati, Royce - rekao je Hal.*

*Wes Cohan pročistio je grlo. - Oprostite, gospodine Denton. No, zaista bi nam bilo od koristi kad bi se gospođa Denton pokušala sjetiti. Rekla je da ne zna kako bi joj kćerka mogla biti upetljana s Klanom. No, kartice Klana povezuju nju i tu ženu Willison.*

*- Klana? Ne razumijem. - Oči su joj zastrašeno skliznule s Wesa na Roycea, a zatim na Marty.*

*Marty je nježno progovorila. - Kad sam otišla razgovarati s gospođom Willison, ona je već nestala. Njezin muž nije znao gdje je, nije ostavila nikakvu poruku. No, isti su taj dan primili karticu Klana. Njezina mi je unučica rekla da je stigla poštom onoga dana kad je gospođa Willison nestala. Gospođo Denton, vi ste mi rekli da pitam za Almu. Zašto? Tko je ona?*

*Elizabeth Denton zadrhtala je, a Hal ju je potapšao po ramenu. - Kartica Klana? - rekla je. - Zašto? Ne razu... Jesu li Willisonovi... Kartica je bila i kod moje Phyllis! - Bujanje odozgo postalo je još glasnije, nepravilnije. Prestrašeno je pogledala prema gore, a zatim ponovno u Marty. - Ne poznam Almu Willison. Profesorica Wolfe vam može reći, ne poznam je. Ne znam ništa o Klanu. Žao mi je.*

*- Profesorica Wolfe vam je rekla nešto o Almi? Što?*

*- Molim vas, on ima napadaj! Ne mogu razmišljati, žao mi je. Ne razumijem. Ne znam koga progone.*

*Martyn je glas bio mek, no ustrajan. - Mislili smo, ako je Phyllis bila u nekakvoj vezi s Goldsteinom ili jednim od njegovih prijatelja, to bi pomoglo objasniti karticu. Ne sjećate se ničega takvog?*



- *Žao mi je, jednostavno ne mogu pomoći. - Pogled joj je ponovno poletio prema gore. - Klan... Možda profesorica Wolfe zna. Ne razumijem ništa.*

*Udarci odozgo iznenada su postali još glasniji. Hal je podigao pogled, zatim pojurio grabeći po dvije stube, a odmah za njim potrčala je i majka. I Marty Hopkins krenula je prema gore, no Royce joj je dotaknuo nadlakticu dok je prolazila pokraj njega. - Ne možemo pomoći - rekao je. - Dvoje je dovoljno. Čak je i Hal višak.*

*Pogledala ga je sivim očima punima onog suosjećanja za kojim je žudio. - Da - rekla je trenutak poslije i ponovno se spustila te stala pokraj Wesa Cohrana.*

*U tišini slušali su lupanje, Halova sve mahnitija pitanja te blage, brze odgovore njegove majke i Lise. Nakon nekog vremena Hal se ponovno pojavio na vrhu stubišta, razbarušene kose. - U vražju mater! Kako bi on to uopće trebao podnositi? - povikao je. - Kako bi itko od nas...*

*Marty se uspela stubama, brzo poput mačke. - Gospodine Denton, gospodine - rekla je.*

*- Kako može... - Pogledao je uokolo divljim očima i zapazio Marty pokraj sebe. - Kako ona može to podnositi? - slomljeno je upitao.*

*- Bit će joj dobro, gospodine, ako joj pomognete. Morate ostati jaki.*

*- On je tako... To je poput sudara, poput dvije lokomotive koje se sudaraju u jednom tijelu. Sva ta snaga sama protiv sebe.*

*- Znam. Sidimo, gospodine Denton, idemo sjesti.*

*Wes Cohran promatrao je kako pomaže Halu da siđe stubama. - Bolje je da krenemo - rekao je.*

*Royce je kimnuo. - Točno. Žao mi je što se nije ničega sjetila. Pretpostavljam da je Phyllis prilično tajila o čemu god se radilo.*

*- Aha, djeca znaju bit' takva -- rekao je šerif. - Nastavit ćemo potragu. Izvijestite nas ako se bilo tko od vas sjeti čega. Dat ćemo sve od sebe. - Okrenuo se prema vratima i stavio ruku na kvaku. - Dođi kad završiš, Hopkinsova.*



*Posjela je Hala u veliku fotelju, s nježnošću koja je smela Roycea. - Dolazim odmah, gospodine.*

*- Izvješćivat ćemo vas - rekao je Wes. Rukovao se s Royceom i izišao, a za njim i Jessup. Royce je čuo kako im cipele škripe po šljunku na prilaznom putu. Ponovno je pogledao u dnevnu sobu, gdje se Hal zavalio u fotelju, bez sakoa, odriješene kravate, očiju zatvorenih od umora. Marty je stavila njegov sako preko naslona fotelje i krenula van.*

*Dok je prolazila pokraj njega, Royce je blago rekao - Hvala što ste ga smirili, Marty. Uzrujan je.*

*- Nema problema - rekla je Marty. - Vi dečki trenutačno imate mnogo briga.*

*- I vi također.*

*Sasvim izbliza primijetio je da kruta odora skriva dubok umor, da su joj sive oči ranjene tugom. No, ta su nježna usta još uvijek sadržavala tajno obećanje utjehe. Royce joj je vrhom prsta dotaknuo usne, a zatim se prisilio zakoračiti unatrag.*

*I ona se povukla unatrag. Polako. - Doviđenja, hm, gospodine Denton. - Nespretno je pipala tražeći kvaku.*

*Nasmiješio se. - Doviđenja, gospođo Hopkins.*

*Gledao je kako je otrčala do patrolnog vozila, sportski građena i skladna. Zatim se nevoljko vratio svojoj obitelji.*

## *Poglavlje dvadeset deveto*

*Večeras je na TV-u bio Clint Eastwood i Noćni ga je jastreb gledao nekoliko minuta, nakon tuširanja, sjedeći u čistoj bijeloj košulji i bijelim ličilačkim hlačama. Nije često gledao televiziju, nikada vijesti ni one čifutske talk showove s lijepim, jezičavim licima. Pobijesnio bi gledajući ih. Lagali su, no to su bile prepredene laži i on se nikad nije mogao sjetiti pravih odgovora. Kasnije, čitajući Vanguard, pronašao je odgovore. No, nije bio brz na jeziku i iako je*



*sanjario o tome kako će im reći što ih sljeduje, znao je da je pravi način za pobjedu put koji je on odabrao.*

*Chip je došao na dopust iz Vijetnama i upoznao maloga brata s Vanguardom i novim Klanom. Obojica su se prisjećala starih dana, kad su otac i njegovi kompići zamaskirani jahali noću. Dječaci nisu trebali znati za to, no kad god bi se otac po noći vrzmao naokolo, bilo je najbolje ostati na oprezu, čak i kad se pretvarao da spava. Noćni jastreb nije se mogao sjetiti zašto je to bilo najbolje. U njegovu su sjećanju postojali zidovi kroz koje nije mogao proći. Otac mu je bio dobar, bogobožan čovjek - tako je govorio i svećenik i ostali odrasli. Stoga Noćni jastreb nije znao zašto su se zidovi koji su skrivali te uspomene nekako žarili, žarili od straha.*

*Više je volio tamu, ona se nije žarila.*

*U svakom slučaju, onaj koji se bojao bio je mali, beznačajni Pip. Nije to bio Noćni jastreb, snažan u Bogu i u moći njegove sile.*

*Sjećao se nekih stvari. Sjećao se noći kad je otac izlazio. Kuća je bila mračna, a Chip bi ga bocnuo u rebra te bi se tiho prišuljali prozoru. Bilo je uzbudljivo gledati duge halje, blijede i gotovo fluorescentne na mjesecini, dok su jahači nečujno klizili u daljinu, ostavljajući namirnice nekoj jadnoj kršćanskoj udovici ili kartice crnjama i Čifutima.*

*»One će me pratiti u bijelim haljinama, jer su dostojne«, čitao im je otac. »Pobjednik će tako biti obučen u bijelu haljinu; njegova imena neću izbrisati... neću izbrisati...«*

*Noćni jastreb nije se mogao sjetiti ostatka. U svakom slučaju, bitan je dio o pobjeđivanju. O nadvladavanju. No, danas su za pobjedu potrebni novi načini. Chip mu je to objasnio dok je bio na dopustu, prije nego što se vratio u Vijetnam, gdje su ga ubili blatni ljudi. Blatni ljudi preuzimaju svijet, rekao je. Žuće u Vijetnamu, crnje u Sjedinjenim Državama - sve ih vode komunjarci cionisti. Preuzeli su druge zemlje, a čak su se uvukli i u američku vladu. To se može vidjeti po tome što američka vlada šalje novac Izraelu, potiče one koji protestiraju tražeći ljudska prava, prevozi crnje autobusima u bjelačke škole. No, ne šalje novac za pomoć radnim ljudima, bijelcima koji naporno rade.*



*Dobar bijelac koji pokušava očistiti Ameriku čak je u opasnosti da ga uhite panduri-marionete.*

*Wes Cohran bio je marioneta, Noćni je jastreb to znao. Kao i njegove piplice od zamjenika. Vidio ih je prošli tjedan, čak razgovarao s njima i čuo kako postavljaju kriva pitanja.*

*Na TV-u je Clint Eastwood stigao do prizora konačnog obračuna, rasturivši nekoliko blatnih ljudi. Noćni jastreb neko je vrijeme pomno gledao film, no tu se radilo o amaterskom nastojanju, a ne stvarnom. Druga je strana u stvarnosti bila mnogo lukavija nego što je to taj film prikazivao. No, Eastwood barem nije bio piplica.*

*Ni Noćni jastreb nije bio piplica. Ne više.*

*Otvorio je Bibliju. »Poslije toga se, najedanput, pojavi pred mojim očima veliko mnoštvo, koje nitko nije mogao izbrojiti, iz svakog...« . Ne, to nije bio pravi, to je bio krivi stih. Taj ga stih nije nimalo umirivao. Pravi je bio tu, malo dalje: »Ovo su - na to mi reče - oni što dolaze iz velike nevolje; oni su prali svoje haljine i obijelili ih u krvi Jagančevoj.«*

*Biblija u svakom trenutku može potući Clinta Eastwooda.*

## *Poglavlje trideseto*

*Marty je plutala u šupljini kamenoloma, grijana ljetnim suncem. Negdje daleko postojale su nevolje, no ona je bila u miru, naga, a golicali su je voda koja ju je okruživala i topli povjetarac koji je mirisao na metvicu. Suncem obasjani zidovi kamenoloma sezali su visoko, visoko do drveća, a iza njih uzdizala se Empire State Building, sve do neba. Valovi su joj milovali bokove, trbuh, grudi, bradu. Kad su joj došli do nosa, otvorila je oči i zatrepkala. Ugledala je Brada. - Što... - počela je govoriti.*

*- Ššš - zaustavio ju je poljupcem i prošaptao. - Tek je pet sati, mačkice. Ne moraš ustati. Ali, tako si božanstvena. Samo sam te jako poželio.*



*Okrenula je glavu i zaškiljala prema satu. Bio je u pravu, pokazivao je 5:05. Jedina je svjetlost dopirala iz svjetiljke pokraj kreveta, preko koje je prebacio ručnik kako bi je prigušio. Zapljuskujući valovi golicali su joj obraz i bradu. Ne, bila je zbunjena, to nisu mogli biti valovi. Pogledala je i vidjela malenog prepariranog nerca. Brad je prelazio njime preko njezina vrata.*

*Trebala bi se naspavati, Hopkinsova, biti spremna ujutro riješiti nekoliko zločina.*

*No, svilenkasto krzno nerca na bradavicama bilo je suviše izazovno. - Mmm - rekla je Marty i posegnula za Bradom.*

*Do šest i petnaest ponovno je zadrijemala. Kad je budilica zazvrndala, tiho ju je lupila. Osjećala se dobro, zaista dobro, iznutra i izvana. Brad je u trapericama sjedio u fotelji i promatrao je toplim tamnim očima. - Bog, frajeru - slabašno je rekla i sjela.*

*Nasmiješio se. - Znaš što?*

*- Što?*

*- Ti si najseksipilnija dama u okolnih pedeset država. Ustala je, protegnula se i prišla mu, mičući koverče iz očiju. - I ti mi malo pomažeš u tome.*

*- Aha. - Uhvatio ju je za ruku, još uvijek toplo, još uvijek ozbiljno. - Mačkice, dobro funkcioniramo zajedno. Prokleta dobro.*

*- Aha, to je prava istina.*

*- Ali, moramo otići odavde. Ako mislim učiniti nešto sa svojim trulim životom, moramo otići odavde.*

*Želudac joj se stisnuo, jednim potezom iscijediš iz njezina tijela sve ugodne osjećaje. Odmahnula je glavom. Osjećala se poput crva. - Brad, ne mogu...*

*- Mačkice, znam da je teško, vjeruj mi. I dosad si već mnogo napravila. No, ponekad moramo riskirati da bismo napredovali.*

*Bio je tako topao, tako iskren, tako nadaren. Trebao je pomoć, a ona ju je bila u stanju pružiti. Bilo je pogrešno stavljati vlastite sebične potrebe ispred njegovih.*



*Zar ne?*

*Marty je otišla do ormara i odjenula kućni ogrtač. Uzela je čisto donje rublje i košulju od odore te krenula prema vratima. Bradove su je oči preklinjale. - Marty? - rekao je.*

*- Brad, haj'mo uštedjeti nešto novca, može? Ostanimo ovdje, uštedimo novac, a kad budemo imali dovoljno možemo...*

*- Ostanimo ovdje? - Ustao je iz stolice, čvrsto je uhvatio za ruku, a drugom rukom gestikulirao. - U vražju mater, Marty, imam trideset godina! Trideset! Ako se uskoro ne probijem, odnijet će me voda! A sad znam kako to učiniti. Bože, tako je blizu da to mogu osjetiti! I možemo to učiniti zajedno. Ti si moja nada, mačkice. Moj dobri anđeo.*

*- Aha. - Osjetila je njegovu bol, njegov očaj. Mogla ga je spasiti. Ujediniti svoju snagu s njegovom, rasplinuti se u njegovoj svijetloj budućnosti, poput svetica, nesebično...*

*Branite samu sebe. I za dobro vaše kćeri.*

*Marty je uronila glavu u odjeću u svom naručju, pokušavajući odgurnuti koverču koja joj je ponovno pala na lice. Nije uspjela te se uspravila i susrela Bradove oči. - Brad, želim pomoći. Znaš to. Ali neću prodati kuću i neću ostaviti posao. To je...*

*- Isuse, jesi ti od leda? - Brad joj je tako žestoko odbacio ruku da je posrnula i gotovo ispustila odjeću. - Zar ne slušaš? Zar ti nije nimalo stalo?*

*- Znaš da mi je stalo! Prokletstvo! Ja sam...*

*- Pa, pomози mi onda! Mi smo obitelj, za Boga miloga! Trebali bismo pomagati jedno drugome! No, ti dolaziš i pokušavaš upravljati stvarima, govoriš mi da ostanem u ovom glupom gradu, govoriš mi što je moj posao... Marty, slušaj, znam što radim. Zar više ne vjeruješ u mene?*

*- Naravno da vjerujem u tebe! Samo što... - Podigla je pogled prema njemu, iznenađeno. - Pretpostavljam da više ne vjerujem u nas.*

*To ga je zaustavilo. Potražio je njezino lice. - Zezaš me! Sigurno me zezaš! Ti... varaš me?*





- Ne! Naravno da te ne varam! Mislim, tvoj posao i moj posao... - No, sjetila se dodira Royceova prsta na svojim usnama i kralježnicom joj je prošao drhtaj krivnje.

*Brad je pokazao na krevet. - Sve je to bila laž?*

*- Nije!*

*- Jesi li postala nekakva drolja? Nosiš okolo te... Bože, trebao sam pogoditi, nosiš te proklete kondome!*

*- Brad, nisam znala kad se vraćaš!*

*- Koja sam naivčina bio! Mislio sam da ćeš me čekati i podržavati... Bože! Ti ne želiš otići. Planiraš učiniti nešto drugo s tim novcem. Shvaćam. O, sad shvaćam!*

*Trepćući, Marty je istrčala iz sobe i zaključala se u kupaonicu.*

*Čvrsto se trljala, pokušavajući sprati zbunjenost i žaoku njegovih optužaba. Prokletstvo, što je to s njom da mu ne može objasniti? Trebala mu je pomoć da bi mogao krenuti i ona mu je mogla pomoći, no prokockati posljednju mrvicu sigurnosti sigurno nije bio odgovor. Učiniti nešto drugo s tim novcem... da, u redu, doista je imala druge planove. Kuća, koledž za Chrissie... od toga neće odustati. I reći joj da je drolja! - Bože, molim te - molila je u vodu koja je prštala po njoj - ne daj mu da tako misli. Molim te, pomози mi da spasim Brada. Pomози mi da spasim svoj brak.*

*No, Bog nije odgovorio. Čula je jedino odjek glasa profesorice Wolfe iz kamenoloma: Sretni ste ako možete spasiti sami sebe.*

*Chrissie ju je dočekala na vratima kupaonice. Odjevena u majicu s Manhattanom, privijala je Polly na grudi. - Gdje je tatica? - upitala je.*

*- Ne znam, dušo.*

*- Nije gore.*

*- Potražit ću ga dok si u kupaonici.*

*Bila je u pravu, nije bio nigdje u kući. Njegova platnena vreća za odjeću i dalje je bila u kutu spavaće sobe. Ali radna je košulja nestala. Vjerojatno je*



*nazvao Eddieja. Marty je navukla hlače, napravila tost i kavu te šalicu vruće čokolade za Chrissie.*

*Chrissie ju je ispijala u tišini, osim što je postavila jedno pitanje. - Jesi ga ti otjerala?*

*- Nisam. Ali bijesan je, jer želi ići na Aljasku, a ja ne želim.*

*- Mogli bismo svi nakratko otići. A onda u New York. Tako on kaže.*

*- Aha. Ali, znaš, dušo, ako svi odemo na Aljasku, morat ću ostaviti posao i prodati kuću. I nećemo se imati čemu vratiti ako to tamo ne uspije. A moglo bi ne uspjeti. Već je i prije obećavao da ćemo doći za njim u New York.*

*- Aha. - Chrissie je odgurnula tost i ustala. - Nisam baš gladna.*

*- Ni ja. - Marty je prišla kćerki, spustila se na jedno koljeno i zagrlila ukočeno tjelešce. - Dušo, i ja ga volim. On je prekrasan, čaroban čovjek. I zaista je, zaista je užasno što ne uspijeva.*

*Chrissie ju je odgurnula. - Uspjet će! Vidjet ćeš! Svi ćemo nakratko otići, a onda New York! Vidjet ćeš!*

*- Dušo...*

*- Nije li vrijeme da krenem u školu? - čvrsto je rekla Chrissie.*

*Marty je kimnula glavom, iako je još bilo rano. - Odvest ću te do Janie da tamo pričekaš. - Uzela je s police remen za pištolj i zakopčala ga, a zatim dohvatila čekovnu knjižicu te je ubacila u torbu. Chrissie je ugurala Polly u školsku torbu i bez riječi sjedila na suvozačkom mjestu sve do Janiene kuće, u blizini postaje školskog autobusa. - Vidimo se popodne - rekla je Marty. - U pekarnici, može?*

*Djevojčica je kratko kimnula i ponosnog koraka krenula stazom do Janiene kuće.*

*Marty se odvezla do Straubovog servisa. Gil Newton vraćao je motor automobila na mjesto. S lakoćom je pomakao čeličnu masu, kao da je laka poput pera, te došao napuniti rezervorar patrolnog vozila. - Gil, koliko Brad još duguje za auto? - upitala je.*



- Moram provjeriti.

- Spreman je za vožnju, zar ne? Čim završi s isplatom?

- Aha. Dijelovi su stigli u ponedjeljak ujutro i odmah smo ga sredili.

Isprobao sam ga. Spreman je za pokret. - Ponovno je objesio pištolj za benzin na crpku te izvadio odrezak računa i dao joj ga. Slijedila ga je u mali ured. On i Bert Mackay iznenađujuće su čisto održavali garažu. Preko limenih bačava bio je postavljen izribani narančasti pult te kalendar koji je prikazivao plavokosog, plavookog Isusa kako strpljivo prima dječicu pod svoje okrilje. Lijepa promjena u usporedbi s golom dvojnicom Dolly Parton koja je krasila vrata Folejevog ormarića u šerifovom uredu. Marty je čekala dok je Gil provjeravao knjigu računa. - Duguje još dvije stotine šezdeset dva dolara - rekao je.

- K vragu! No, kuću možemo obojati nagodinu. - Ispisala je ček i pružila mu ga.

Stavio ga je u blagajnu i napravio zabilješku u knjizi računa. - Želiš ključeve?

- Ne, daj ih njemu kad dođe. Nisam sigurna hoću li ga vidjeti prije nego što mu zatreba auto. Gil, imam još jedno pitanje.

- Da?

- O Tomu Straubu. Vodio je Klan ovdje u okolici sve do njegova raspada prije petnaest godina. Je li kad pokušavao uključiti tebe ili Berta u takve stvari?

- Ne. - Gil je nabranih obrva zurio u narančasti pult. - Tom je radio ovdje po čitav dan, nije se bavio skoro ničim drugim. Bio je zaista star kad me zaposlio prije šest godina. Govorio je o starim danima, da, o tome kako su se on i dečki brinuli za vlastitu sortu. Pomagali siromašnim bijelim obiteljima, davali crkvi. Rekao je Bertu i meni da se pridružimo crkvi.

- Nije govorio o premlaćivanju Emmetta Hinesa?

Gilove su se tamne oči na trenutak susrele s njezinima i on je slegao ramenima. - Ne. Tom je pokušavao biti dobar čovjek. Dobar prema meni, dobar prema Bertu. Tom je pokušavao pomagati ljudima. Mislio je da ljudi trebaju pomagati vlastitoj sorti.



- *I ne misliš da je Bert krenuo Tomovim stopama?*

- *Kako? Bert je dobar čovjek koji ide u crkvu, ako si na to mislila.*

- *Aha. Pa, hvala, Gil.*

*Gil je kimnuo, a ona se vratila do auta, gledajući na sat. Vrijeme je za još jedno kratko zaustavljanje prije posla. Osjećala se kao da je već satima na nogama i kao da je već prošla kroz nekoliko bitaka. Pred njom je bila još jedna. Odvezla se do naselja za stambene prikolice, došla gotovo do samoga kraja i zaustavila se pokraj jedne trošne prikolice.*

*Teta Vonnie je već bila odjevena za posao i izišla je na vrata s četkom za kosu u ruci. - No, uđi - hladno je rekla.*

- *K vragu, teta Vonnie, zar i ti? Baš nikome od moje rodbine nije drago što me vidi. - Marty je opkoračila stolicu i sjela, stavivši laktove na naslon.*

- *Kako to misliš? - Teta Vonnie je tapirala plavu kosu u kup koverča. Pogledala je u Marty iz ogledala.*

- *Kao prvo, Brad vjerojatno odlazi.*

*Teta Vonnie je prezirno otpuhnula. - Nikakvo iznenađenje. Kako to?*

- *Uobičajena stvar. Ja želim štedjeti, a ne protratiti sve što imamo na taj projekt zvan Aljaska. I stoga on kaže da sam sebična, a povrh toga i drolja. Ne znam kako da mu objasnim.*

*Teta Vonnie pomalo se otkrivila. - Ne radi se o tvom objašnjavanju, djevojko. Nego o njegovom razumijevanju. Znaš što je želio da učinim?*

- *Što?*

- *Želio je da te nagovorim da prodaš kuću. Možeš li to vjerovati? Prodati kuću tvoje mame, nakon svega kroz što je prošla da je zadrži?*

*Marty nije bila raspoložena za seciranje majčinih problema. - Bila je zaista preopterećena pitanjem kuće - rekla je. - Mislim, kad je bila usitinu jako*



*bolesna, pozvala me i natjerala da obećam kako nikad neću unijeti Bradovo ime u vlasnički list. Nikad ga nije naročito voljela.*

*- O, ne. Imala je svoje razloge, ali činjenica je da ga je voljela. Brad je doista šarmantan muškarac. Baš kao i tvoj tata. – Teta Vonnie ubacila je posljednju zlatnu kovrču na mjesto visoko iznad tjemena i okrenula se prema Marty. - Dakle, i Chrissie je bijesna na tebe. Krivi te za tatine probleme. O tome se radi?*

*- Točno o tome. Zaista je slomljena zbog toga. Došla sam te zamoliti da je zagrliš. Jutros definitivno nije željela moj zagrljaj.*

*- To se događa. Utješit ću je kad dođe - obećala je teta Vonnie te ispružila ruke. - Dođi, djevojčice, čini se da bi i tebi dobroj došao zagrljaj.*

## *Poglavlje trideset prvo*

*Wes Cohran gundao je navlačeći čizme. Do vraga, čim cijela frka prođe morat će zaista učiniti nešto s tim trbuhom. Bit će vrijedno truda, samo kad jednom bude imao sat slobodnog vremena. Mogao bi vježbati, možda se uključiti u sportske igre u parku. Možda bi čak uživao u tome. No, za sada ne. Uspravio se i uzeo novčanik, ključeve, rokovnik i češalj s vrha komode te ih stavio u džepove odore. Zatim se lupnuo po džepovima i ponovno prstima prešao po vrhu komode, mršteći se.*

*- Ovdje su. - Shirley, odjevena u pamučni ružičasti kućni ogrtač, prišla je i pružila mu pilule. - Čuj, Wes, polako danas.*

*- Jasna stvar. - Posegnuo je za paketićem.*

*Nije ga puštala. - Ozbiljno to mislim, šampionu. Znam brojati.*

*Pogledao ju je i vidio zabrinutost u njezinim plavim očima. - Ah, do vraga, Shirl, ovo je prevelika stvar. Ali kad prođe, obećajem.*

*Napućila je usne, ne baš uvjerena.*



- Gledaj - mrzovoljno je rekao. - Taj kreten nanosi bol i ženama i djeci. Opustit ću se nakon što ga smjestimo iza rešetaka. Ne prije.

Dopustila mu je da uzme nitroglicerina i zagrlila ga, trbuh i sve ostalo, vatreno ga stežući jedrim rukama. On je pogladio njezinu plavokosu glavu. Nakon otprilike minute s uzdahom ga je pustila. - Termosica i sendviči su na kuhinjskom pultu - suho je rekla.

- U redu. - Stavio je remen za pištolj i zakopčavao ga na putu u kuhinju. Poljubio je Shirley za rastanak, zgrabio smeđu torbu i termosicu te izišao iz kuće i uputio se prema autu. U mislima je već premetao slučaj. Bilo mu je lako reći Shirley da će to proći. Ali s Jessupom, kojeg mora čuvati kao malo dijete, s prokletim novinarima pa čak i građanima koji su puni pitanja, bilo je teško neometano uhvatiti slijed misli.

Dakle, što su zapravo imali? Kartice Klana. Za Goldsteina, Searsa, malu Phyllis i Willisonovu. Gdje je, do vraga, bila veza? Nisu naročito napredovali s mogućom sponom između Phyllis Denton i Goldsteina, ali vrijedilo je i dalje goniti tu stvar s motociklima. Što se ticalo Willieja Searsa, nisu našli vezu s Goldsteinom ni njegovom ženom. Najvjerojatnije se radilo o tome da se crni domar jednostavno našao na krivom mjestu u krivo vrijeme. Zaustavio se kako bi se popišao ili nešto slično, primijetio nešto na brdu kod Goldsteinove kuće, a zatim je netko primijetio da je on to primijetio. Pratili su ga kući, ubili i razapeli na križ - Wes se molio da se odvijalo tim redom.

Ona ženska Alma Willison bila je sasvim drukčija zagonetka. Je li i ona nešto vidjela? Ako jest, što? Goldstein i Sears ubijeni su, kad ono, prije tjedan dana. Danas je ponovno četvrtak. Willisonova je nestala tek u ponedjeljak. Živjela je u drugoj državi... no, ljudi se voze uokolo. Pretpostavimo da je nešto vidjela, a tipu je trebalo toliko dugo da joj uđe u trag... Ne. Ne, to nije imalo mnogo smisla, on bi znao da je ona dotada već sve mogla nekome ispričati.

Hal mlađi rekao je da mu je njezino ime zazvučalo nekako poznato. Možda je ipak bila povezana s Phyllis. Danas bi trebao nazvati Hala mlađeg i provjeriti je li se još čega sjetio. I policija iz Louisvillea danas bi mogla imati nešto više o njoj. Zamolit će ih da još jednom provjere vrijeme i odredište svih njezinih odlazaka izvan grada.



*A Hopkinsovu će ponovno poslati u Bloomington. Rekla je da će vjerojatno uspjeti uhvatiti profesoricu Wolfe nakon predavanja. Dat će joj izbor: neka obeća da neće sama otići izvan grada s tom ženom ili neka kao pojačanje povede Bobbyja Masona. Jessup je također pokušavao pronaći Wolfeovu. Možda će poludjeti ako Marty prva dođe do nje, no to je Jessupov problem.*

*Wes se dovezao u Straubov servis. Gil Newton radio je u jutarnjoj smjeni kao i obično, suhonjav i plah u tamnom kombinezonu. Wes je izišao iz auta, kupio čokoladicu na automatu i zamolio Gila da napuni rezervoar. Polako je žvakao, zureći u svijena crijeva za benzin i naslagane limenke ulja, pitajući se kakve bi veze žena iz Louisvilleda mogla imati s razapetim muškarcem ili kosturom djevojčice u špilji.*

*Podigao je pogled kad je Gil progovorio. - Kako ide? - upitao je i pružio mu odrezak računa na potpis.*

*- U redu. - Podigao je olovku.*

*Gil je uspio prevladati stid i nastaviti. - Šerife, kažu da, ovaj, imate neka gadna ubojstva.*

*- Riješit ćemo ih. Ali ovaj je put jako gadno, to stoji.*

*- Aha. Grady je postavljao neka pitanja, a i žena Brada Hopkinsa, o Bertu. I čitao sam novine.*

*- Nemoj vjerovati svemu što kažu ti šupci od novinara. No, ako kažu da je tip gadan, to je istina. - Trebao bi provjeriti s Marty Hopkins i Gradyjem Simsom, saznati koliko su imali uspjeha s Bertom Mackayom. Mnogo je konaca koje treba povlačiti.*

*- Mislite li da će, hm, napasti još ljudi? - upitao je Gil. Sranje, ne može više ni kupiti benzin, a da ga netko ne ispitkuje. - Ne, budem li mogao utjecati na to - rekao je Wes i kroz prozor mu pružio potpisan račun. - Bert Mackay doći će poslije, jel' tako?*

*- Da, gospodine. - Gil mu je otrgnuo potvrdu. - Vidimo se. - U redu, Gil. - Wes je ulio malo kave u poklopac termosice, stavio šalicu na ploču s instrumentima i upalio motor.*



*Dok je odlazio, izjedao ga je osjećaj da je nešto zaboravio. Nešto čudno, možda o špilji. Nešto što je projurilo pokraj njega, a on to nije potpuno vidio. Ili potpuno čuo. Na trenutak se brinuo, a zatim odustao. Ta će misao već sama pronaći put do površine. Ako je to uopće bila misao. U međuvremenu treba obaviti pozive, organizirati istragu.*

*Podigao je kavu i uspio je popiti prije nego što je stigao u ured.*

*\*\*\**

*Po treći put u tjedan dana Marty se vozila na sjever u Bloomington. Po treći put u tjedan dana otvorila je vrata Jordan Halla nadajući se da će pronaći profesoricu Wolfe. Predavanje završava nešto prije tri, znala je to, za nekih petnaest ili dvadeset minuta. Uspela se stubama kako bi provjerila ured Wolfeove te se iznenadila kad se glava profesora Harta pojavila četvero vrata dalje niz hodnik.*

*- To je djeva šerifica! Zamjenica... Hopkins, je li tako?*

*Marty je zastala. - Tako je.*

*Na sebi je imao isti odrpani džemper kojeg se sjećala od prije. Nasmiješio se. - Dakle, jel' to ponovno tražimo profesoricu Wolfe? - upitao je.*

*- Tako je. Predavanje joj uskoro završava.*

*- O, ali ja imam nešto važno za vas. Uđite na trenutak. Marty je pogledala na sat. - Pa, samo na trenutak. Ili bih se mogla poslije vratiti.*

*- Ne, ne, trenutak je dovoljan. Željet ćete vidjeti ovo. Uđite, uđite! - Držao je vrata sve dok nije ušla, a zatim ih zatvorio i otišao do računala na pisaćem stolu. Otvorio je ladicu. - Ma, gdje sam ga ono stavio? - Premetao je po ladici. - Napredujete li s istragom, zamjenice Hopkins?*

*- Ponešto.*

*- Naša je profesorica Wolfe svjedokinja, kako čujem. No, ona je neuhvatljiva, zar ne? Divlja životinja, plašljiva dok je se ne stjera u kut, a onda iznenada bljesnu kandže.*

*- Meni se čini prilično pametna - rekla je Marty.*





- Divlje životinje znaju biti i inteligentne. Hoćete li malo kukuruznog čipsa?  
- Pružio joj je vrećicu.

- Ne, hvala.

Sam je uzeo punu šaku i otvorio drugu ladicu. - FBI se također raspituje o njoj.

- Aha, vidjela sam njihov auto vani na parkingu. Oni surađuju na slučaju.

- Suraduju. Zanimljiv izraz. Evo ga! - Bacio se na papir. - O, žao mi je, nije to. - Svijetle su se oči podigle s ladice kako bi proučile Marty. - Ne nervira vas to što obrađuju isto područje?

- Imaju različita sredstva. Drukčije gledaju na stvari. Drago nam je što su tu - kruto je rekla.

- Razumijem. Ma, gdje sam samo stavio taj papir?

- Slušajte, profesore Hart, zašto se ne bih kasnije vratila po njega? Je li tako važno da ga odmah vidim? - Posegnula je za kvakom.

- O, da, upravo je sad bitan. To je satnica profesorice Wolfe za ovaj semestar. Znete li da semestar uskoro završava?

- Da, pretpostavljam da je tako. Nisam mnogo razmišljala o tome. Da, satnica bi bila korisna. No, moram je uhvatiti danas.

- Naravno. No, znate, FBI je mnogo velikodušniji od vašega odjela.

- Velikodušniji?

- Prema građanima kao što sam ja. - Pogledao je kroz prozor i nasmiješio se. - Dakako, federalna agencija ima više sredstava, pretpostavljam. No, čak i...

Marty se strašno uzrujala. - Slušajte, profesore Hart, ja ne podmićujem ljude, u redu? Prestanite tratiti moje vrijeme!

- Ponizno molim, oprostite mi, djevo šerifice. - Uzeo je još jednu punu šaku čipsa. - Ah, gledajte, cijelo je vrijeme bio tu. - Podigao je papir sa stola i nasmiješio joj se.



- Hvala, profesore Hart. - Marty je uzela papir i bacila pogled na njega, posežući za kvakom. Vidjela je da bi mogao biti koristan. Posljednji je dan na popisu bio sutrašnji: ocijenjeni ispiti bit će dostupni u uredu odjela nakon četiri sata poslijepodne. Znači li to da je danas ispitni dan? Svakako jest, eto tu je stajalo: Profesorica Wolfe će do 14:30 prikazivati dijapozitive koje studenti trebaju identificirati. Ispiti trebaju biti predani Callie Burnham do 15:00.

Marty je pogledala na sat. - K vragu! Možda je već... - Pogledala je nasmiješenog profesora Harta i odjednom shvatila. Skočila je do prozora. Naravno, Jessup i Manning bili su tamo i gurali Wolfeovu u automobil FBI-a. - Stanite! - povikala je Marty, s mukom pokušavajući jače otvoriti prozor. - Čekajte!

Nisu se obazirali na nju, jedino je profesorica Wolfe kratko pogledala prema gore, trenutak prije nego što ju je Manning ugurao na stražnje sjedalo. Marty je zalupila prozorom. Prokletstvo! Ako Wolfeova odluči nešto reći Jessupu, moglo bi proći više dana prije nego što se on to udostoji prenijeti Wesu i njoj. Ako uopće bude shvatio što je mislila. No, odluči li profesorica Wolfe ne razgovarati s njim, na kraju će biti trajno cijepljena od razgovora s bilo kojim pandurom.

Hart joj se i dalje smiješio. Govnar. Marty mu je uzvratila osmijeh. - Hvala na ljubaznoj pomoći, profesore Hart - rekla je. Podigla je vrećicu kukuruznog čipsa, ispraznila ga na tipkovnicu njegova računala i odlučnim koracima izašla iz ureda.

## *Poglavlje trideset drugo*

Alma Willison upamtila je svaku kariku lanaca. Peta i šesta od zida bile su veoma hrapave od debele hrđe, a sedma, osma i deveta nešto manje. Osamnaesta je bila iskrivljena. A karika na kraju, koja je povezivala lanac s lisičinama za noge, imala je urez, malenu usjekotinu oštih rubova. Zamislila je kako ju je neki bivši zarobljenik pilio u mraku, satima i satima, krijepljen umirućom nadom.

Nije joj preostalo mnogo nade.



*Niti je imala nešto čime bi prepilila lanac.*

*Sad je već poznavala okolicu. Prvi puni dan - utorak, rekla si je, ne želeći izgubiti nit - provela je istražujući, tražeći izlaz. I plačući, neprestano plačući. Plačući za Wayneom, za Milly bez majke, za sobom, za svakom novom nadom u bijeg koja bi se raspršila. Do srijede ujutro utonula je u duboku depresiju. Ostavio joj je doručak - njezin četvrti obrok - i još jednom nečujno nestao. Dotad je shvatila da neće biti jednostavnog načina. On se neće sažaliti nad njezinim suzama i pustiti je, objašnjavajući kako je sve to bila pogreška. Wayne se neće pojaviti na čelu neke podzemne potjere, nakon što joj je ušao u trag s policijskim psima tragačima ili tako nečim. Tajna se vrata u stijeni neće otvoriti sa cviljenjem, kako to biva u filmovima. Ona neće neprimjetno izvući nogu iz čeličnih okova, navesti otmičara da ode kao i obično, a zatim ga slijediti van iz špilje, gdje će ga predati zakonu i gdje će samo za njega u uporabu vratiti sprave za rastezanje i vijke za palce. Nijedna od tih stvari neće se dogoditi.*

*No, nakon nekoliko sati raspoloženja koje je odgovaralo mračnom okruženju, ona se donekle pribrala. Alma Willison vjerovala je u Boga i otvoreno mu rekla da ne razumije zašto se sve to moralo dogoditi, no budući da se dogodilo, kako bi bilo da joj da malo snage? Smirila se i nabrojala nekoliko pozitivnih stvari.*

*Prvo i najvažnije, nije je ubio. Morala se nadati da je u tijeku neka vrsta pregovora o otkupnini.*

*Drugo, ona nije glupača. Na koncu, bila je knjigovođa, sposobna za hladno, logično razmišljanje i organiziranje. Stoga će se organizirati i sama smisliti neke planove za bijeg.*

*Uredila je vođenje kućanstva. Mjesto za svaku stvar i svaka stvar na svome mjestu. To je imalo dvostruku važnost u mraku. Izabrala je mjesto blizu zida za posude McDonald'sa. Nikad ih nije odnosio. Jedan kut šupljine postao joj je zahod. Bilo bi joj drago da ga je na neki način mogla prekriti. No, u špilji barem nije privlačio muhe. U drugi kraj, koliko je dopuštao lanac, odvukla je madrac za spavanje koji joj je donio. Nije bilo mjesta za pranje, naravno. Uz neke obroke dobijala je salvete te bi njima brisala lice i ruke što je bolje mogla.*



*Planovi za bijeg bili su teži. Nije znala gdje se nalazi i nije znala mnogo o otmičaru, osim da kupuje hranu u McDonald'su. To se baš nije moglo označiti kao neobična osobina. No, proučavala je svaki njegov pokret. Na primjer, uvijek je palio svjetiljku na glavi u posljednjem odsjeku tunela prije nego što bi došao do nje i uvijek je gasio u istom tom odsjeku nakon što bi otišao. Pomno je to pratila kako bi se uvjerila da se ne radi tek o zalaženju za ugao. Ne, uistinu je gasio svjetlo. To je, dakle, značilo da ne želi svjetlo iza toga zavoja. Možda ga je tamo netko mogao vidjeti. Možda je jednostavno bio veoma oprezan, ali možda je - samo možda - tamo ponekad bilo ljudi. Ljudi koji bi je mogli vidjeti kad bi došla dotamo. Iz toga je crpila malo nade.*

*Također je izvukla još jedan zaključak. Jedva čujni udarci koji su obilježavali njegov dolazak i odlazak bili su postojani i sigurni, čak i kad je svjetlo bilo ugašeno. Veoma je dobro poznavao put. Putovao je u mraku, taj čovjek, i bio je kao kod kuće na tom neobičnom, mračnom mjestu. Zapravo, imala je osjećaj da bi mu bilo draže imati ugašeno svjetlo dok je posjećuje, no nije mogao predvidjeti njezino ponašanje i želio je vidjeti što ona radi. Nikad joj se nije približavao. Čak i kad joj je davao hranu protezao se i stavljao posudu tako da je ona jedva može dohvatiti.*

*I tako je Alma smislila dio plana. Kad bi ugledala svjetlo, uvijek bi puzila prema naprijed dočekati ga, potežući lance što je više mogla. Moglo bi ga iznenaditi, a njoj dati prednost, bude li sjela samo malo unatrag. Ne mnogo dalje, samo toliko da on misli kako je ona na uobičajenom mjestu. To bi joj omogućilo da se baci na njega bude li joj se to ikad učinilo korisnim.*

*No, trebao joj je plan prije nego što se počne bacati. I zato bi joj koristilo saznati više o njemu. Njezine suze prvi dan nisu ga dirnule. No, želi li ikad više ponovno vidjeti Waynea i Milly, morat će pronaći njegove slabe točke. Stoga se spremala za susret s njim, omotavajući otprilike metar lanca natrag oko prstena, ispravljajući ostatak tako da izgleda nategnut.*

*Konačno se pojavilo svjetlo. Ona je čučnula, oprezno, i pomolila se.*

*Svjetlo se pojavilo i osvijetlilo šupljinu, zaslijepivši je. Njegov sjenovit oblik iza svjetla oprezno se pomicao prema naprijed, ispružio ruku i spustio posudu.*



- *Hvala - rekla je. Bila je promukla i morala je pročistiti grlo. - Što ste mi donijeli?*

- *Big Mac. - Činilo se da mu ne smeta razgovor o hrani.*

- *Fino - rekla je. - Oni su fini. Jeste li i vi pojeli jedan?*

- *Aha.*

- *Fino. Znate li već zašto sam ovdje?*

- *Još uvijek me nije obavijestio.*

- *Uskoro, možda - rekla je vedro, neobavezno. - Što mislite, hoćete li ga danas vidjeti?*

*On je ispustio hrapav zvuk, koji je čak možda bio smijeh. - Nikad ne vidim Titana. Poslat će mi poruku.*

- *Oh, razumijem. On vam je poslao poruku da me pokupite, zar ne?*

- *Aha.*

- *Pretpostavljam da me želi vidjeti.*

*Nije ništa rekao. Ona je jela Big Mac. - Ovo je dobro - rekla je.*

- *Vi ste Čifutica? - upitao je.*

- *Što?*

- *Vi ste Čifutica? Židovka?*

- *Za ime Božje, ne! Ja sam Metodistica! Ženski kružok metodističke crkve Riverside, tri bloka od mjesta gdje ste me pronašli!*

*Ponovno je ušutio, a ona također, pokušavajući odgonetnuti što je to značilo. Zašto bi on mislio da je Židovka? Je li se radilo o pogrešci? Je li bilo načina da ga uvjeri kako je sve to pogreška? No, ako jest, on bi mogao biti taj koji je pogriješio. Odlučila je radije ga ne pitati. Optužba bi ga mogla izazvati da učini nešto strašno. Oprezno je otpila malo kave. Nakon što ju je prvi put prolila, bila je oprezna.*



*Zatvarao je i otvarao šake. Konačno ih je stavio u džepove. - Jeste kad spavali s crnjom? - upitao je.*

*- Nisam! - Na trenutak se uspaničarila pomislivši na ono što bi moglo uslijediti. Kakve li je to užasne sportove taj Titan smišljao za nju? No, pomislila je na Milly i ponovno se obuzdala. Crnjo. Čifut. Poznavala je ljude koji su govorili o crnjama i Čifutima. Također su govorili o dostojanstvenosti bijele Kršćanke. Možda bi se mogla ubaciti u povoljniju kategoriju. Razmišljaj! - Znae, postoji Amy Wilson. Ja sam Alma Willison, a ljudi me uvijek pobrkaju s Amy Wilson - rekla je. Molila se da ne postoji osoba s tim imenom.*

*- Lažete - čvrsto je rekao. - Titan je rekao: pronađi Almu Willison.*

*- Aha. Ali, kladim se kako želi da mu ispričam o Amy Wilson. Vidite, ja nikad nisam spavala ni s kim osim sa svojim mužem. Ja sam vjerna, bijela Kršćanka.*

*Ruke su mu se i dalje nervozno pomicale u džepovima. Željela mu je vidjeti lice, no bljesak svjetlosti iz svjetiljke na njegovoj glavi bio je prejak. Očito ga je izbacila iz ravnoteže, no nije bila sigurna je li to dobro ili opasno. Tko je bio taj Titan? Netko stvaran? Izmišljotina njegove bolesne mašte? U oba je slučaja bolje ponašati se kao da je stvaran.*

*- Sigurno se radi o tome, on želi čuti o Amy Wilson - rekla je. - Recite mu da ću rado surađivati. - Povjerljivo se nagnula prema naprijed. - Osim što spava s crncem, znate što neki ljudi kažu? Kažu da joj je pravo ime Kahn. Ona je Čifutica.*

*Naglo je izvadio ruke iz džepova, uz sitan zveket, i bacio se kroz pukotinu u stijeni. Ovaj put Alma nije vikala za njim. Možda će povjerovati njezinoj izmišljenoj priči, možda će uvjeriti svoj bolesni um da je uistinu trebao Amy Wilson i pustiti je.*

*Što je značio onaj sitan zvuk? Iznenada joj se učinilo da mu je možda nešto ispalo. Nešto korisno. Koprcala se prema naprijed, povlačeći lance, pipajući put prema mjestu na kojem je stajao. Legla je kako bi se protegnula još dalje, rukama tapkajući po kamenom podu. Nije bilo mnogo nade, no što je drugo mogla učiniti?*



*Stoga se šokirala kad su joj prsti dotakli nešto. Malo, tvrdo, spojeno - ključevi! Ključevi na prstenu! Ščepala ih je i čvrsto ih stegnula u šaci. Ključevi, ključevi!*

*Hvala ti, Bože!*

*Što se nalazilo na prstenu? Uzbudjenim je prstima milovala svaki ključ, pokušavajući ih identificirati. To je vjerojatno bio ključ od kuće. Još dva slična. Zatim jedan maleni, od kofera ili kase, tako nešto. Par ključeva automobila...*

*Ključevi automobila.*

*Primijetit će da su nestali. Odmah će primijetiti.*

*Što je bilo potrebno za bravu na njezinim okovima? Nešto veoma maleno, sudeći po okrugloj rupici za ključ na lisičinama. Prstima je mahnito isprobavala svaki ključ.*

*Ništa. Nijedan ključ nije odgovarao okovima.*

*A u daljini, da, začula je zvuke njegova povratka. Sve glasnije.*

*Odabrala je ključ. Ne ključeve automobila, ne najveći ni najmanji, nego jedan od ključeva kuće. Čula ga je kako se približava. Dok joj je srce snažno lupalo, pronašla je procijep na prstenu i skinula izabrani ključ. Zatim je oprezno bacila prsten s ključevima u smjeru u kojem je pretpostavljala da bi se mogla nalaziti pukotina u stijeni. Istovremeno je zakašljala, nadajući se da će zamaskirati zvuk njegova pada. Začula je oklijevanje u ritmu njegova približavanja, a zatim je nastavio.*

*Alma se povukla nekoliko koraka unatrag i navukla deku. Upalio je svjetiljku i osvijetlio ulaznu pukotinu, nakon čega se pojavio zasljepljujući krug svjetlosti.*

*Usne su joj bile suhe. - Brzo ste se vratili - rekla je što je nemarnije mogla.*

*Hvala Bogu, odmah je ugledao ključeve. Nije pravilno ciljala u mraku, no odskočili su od stijene pokraj ulaza prema mjestu na kome je stajao. - Ispali su mi ključevi - kratko je rekao. Stavio ih je u džep, okrenuo se i ponovno počeo izlaziti.*



*Alma je oprezno čekala sve dok se svjetlost i topot njegovih koraka nisu izgubili. Bude li se vratio, morat će baciti i ključ koji je uzela, kao da je nekako pao s prstena. No, nije se vratio. U desnu je ruku uzela ključ, a lijevom je pipala po lancu. Tu je, urez kojeg je prethodni zatvorenik načeo.*

*Alma je počela piliti.*

## *Poglavlje trideset treće*

*Brad se nije pojavio do večeri. Njegova platnena torba ležala je u kutu sobe, a teta Vonnie se dvoumila hoće li prenoćiti ili ne. No, budući da se Marty još uvijek osjećala suviše ranjivo u odnosu s Chrissie, teta Vonnie je uzdahnula, otpakirala uvijače za kosu i ponovno se smjestila u sobu koju je napustila u ponedjeljak - za djetetovo dobro, rekla je. Marty je laknulo. Te je noći sjela gledati televiziju s tetom Vonnie, pokušavajući se zainteresirati za emisiju. No, um joj je i dalje prežvakavao probleme. Phyllis Denton. Goldstein. Brad. Profesorica Wolfe. Profesor Hart. Jessup. I Alma Willison. Zapravo je došlo do malenog proboja na bojišnici zvanj Alma Willison. Kad se Marty vratila nakon jalovog pokušaja da vidi profesoricu Wolfe nakon predavanja,, Wes ju je izvijestio kako se susjeda Willisonovih sjetila da je vidjela crni sportski automobil s registracijom Indiane, možda chevrolet, koji je bio parkiran na ulici otprilike u doba kad je Alma Willison nestala. Mala je Milly potvrdila boju i dodala maglovit opis: tip s kapom poput Johnnyja Bakera stavljao je nešto u poštanski sandučić. Panduri iz Louisvillea ušli su u trag Johnnyju Bakeru, Millynom prijatelju s vjeronauka. Njegov omiljeni model bila je bijela bejzbolska kapa. Wes je također rekao da su federalci dovršili pregledavanje odaje u kojoj je pronađena Phyllis te otpustili državne policajce koji su čuvali mjesto zločina.*

*- Teta Vonnie? - dozvala je Chrissie iz susjedne sobe, tamnokose glave nagnute nad domaćom zadaćom.*

*- Da?*

*- Pitaj mamu kako izgledaju okamine morskih ljiljana.*





- Neću! - odbrusila je teta Vonnie, napola ustajući kako bi pogledala Chrissie. - Majka ti je ovdje, mlada damo! Svađaj se s njom ako hoćeš ili je pitaj o morskim ljljanima ako hoćeš, nije me briga. Ali, nemoj me uvlačiti u sredinu!

- Pfff... - Chrissie je zakolutala očima. - Samo sam pitala.

- Okamine obično izgledaju kao krugovi ili zvijezde - rekla je Marty. Nema smisla trljati nos Chrissie, teta Vonnie je istakla poantu. - Znaš, izvorno imaju stabljiku koja izgleda poput stoga malenih kalema te neku vrstu cvijeta s debelim, šiljastim laticama. I tako, kad se kamen prereže, izgledaju kao krugovi ako se prereže preko stabljike, a kao zvijezde ako se prereže preko vrha.

Chrissie je žmirkala u prazninu, zamišljajući presječenu stijenu. - Bi li se mogao iskopati cijeli? Kao kostur dinosaura?

- Pretpostavljam da bi. Samo, jako su maleni pa bi bilo teško spriječiti slamanje.

Nedugo nakon toga poslale su Chrissie na kat kako bi se spremila za krevet. Teta Vonnie zbacila je cipele i trljala stopala. - K vragu! - rekla je. - Namjeravala sam zaliti vrt. Već danima nije bilo kiše.

- Ja ću to učiniti. - Marty je poskočila.

- Ah, mogu ja i ujutro. Sad je mrak.

- Mjesečina je. I htjela bih udahnuti malo svježeg zraka. Vratit ću se za pola sata.

Odmotala je crijevo sa stražnjeg zida kuće i vukla ga do vrta na kraju dvorišta, a zatim pričvrstila mlaznicu za gornju prečku ograde kako bi voda nježno škropila mlade rajčice i grah. Blago šuštanje vode bilo je umirujuće za uši, baš kao i pjesma zrikavaca. Negdje u daljini čuo se lavež lovačkih pasa. Pitala se je li to Royce Denton izveo očeve pse.

Royce. Što je to bilo u njemu? Nije zapravo koketirao s njom. Čvrsto se držao posla. No, iznenada bi se nešto u njemu slomilo, a bljesak tuge i potrebe pozivao ju je. Ali, kako bi je netko poput Roycea mogao trebati? Odmahnula je glavom. On je bio bogat, on je bio obrazovan. Imao je čitavo to imanje, važnu obitelj, brata koji bi mogao biti izabran u Kongres.



*A nakon tih bljesaka, prije nego što bi uspjela otkriti kako treba reagirati, sigurnosna vrata njegovih obrambenih utvrda vratila bi se na mjesto i on bi joj uputio smiješak kao da ga sve to zabavlja te bi je nazvao gospođom Hopkins, ponovno potpuno obuzdan.*

*Je li to bio zvuk guma na prilaznom putu? Ne, vjerojatno samo mlaz vode. Odšetala je do dna vrta kako bi se uvjerila da voda šprica i po tamošnjim biljkama.*

*Možda je sve to umišljala. Možda se, budući da je toliko patila zbog Brada, hvatala za prvog princa na bijelom konju kojeg je ugledala. Nekoga tko je držao stvari pod nadzorom, tko je već zaradio novac, tko ne bi tražio od nje da proda kuću i kćerkinu budućnost.*

*Tko joj nikad ne bi pričao o božanstvenom nebu punom zmajeva niti joj donio nerca igračku.*

*Suze su joj bole oči. Prokletstvo, Brad, zašto se ne možemo dogovoriti? Gledamo isti svijet i vidimo dvije različite vizije.*

*A ja te volim zbog tvojih vizija, do vraga, zaista te volim.*

*Oslonila se na stup ograde, grleći ga jednom rukom, čvrsto stisnutih usana kako bi zaustavila jecaje. Iza nje začuo se blag glas. - Nesretni ste, Martine.*

*Marty se okrenula oko svoje osi, ali već je prepoznala glas pa više nije bila iznenađena. Pročistila je grlo. - Da. Muž mi odlazi, pretpostavljam. A nedostajat će mi. I moje ga dijete voli.*

*- Muž, otac. Težak gubitak.*

*- Aha - Marty je protrljala nos donjom stranom dlana. - Mogla bih poći s njim. Ostaviti posao i poći. Što biste vi učinili, profesorice Wolfe?*

*- Nije važno što bih ja učinila. Ne pokušavajte odabrati moj put, Martine. Odaberite samu sebe.*

*- Zar ne bih trebala mariti za druge ljude? Svoga muža, svoju kćer? Ljude kojima pokušavam pomoći na poslu?*



- Naravno. - Glas profesorice Wolfe bio je zabrinut, gotovo topao. - Ali marite i za samu sebe, Martine, ili ćete izgubiti prave korijene svoje snage. Što ćete onda imati za dijeliti?

Prave korijene svoje snage. Marty je pogledala mjesečinom obasjano dvorište, kuću koju je kupila njezina majka, vapnenačka brda u pozadini. Jesu li to bili korijeni njezine snage? Ne baš. Ali, prokleta je sigurno da njezini korijeni nisu ni na Aljasci. - Bože, sve je to tako zbrkano - rekla je.

- Da.

- Hej, slušajte - Marty se ponovno okrenula prema profesorici. - Niste došli ovamo glumiti Ann Landers.

- Nisam.

- Slušajte, ja, hm, žao mi je zbog FBI-a. Pomogla bih da sam mogla.

- Ne brinite, nisam im dopustila da me uznemire. Ali, tako je dugo trajalo i stalno su se raspitivali o Klanu. Ne znam ništa o tome. Nisu imali razumijevanja. Vi imate razumijevanja, Martine.

- Ne dovoljno. Hm, znate da vam je profesor Hart smjestio?

- Da. - Na svjetlu mjesečine Marty nije bila sigurna je li se profesorica Wolfe nasmiješila. - Profesor Hart je budalast čovjek. Čula sam da je dobio kukuruzni čips u računalo. No, Martine, muči me nestanak Alme Willison i kartica Klana. Nadala sam se da bih opet mogla pogledati tu špilju.

- Trenutačno je pod stražom. Morate ići s nekim od nas.

- Ili stražnjim putem.

- Stražnjim putem?

- Kroz urušenu hrpu u odaji sa špiljskim ribicama. No, nema veze, neću sad ni imati vremena, jer mi je agent Jessup potrošio toliki dio popodneva. Recite mi, Martine: Što biste učinili kad bi vam netko silovao kćerku? Ubio je?

- Što? - Iznenadna promjena teme zatekla ju je poput udarca u trbuh.

- Što biste učinili?



- Ja bih, hm, pokušala bih ga uhvatiti. - Je li to ponovno bio zvuk guma? - Ušla bih mu u trag.

- Ako ju je ubio?

- Aha, u redu, željela bih i ja ubiti njega - priznala je Marty. - Možda bih pokušala nekako srediti da ga ustrijelim.

- Martine, Martine, upotrijebite maštu! Željeli biste osvetu. Pravu osvetu. Željeli biste vidjeti kako mu je tijelo napadnuto kao što je on napadao njezino, kako mu je meso razoreno kao što je on razarao njezino.

- Meso? - prošaptala je Marty. Slika Goldsteinovog trupla lebdjela joj je pred očima: unakaženo, rastrgano, kastrirano, bačeno u onaj plitki grob. I Willieja Searsa i...

- Mamice! Mamice! - Vrišteći, Chrissie je trčala preko mjesečinom obasjane trave. - Zaustavi ga!

- Dušo, što se dogodilo? - Marty je ispružila ruke, a djevojčica u pidžami bacila joj se u naručje, jecajući i udarajući šakama i lutkom po Martynim ramenima. Je li je netko povrijedio? Silovao? Je li to bilo silovanje na koje ju je upozoravala profesorica Wolfe? Marty je zgrabila Chrissiene ruke i prestrašeno pregledavala kćerkinu odjeću i lice.

- Zaustavi ga! Moraš ga zaustaviti! - vikala je Chrissie.

Marty je iza sebe začula škljocanje zatvarača puške profesorice Wolfe u trenutku kad je metak upao u ležište. - Zaustaviti koga, Chrissie? - žurno je upitala Marty. - Što se dogodilo?

- Taticu! Pokušala sam... rekla sam, pričekaj nekoliko dana... ali on je svejedno otišao.

- O, dušice... - Napola s olakšanjem, napola bijesna na Brada, Marty ju je pokušala zagrliti.

No, djevojčica ju je ponovno udarala kratkim, beskorisnim udarcima. - Zašto ne možemo ići na Aljasku? Zašto? Zašto?

- Chrissie, razgovarali smo o tome. Nije...



- *Rekla sam mu da se nisam zapravo bojala! Rekla sam mu! Mamice, natjeraj ga da pričeka! Natjeraj ga!*

*Marty je bespomoćno odmahнула glavom. - Ne mogu ga natjerati ni na što. Kad se vrati, čini to zato što tako želi.*

- *Mamice, jesam li povrijedila njegove osjećaje? Kad sam rekla da se bojim ići na Aljasku? Poslije sam rekla da se ne bojim, ali možda sam ga povrijedila.*

- *Ne, dušo, ne radi se ni o čemu što si ti rekla ili učinila. Nije to tvoja pogreška. To je problem odraslih.*

- *Jesi li se bojala ići na Aljasku? - nježno je upitala profesorica Wolfe. Zakoračila je kroz ogradu i čučnula pokraj njih, leđima se oslanjajući na prečke, s puškom uz sebe. Tri su psa vrebala u sjeni iza njih.*

*Chrissie je ozbiljno pogledala profesoricu. - Bojala sam se. Ali, on je rekao da se ne bojim pa sam i ja rekla da se ne bojim. Nisam mu željela povrijediti osjećaje. I rekao je da ćemo poslije Aljaske ići u New York. A ja zaista želim ići u New York. Zaista! I želim biti s njim.*

- *Shvaćam. Kako se zoveš? - U glasu joj je bila istinska toplina.*

- *Christine Hopkins.*

- *Christine. Da, i ja sam bila tužna kad mi je otac otišao. Zbog toga sam se pitala hoće li mi i majka otići.*

- *Ja je neću ostaviti! - usprotivila se Marty. - Nemojte joj stavljati te užasne ideje u glavu!*

*No, Chrissie je bila na istoj valnoj dužini s profesoricom Wolfe. - Aha - rekla je. - I ja sam se to stalno pitala. Što ako i mamica ode?*

- *Ali nisam! I neću! - Marty je bila zapanjena. Nikad nije ni pomislila da njezina kćer strahuje od toga.*

*Profesorica je nastavila govoriti djevojčici. - Kad mi je otac otišao, bilo je to poput izdaje. Roditelji bi trebali ostati s djecom i ostati zajedno.*

- *Aha.*



- *Važno je ne izdati druge ljude. Ne slažete li se, Martine?*

- *Da. Da, ali...*

- *Ali?*

- *U redu, do vraga, ali također je važno ne izdati sebe! Profesorica je tmurno kimnula i ponovno se okrenula prema Chrissie. - Odrastanje je puno promjena. Odvajaš se od obitelji, učiš o svijetu kakvim bi ga ljudi htjeli skrojiti, pokušavaš naučiti kakav svijet uistinu jest u divljini duboko u svima nama. Postaješ žena. Postaješ ti.*

*Chrissie je zagrlila lutku. - Ne želim promjene.*

- *Znam, Christine. Ni ja ih nisam željela. Ali, sve se na svijetu neprestano mijenja. Bube, biljke, stijene, oceani. I ljudi. Gubimo ljude. Ali, vidiš, na neki ih način i ne gubimo. Oni postaju dio nas, nas samih koji se mijenjamo.*

- *Ali ja želim biti s njim!*

- *Da. Ali možda ne želiš izdati samu sebe zbog njega.*

*Chrissie je duboko udahnula. Marty je šutjela, čudeći se dubini profesoričinog suosjećanja, čudnom zajedništvu njih dvije. - Neću ga izgubiti - rekla je djevojčica. - On je kao okamina u mom srcu.*

- *Da, Christine. I u mom srcu postoje okamine.*

- *Ipak nije pošteno.*

*Profesorica Wolfe kimnula je u znak slaganja. - Ne. Nije pošteno. Martine pokušava učiniti svijet pravednijim. To je njezin posao i ona ga dobro radi. Hrabra je i znatiželjna. Dobro je biti takav na ovoj zemlji koja se mijenja. Ali mnoge su stvari i dalje nepoštene.*

- *Što onda mogu učiniti?*

- *Ne mogu ti reći što je najbolje za tebe. Za mene je najbolje gledati na stvari s poštovanjem i istinoljubivo. Volim znanost, jer znanstvenici pokušavaju vidjeti stvari onakvima kakve jesu. A onda odlučujem kako biti poštena prema sebi i drugim ljudima.*



*Chrissie je šutnula grumen trave i podigla pogled. - Sad ću biti tužna.*

*- Da, to je istina. Poštuj to.*

*- Bijesna sam na mamicu.*

*- I Martine će vjerojatno ponekad biti tužna i ljuta.*

*- Aha, znam. Prošli put jako smo vikale jedna na drugu. - Chrissie je zagrlila lutku, a zatim je iznenada pružila profesorici Wolfe. - Izvolite. Vi se razumijete u promjene. Želim da uzmete Polly.*

*Profesorica Wolfe ozbiljno je prihvatila lutku. - Hvala, Christine. Počašćena sam.*

*- Chrissie, jesi li sigurna? - upitala je Marty. - Polly ti je takva utjeha!*

*- Stvari se mijenjaju - rekla je Chrissie.*

*Krenula je prema kući, malena, mršava i dostojanstvena. Marty je pomislila kako izgleda par centimetara višlja. Potrčala je nekoliko koraka kako bi je sustigla. - Chrissie, jedna se stvar neće promijeniti - rekla je. - Uvijek ću biti uz tebe.*

*- Možda ću i dalje biti bijesna na tebe.*

*- Nema veze. U svakom ću slučaju biti uz tebe.*

*Chrissie je tmurno podigla pogled prema njoj. - Aha. Nekako to znam.*

*- Fino. Je li teta Vonnie dobro?*

*- Aha. Nije mnogo rekla tatici. Nije mu čak ni rekla da si otraga. Ja sam mu rekla, ali on je rekao da zna. Bez obzira na to otišao je.*

*- I njemu je teško, dušo.*

*- Aha.*

*- U redu. Ući ću čim završim razgovor s profesoricom Wolfe.*

*- Ali, ona je otišla.*



*Marty se okrenula. Chrissie je bila u pravu. Wolfeova je ponovno nestala. - Profesorice Wolfe? - pozvala je.*

*Nije bilo odgovora. - K vragu! - rekla je. - Mislila sam da će mi možda još nešto reći. - Imala je tako mnogo pitanja, o Phyllis Denton, o unakaženim žrtvama ubojstva, o upetljanosti same profesorice Wolfe. No, sad je bolje da ostane uz malenu ožalošćenu Chrissie. - Za minutu sam unutra. Samo da omotam crijevo.*

*Marty je zatvorila vodu i osluškiivala hoće li čuti profesoricu Wolfe, no nije bilo nikakvog zvuka. I lovački su psi utihnuli, samo su zrikavci i dalje pjevali. Smotala je crijevo pokraj kuće i pošla unutra za Chrissie.*

## *Poglavlje trideset četvrto*

*Wes Cohan zaljuljao se unatrag u radnoj stolici i pogledao štrkljastog zamjenika. - Onda, Sims, što imaš o srednjoškolskom domaru?*

*- Willie Sears nije taj tjedan radio ništa neobično - Grady Sims počeo je koščati zglob koji mu je virio iz rukava odore i tek tada nastavio. - Samo je svaki dan išao na posao. Neki su se srednjoškolci potukli na parkiralištu u utorak popodne. Willie je pozvao zamjenika ravnatelja i pomogao mu da ih razdvoji. Inače je samo prao podove i pokupio plaću.*

*- A izvan radnog vremena? - upitao je Jessup. I mali je agent pravio zabilješke. Kosa mu je bila besprijevano zalizana, a blijedi su mu prsti grčevito pomicali olovku po papiru.*

*- Ništa ni u tom pogledu, gospodine. U nedjelju je išao na misu, u srijedu navečer na crkvenu večeru. Nije nikome rekao ništa neobično. Gledao je TV, popio nekoliko piva, natiočio benzin, nekoliko se puta priključio partijama ulične košarke.*

*- Tko je igrao s njim? - upitao je Wes.*





*Grady Sims okrenuo je stranicu rokovnika i pročitao desetak imena. Wes ih je prepoznao. Nitko nije bio problematičan, sve samo obični radni ljudi. - Jel' bilo kakve frke za vrijeme tih partija, Sims? - upitao je Wes.*

*Zamjenik je slegao ramenima. - Samo uobičajene stvari. Uvrede na račun druge strane, znate, sve u šali. I svi kažu da se Willie klonio rasprava. Znao je gdje mu je mjesto.*

*- Ima li do, dokaza da je poznavao Kizzy Horton? Crnu pjevačicu, Goldsteinovu ženu? - upitao je Jessup.*

*- Ne, gospodine. Posebno sam to pitao.*

*- I ona kaže istu stvar - priznao je Jessup. - Razgovarali smo s njom dva sata, pokušavajući uspostaviti vezu. Nije išlo.*

*- Opet smo tamo gdje smo bili - rekao je Wes. - Willie Sears vidio je nešto u četvrtak navečer. Najvjerojatnije je bilo tako. Vidio je kako se nešto događa kod Goldsteina, a netko je primijetio da je on to vidio.*

*- Ne znamo to sa sigurnošću - pompozno je rekao Jessup.*

*- Ne, ne znamo - dobrostivo je priznao Wes. - Što vi mislite, zašto su mu oči bile iskopane?*

*- No, da, ali trebamo više, više dokaza.*

*Wes se srdačno nasmiješio malenom agentu FBI-a. - Hej, dobra ideja! A sad, gospodine Jessup, jeste li vas dvojica razgovarali s profesoricom Wolfe?*

*Jessup se trudio izgledati bezizražajno, ali Wes je nazreo pobjedonosnu iskru u njegovim očima. - Dala nam je nešto što trebamo provjeriti, da. Sutra ću vas izvjestiti.*

*Wes je osjetio kako mu se čeljust steže. Prokleta žena! - Dobri ste - blago je rekao. - Zamjenica Hopkins nije uspjela mnogo izvući iz nje. - To nije bilo potpuno istinito, priznao si je. Wolfeova je rekla Marty za tijelo Dentonove male te joj dala adresu Alme Willison. No, prije nego što je jutros poslao Marty na teren, ona mu je ispričala o profesoričinoj noćnoj posjeti i naznakama o silovanju, ubojstvu i osveti te kako je tvrdila da nije ništa rekla FBI-u. Ali eto*



*sad Jessupa, ponaša se kao da drži ključ slučaja u ruci. - Što vam je Wolfeova rekla? - upitao je Wes.*

*- Samo je spomenula mjesto gdje trebamo potražiti dokaze - samodopadno je rekao Jessup. - Provjerit ćemo i vidjeti je li vrijedno gubljenja vremena.*

*Suradnja među agencijama. Nije li to prekrasno? Wes je napravio stanku, tek dovoljno dugu da bi se uvjerio kako mu Jessup ne namjerava izaći u susret s još kojim podatkom. - U redu, za sada idemo svatko svojim putem - rekao je. - Sastanak ponovno ovdje sutra ujutro, može?*

*- Naravno - rekao je Jessup.*

*- Jutros sam poslao Hopkinsovu da razgovara s Dentonovima. Sims, kad se Mason vrati s one prijave o prometnoj nesreći, ti i on kontaktirajte s Louisvilleom u svezi s onom Willisonovom, vidite ima li novosti. Ja idem u Bloomington.*

*- U Bloomington? Zašto? - upitao je Jessup.*

*- Samo nešto provjeriti. Vidjeti je li vrijedno gubljenja vremena. - Wes je namignuo čovječuljku.*

*Jessup je žestoko zatvorio rokovnik i izišao. Ostali su krenuli za njim.*

*Wes je bacio pogled na papirologiju u pretincu. Bolje da je se prvo riješi. Zatim će otići u Bloomington. Posjetiti tu prokletu Wolfeovu i izvući iz nje cijelu priču. Ne bi se čudio da otkrije kako je sve to učinila sama, kakva je ćaknuta. Činilo se da je samo navlačila Marty, ako je imala trag i dala ga Jessupu. No, možda je bila jedna od onih žena koje radije razgovaraju s muškarcima. A on je bio tako proketo zauzet. Nije bio u mogućnosti mnogo pomoći Marty Hopkins. No, možda je sad vrijeme da uzme stvar u svoje ruke.*

## ***Poglavlje trideset peto***

*Marty je izišla iz auta na prilazni put, a šljunak joj je škripao pod nogama. Uputila se prema trijemu sa stupovima od vapnenca. I Wes je bio skeptičan, no*



*ona je mislila da joj je Wolfeova sinoć i možda željela nešto reći, nagovješćujući da je Phyllis bila silovana, da bi sudac Denton želio osvetu. Ali kako, iz bolesničkog kreveta? I tko je i bio silovatelj? Goldstein? Jesu li simboli Klana bili dimna zavjesa? Ili bi Klan mogao biti kriv, a Goldstein je, kao i Willie Sears, možda bio tek nesretni svjedok? Željela je znati što im je sudac pokušavao priopćiti od trenutka kad mu je supruga rekla da je Phyllisino tijelo pronađeno u špilji. Marty je u utrobi osjećala da je sudac tek tada shvatio što se dogodilo Phyllis. Možda ga je špilja podsjetila na nešto. Djeca su mu se igrala tamo, a i on ju je vjerojatno poznao od djetinjstva.*

*U svakom slučaju, Marty je danas bila spremna sjediti u bolesničkoj sobi sve dok ne dočeka njegov bistar trenutak.*

*Royce joj je otvorio vrata. Kad je zakoračio u svjetlost predvorja vidjela je da mu koža izgleda grublje nego inače, tijelo koje je inače bilo u dobroj formi danas je bilo nekako propalo, a oči su mu bile turobnije. - Marty - rekao je. Danas je nije pozdravio izazivajućim »gospođo Hopkins« ni zadirkujućim osmijehom.*

*- Dobar dan, gospodine Denton. Željela sam postaviti nekoliko...*

*- Mrtav je, Marty. - Royce je pročistio grlo. - On... ne mogu vjerovati. Do vraga!*

*- Oh, žao mi je! Tako mi je žao! - Marty je stavila ruku na njegovu nadlakticu i proučavala mu lice. - Što se dogodilo?*

*Royce je slegao ramenima. - Uhvatio ga je jedan od napadaja. Dugo je trajao. Nije došao sebi.*

*Marty se sjetila kako se žilavo tijelo propinjalo u sponama, dok su grudice pljuvačke štrcale uokolo. Potisnula je drhtaj. - Bože! Tako mi je žao, Royce.*

*Uspio je kimnuti i potapšao joj ruku.*

*- Što mogu učiniti? - upitala je. - Želite li da nazovem koga?*

*- Ne, ja sam to učinio. Liječnik je na putu, pogrebna ustanova, sve to. Lisa pomaže majci.*



*Činilo se da je on dobro, u šoku, ali dobro. Martyna pandurska strana progurala se u prvi plan. - Kad se to dogodilo?*

*- Prije pola sata.*

*- Tko je bio tamo? Vi, vaša majka?*

*- Da. I Lisa.*

*- A vaš brat?*

*- Ne. Na putu je, na predizbornoj turneji. Nisam ga još nazvao.*

*- Aha. Znaite, morat ćemo obaviti autopsiju.*

*Royce je složio grimasu, ali je kimnuo. - Aha. Ali, znamo što se dogodilo.*

*- Da. Mogu li ga vidjeti?*

*- Ali, on je... - Oči su mu se spustile na njezinu značku. - Oprostite. Ponekad zaboravim da ste zamjenica i da vas ne trebam štiti. Da, svakako, popnite se. - Zatvorio je ulazna vrata iza nje i pokazao rukom prema stubištu. Slijedio ju je, ali je ostao u okviru vrata kad je ona ušla u bolesničku sobu.*

*Elizabeth Denton i Lisa pospremale su sobu. Skupljale su lijekove, hrpe jastuka i ručnika. - Tako mi je žao, gospođo Denton - rekla je Marty.*

*Elizabeth Denton pogledala ju je zabezeknutim očima.*

*- Možda više ne osjeća bol - s nelagodom je rekla Marty.*

*- Možda. - Elizabeth je pogledala prema krevetu, začuđeno. - Tako je krut i tvrd.*

*Marty se prisilila pogledati tijelo. Sudac - ispijen, gotovo kostur, ležao je ispruženih ruku i nogu, leđa svijenih u luk, glave zabačene unatrag. Otpustili su remenje koje ga je sputavalo, ali zbog tog je položaja tijelo izgledalo kao da se još uvijek uzdiže odupirući se o vezove. Marty je zakoračila prema krevetu i dotakla mu ruku. Elizabeth je bila u pravu, tijelo je bilo potpuno ukočeno. Marty je pogledala Lisu.*

*- Kad je umro?*



*Lisa je pogledala na sat. - Prije dvadeset pet minuta. Isto je rekao i Royce. Marty je dotakla tijelo ispod ruke. Bio je topao poput života. Namrštila se gledajući Lisu.*

*- Ni ja nisam nikad vidjela da tako brzo nastupa - rekla je.*

*- Možda to ima nekakve veze s napadajima.*

*- Liječnik će nam reći - rekla je Marty. Ponovno je pogledala napeto tijelo i upalo, prazno lice. Suce Denton, upitala je u sebi, o čemu se radilo? Što ste nam željeli reći? No, sad je gotovo, siroti čovjek. Ispravila je ovratnik njegove pidžame i okrenula se prema ostalima. - Dajte da zapišem nekoliko podataka prije nego što stigne prva pomoć.*

*Njih joj je troje dalo podatke. Napadaji suca Dentona postali su češći posljednjih dana, a prema Elizabethinim riječima sinoć ga je nešto prije tri ujutro spopao još jedan. Royce je ustao kako bi pomogao majci i borili su se kao i obično, provjeravali remenje, namještali jastuke kraj starčeve glave, koja se podizala i trzala, čekali da se napadaj sam iscrpi. No, taj se put to nije dogodilo. Nakon nekog vremena nazvali su doktora Hendricksa, koji je rekao neka ga ne pomiču dok napadaj sam ne prođe, ali neka ga dovedu u bolnicu čim završi. Nakon četrdeset pet minuta ponovno su nazvali liječnika. On je poslao Lisu s lijekovima protiv grčenja, a ona je sucu u trenutku ukočenosti uspjela dati injekciju, no to mu nije pomoglo. Do tog je trenutka sudac već pet sati trpio napadaj. Sljedeći put kad se umirio i ukočio, Lisa je ponovno počela zabadati iglu, ali je iznenada shvatila da je sve gotovo.*

*- Što ga je ovaj put razdražilo? Nešto posebno? - upitala je Marty.*

*- Ne. Sve je bilo kao i obično - rekao je Royce. - Mislim, kao i obično otkad se razbolio. Isti lijekovi, sve.*

*- Sinoć nije htio večeru - rekla je Elizabeth Denton.*

*- Već danima nije dobro jeo - rekla je Lisa. - Većina bolesnika nije zapravo gladna. No, bilo je dana kad je sve odbijao.*

*- Gotovo kao da je želio sve to ubrzati - rekao je Royce te iznenada nogom udario u dovratnik i okrenuo se od tri žene.*



- Mislim da ga je boljelo - blago je rekla Elizabeth. - Napadaji. Posljednjih nekoliko tjedana, kad bi imao bistar trenutak, ponekad se žalio na bolove u mišićima.

Lisa je kimnula. - Bio je hrabar čovjek. Iznenadena sam što se držao toliko dugo.

Izvana se začuo zvuk sirene. Marty je zatvorila rokovnik i slijedila Roycea niz stube i na trijem. - Bog, Ricky - pozdravila je bolničara. - Bojim se da nema potrebe za žurbom.

- Oh! - rekao je Ricky. - Žao mi je, gospodine. - Pogledao je Roycea i dotakao kapu, a zatim su on i njegov pomagač krenuli unutra za Marty. - Trebat ćemo autopsiju - rekla im je na stubištu.

- U redu.

Predstavila je Rickyja Elizabethi Denton. Lisu je već poznavao. Zatim ih je prepustila njihovom poslu i ponovno sišla. Royce je stajao na rubu prilaznog puta, sa stisnutim šakama u džepovima, zureći u šumu. Sjetila se kako se usamljenim čovjek može osjećati kad mu umre otac. Royce se okrenuo kad je začuo njezine korake.

- Hej - rekao je. - Hej.

- Mogu li bilo što učiniti, molim vas, recite mi - rekla je. Slegao je ramenima. - Gotovo je. Nitko ne može ništa učiniti.

- Da, znam. No, treba se pobrinuti za mnoge stvari. Mnoge pojedinosti.

Uložio je napor, no nije baš uspio vratiti mnogo stare iskričavosti. - Ja sam odvjetnik, gospođo Hopkins. Ali, hvala u svakom slučaju.

- Aha, kako glupo od mene što sam to rekla. Mislila sam samo, ako želite razgovarati ili tako nešto. Sjećam se, kad mi je tata umro, ponekad sam željela... ma, samo nekome ispričati kako mi je kupovao sladoled. Takve stvari.

- Otac vam je kupovao sladoled? - Ponovno su polako krenuli prema trijemu.



- Aha. Nakon dječje košarke on i Trener - mislim, šerif Cohran - vodili bi nas u slastičarnicu *Diary Treat* i svi bismo razgovarali o utakmici. Ili bi me ponekad tata vodio van, išli bismo samo nas dvoje, bez nekog posebnog razloga.

- Sretne uspomene - rekao je Royce.

- Aha. Uglavnom. Naravno, ponekad sam upadala u nevolje. To se događa većini klinaca - vedro je rekla. Nije željela razgovarati o strašnim noćima kad se njezin slatki, razigrani tata kasno vraćao kući bazdeći na alkohol te u napadaju bijesa bacao pokućstvo po sobi.

- Aha, većini klinaca - složio se Royce i iznenada žestoko šutnuo rešetku ispod trijema. Letvice su se rascijepile, a on je ponovno šutnuo, i još jednom, sve dok u skladnom sklopu drveta i vapnenca nije zijevnula rupa. Hvatajući dah, naslonio se na vapnenački ugao kuće, zureći u rupu.

Marty je ustuknula na prvi zvuk, no nakon toga stajala je čvrsto. - I ja sam bila bijesna kad mi je tata umro - rekla je.

Njegove napaćene plave oči okrenule su se prema njoj i ona je znala da ga je gotovo dodirnula. Vidjela je kako se bori zadržati kontrolu. - Prirodno je neko vrijeme biti bijesan - rekla je. - Prebrodit ćete...

Royce ju je zgrabio za zglobove, privukao je sebi i grubo je poljubio. A zatim još jednom, i još jednom. Pritisnuo joj je leđa uz hladni vapnenački zid kuće, sve dok joj se ručna svjetiljka i lisičine na remenu nisu urezale u struk. Osjetila je gnjev, očaj i potrebu u njegovu napetom tijelu te vruću zbrku vlastita odgovora. Uzavreli oblaci prosvjeda, uzbuđenja, pristanka i patnje stvarali su joj se i razbijali u glavi.

I djelići misli: On me treba. Chrissie voli Brada. Royce me ne može željeti. I odnekud: Izaberite samu sebe.

U daljini se začulo cviljenje, automobil je usporavao na glavnoj cesti. Royce je zakoračio unatrag, ostavljajući je naslonjenu na zid. Jedan dugi trenutak stajali su zbunjeni, ne gledajući jedno drugome u oči. - Bože - napokon je rekao, pogledavši je i naizgled crpeći snagu iz njezine smetenosti. - Bože, nisam mislio...



- Aha, znam, u redu je. - Što je trebala reći? Pomoći ću ti proći kroz ovo, rado ću se brinuti za tebe? Ili možda: ne vjeruj mi, Royce, trenutačno sam suviše potresena činjenicom da sam otpremila posljednjeg muškarca koji me trebao? Odlučila se za pitanje. - Je li to liječnik?

On je zaškiljio prema prilaznom putu, zagladio kosu i ponovno je pogledao. Na usne mu se vratio zadirkujući osmijeh. - Aha. Aha, natrag na posao, zamjenice Hopkins.

To za sada nije loš odgovor. Marty je odgurnula zbunjenost i odmarširala u susret automobilu koji se približavao.

## *Poglavlje trideset sesto*

Wes je ljutito okrenuo upravljač i klizeći skrenuo na dugi, grubi prilazni put. - Slušaj, nije mi rekao što im je kazala. Znam samo da je Jessup kokodakao kao da je snijeo jaje.

Marty Hopkins tvrdoglavo je stezala čeljusti. - Da, gospodine. Pretpostavljam da ćemo poslije saznati je li dobio što korisno.

- Ne shvaćam tvoj stav, Hopkinsova. Stalno mi govoriš kako je luckasta, a onda se preokreneš i vjeruješ u svaku riječ koju kaže tebi, a ne njemu.

- Da, gospodine. - Ukočena lica zurila je kroz prozor u isprepletene grane i lozu koja se uzdizala do vrha izbrazdanog puta.

Znao je da je bila razočarana nakon što je poduzela već toliko izleta u taj predio brda Bogu iza leđa kako bi dobila podatke. No, bolje joj je da nauči kako je i to dio posla. - Slušaj, Hopkinsova, znaš da izvori informacija ponekad bolje razgovaraju s jednim policajcem nego s drugim. Ne možeš se osjećati povrijeđena svaki put kad drugi pandur nešto sazna.

- Ne, gospodine. Ne radi se o tome. Nego o tome da ona jednostavno ne bi rekla Jessupu više nego meni.





*Možda je bila pogreška povesti Hopkinsovu. Vratila se od Dentonovih brže nego što je očekivao, potresena, ali sposobna dati upućeno, sažeto izvješće o smrti suca Dentona. Kad joj je rekao da ide razgovarati s profesoricom Wolfe, ponudila se poći s njim, a on je pomislio kako bi možda bilo korisno imati sa sobom nekoga tko pozna teren. No, sad je zbog te zbunjujuće odanosti blesavoj profesorici poželio da nije pošla.*

*- Gledaj, Hopkinsova, iskoristit ću činjenicu što sam nadređeni - rekao je. - Razumiješ? Želim sam odlučivati. Želim čuti što ta žena kaže, a da ne moram brinuti kako ćeš mi ti upasti u riječ.*

*- Da, gospodine.*

*- Ako ti se ne sviđaju ti temeljni zakoni, ostani u autu.*

*- Da, gospodine. Šutjet ću - ukočeno je odgovorila.*

*Ah, do vraga, moraš održavati disciplinu čak i ako to znači da ćeš tu i tamo povrijediti nečije osjećaje. Wes je parkirao iza pickupa koji je stajao pokraj stare seoske kuće i izišao iz automobila, osvrćući se.*

*Pčele, divlje cvijeće, zakrčljala šuma s neobuzdanim šipražjem loze, sokol koji kruži po vrućem, metalnom, poslijepodnevnom nebu. Bio je to svibanj koji je prelazio u kolovoz. Wes je primijetio mladu ženu u majici i trapericama, koja je sjedila za stolom na trijemu. Sumnjičavo je promrmljao. - To profesorica?*

*- Ne, gospodine. Jedna od njezinih studentica.*

*- Upoznaj me.*

*Marty se uspela do polovice stuba. - Bog, Martine - rekla je djevojka. Wesu se nije činila lijepom sve dok se nije nasmiješila.*

*- Bog, Callie. Ovo je šerif Cohran.*

*- Vaš šef. Drago mi je, šerife. - Osmijeh je sad bio upućen njemu. - Vjerojatno se ne želite rukovati sa mnom. Cijela sam od rakova.*

*Wes je vidio kako na stolu ispred nje leže dva mrtva mužjaka raka, jedan sličan desecima onih koje je hvatao kao dječak, a drugi neobičan, tanak, blijed. Milimetarski papir i sjajni znanstveni instrumenti stajali su na stolu pokraj njih.*



- Aha, možemo preskočiti rukovanje - rekao je. - U svakom slučaju, drago mi je što sam vas upoznao. Jeli taj bijeli bolestan ili tako nešto?

- Ne. To mu je prirodno stanje. Slušajte, profesorica Wolfe zaista je zauzeta, jer uskoro odlazi. No, možda ćete je uspjeti vidjeti. Radi tamo u blizini kamenoloma.

- U redu, hvala. Gdje...

- Znam put, gospodine - rekla je Marty. - Hvala, Callie.

- Krenula je prema šumi, a Wes ju je slijedio.

- Ne obećajem da je tamo - doviknula je Callie za njima.

Nakon samo nekoliko koraka kroz šikaru koja je nalikovala prašumi Wes se počeo predomišljati. Bilo je tako tiho, nije se čulo ništa osim zujanja insekata, a odnekud su dopirali dublji tonovi žaba. Wes je volio čuti motor, radio, ljude kako uzvikuju pozdrave, ljudske zvukove koji pružaju utjehu. Odgurnuo je granu od lica. - Što ako je ovo uzaludna potraga? - upitao je.

- Mogla bi biti, gospodine. - Odvratno mlada i živahna, Marty se probijala prema naprijed. Wes se stalno morao sagibati ispod grana drveća i loze. Već se pomalo iskrivio dok nisu došli do napuštenog kamenoloma, duboke sniježnobijele rane u razuzdanom zelenilu ranoga ljeta. Marty je sad izgledala manje sigurna. Zaklonila je oči od svjetlosti i proučavala šumu, uske stepenaste podvoje na strmim zidovima kamenoloma, ispremetano prostranstvo ogromnih blokova neiskorištenog kamena na njihovoj strani zasjeka. Dolje na dnu treperila je tirkizna voda, donoseći dječaćka sjećanja na kupanje bez odjeće. No, kamenolom je sad bio prilično ušljiva rupa za plivanje, s tim starim kablovima i dijelovima dizalice koji su hrđali u njemu, a među rogozom čak se nalazio jedan stari automobil.

- Ne vidim je, gospodine. Želite da povičem?

Wes je ponovno očima preletio okolicu. - Aha, samo naprijed.

- Profesorice Wolfe! - zauralala je. - Šerif Cohran želi razgovarati s vama!

Glas joj je slabašno odjeknuo, a zatim je nastala tišina, dok žabe i ptice nisu opet započele pjesmu. Djetlić je žustro lupao po suhom stablu. Prokleta se



*mjesto činilo ukletim čak i po suncu. Prostrane gomile neiskorištenog kamenja na njihovoj su strani bile obrasle platanama, od kojih su neke već bile povelike. Wes je spazio sivo krzno kako se kreće između blokova vapnenca iza njih. Oposum, rekao je u sebi, ili vjeverica. Dolje uz rub vode vidio je kosove crvenih krila. - Do vraga s ovim - promrmljao je. - Haj'mo se razdvojiti i potražiti je.*

*- Pričekajte - rekla je Hopkinsova. - Gospodine.*

*Oštro ju je pogledao i nevoljko priznao da je ona u pravu. Ako je profesorica u blizini, čula ih je. A ako dolazi, nema smisla da oni odu.*

*Jedini je problem bio u tome što nitko nije dolazio.*

*Od čitavog tog prizora ježila mu se koža.*

*Hopkinsova je izgledala opušteno. Možda je u tome bio njezin problem, nije dovoljno ozbiljno uzimala tu profesoricu. Nije u utrobi shvaćala da je ta žena ubila čovjeka, propustila prijaviti truplo vlastima i tko zna što sve ne. Wes je to shvaćao u utrobi, i te kako. Uhvatio se kako proučava tamu u lišću, sjenke među divovskim ispremetanim kamenjem, često većim od čovjeka. Prokletstvo, radije bi stajao u mračnoj ulici Chicaga nego na rubu tog kamenoloma okupanog u suncu. Ruka mu se spustila na futrolu pištolja.*

*- Halo, Martine!*

*Wes se naglo okrenuo u pravcu iz kojeg je dopro hrapavi glas, no nije ništa vidio. - Bog, profesorice Wolfe - rekla je Hopkinsova.*

*- Ovo je šerif Wes Cohran. On je, ovaj, on je u redu. Gospodine! - Pokazala je prazne ruke.*

*Tada ga je vidio, petnaestak metara dalje, srebrni odsjaj cijevi puške ugurane između dva velika kamena bloka. Vlasnik puške bio je nevidljiv, skriven iza blokova. Puška nije bila uperena u njih. Još nije. Sranje! - Profesorice Wolfe, gospođo, maknimo pušku, u redu? - rekao je.*

*Ispružio je ruke poput Marty, dlanovima prema van, srdit što ga je uspjela dovesti u nepovoljan položaj. Pokret u blizini drugog kamena, nekoliko metara dalje, na trenutak mu je privukao pažnju. Vuk, ne, pas, zakoračio je iz sjene, pognute glave. Neposredno iza njega koračao je još jedan. Kad je vratio pogled,*



*žena s puškom stajala je na stijeni. Zabacila je pušku u uspravni položaj, hvala ti Bože. Bila je visoka, mršava, odjevena u kaki pamučnu odjeću i ofucani fotografski prsluk. Naočita žena, nekako čista i ozbiljna, dostojanstvena usprkos gruboj odjeći. Bilo je teško pogoditi njezinu dob. Kosa joj je bila smeđa, na zatiljku labavo povezana vrpcom. - Wesley Cohran? - rekla je.*

*- Šerif Cohran - rekao je Wes. Zakačio je palce za remen.*

*- Imamo nekoliko pitanja za vas, gospođice Wolfe.*

*- Profesorica Wolfe.*

*- Profesorice Wolfe. - Dakle, i ona je voljela svoju titulu. No, nema sad smisla da loše započnu. Kao da već nisu. Nadao se da neće ispasti kako je ona još jedna od onih usranih umišljenih učenjaka. - Vidite, gospođo, imamo mnogo nedovršenih poslova i mislimo da nam možete pomoći - rekao je.*

*- Rekla sam Martine sve što sam mogla.*

*- Gledajte, gospođice... profesorice Wolfe, bez uvrede, ali mislim da možete bolje. Vidite, dali ste zamjenici Hopkins nagovještaj o Dentonovoj djevojčici i onoj Willisonovoj. Sad dajete još nagovještaja o silovanju i osveti. A onda nam pokušavate reći kako ne znate ništa više! U oba je slučaja nekako umiješan Klan, a druga dva slučaja mogla bi na neki način biti povezana. I zato, da, mislimo da možete bolje!*

*- Ne znam ništa o Klanu, šerife. I rekla sam Martine sve što sam mogla.*

*- Profesorice "Wolfe, jučer ste razgovarali s FBI-em. Zašto niste taj podatak dali nama? Odavno?*

*- Ah! - Je li joj to veselje zatitralo u tamnim očima? Bilo je teško procijeniti s te daljine. - Martine to ne zanima - rekla je. - Ona ima razumijevanja. FBI-evci nemaju.*

*- O čemu to govorite? Ako imate informacije, surađujte s nama.*

*- Surađivala sam s Martine, šerife.*

*- Slušajte, profesorice Wolfe, mnogo smo vam popuštali. Na primjer, zakon od vas zahtijeva da vlastima prijavite pronalazak tijela. No, mi smo bili*



*popustljivi, iako ste prije šest godina pronašli djevojčino tijelo i dosad to niste prijavili!*

*- Šerife, zahtijeva li zakon od mene da prijavim kako ima mrtvih tijela na grobljima?*

*- Kako to mislite?*

*- Tijelo je bilo u lijesu smještenom u podzemnoj pogrebnoj odaji. Ako je tijelo sahranjeno propisno i s poštovanjem, prirodna je pretpostavka da se netko drugi pobrinuo za neophodno izvješćivanje vlasti. Situacija je bila toliko neuobičajena da sam provjerila s djetetovom obitelji, no složiti ćete se da pravno nisam bila obvezna učiniti ni toliko.*

*Sranje. To je bilo šakljivo, istina. Nema smisla spominjati slučaj iz Pennsylvanije, samo će reći da nije bila optužena. - Profesorice Wolfe, čak i pod pretpostavkom da ste poštivali sva pravila, trebamo informacije od vas. Ovo nije igra! - silovito je rekao Wes.*

*Čak se i iz te daljine činilo da ga profesoričine tamne, čiste oči probadaju. - Ne, šerife, ovo nije igra. Ni slučajno. Ipak, vi ste uzrujani jer je FBI možda zaradio bod. I vi ste taj koji spominje poštivanje pravila.*

*- Samo učinite ono što je ispravno. Svi znamo što je ispravno.*

*- Znam li ja to? Znate li vi? Ja se trudim činiti ono što se meni čini ispravnim.*

*Wesova su se ramena napela, no progovorio je blago. - Bit će ispravno ako nam kažete sve što znate. Možete početi s objašnjenjem otkud poznate Almu Willison.*

*- Ne poznam je.*

*- Kako to...*

*- Također ne znam ništa o karticama Klana. Pretpostavljam i da vi znate mnogo više o Klanovcima nego ja, šerife. Moja je specijalnost biologija, naročito paleobiologija i evolucija. Malo je Klanovaca oduševljeno evolucijom. Jedino tijelo o kojem sam išta znala bilo je mrtvo dijete na čiju sam pogrebnu odaju nabasala tijekom bioloških istraživanja. I ispričala sam Martine o tome. -*



*Tamne su oči prešle s njega na Hopkinsovu. - Martine, nemam mnogo vremena. Imate li još pitanja?*

*- Hm, zapravo ne - rekla je Hopkinsova. - Znete, šerif Cohran vam je želio postavljati pitanja.*

*- Nastavite - odbrusio je Wes. Prokleta ga je profesorica izazivala i ne bude li bio oprezan, navest će ga da pokaže bijes. Dobro bi mu sad došao trenutak za smisliti strategiju. - Reci što imaš za reći, Hopkinsova.*

*- Sudac Denton jutros je umro - izlanula je.*

*- Umro! - rekla je profesorica Wolfe. - Kako?*

*- Napadaji grčenja - odgovorila je. - Sinoć je imao napadaj. Trajao je satima i on više nije došao sebi.*

*Profesorica je polako kinnula glavom. - Dakle, Teena ga je napokon ubila - promrmljala je.*

*- Teena? - Wes je pogledao Hopkinsovu, koja je također izgledala zbunjeno, pa ponovno profesoricu Wolfe. - Tko je, do vraga, Teena?*

*Na profesoričinom ljepuškastom licu na trenutak se pojavila grimasa i ona se ponovno okrenula prema Hopkinsovoj. - Martine, bilo mi je zadovoljstvo upoznati vas. Možda ćemo se ponovno sresti. Zbogom.*

*Hopkinsova je zakoračila prema njoj. - Profesorice Wolfe, molim vas...*

*Žena je nestala. Jednostavno se izgubila iz vida iza kamenih blokova. Wes je bijesno izvukao revolver te ga nabio i uperio prema tom mjestu. Vidio je dva psa, ne, tri, kako se veru preko stijena i zamiču iza njih na desnoj strani. I on je potrčao nadesno, kako bi je presreo u zbrci razbacanog kamenja i platana. S mukom se uspeo kroz prosjek između dva velika kamena. Hopkinsova je bila uz njega, povlačeći ga za rukav, vičući. - Gospodine, gospodine, ona neće...*

*Nestrpljivo je otresao njezinu ruku. - Hopkinsova, vrati se u auto! Dojavi državnim pandurima da trebamo pojačanje. Moramo je privesti radi ispitivanja.*

*- Ali, gospodine...*

*- Učini to, Hopkinsova!*



- Da, gospodine. - Uputila se prema seoskoj kući, također trčeći. Wes je pogledom prešao preko krajobraza slomljenog kamenja ispred sebe i opazio kovrčast, pahuljast rep. Krenuo je prema njemu.

Prokletu profesoricu treba naučiti koju lekciju o stvarnom svijetu. Neće mu trebati dugo da je sustigne. Bilo mu je drago što se uputila prema polju slomljenih blokova u njegovoj blizini, a ne dalje od njega, u šumu. Neće doći do pucnjave, mislio je, ali kad bi došlo, ne bi volio da ona bude jako daleko od njega, kad se puška pretvara u veliku prednost. Na blizinu, među stijenama, njegov je pištolj bio bolji.

Bez obzira na sve, mora biti na oprezu kad se radi o njoj, nakon onoga što je učinila napadaču u Pennsylvaniji.

Sranje! Bolje da joj pojasni kako samo želi završiti razgovor. - Profesorice Wolfe! - uzviknuo je. - Tko je Teena? - Bože, uspuhao se poput lokomotive.

Profesorica se nije uspuhala. Njezin je hrapavi glas jednoliko dolepršao iz prevelike daljine ispred njega. - Nije Klanovac, šerife. Zbogom.

Vidio je srebrni odsjaj na cijevi puške, i dalje usmjerene prema nebu, kako odskakuje među stijenama. Krenuo je punim gasom, žureći preko divovskih blokova, a ispred njega stalno su se stvarali novi. Ponekad se uspijevao provući između njih, no tad bi mu grube slomljene stijenske kamenja zastrugale po koži i odjeći. Kako se ta prokleta žena uspijevala tako brzo kretati? Jedina je dobra stvar to što pri tolikoj brzini nije mogla pucati. Tjeraj je da se i dalje kreće. Navaljuj. Dahćući, spremio je pištolj u futrolu i upotrijebio obje ruke za veranje na sljedeću stijenu.

S mukom se uspeo na pola puta kad ga je počelo stezati u prsima. U vražju mater, ne sad! Kopao je po džepu tražeći bočicu nitroglicerina i skliznuo natrag niz stijenu. Stavio je tabletu pod jezik, no ogromna pesnica unutar prsa sve se jače stezala, utiskujući mu okrutnu bol u rame i niz ruku. Wes se leđima oslonio na prevrnut vapnenački blok, prestravljen. Znojio se. No, zašto i ne bi? Dan je bio vruć, a on je i trčao. Čovjek se od takvih stvari mora preznojiti.

Pitao se zašto mu je tako hladno.



*Prokletstvo, kad će taj nitroglicerin početi djelovati? Nikad mu nije trebalo toliko dugo. Bol ga je smlavila, osvajajući mu um, bacajući neku vrstu sjene na stvarni svijet. Kao iz velike daljine dolazila mu je svijest o tome da se odmara na toplom vapnenačkom bloku, čuje ptice i žabe, gleda sokolove koji kruže vrelim nebom. Bio je svjestan svih tih stvari, ali imao je osjećaj kao da odlazi od njih, nošen oceanom boli i straha. Je li ovako izgleda kraj?*

*Netko se nagnuo nad njim, dotakao ga, otkopčao mu košulju, no on je bio suviše daleko da bi ga bilo briga tko je to. Začuo se zvuk, glasan zvuk u dalekom stvarnom svijetu, poput škljocanja puške. Bio je suviše daleko da bi ga bilo briga i za to. Neka vrsta mira počela je kapati u njega.*

*Sunce je udaralo u vapnenac.*

*Sokolovi su lebdjeli visoko na nebu.*

*Wes se odmarao.*

## *Poglavlje trideset sedmo*

*Mršteći se, Noćni je jastreb namjestio štitnik bijele bejzbolske kape kako bi se zaštitio od sunca te prešao preko trga ispred zgrade suda, vraćajući se u auto.*

*Još uvijek nije bilo poruke od Velikog titana. Noćni je jastreb u ponedjeljak ostavio poruku da je Alma Willison dobila karticu i da je pritvorena, a danas je već bio petak. Veliki je titan uvijek pohvaljivao slanje kartica. Nije pohvaljivao svaku stvar. Prije mnogo godina, kad se tek pridružio tamošnjoj provinciji Klana, Noćnog su jastreba prekorili jer je spalio crnjin auto, iako je crnjo piljio u nečiju plavokosu ženu. No, Veliki je titan tada objasnio da nije još došlo vrijeme za privlačenje pažnje. To je moglo odati tajni plan. Ne pritvaraj, ne pali, samo budi na oprezu dok ne dođe pravi trenutak, rekao je Veliki titan. Noćni je jastreb u početku bio ljut, jer pobrinuo se da to izgleda kao obično pregrijavanje motora. Blatni ljudi ionako nisu zavrijedili imati automobile. No, nakon nekog vremena shvatio je. Kad velika bitka započne mora biti jasno da je svaki udarac djelo Božje. Zamaskirati ga kao pregrijavanje, čak ne ostavivši karticu ili križ,*





*nije bilo ono što je Veliki titan želio, ono što je Bog želio. Onaj koji će pobijediti čekat će trenutak gnjeva Božjeg. Miruj još kratko vrijeme.*

*Danas nije bilo poruke koja bi mu govorila da miruje.*

*Nije bilo ni poruke koja bi ga prekoravala. Smaknuo je blatne ljude, onog židovskog dečka i crnju, a Veliki ga titan nije prekorio. To je bio dobar znak.*

*Noćni je jastreb skrenuo za ugao trga, vraćajući se na posao, razmišljajući o onome što mu je Veliki titan govorio svih tih godina. Pohvala za slanje kartica. Oprez prema preuranjenom djelovanju. Ohrabrenje da dolazi dan kad će svatko tko se ne nalazi zapisan u knjizi života biti bačen u vatreno jezero. A prije nekoliko tjedana, kratak zahtjev: Alma Willison, Louisville. Veliki titan nije uvijek bio jasan u uputama. No, tako je trebalo biti. Narod koji je u tmini hodio svjetlost i vidje veliku. Noćni je jastreb na kraju uvijek razumio.*

*Danas nije bilo znaka.*

*Nije bilo poruke koja bi mu rekla što činiti.*

*Nije bilo poruke koja bi mu rekla što ne činiti.*

*O čemu se radilo? Noćni se jastreb dovezao u servis. Bi li trebao ići dalje? Brinuo se da je možda pogriješio oko tog Židovčića i crnog njuškala, još se više brinuo sad kad su novine i televizijske postaje govorile o tome. Ali, Veliki ga titan nije prekoravao.*

*Ni hvalio.*

*Ali nije ga ni krivio.*

*Sjedeći u autu u Straubovom servisu, s mirisom benzina u zraku i vrućim suncem koje je pržilo čelični krov automobila, Noćni je jastreb osjetio kako mu hladan drhtaj uzbuđenja prolazi kralježnicom. Možda je bilo vrijeme! Možda je sama tišina bila znak! Tišina Velikog titana bila je znak! Otpusti kočnice. Pokreni nevidljive vojske. Neka velika bitka započne.*

*Sutra, pomislio je Noćni jastreb. Ne bude li znaka do sutra, vrijeme je da postane moćni motor Božji. Vrijeme je da nagazi na gas. Da nagazi do daske. Da poleti.*



## *Poglavlje trideset osmo*

*Marty je uzbunila državne pandure i koketni je telefonist pristao poslati nekoliko momaka za pola sata. - Nema problema, draga - rekao je. - Znamo da vi slatka mlada stvorenjca dolje na jugu ne znate sami privoditi profesore.*

*Marty se ugrizla za jezik da mu ne uzvрати. Mislila je da je šerif u krivu što ju je poslao da pozove državne pandure. Ipak, njezin je posao bio nagovoriti tog maloumnika da im pomogne. Sjedila je postrance na vozačkom sjedalu patrolnog vozila. Jedna joj je noga počivala na pragu otvorenih vrata, a druga na travi. Hladno je progovorila. - Prilazni put nije označen, postoji samo poštanski sandučić i prilično je teško...*

*Prasak puške odjeknuo je iz šume.*

*- Deset-četrdeset devet, deset-jedan! - odsječno je rekla Marty i iskočila iz automobila. Callie je već trčala niz stube trijema, gledajući prema kamenolomu. Marty je protrčala pokraj nje, vičući. - Callie, ja ću se pobrinuti za to! Ostani ovdje! Državni policajci dolaze u pomoć. Uputi ih kako da dođu tamo!*

*- Još policajaca? - Callie je odmahнула glavom. - To je loša ideja, još policajaca!*

*- Znam - viknula je Marty preko ramena. - Ali još je gora ideja ne pomagati im, u redu? Dakle, vrati se i ostani u kući! - Bila je na rubu šume.*

*- U redu, pretpostavljam.*

*Marty se zaputila zaraštenom stazom prema kamenolomu. Imala je loš predosjećaj, uistinu loš predosjećaj. Šerif je imao krivi pristup. A pucanje je otprilike najgluplja stvar koja se može učiniti pod bilo kojim okolnostima. Marty se nije ni na trenutak zavaravala - profesorica bi mogla biti opasna. Bila je tako prokleta teška kad se radilo o njezinoj privatnosti, o važnosti njezina zagonetnog svijeta. Što je to mogla reći FBI-u? Nije im dopustila da je maltretiraju. Ne bi to dopustila ni Wesu Cohranu.*

*Izletjevši iz šume, Marty je pregledavala stjenovit rub kamenoloma. Ništa. - Šerife? - povikala je. Nije bilo odgovora. - Profesorice Wolfe?*



*I dalje bez odgovora.*

*Uzverala se na vrh velike stijene i pogledom prešla čitavu okolicu. Spazila je šerifa na pola prevrnute hrpe slomljenog, odbačenog kamenja. Ležao je veoma mirno na žarkom suncu.*

*- Gospodine! - uzviknula je Marty, škiljeći od blještavila. Nije odgovorio. Nije se pomakao.*

*Skočila je dolje i u punoj se brzini probijala preko stijanja prema njemu, vrišteći. - U vražju mater, profesorice Wolfe, niste ga morali ustrijeliti! Niste!*

*Uspentrala se na veliki kameni blok pokraj onoga na kojem je šerif bio izvaljen te se spustila do njega. Gdje je bila krv? Nije vidjela krv. Oči su mu bile otvorene, a kad mu je podigla ruku, prsti su se pomakli. - Treneru? - upitala je s prijekom ozbiljnošću. - Što se dogodilo?*

*Puls mu je bio jedva osjetan, a koža blijeda i sjajna. No, oči su mu se usredotočile na nju i slabašno je progovorio. - Marty?*

*- Pomoć je na putu, Treneru. Drž'te se. - Pregledala mu je noge i ruke. Nije bilo krvi. Gdje je, do vraga, bio ranjen? Košulja mu je već bila otkopčana i ona ju je širom rastvorila.*

*- Moram otići odavde. Moje srce...*

*Nije imao pravo, nije bio pogođen u srce. Na njegovim prsima i stomaku koji su obrasli u sijede dlake nije bilo ni ogrebotine. - Ne, gospodine, nemojte se micati - promrmljala je. - Još ne. Dobro vam je tu gdje ste. - Tada je opazila komadić papira na linije koji mu je bio uguran ispod lijeve ruke unutar košulje. Marty ga je izvukla. Riječi su bile jasno napisane olovkom. »Miokardni infarkt. Obraden s 15 mg morfija intramuskularno, 400 mg lidocaina intramuskularno, 14:43 h.«*

*Dva i četrdeset tri. Marty je pogledala na sat. To je bilo prije desetak minuta, otprilike u doba kad je začula pucanj. Sagnula se bliže šerifu i namjestila njegov stetson kako bi mu zasjenila oči. Bio je tako blijed. - Kažete da se radi o vašem srcu, Treneru?*

*- Aha. Bol me šćepala kao zagrljaj medvjeda.*



- *Sad samo mirno ležite. Je li vam to profesorica Wolfe učinila?*

- *Učinila?*

- *Dala vam injekciju.*

*Na trenutak se usredotočio na disanje i Marty se trznula shvativši koliko je jako bolestan. - Prije nego što se to dogodilo?*

- *Ne, poslije. Bar tako mislim.*

- *Ne... Znaš, gotovo mi se potpuno smračilo na minutu-dvije. Bol. Sad je malo bolje.*

- *Dobro.*

- *Za minutu ću se možda moći vratiti... - Počeo je sjedati.*

- *Treneru, do vraga, ležite!*

- *Pazi na izražavanje, mala - slabašno je rekao.*

- *Treneru, slušajte - rekla je Marty. - Upravo ste imali srčani udar. U redu? Profesorica Wolfe dala vam je neku injekciju, morfij i još nešto. Državni su panduri na putu ovamo. Ne želim ni da se mrdnete dok vas ne odvezu u bolnicu i dok ne saznamo što se događa u vašem organizmu.*

- *Grozna si, ista Shirl - progundao je. No, mirno je ležao. Marty mu je čvrsto držala veliku ruku. Bila je potresena, preplavile su je uspomene. Njezin vlastiti otac pun pijanog veselja jedno popodne, mrtav sljedeći dan. S dvanaest godina bilo joj je veoma teško shvatiti da je otišao, zaista otišao. Sprovod se činio nestvarnim, majka i teta Vonnie, koje su razgovarale, plakale i vikale jedna na drugu činile su se nestvarnima, preseljenje u Bloomington nekoliko mjeseci poslije također se činilo nestvarnim. On će se uskoro vratiti i sve će biti kao nekad.*

*E, pa nije se vratio. Nema sad smisla razmišljati o svemu tome. Trenutačno je njezin posao brinuti se za čovjeka koji tu leži. Njezina šefa, njezina prijatelja, njezina drugog oca. Marty je manšetom obrisala vlagu s obraza.*

*On se malo pomakao. - Ta bol... bila je poput sudnjeg dana.*



- Aha.

- Sad je bolje. Mogu...

- Možete ležati tu gdje jeste. Puni ste morfija. Ne možete tek tako poskočiti i odjuriti preko ovog kamenja.

- Pretvaraš se u tiranina, Hopkinsova.

- Prokleta točno, gospodine. Slabašno se nasmiješio.

Iz šume je dopro prasak i psovka. Marty se uzverala na vrh kamenog bloka i mahnula državnim policajcima. Jedan od njih vukao je nosiljku od aluminijskih cijevi. - Ovamo! - povikala je. - I požurite!

- U vražju mater, pogledajte to kamenje! - rekao je jedan. Nastavili su psovati. Ali su požurili.

## *Poglavlje trideset deveto*

Chrissie se probudila vrišteći u petak navečer, ili je to bilo u subotu ujutro? Marty je dotrčala do njezina kreveta, a teta Vonnie ju je pratila u stopu. - Što se dogodilo, dušo?

Chrissiene velike tamne oči prešle su s Marty na tetu Vonnie, a zatim na sjene u sobi. Sjedila je uspravno, ukočena, ravno ispruženih ruku, stišćući posteljину. - Ne znam.

Marty ju je zagrlila. - Vjerojatno si ružno sanjala. Sjećaš li se o čemu se radilo?

- Ne. - Mrvicu se opustila. - Ružan san.

- Aha. Svi ponekad ružno sanjamo. - Marty je pogledala tetu Vonnie, koja se čvrsto držala za stup kreveta. Spavaćica od brušenog satena bila joj je u neredu, kosa u uvijačima. - Hej, teta Vonnie, možemo mi ovo srediti. Ti samo idi i naspavaj se kako bi bila lijepa. Nećeš sutra prodati mnogo kolačića s maslacem od kikirikija budeš li izgledala k'o stara raga.



- Stara raga! Ja bar ne uvijam kosu k'o staru krpu za podove!

- U mom poslu pomaže ako izgledam k'o vještica, sjećaš se? - Marty je napravila divlji izraz lica, a teta Vonnie je frknula i vratila se u krevet. Marty se okrenula kćerki. - Jesi dobro, mala?

- Aha. Samo ružan san. Ne sjećam ga se.

Ali Marty je vidjela da se sjeća užasa. - Daj da podignem noge s ovog hladnog poda pa ću nekoliko minuta sjediti uz tebe - rekla je.

Uvukla je noge pod pokrivač i privila se uz kćer. Chrissie je imala toplu novu pidžamu, ali toplina nije bila ono što je trenutačno trebala. Djevojčina je kosa mirisala na cvijeće, od nekog novog šampona. Do vraga, zašto se Brad nije mogao malo duže zadržati, biti otac kad ga je njegovo dijete trebalo?

Ili je to bila Martyna pogreška? Je li trebala otići s njim na Aljasku? Jasno je k'o dan da tu nije radila ništa korisno. Šerif Cohran upravo je sad u bolnici u Bloomingtonu jer Marty nije bila sposobna objasniti da se profesorica Wolfe ponaša na osobit način. Možda se ne bi toliko uzrujao da mu je to uspjela objasniti.

A i ta klanovska ubojstva. Marty je zadrhtala. S Klanom je trebalo biti gotovo u prošlosti, barem s nasiljem. Ali, ti ubojice nisu bili tek bijesni pijanci. Što se to događalo u njezinom rodnom gradu, kakva ih je to ružna bolest trovala? Wes je rekao da su ubojice izolirani luđaci. Rekao je da čak i bivši Klanovci, koji su gundali kako crnci i Židovi preuzimaju svijet, u biti poštuju zakon. Prije se slagala s njim, bila je sretna što će raditi taj posao i pružati sigurnost svim ljudima, što će stavljati pijance i očajnike iza rešetaka sve dok ne prestanu biti opasni. No, te ubojice nije mogla razumjeti, oni su pretvarali prijateljska brda koje je oduvijek voljela u nepoznatu, zastrašujuću divljinu.

A i Dentonovi. Jadni sudac Denton. Tko je bila ta Teenia? Je li doista ubila suca? Zašto je profesorica Wolfe iznenada odlučila spomenuti je?

I zašto se Marty Hopkins uzbuđivala usred noći, objeručke prihvaćajući svaku mračnu misao koja joj se nudila, umjesto da se odmori kako bi sutra mogla nešto poduzeti u svezi s tim problemima?



*Polako se izvukla iz Chrissiena kreveta i uzela aspirin, no ostatak je noći samo na mahove uspijevala zaspati te se probudila s glavoboljom, dok su je oči bockale kao da su pune pijeska.*

*Chrissie je izgledala potišteno, a i teta Vonnie se vukla dodavajući im sok od naranče. Sve su tri sjedile zureći u čajne kolačiće dok nije zazvonio telefon. Marty je podigla slušalicu. Bila je to Chrissiena prijateljica Janie.*

*- Gospođo Hopkins, može li Chrissie danas poći s nama? - Zvučala je živahno i bezbrižno. - Idemo u trgovački centar Whitehall!*

*- Mama te vodi? - upitala je Marty.*

*- Aha, i tata. Kupuju novu svjetiljku za dnevnu sobu.*

*- Svakako, može ići ako želi - Marty je predala slušalicu Chrissie.*

*Dvije su se djevojčice dogovorile. Nakon doručka Marty je u Chrissienu ruku ugurala pet dolara za nove naušnice i ostavila je kod Janie. Dobro je što će danas nešto odvratiti djevojčicinu pažnju, spriječiti je da razmišlja o bilo čemu. Bit će dobro, ona je čvrsta klinka, no trenutačno trpi bol.*

*Trenutačno i Marty trpi bol.*

*Odvezla se u okrug Monroe do seoske kuće profesorice Wolfe. Tri su psa lijeno zalajala na Marty, no ponovno su legla na trijem kad je plavokosa studentica, koje se Marty nije sjećala, izišla na vrata. Izvijestila ju je da je profesorica Wolfe otišla iz grada na neko vrijeme. Callie ju je odvezla u Indianapolis i vratit će se tek za nekih sat vremena. Marty je uzdahnula. - U redu, navratit ću kasnije. Osim ako mi možda ti možeš reći. Tražim nekoga pod imenom Teenia. Znaš li tko je ona?*

*Plavuša je odmahнула glavom. - Žao mi je.*

*- Profesorica Wolfe je poznaje. Možda je bila studentica prije nekoliko godina?*

*- Žao mi je. Nikad nisam čula da je spomenula nekoga pod imenom Teenia.*

*Marty je svratila u bolnicu u Bloomingtonu, no, naravno, nisu joj dopustili vidjeti Wesa Cohrana. Liječnik joj je ipak rekao da je imao sreće. Injekcija*



*morfija i lidocaina bila je prava prva pomoć, rekao je, upravo ono što bi mu dao i hitni medicinski tim. Marty je istovremeno bila zadovoljna i frustrirana. Profesorica Wolfe bila je užasno nepredvidiva i činilo se da ne mari ni pišljiva boba hoće li oni riješiti slučaj ili ne.*

*Vraćajući se u centralu, prošla je pokraj kuće Dentonovih, no odlučila je da se neće zaustaviti. Jednostavno nije bila sposobna danas se suočiti s Royceom. Umjesto toga, nazvala ih je kad je došla u ured. No, ni Royce ni Elizabeth nisu poznavali nikakvu Teeniju i nisu se sjećali da ju je sudac Denton ikada spomenuo.*

*Izvadila je kalendare sa sastancima suca Dentona. Crni kožni uvezi, svijetlo sive stranice s oznakama mjeseci, sitan, čvrst rukopis. Nema Teenije. Ni Tanye, ni Tonije. Ni Ernestine, Albertine, Celestine, Justine. Ni Martine. Osim Christine Stephenson, sudske zapisničarke koja je prije mnogo godina otišla u mirovinu i odselila u Floridu, jedino ime koje je pronašla u zabilješkama suca Dentona bila je Tina Clay. Pokraj imena nalazio se i njezin telefonski broj. Ispostavilo se da je Tina bila tajnica nekog suca u Indianapolisu, prijatelja suca Dentona. Kad joj je ušla u trag kod kuće, Tina Clay bila je zbunjena što je zovu subotom i pitaju o čovjeku s kojim je razgovarala samo preko telefona, kako je rekla.*

*- Znate li koga od profesora sa Sveučilišta u Indiani, jeli vam možda poznato prezime Wolfe? Odjel za biologiju?*

*- Žao mi je. Nikad nisam čula za njega.*

*Marty je sumorno spustila slušalicu i okrenula se posljednjem kalendaru sa sastancima. Ništa. Izvukla je maramicu iz kutije, lagano se lupkala po očima koje su je peckale i priznala si da je sigurno na krivom tragu. No, što je bio pravi trag? Zašto profesorica Wolfe nije rekla ništa više? Kako će uopće uspjeti pronaći tu Teeniju? A ako je i pronađu, hoće li otkriti tek da je nestala, kao i Alma Willison?*

*Vrata su se otvorila i u prostoriju su ušli Jessup i Manning. Jessup je danas izgledao kiselo, poput malenog buldoga na navijanje, a ne jazavčara na navijanje. - Dobro jutro, zamjenice Hopkins - rekao je Jessup.*

*- Dobro jutro, gospodine.*





- Užasne novo, novosti o šerifu Cohranu. - Kao i uvijek, riječi su mu prebrzo ispadale iz usta.

- Da, gospodine. Kažu da mu nije jako loše, ali naravno, neko vrijeme neće moći ići na posao.

- Možemo li ga posjetiti u bolnici?

- Ne znam, gospodine. Kad sam jutros odlazila iz Bloomingtona, rekli su da ga samo supruga smije posjetiti.

- Baš šteta.

- Možda ćete ga moći vidjeti kad ga premjestite ovamo. Mogu li vam kako pomoći?

Jessup je pogledao Manninga, a zatim kimnuo glavom u znak suglasnosti. - Ne znamo što imamo ovdje - rekao je. - Mislio sam da bi možda lokal, lokalno gledište bilo od pomoći.

- Pa, mogu pokušati, gospodine. Što je to?

- Fotografije. S odbačenih negativa polaroida koje smo pronašli.

Raširio je šest-sedam fotografija na stolu ispred nje, svaku pomno smještenu u prozirnu vrećicu za dokazni materijal. Marty je pogledala obnažene likove i namrštila se. - Gdje ste to dobili?

- Neki smo dan razgovarali s profesoricom Wolfe. Rekla je da ćemo pronaći važ, važne dokaze pokraj starog protupožarnog tornja. Rekla je da pogledamo pod *Cercis canadensis*. Ispalo je da je to kanadski judić. Tamo smo pronašli negative i još neko smeće.

- To je čudno - rekla je Marty. - Je li bilo još čega?

- Limenki Coca Cole, vrećica kukuruznog čipsa, maramica...

- Vrećica kukuruznog čipsa?

- Da.

- Novih?



- Neke su bile stare. Neke su ostavljene prošli mjesec, čini mi se.

- A tamo vas je poslala profesorica Wolfe. - Marty je hvatala vrtoglavica, na granici smijeha i šoka. Znači tako se profesor Hart naslađivao! Nije čudo što je zapamtio adresu Wolfeove! Marty se morala potruditi zadržati bezizražajno lice, kakvo bi - znala je - zadržao Trener. Lupnula je prstom po fotografiji. - Jeste li provjerili pogled s tog protupožarnog tornja, gospodine? Vidi li se taj prizor?

- Da. Fotografije su snimljene s vrha tornja.

- Je li profesorica Wolfe rekla da je dokazni materijal povezan s Klanom?

- Rekla je da ne zna niš, ništa o Klanu. Ali rekla je da je to važan dokaz.

Marty je kimnula. - Pa, gospodine, nije na meni da određujem, ali predložila bih vam da odete ravno dekanu na Sveučilištu u Indiani. Te su djevojke studentice koje plivaju na vlastitom posjedu. Protupožarni se toranj nalazi u nacionalnoj šumi. Taj voajer koristi državno vlasništvo za svoje aktivnosti.

- Ako se ne radi o Klanu, ne bismo zapravo trebali... - Jessup je izgledao razočarano. Mali se agent vjerojatno nadao da će na starom tornju pronaći križeve u plamenu.

- Nikad se ne zna, gospodine - rekla je Marty. Nije imala namjeru pustiti profesora Harta da se tako lako izvuče. Tajno fotografiranje studentica koje se kupaju nage u vlastitim dvorištima nije bilo ponašanje dozvoljeno profesorima. - Moglo bi se raditi o ucjeni, gospodine - napomenula je. - O prikupljanju sredstava za Klan. - Bilo joj je drago vidjeti kako se Jessupovo lice ozarilo. - Ne bi trebalo uznemiravati studentice ako postoji bilo koji drugi način. One nisu učinile ništa loše. No, ovo mora prestati. Mi ćemo to izvesti zaista pažljivo, kad nam prepustite fotografije. Naravno, trebat ćemo vaše odobrenje. Radi se o nacionalnoj šumi.

- Ne, ne. - Jessupu se vratila glad za nadziranjem situacije. - Razgovarat ćemo s dekanom prije nego što vam ih prepustimo. - On i Manning izašli su. Marty je odmahнула glavom. Dakle, profesorica Wolfe osvetit će se profesoru Hartu. Nahuškala je na njega njegove vlastite pse. Opasna žena.

No, to je skretanje s puta samo povećalo njezin osjećaj beskorisnosti. Marty je protrljala sljepoočnice i uzela još jedan aspirin. Osjećala se kao pravi



*gubitnik. Uprskala je obiteljski život, iznevjerila šerifa, nije uspjela pomoći Dentonovima. Nadala se da će barem dobiti neki podatak o Teeniji. No, šerif je bio izvan pogona, profesorica Wolfe nedostupna, sudac Denton zauvijek otišao. Pratila je svaki prokleti trag do kraja slijepe ulice, a sad nije imala kamo usmjeriti sljedeći korak.*

*K vragu! Tako je žarko željela pronaći tu Teeniju, radi šerifa.*

*Pokušala je ponovno pregledati svoje zabilješke, nadajući se da joj je nešto promaklo, no riječi su se maglile, jer su je oči ponovno peckale. U dva sata, kad se vratio Mason, zgrabila je maramicu, glasno ispirila nos i počela brzo govoriti. - Peludna groznica, oprost. Ništa se posebno nije dogodilo. Pazi neko vrijeme na telefon, može? Foley će doći u četiri. Javit ću se, moram nešto provjeriti. - Izletjela je kroz vrata. Nije zapravo imala što provjeriti, osim što je profesorica Wolfe rekla nešto o Willisonovima što je zaboravila pitati u cijeloj onoj zbrci. Znala je da to ne bi smjela činiti, no trenutačno je vožnja u Louisville značila da barem nešto poduzima, iako je trebala surađivati s pandurima iz Louisvillesa, a nije, iako je pitanje koje je trebala postaviti bilo glupo, iako je bila prvorazredna gubitnica koja je zabrljala posao, obitelj i čitav svoj glupi život.*

**\*\*\***

*Subotom je Noćni jastreb radio jutarnju smjenu te je do sredine popodneva već bio kod kuće, pjevajući u sebi »Drevna stijeno«, pakirajući opremu.*

*- Ja nečist Tvome vrelu ću poći - pjevao je. Danas je bio nečist, još uvijek mu je bilo crno oko noktiju, iako ih je nekoliko puta oprao. Prije večerašnjeg obreda morat će se zaista dobro oribati. - Umij me, Bože, smrt će doći - pjevao je, spremajući i dvadesetdvojku i tridesetomicu, kao i dvije kutije streljiva. U torbu je stavio i nešto dodatnih krpica te kerozin. Izgledala je poput liječničke torbe. Liječnik za spas bijele rase. I užice, žicu, kliješta za žicu i pilu. Čekić i velike čavle za razapinjavanje na križ. Kartice i noževе - plavo obojani komandoski nož i nožić za čišćenje ribe, iako onoj ženi neće morati iskopati oči. I šibice. - I dok posljednji, teški hvatam dah, kapci se sklapaju u smrti mrak; Kad vinem se nepoznatom domu, vidim Tebe na prijestolju Tvomu; Drevna Stijeno, raspuknuta za me, dopusti mi da se skrijem u Te.*



*Sve je bilo spakirano. Stavio je crnu torbu pokraj vrata i podigao bejzbolsku kapu. Danas poslijepodne mora obaviti još samo jednu stvar. Posudio je auto za noćasnju vožnju u špilju. Uvijek je sigurnije koristiti tuđi auto. Bio je skriven u garaži, potpuno spreman. Dakle, treba još jedino odsjeći nekoliko klada prave veličine. To će sad učiniti i odnijeti ih u špilju prije zalaska sunca. Trebalo bi biti jednostavno, sad kad su panduri otišli. No, ipak će prašinom prekriti trag koji će klade ostaviti dok ih bude uvlačio u tunel. Izbrisati ga. Policija je možda otišla, ali isto bi se tako mogli vratiti.*

*Zaključio je da je sam Veliki titan dojavio policiji. Bio je to dio nevidljivog plana. Veliki je titan bio mudar, čak genijalan, i ako Noćni jastreb pravilno tumači znakove, vrijeme je za prodor. Kad veliki rat započne, oni će trebati novine, TV i policiju, a Veliki je titan to znao. Zanimanje novinara bio je još jedan znak da je sad pravo vrijeme. Vrijeme za veliki rat protiv blatnih ljudi, kad će svi tajni vojnici nevidljive vojske nagaziti na gas do daske. Smaknuće te žene bilo je dio plana Velikog titana, policija i novine također su bili dio plana. Bilo je vrijeme, vrijeme da prođu nevolje, vrijeme da mu oturu suze s očiju.*

*Nekad davno, dok je još bio mali Pip, nitko mu nije otirao suze s očiju. - Budi muškarac, Piplice! Podnesi to kao muškarac! - grmio je njegov otac, a mali je Pip naučio kako ispuzati iz vlastita tijela i ne vratiti se u njega dok ne sazida još jedan zid u umu iza kojeg će se sramotne suze skriti na sigurno. Ali, to je bilo prije. Sad je bio moćan motor Božji i bilo je vrijeme da nevolje prođu. Otvorio je Bibliju na dobro znanoj stranici. »Ovo su - na to mi reče - oni što dolaze iz velike nevolje; oni su prali svoje haljine i obijelili ih u krvi Jaganjčevoj.« On će pobijediti. Bio je dio velikog nevidljivog carstva koje će pobijediti. »I više nigda neće ni ogladnjeti ni ožednjeti; više ih nigda neće moriti ni sunce ni ikakva žega, jer će ih Jaganjac, koji stoji nasred prijestolja, pasti i voditi na izvore žive vode. I Bog će otrti svaku suzu s njihovih očiju.«*

*Noćni jastreb preodjenuo se iz radnog odijela i odnio torbu u posuđeni auto u garaži, zaključavajući vrata kuhinje za sobom. Negdje je ostavio ključ od ulaznih vrata. Nije to bio neki velik problem, ali mora se sjetiti provjeriti na poslu nije li možda tamo. Izvezao se unatrag, i prolazeći pokraj vlastitog auta na prilaznom putu, zatvorio vrata garaže te krenuo obaviti posao za Gospoda.*



## *Poglavlje cetrdeseto*

*Poslijepodne svibanjskog dana u vapnenačkom krajobrazu. Posuđeni automobil Noćnog jastreba glatko klizi prema šumi, tragajući za gnjevom Božjim. Negdje daleko ispod ceste Alma Willison čuči u mraku i pili čelični lanac ključem od ulaznih vrata i molitvom. Sjeverno od grada vozilo prve pomoći hita autocestom iz pravca Bloomingtona prema okrugu Nichols, noseći bolničara koji pazi na ekrane i drijemajućeg šerifa Wesa Cohrana, priključenoga na te ekrane. A južno od grada patrolno vozilo šerifova ureda juri autocestom prema Louisvilleu. Upravljač mu stežu pobijeljeli zglobovi zamjenice Hopkins, koja guta suze, tjerana očajem.*

*Visoko iznad svih njih mlažnjak se uspinje na propisanu visinu, grmeći prema jugu iz pravca zračne luke u Indianapolisu. Osamljena, vitka žena, koja sjedi na jednom od sjedala do prozora, vadi prijenosno računalo ispod sjedala ispred sebe i stavlja ga na krilo, no prije nego što ga otvori, zaustavi se kako bi kroz prozor promotrila prizor ispod. Šumom obrasla brda, Acer, Cercis i Diospyros. Ispod vegetacije ona vidi krški krajolik ponikvi, izvora, nestajućih potoka, špilja. Vidi i dalje. Vidi prostrano tropsko more u kojem žive sićušna školjkasta stvorenja koja grade karbonizirane školjke, razmnožavaju se, umiru i tonu u sve deblje slojeve morskog dna, dok se iznad mora kontinenti sudaraju, a planine uzdižu i erodiraju. Vidi kako se glečeri skližu sa sjevera prema jugu i ponovno povlače, ostavljajući otplavljenu i poravnatu zemlju te isprane ravnice; vidi snažne oblike života koji naseljavaju opasna nova okruženja. Vidi velika izumiranja i velika bujanja vrsta, život koji mijenja zemlju, a zemlja mijenja njega.*

*Žena vidi i krhku mrežu asfalta koju je preko brda prebacila jedna od novijih vrsta, vidi da će te tanke niti hidrokarbona podleći kružnim vodama zemlje i razularenom životu. Vidi sićušne čelične kapsule koje se kotrljaju po asfaltnim vlaknima, noseći članove te užurbane vrste, čovječanstva. Čovječanstva, koje je zajedno s uzgojenim usjevima, stokom, parazitima i simbiotima već povećalo karbonski krug za dvadeset, a sumporni krug za sto posto. Vidi kako novo doba masovnog izumiranja već započinje, a vidi i iza toga: zemlju koja vrvi novim, postljudskim rasama.*



*Vidi život koji se hrani životom i smrću, i poštuje to.*

*Vidi lanac kamenoloma, otvorenih rana zadanih plitkom, plodnom tlu, duboko u nekad živoj kamenoj podlozi; vidi kako sjaj svjetlosti Brata Sunca odskakuje od životonosne vode u dubinama.*

*Ona je jedno s odraženom svjetlošću, sa zemljom, s kružnim plesom smrti i života.*

*Razmišlja li o Martini LaForte Hopkins, o Wesleyu Cohranu, o Almi Willison, o Ku Klux Klanu? Možda ne, jer kad se konačno okrene od prozora, ona otvara kovčeg s prijenosnim računalom, vadi zabilješke iz džepa i puna poštovanja počinje zapisivati učene primjedbe o evolucijskoj prilagodbi blijedih, slijepih bića koja uspijevaju u mračnoj divljini unutar sisavaca i vapnenačkih špilja.*

## *Poglavlje cetrdeset prvo*

*Wes se probudio i ugledao bijelu zbrku. Ah, da, bolnica. Prokleta mnogo svjetlosti. I soba koju nije poznavao. Ah, da, prebacili su ga. Kući, rekli su liječnici u Bloomingtonu, idete kući. No, mislili su na to mjesto. Ipak, barem su ga skinuli s tih prokletih infuzija. Savio je ruke. Bio je to dobar osjećaj.*

*Shirley je drijemala u stolici pokraj kreveta. Izgledala je iscrpljeno, opuštenu joj je lice bilo mlohavo, našušurena plava kosa padala joj je oko čela i ušiju, otkrivajući sijede. Iznenada je bio preplavljen ljubavlju i zahvalnošću prema toj umornoj ženi koja ga je odabrala. U zdravlju i bolesti, zarekli su se jedno drugome još kao žutokljunci, gotovo ne razmišljajući, jer to je u to doba bilo tako nevažno. Bolest je tada značila prehladu ili uganuće zgloba. A sad je iznenada činjenica da je Shirl spremna poštivati taj davno sklopljeni ugovor postala njegovo najveće blago.*

*Prekini, stari, prekorio se. Nemoj se raspekmeziti. Dugovao je i drugim ljudima. Marty Hopkins, kao prvo. I onoj ludoj profesorici koja ga je napunila pravim sastojcima, opalila iz puške u znak upozorenja i otrčala u kuću po nosiljku, kako su mu rekli. Dakako, kad je čula da stižu državni panduri,*



*odmaglila je poput zvijeri u šumu i tko zna gdje je sad? Sigurno ne vrši građansku dužnost davajući im podatke o slučaju.*

*Doktor Hendricks žustro je ušao u sobu, sjedokos i živahan. Shirley se pomakla u stolici i rukama odgurnula kosu koja joj je pala na lice. - O, bog, doktore - rekla je.*

*- Bog, Shirley. - Liječnik je uzeo liste s podnožja kreveta i podigao pogled prema Wesu. - Kako ide, Šampionu?*

*- Drago mi je što vidim tvoje staro, kvrgavo lice, doktore - rekao je Wes. - Tamo u onoj bolnici u Bloomingtonu postupali su sa mnom kao da sam pokvareni radio ili tako nešto. Provjeravali su mi i strujne krugove.*

*- Hm, oni su doduše bolje, ali preporučio bih da u vrlo skoroj budućnosti sjednemo i dogovorimo se kako ćemo ti skinuti sav teret svijeta s leđa. U suprotnom će ti se strujni krugovi ponovno prekinuti.*

*- Aha, u redu. Shirley kaže da moram promijeniti i ishranu.*

*- I pješaćiti na posao - čvrsto je rekla Shirley.*

*- Oboje ti to govorimo već četiri godine, šerife - rekao je liječnik.*

*- Aha, aha, znam, ne morate mi to stalno nabijati na nos.*

*- Ovaj put to zaista učini - rekla je Shirley. - Neću izdržati još mnogo dana kao što su bili ovi.*

*Wes joj je stisnuo ruku. - Obećajem, šefice. Čuj, doktore, ima li kakvih novosti? Imamo velik slučaj i...*

*- Wesley Cohran! U bolnici si! - uskliknula je Shirley.*

*- Shirl, dušo, jednostavno se ne mogu prestati uzrujavati zbog toga. Možeš me zaključati u ormar, ali u meni će i dalje ključati.*

*- Trebaš još jedan sedativ, Šampionu - rekao je liječnik. - Ali, Art Pfann je pred vratima. Čeka već nekoliko sati.*

*- Odlično! Uvedi ga! Mogu li sjesti malo uspravnije? - Strugao je po posteljini, pokušavajući podići ramena.*



- Čekaj, idiote! - Shirley je udarila po dugmetu i uzglavlje kreveta podiglo se, gurnuvši ga u sjedeći položaj.

Liječnik je izišao na hodnik. Wes ga je čuo kako govori. - Deset minuta.

Javni je tužilac ušao, a pratio ga je pomoćnik specijalnog agenta Jessupa, Manning. - Žao nam je što te gnjavimo, šerife - rekao je. - Kako si?

- Pa, Art, Shirley misli da mi ništa ne škodi što sam bolestan - rekao je Wes.  
- Ali, dobro sam. Što imaš?

- FBI je otkrio da se neki otisci prstiju poklapaju - rekao je Pfann. - Jessup je morao otići u Bloomington nešto provjeriti, ali Manning je donio izvješće. Možemo li razgovarati? - Pogledao je Shirley.

- Vratit ću se za minutu - upozorila je Shirley i otišla.

- Čini se zanimljivo - rekao je Pfann. - Reci mu, Manning.

- Tip pod imenom Hardy Packer - rekao je Manning. - Pretpostavlja se da je bio umiješan u ona klanovska postavljanja bombi prije nekoliko godina u Whitecastleu.

Wes je osjetio nalet adrenalina, usprkos lijekovima za smirenje. - Mogao bi biti naš čovjek - rekao je. - Gdje su bili otisci? Kod Goldsteina?

- Ne, tamo ih nismo mogli pronaći. Tip je bio zaista oprezan. Isto je i kod Searsa, čisto k'o sunce. No, našli smo otiske na dva mjesta u onoj špilji. Na poklopcu lijesa.

- Na poklopcu lijesa! Nije ga obrisao?

- Jest. Na većem dijelu nismo pronašli ništa osim otisaka vaše zamjenice - objasnio je Manning. - Ali sasvim iza, u kutu, imali smo sreće. Promaklo mu je jedno mjesto.

- Dakle, što znamo o tom tipu?

- FBI će poslati više podataka agentu Jessupu. Trenutačno imamo samo ime i podatak da je odrastao u ovim krajevima, u blizini Campbellsburga. Tih tip, rekli su u Whitecastleu, ali veoma dobar s pištoljima i eksplozivom. Nestao je iz vida kad su panduri iz Whitecastlea počeli zatvarati krug oko njega.





- Packer - rekao je Wes. - Sjećam se jednog Packera još iz djetinjstva. Stari je živio na jednoj od obližnjih farmi. Žena mu je pobjegla, zar ne?

- Ne sjećam se - rekao je Art Pfann.

- Točno, a nekoliko godina poslije izgubio je kuću i odveo sinove u Terre Haute - rekao je Manning. - Stariji se dečko pridružio marincima, ubijen je u Vijetnamu. No, nakon srednje škole u Terre Hauteu nije bilo ni traga mlađemu sve dok nisu počela ubojstva u Whitecastleu.

- Sjećam se da kuća starog Packera nije bila naročito daleko od te špilje. Možda nekih osam kilometara. - Wes je odmahnuo glavom. - No, danas ovdje nema nikoga pod tim imenom.

- Imamo fotografiju. Loša je, ali je barem nešto - rekao je Manning. Izvadio ju je iz koverta. - Packer je drugi zdesna.

Wes je zaškiljio prema slici. Pet muškaraca, četvorica u bijelim haljama, drugi zdesna u crnoj. Jasno. Nosio je bradu. Wes je prekrpio bradu, usredotočujući se na nos i oči. U vražju mater, nešto mu je bilo poznato. Što? Što?

- Ne znate ga? - Manning je bio očito razočaran.

- Znam ga. Samo ga ne mogu smjestiti. Art? - Dobacio je fotografiju Pfannu, ali i on je odmahnuo glavom.

- Pretpostavljam da više ne nosi takvu bradu - rekao je. Wes je naslonio glavu na jastuke. Tko je to bio? Prokletstvo, počeo je stariti. Ne pozna čak ni vlastiti okrug.

Sestra je ušla u sobu, a za njom Shirley. - Žao mi je, gospodine, prošlo je deset minuta.

- Aha. U redu. - Pfann je ponovno pružio fotografiju Manningu. - Eto, šerife, nazovi nas ako se čega sjetiš. Čuvaj se, znaš.

- U redu. Žao mi je. - Gledao je kako Pfann i Manning odlaze prema vratima i iznenada se začuo kako dodaje: - Rekli ste da su otisci bili na dva mjesta u špilji.



- *Da, gospodine.*

- *Je li drugo mjesto bila kantica za ulje? Pfann se okrenuo. - Da, tako je.*

- *Dajte opet tu sliku!*

- *Gospodine Cohran, morate se odmarati. Liječničke naredbe - ukorila ga je medicinska sestra. Podigla je špricu prema svjetlu.*

- *Hej, pokušavate me napraviti ludim? - Nije mu uspjelo naročito uvjerljivo zaurlati, ali i to je bilo dovoljno da sestra razgorači oči.*

*Manning mu je ponovno dodao fotografiju. - Newton. Gil Newton. U tri vražje matere! - rekao je Wes.*

- *Newton? - Manning je izvadio rokovnik.*

*Wes je pokazao fotografiju Shirley. - Što kažeš, Shirl? Taj tip u crnom?*

*Polako je kimnula. - Bože moj, Wes. Misliš da je on...?*

*Vireći joj preko ramena, Pfann je također kimao. Wes je pružio fotografiju Manningu i odmakao pokrivač. - Gil Newton. Ide u našu crkvu, kurvin sin. Doselio se ovamo prije pet ili šest godina, a stari mu je Straub dao posao u servisu.*

- *Straub je u to doba bio Veliki titan Klana? - upitao je Pfann. Wes je kimnuo. - Tvoj tata, ja i svi drugi trebali smo njegovu pomoć na izborima, sve do premlaćivanja Hinesa.*

*Manningov se kapak trznuo, ali nije ništa rekao. - Kućna adresa? - upitao je.*

*Tamo na Dodd Roadu, u blizini Guthrie Creeka. - Sestra se približila s iglom, ali Wes ju je nestrpljivo odgurnuo.*

- *Sranje, možda ima onu Willisonovu iz Louisvillea! Opis otmičara bio je nejasan, ali ipak odgovara Newtonu. Ne daj da ljudi nagrnu tamo, Art. Postoji šansa da je još živa. Možda... možda ću iskoristiti Hopkinsovu. Ona je dobra u razgovoru s ljudima. Možemo... - Počeo je prebacivati noge preko ruba kreveta.*



*Sestra ga je gurnula natrag, kvocajući, te spustila uzglavlje kreveta. - Hej, Šampionu, javni će tužilac pozvati sve potrebne ljude - rekla je Shirley.*

*- Slušajte, to je moj slučaj! Moram izać' odavde!*

*- Ni slučajno! - uzviknula je Shirley. - Radije ću im narediti da ti stave luđačku košulju nego da te pustim odavde!*

*Art Pfann uzmicao je prema vratima. - Polako, šerife. Mi ćemo to učiniti kako treba. Mi ćemo...*

*- U vražju mater! - Wes se trgenjao uspravljajući se te je ponovno prebacio noge preko ruba kreveta.*

*- Šampionu, prestani! - Shirley ga je zgrabila za jednu ruku. Sestra ga je zgrabila za drugu.*

*- Hej, vratit ćemo se kad stigne Jessup - rekao je Pfann i pohitao van, dok ga je Manning u stopu slijedio.*

*- Shirl, miči mi se s puta! Moram doć' do telefona! - rekao je Wes. Proklete ženske nisu imale pojma što je važno.*

*- Ne, Šampionu. I neću nikoga više pustiti unutra ne budeš li odmah legao!*

*- U vražju mater, Shirl! - Problem je bio u tome što se osjećao snažan poput skuhanog rezanca. Bude li ustao i pao...*

*- Ne šalim se, Šampionu.*

*Nije se šalila. Znao je to. Uzdahnuo je. - A da se dogovorimo? - rekao je. - Kako bi bilo da mi doneseš telefon?*

*Sestra se namrštila, no Shirley je pristala. - Dogovoreno.*

*- I neću nikakve glupe sedative za šmokljane! - zarežao je, pokazujući na špricu.*

*- Ali, doktor Hendricks... - rekla je sestra.*

*- Ne. Doktor Hendricks zna da je to protiv moje vjere. Ja ću se već pobrinuti za doktora Hendricksa.*



*Shirley je uhvatila sestru za ruku. - Idemo po doktora. Možda ga on uspije nagovoriti. A i reći ćemo im da priključe telefon. - No, čekala je dok Wes nije spustio glavu na jastuk, a zatim izvela sestru iz sobe.*

*Dobra stara Shirl uvijek bi se na kraju urazumila. Umoran ili ne, sad nije mogao mirovati. Poznavao je Newtona koliko i sve druge u okrugu. Trebali su ga. Wes je zijevnuo. A kad dobije telefon, uzbunit će Foleya i Hopkinsovu i...*

*Kad su se poslije nekoliko minuta doktor Hendricks i Shirley vratili, Wes je spavao.*

## *Poglavlje cetrdeset drugo*

*Kad se Marty dovezla, Wayne Willison nalazio se u prednjem dvorištu. Bio je odjeven u žutosmeđu majicu kratkih rukava. Čupao je korov ispod živice te se uspravio kad je ona ugasila motor i izašla iz vozila.*

*- Dobar dan - rekao je, gledajući je s mješavinom nade i straha. - Vi ste ona iz Indiane.*

*- Da, gospodine, ja sam zamjenica Hopkins, gospodine Willison. Bojim se da nemamo nikakvih novosti. No, imam još nekoliko pitanja.*

*- Naravno. Što god trebate. - Otro je ruke o kaki pamučne hlače. Izgledao je stariji nego pri njezinom posljednjem posjetu. Marty se pitala je li uopće spavao otkad mu je žena nestala.*

*- Je li Milly tu? - upitala je.*

*- Na ulici je. - Pokazao je prema malenoj skupini djece koja su trčala oko dvorišta na uglu. - Ovih mi je dana zaista mrsko puštati je iz vida. No, ne želim je zaključavati kao zatvorenika. Stoga sam napravio kompromis pa mnogo radim u dvorištu. - Pogledom je prešao preko uredne tratine i pokušao se nasmiješiti. - Ovo će uskoro biti najsređenije dvorište u okolnih pedeset država.*

*- Da, gospodine. Pametno od vas što je držite na oku.*

*- A policija svaka dva sata šalje automobil.*



- Dobro.

- Ovaj, želite li da pozovem Milly?

- Ne. Ne, gospodine, pitanja su za vas. Željela bih vam postaviti pitanje o Millynom rođendanu.

Iznenada mu se u plavim očima pojavio oprez i Martyna su se leđa ukrutila. Nešto je tu bilo važno. - Alma joj obično priredi zabavu, za nekoliko malenih prijatelja - rekao je suviše neobavezno.

- Da, gospodine. - Marty je brzo razmišljala. Wolfeovu sigurno nije zanimala dječja zabava. No, proslava rođenja... - Vi ste joj baka i djed, jel' tako? - rekla je. - Tko su joj roditelji? Vaš sin ili kćerka?

- Kakve to ima veze s nestankom moje žene?

- Ne znamo, gospodine. Samo pokušavamo dopuniti sliku. Sve nam pomaže.

- Volio bih da je Alma ovdje.

- Mislite, roditelji su njezina tajna, tako nešto?

- Ona zna više o tome. Slušajte, zamjenice Hopkins, nije mi jasno kako to može pomoći da je pronađete, ali jasno mi je kako može povrijediti Milly.

- Nećemo povrijediti Milly, vjerujte mi. Mi se ne bavimo odavanjem tajni, gospodine Willison. Ali zaista, moglo bi nam pomoći da pronađemo vašu ženu.

- Uistinu tako mislite? Pa... da...

- Radi se o tome da bi se to moglo uklopiti s drugim podacima koje imamo - objasnila je Marty. - Gospodine Willison, tko su Millyni roditelji?

- Ne znam. - Wayne Willison protrljao je zatiljak. - Vidite, Alma i ja imali smo samo jedno dijete. Djevojčicu koja je umrla od leukemije kad joj je bilo tek pet godina. Ali onda je prije sedam godina netko zamolio Almu da se privremeno brine o jednoj bebi. Alma je bila u crkvenom odboru koji pomaže siromašnim obiteljima i to je bilo povezano s tim. A Milly je bila tako slatka beba. Odmah sam je zavolio. I Alma je bila tako sretna. Uskoro nisam želio da obitelj dođe po nju, nikada.



- Je li rekla nešto više o osobi koja je tražila od nje da se brine o Milly? - Marty je kopkao neki predosjećaj.

- Dugo vremena nije, a zatim je rekla da je majka mrtva. Do tada me više nije bilo briga. Želio sam malu zauvijek.

- I tako ste usvojili Milly?

- Pa, to je druga stvar. Predložio sam to, naravno, no Alma nije željela ni čuti. Nije je htjela usvojiti. - Uznemireno je pogledao Marty. - Zaista mislite da je povezano? Možda nam je otac ušao u trag? Misli da se treba osvetiti?

Marty je polako kimnula glavom. Ni njoj se nije sviđala ta mogućnost. Pretpostavimo da je Millyn otac bio Klanovac, nasilan tip. Možda je neko vrijeme proveo u zatvoru, a sad je izišao i počeo se osvećivati ljudima za koje je mislio da su mu nanijeli zlo, uključujući ženu koja se godinama brinula za njegovu djevojčicu.

- Bi li nam je otac mogao uzeti? - plaho je upitao Willison.

- Ne, ako se mene bude pitalo.

- Vi radite za vladu - rekao je ratobornijim tonom. - Vlada ponekad uzima djecu ljudima.

- Gospodine, zaista, samo vam pokušavam vratiti ženu. - No, peckala ju je druga mogućnost. Mogla je zamisliti ženu kako oplakuje mrtvu kćer, oplakuje je godinama, a konačno se dokopa djeteta i otme ga, pretvarajući se da mu je majka mrtva, a da obitelj ne mari. - Gospodine Willison, još jedno pitanje - rekla je. - Je li Millyno pravo ime Teenia? Tina, Tanya ili nešto slično?

- Ne. Pravo joj je ime Camille.

- Je li vaša žena ikad spomenula neku Teeniju? Ili vi možda znate neku Teeniju?

- Ne, koliko se mogu sjetiti.

- Bi li to moglo biti ime Millyne majke?

- Jednostavno ne znam.



*Marty je uzdahnula. - U redu. Postoji li još što? Nešto što bi nam pomoglo identificirati obitelj?*

*Oklijevao je, a Marty je znala da ima još. - Gospodine Willison, gospodine, znam da ste rastrgani ovim, ne znate hoće li to doista pomoći vašoj ženi - ulagivala mu se. - Ali zaista nam koristi dobiti što više činjenica.*

*- Aha. Ma, već sam previše rekao, ili možda nedovoljno. Mogu isto tako ići i do kraja. Alma čuva kutijicu za Milly, nešto od njezine majke.*

*- Mogu li je vidjeti, gospodine?*

*Sumnjičavo je pogledao niz ulicu. - Ja ću paziti na Milly ako je želite sami donijeti - dodala je Marty. - Zaista, moglo bi nam pomoći da saznamo gdje ćemo tražiti vašu ženu.*

*- Odmah se vraćam - rekao je Willison i uputio se prema kući. Na ulici je Milly s konjskim repićem čula kako su se vrata zalupila i prestala loviti susjedovog dječaka. Stajala je kao ukopana na pločniku, zureći u kuću. Marty je mahnula i umirujući joj se nasmiješila, no dijete je čekalo, ukočeno, sve dok se vrata nisu ponovno otvorila i na njima se pojavio Willison. Tada je Milly uzviknula i ponovno krenula za svojim malim prijateljem.*

*Marty je razmišljala o Chrissie, o tome kako se brinula da će i Marty otići, isto kao Brad. I mala je Milly izgubila oca, a i dvije majke. Bože, život je surov prema dječici.*

*No, gledajući oronulo lice Waynea Willisona dok se približavao, zaključila je da život nije naročito blag ni prema odraslima.*

*Nosio je kartonsku kutijicu s uzorkom buketa i pisanim slovima »Cvjetne kartice« na poklopcu. - To je to - rekao je. - Sve što znam o njoj prije nego što je došla k nama.*

*Pružio je kutiju Marty, a ona je skinula poklopac. Unutra se nalazila plava kartica na kojoj je pisalo samo »Arhiv države Kentucky, Matica rođenih, Knjiga 733, stranica 514«.*

*Broj njezina upisa u maticu rođenih. Millyna upisa u maticu rođenih. Na njemu će biti roditelji! No, k vragu, ovako kasno subotom uredi su zatvoreni. A*



*navedeni se ured nalazio čak dolje u Frankfurtu. Nema nade da stigne tamo. Morat će čekati do ponedjeljka, osim ako uspije uvjeriti nekoga na višem položaju da je to vrijedno dovlačenja arhivara od kuće. Možda bi to mogli učiniti panduri iz Louisvillea. Radi se, naposljetku, o velikom slučaju, a taj bi im podatak mogao pomoći da objasne zašto je Alma Willison nestala i dati im muškarčevo ime.*

*Počela je posezati za rokovnikom kako bi zapisala podatak i osjetila da se u kutiji nešto lagano pomaklo. Tamo se nalazilo još nešto. Podigla je plavu karticu i izvadila je. Ispod nje nalazio se rupčić omotan oko nečega kvrgavog. Marty je nježno skinula rupčić i prošaptala. - O, Bože.*

*Bila je to ogrlica, zlatna ogrlica, skupa i prekrasna. Bila je izrađena u ritmičnom ponavljajućem uzorku listića, a Marty je i predobro poznavala taj uzorak. Poklapao se s narukvicom na malenom kosturu u špilji. Bila je to ogrlica naslikana na portretu u predvorju kuće Dentonovih.*

*Malena pobjeda - potvrđen predosjećaj - nije zaustavila mučninu koja joj je navirala u grlo.*

*- Što je to? - oštro je upitao Wayne Willison.*

*Marty je progutala pljuvačku. - U redu je, gospodine Willison. Ispostavilo se da je ovo zaista dobar trag. Dat ću vam... - Opa! Bila je veoma daleko izvan svoje nadležnosti. Gubitnica Hopkinsova opet je uprskala. - Ne, kad bolje razmislim, pozovite lokalnu policiju - rekla je. - Oni su nadležni za ovaj kraj slučaja. Ja znam za čim ću kreniti na strani koja se nalazi u Indiani. Odnosite im kutiju što brže možete, u redu?*

*- U redu.*

*- Recite mi, jel' vaša žena imala prijatelje pod imenom Denton? Djevojčicu, Phyllis Denton? Možda Elizabeth Denton? Suca Harolda Dentona? - Odmahivao je glavom, no ona je nastavila. - Hala Dentona mlađeg? Roycea Dentona?*

*- Ne. I prošli ste me put pitali za te ljude. Hal Denton... čini mi se da sam čuo to ime, ali mislim da to nije bilo od Alme.*

*- A žena pod imenom Wolfe? Profesorica na Sveučilištu u Indiani?*





- Ne. Nikad nisam čuo ni za koga od njih, osim možda za Hala Dentona, a ni u to nisam siguran.

- U redu. No, mora postojati veza. Recite lokalnoj policiji da se dobro pobrinu za Millynu kutiju. Pazite da vam svakako daju potvrdu. Ja ću se dati na posao na našoj strani slučaja.

- Zna li gdje je Alma?

- Još ne, gospodine, žao mi je. Ali, ovo mi daje nešto na čemu mogu raditi. Javit ću vam se zaista uskoro.

Požurila je do patrolnog vozila, polako se provezla pokraj djece koja su se igrala na kraju bloka kuća, a zatim se udaljila. Nazvat će postaju kad prijede rijeku, a zatim će se uputiti do Dentonovih i donijeti im još loših vijesti.

Maglovit čovjek kojeg je slijedila iznenada se činio stvarnijim. Nije bio samo nasilan, nije bio samo lud, nije bio samo bezimeni Klanovac ispunjen mržnjom. Sad je postojao i nagovještaj osobnosti: tip je mrzio žene, ili ih se bojao, zaključila je, ako ga je privlačila djevojčica, lijepo plavooko sučevo dijete. Marty je ponovno osjetila mučninu. Vrijeme je da ga se ukloni. Žurila je svojoj kući, svojoj kćeri.

## *Poglavlje cetrdeset treće*

Daj, izadi, Shirl, samo na minutu. Moramo razgovarati - umiljavao se Wes.

Javni tužilac Pfann vratio se sa specijalnim agentima Jessupom i Manningom, koji su s nelagodom stajali pokraj bolničkog kreveta. Prekriženih ruku, Shirley ih je sumnjičavo ispitivala očima.

- Neću se previše uzbuđivati - rekao je Wes. - Kunem se.

- Životom! - oštro ga je podsjetila Shirl. - Sjeti se toga. Vraćam se za deset minuta. - Izmarširala je iz sobe i zatvorila vrata. Wes se smatrao sretnim što ih nije zalupila.

Art Pfann nesigurno je pročistio grlo i zagrmio. - Bit ćemo brzi, Wes.



- Dobro mi je, do vraga! Imam problema sa srcem, ne s mozgom. - Wes je zurio u javnog tužioca. Balavac. - Dakle, što poduzimamo po pitanju Newtona?

- Pribavljamo nalog za pretres kuće - rekao je Pfann. - Svratio sam u Straubov servis, ali slobodan je do sutra ujutro. Stoga ćemo ga uhvatiti kod kuće.

- Ali nećemo samo doše, došetati i pokucati mu na vrata - rekao je agent Jessup. - Taj tip Hardy Packer, kako se sad zove? Gil Newton?... Nije naivan.

- Ispričajte nam o njemu - rekao je Wes.

- U redu. - Maleni je čovjek okretao krute stranice izvješća. - Prije deset godina imali su problema u Whitecastleu. Minirana je sinagoga, kuća jednog Židov, židovskog doktora, automobil nekog crnca... - Uvijek je zvučao poput snažno navijene igračke koja se strašno žuri ne stići nikamo, pomislio je Wes. No, ono što je upravo govorio bilo je važno. - Najgori je bio crnac: pretučen, odsječenih prstiju, ustrijeljen. Prsti su mu bili ugurani u usta, a tijelo su pronašli skriveno u staroj metalnoj bačvi za ulje pokraj koje se nalazio pougljenjeni križ. Packera su pokupili s hrp, hrpom drugih tipova. Ispitali su ga te ga pustili kad mu je netko osigurao alibi. Tjedan dana kasnije alibi je bio pun rupa kao švicarski sir, ali kad su otišli potražiti Packera, on je već nestao. Nikad mu se dosad nije ušlo u trag. Konačno su optužili petoricu drugih muškaraca, a trojica od njih tvrdili su da su samo isprebijali crnca. Rekli su da je Packer povukao okidač, sakrio tijelo, podmetnuo bombe. Bio je stručnjak, bio je hladnokrvan, slijedio je naredbe. Nitko od njegovih kompića nije tvrd, tvrdio da je bio u naročito prijateljskim odnosima s njim. Rekli su da se držao po strani, nije mnogo govorio ni o čemu osim o mehaničkim temama.

Wes je kimnuo. - To svakako odgovara Newtonu. Kurvin sin jedva otvara usta, osim ako se radi o prijenosima i izmjeni ulja. Ipak... ne mogu ga zamisliti kako kuje ubilačku kampanju.

- Nije to činio ni u Whitecastleu. Packer je bio ono što nazivaju Noćni jastreb organizacije. - Wes je kimnuo. To je već zaključio po crnoj halji. - Brinuo se za plamene križeve i nasilje. No, u suštini je primao naredbe. Drugi su tipovi bili glavni.

Wes se pomakao u krevetu. - I ovdje je netko glavni. Newton nije tip vođe.



- U redu. Tko? - upitao je Jessup.

Wes je slegao ramenima. - U ovom okrugu ima mnogo mogućnosti. Mnogi simpatiziraju ideje Klana, izuzevši nasilje, a pretpostavljam da ih se šaćica čak i s tim slaže. No, zvjerka iza Newtona prilično se dobro skriva.

- No - rekao je Art Pfann - možda nam Newton, kad ga pokupimo, kaže nešto o svom šefu.

Wes je gundao. Newton neće progovoriti, u to je bio siguran. Ako je mirni Gil Newton imao dovoljno luđačku crtu da izvrši ta razapinjanja, sigurno je dovoljno lud i da ne pisne ni riječ o svojim šefovima. Prokletstvo, čim ga doktor Hendricks pusti iz te bolnice, svakako će prozboriti još koju riječ sa starim Lesterom. Lesterov je šef bio i Newtonov šef. Morao je biti.

- Pitao sam se - rekao je Wes. - Ona profesorica Wolfe poslala vas je u potragu za dokazima. Kako se to uklopilo?

Jessup je prezirno otpuhnuo. - Nije. Radilo se o drugom problemu. Neki je voajer polaroidom fotografirao studentice kako plivaju.

Art Pfann se zahihotao. - Uradi sam Playboy.

- Točno. Neke su od njih stvarno prave mačke. U svakom slučaju, ispostavilo se da je voajer jedan profesor sa Sveučilišta u Indiani. Upoznao sam ga, zapravo, tip pod imenom Hart. Provjerili smo, ali nema ničega što bi ga povezivalo s Klanom ili bilo kojim ubojstvom. No, njegov je dekan bio bijesan, planira ga pozvati pred vijeće i ukoriti.

- Aha, Sveučilište u Indiani trudi se paziti na studentice - rekao je Wes. Potajno je bio oduševljen što je Jessup išao u uzaludnu potjeru, ali također potajno ozlovoljen što je i sam bio zaveden, što je jurio po tim prokletim ubojitim stijenama u isto tako uzaludnoj potjeri. Hopkinsova je ispravno pročitala profesoricu. Trebao je vjerovati njezinu sudu.

- Zna li tko kako izgleda Packerova kuća? - upitao je Jessup.

Art Pfann odmahnuo je glavom. - Newtonova? Nikad nisam bio tamo.

- Bert Mackay radi s njim u servisu. Možda ga je koji put posjetio - rekao je Wes. - No, ne bih se čudio da ni on nikad nije bio tamo. Newton se drži po



*strani. Jedva pozdravi nakon crkve. Što se tiče kuće... zašto se Sims ili Hopkinsova ne bi sasvim neobavezno provezli pokraj nje i pogledali je bez zaustavljanja?*

*Jessup se namrštio. - Ne želimo da mnogo ljudi sazna za ovo. Kako ćemo znati čemu je tko privržen?*

*To je malo govno optuživalo njegov odjel za povezanost s Klanom. - Hm, pretpostavljam da bismo mogli strpati nekoliko vas federalaca u veliki oklopni kamion da kružite uokolo i pretvarate se da ste na godišnjem odmoru i neobavezno fotografirate - blago je rekao. - Mislite da bi ga to zavaralo?*

*- Hej, Wes, smiri se - nervozno je rekao Art Pfann. - Obećao si Shirley. Gospodine Jessup, šerif je u pravu. Nepoznato vozilo na toj usamljenoj cesti privuklo bi pozornost toga tipa. Uplašilo bi ga. No, patrolna vozila šerifa Cohrana s vremena na vrijeme zaista prolaze tim putem, to je normalni postupak.*

*- Simsov je stric išao na onaj skup Klana - tvrdoglavo je istakao Jessup.*

*- U redu, što kažete na ovo - predložio je Wes. - Jedan od vaših agenata ide, recimo, s Masonom, on je sad dežuran. Nemojte mu čak ni reći koju kuću gledamo. Samo ćemo se provesti, bez usporavanja.*

*- Meni zvuči dobro - rekao je Art Pfann, a Jessup je polako kimnuo.*

*Wes je nastavio. - Također postoji vjerojatnost da drži taoca. Mogli bismo zvati... Pa, Hopkinsova zna smiriti ljude razgovorom.*

*- Imamo pregovarače za talačke krize - kruto je rekao Jessup. - Obučene.*

*Wes je slegao ramenima, ne želeći se prepirati. Bit će mu sasvim drago ako se Marty Hopkins ne bude morala suprotstavljati tako očajnom i opakom čovjeku kakvim se činio taj Packer. U vražju mater, teško je povjerovati da je tihi Gil Newton bio onaj o kome su govorili. - Ma, dovedite 'vamo svoje momke, koga god trebate - rekao je. - I pazite da se ne pročuje po kuloarima u okrugu da FBI-evci vrše desant, jer bi tip mogao nestati. Također... - Namrštio se. - Kako bi bilo da u tajnosti motrite kuću i čekate da on izađe? Jedna bi ga skupina mogla pratiti, a druga bi mogla ući u kuću i osloboditi taoca. Tako bi se možda izbjeglo pucanje.*



- Čini mi se da to ima smisla - rekao je Art Pfann.

Jessup je počeo nešto mrmljati, no na vratima se začulo kruto bubnjanje i Shirley je gurnula glavu u sobu. - Deset minuta je isteklo - rekla je.

- Da, gospođo, upravo odlazimo - rekao je Jessup, gotovo revno.

- Još nešto, Wes? - upitao je Pfann.

On je uzdahnuo. - Aha. Zaista želim vidjeti tog majmuna iza rešetaka. I zato nemojte uprskati, u redu?

Pfann mu je stegnuo rame. - Dat ćemo sve od sebe. - Krenuo je za Jessupom. Činilo se da on pozdravlja nekoga na hodniku. Zatim mu se pridružio i Pfannov gromki glas. - Hal! Kako si? Bože, tako mi je žao...

- Aha, hvala, Art - rekao je glas Hala Dentona. - Prilično smo dobro, s obzirom na sve.

- A tvoja majka?

- Iscrpljena, dakako. Royce čini sve što može za nju. Upravo ste posjetili šerifa? Kako mu je?

- Prilično dobro napreduje.

- Samo ću ga pozdraviti, dok sam još ovdje. Vidimo se, Art. - A zatim se Hal pojavio na vratima, u košulji kratkih rukava i hlačama od skupog odijela. Čvor na kravati bio mu je blago olabavljen. Nasmiješio se Shirley. - Dobar dan, gospođo Cohran.

- Dobar dan, Hal. Žao mi je zbog tvoga oca. Reci majci da ću navratiti u posjet čim budem gotova ovdje.

- Aha. Kako je vaš pacijent?

Wes je vidio kako se pomalo otkrivila od njegova moćnog osmijeha. - Mogao bi biti gore - rekla je, a zatim dodala što je okrutnije mogla. - Glupi vol uporno pokušava upravljati okrugom. I onda se pretrgne.

- Aha, neki od nas nisu baš razboriti. - Hal je prišao krevetu i rukovao se s Wesom. - Sad je morate slušati, šerife.



- Nemam izbora - rekao je Wes. - Hej, Hal, žao mi je zbog tvoga tate.

- Aha. - Halove su se usne stisnule, a Wes je vidio umor i tugu na njegovu licu. - Zbog toga sam ovdje u bolnici. Doktor Sidhu, znate, čovjek koji je obavio autopsiju, pronašao je nešto čudno na tim malim tumorima. Ciste, nazvao ih je, i rekao da mu ne izgledaju kao rak. Doktor Hendricks kaže da su možda povezane s onim želučanim problemom kojeg je tata imao prije nekoliko godina. Želi ga poslati u Indianapolis da obave daljnja ispitivanja. Došao sam potpisati papire.

- Nije se radilo o raku? - oštro je upitao Wes. - Misliš, možda je bio u pravu? Netko ga je pokušavao ubiti?

Hal je odmahnuo glavom. - Ne, ne, definitivno se radilo o prirodnom uzroku. U oba slučaja. - Tužno se osmijehnuo. - Možete se prestati brinuti o tome, šerife. Tata me potakao tom pričom da ga netko ubija. Zato sam vas zvao. No, halucinirao je. Doktor kaže da to nije iznenađujuće. Imao je na desetke tih cista u mozgu. I u mišićima, kako se pokazalo.

Wes je odmahnuo glavom, prisjećajući se oronule prikaze u bolesničkom krevetu. - Jadnik. Žao mi je što to čujem. Hal, htio sam te nešto pitati, poznash li nekoga pod imenom Teenia? Moglo bi biti povezano s tvojim ocem.

Hal je odmahnuo glavom. - Ne. Vaša je zamjenica jutros nazvala Roycea i postavila isto pitanje. Kako to?

- Samo provjeravamo glasine. Ništa važno. - Naročito kad se zna da se radilo o prirodnoj smrti.

Hal je ispružio ruku. - Da. Slušajte, šerife, čuvajte se, u redu? Moram sad ići pomoći majci i Royceu. Razvrstavaju stvari. Velik posao... znate, stari dokumenti i kartonske kutije, neke još iz njegova djetinjstva.

- Aha. Hvala što si navratio, Hal.

Kad je otišao, Wes je primijetio da se Shirley tapka rupčićem po očima. - Jadni Dentonovi, s toliko se toga moraju boriti - rekao je.

- Aha. - Gledala ga je očima punim suza. - Ali, ne plačem ja toliko zbog njih koliko zbog sebe.

- Zbog sebe?



- *Wes, bio si tako blizu! - Prsti su joj se gotovo spojili u zraku. - Jel' ti uopće jasno kako je blizu bilo?*

- *Daj, Shirl, misliš da ću ikad zaboraviti kako sam ležao na onom prokletom kamenu, gledajući sokolove, s osjećajem da mi se desetotonač parkirao na prsa?*

- *Pa zašto onda malo ne prekineš? Vidjela sam kako si naćulio uši kad si pomislio da je sudac Denton možda ubijen! - Mršteći se, približila se krevetu. - Zašto ne možeš prepustiti Gradyju Simsu i Artu Pfannu da se pobrinu za to?*

- *Dobri me Bog poštedio radi nečega, Shirl. A to nešto mogao bi biti upravo ovaj slučaj. Ja sam bio taj koji ga je prepoznao, jel' tako? Netko mora zaustaviti tog kurvinog sina. - Uhvatio ju je za ruku. - Budemo li imali sreće, ščepat će Newtona za vrat i...*

*Zazvonio je telefon. Njegova je ruka udarila po slušalici djelić sekunde prije njezine i Shirley se na trenutak odupirala, pokušavajući ga spriječiti da je podigne. Zatim se s ozlojeđenim uzdahom ponovno teško spustila u stolicu.*

*Bila je to Marty Hopkins. - Dobar dan, gospodine. Foley mi je dao vaš broj u bolnici. Kako ste?*

- *Dobro, ali doktor Hendricks i moja žena su u dosluhu. Ne žele me pustiti odavde. Hm, Hopkinsova... - Oklijevao je, a zatim joj je odlučio reći. - Imam novosti za tebe.*

- *Novosti, gospodine?*

- *Za tebe. Ne za Foleya, Masona, Simsa ili bilo koga drugog. FBI-evci su zaista osjetljivi kad se radi o širenju informacija nama Klanovcima.*

- *Da, gospodine, FBI-evci se definitivno dobro snalaze u ovim krajevima, gospodine.*

*Wes se frkćući nasmijao. - Smiri se, Hopkinsova, igrat ćemo po pravilima. Novost je da smo prepoznali našeg čovjeka. Pokupit će ga danas popodne.*

- *Prokletstvo! Koji je moj zadatak, gospodine?*

- *Tvoj je zadatak da se mičeš s puta jebenom gospodinu agentu Jessupu.*

- *Gospodine? - čuo je njezino razočarenje i nevjericu.*



- *To je ujedno zadatak svih ostalih. Usput, nisam ti ovlašten govoriti ništa od ovoga.*

- *Da, gospodine, hvala vam. Kladim se da niste ovlašteni ni reći mi tko je on.*

- *Ne, nisam. Gil Newton.*

- *Newton! Do vraga, on ne bi mogao... Pa, možda bi mogao slijediti naredbe. Zaista je dobar mehaničar. Ali, sigurno netko drugi sve to planira!*

- *Aha, i ja sam im to rekao. - U kratkim joj je crtama ispričao o dokazima protiv Newtona, o otiscima prstiju i fotografiji Noćnog jastreba iz Whitecastlea.*

- *Kažu da mu je pravo ime Hardy Packer. Kao klipao živio je ovdje, u blizini Campellsburga.*

- *Packer. Čini mi se da sam čula za njih.*

- *Moguće. Odselili su se u Terre Haute nakon što ih je majka napustila.*

- *Mislite da drži Almu Willison, gospodine?*

- *Pretpostavljaju da ima taoca.*

- *Dobro. K vragu, voljela bih se uključiti, gospodine!*

- *Možeš se pobrinuti da imamo praznu zatvorsku ćeliju. Ne želim da dečki idu u uobičajene subotnje ophodnje i napune zatvor pijancima.*

- *Hm, dobro, gospodine, učinit ću to kad se vratim. Ovo je, tako reći, međugradska veza.*

- *Hopkinsova? - oštro je upitao. - Gdje si ti to?*

- *Pa, gospodine, ja, hm, išla sam u Louisville. Nešto sam pronašla.*

- *Što?*

- *Radi se o Dentonovom slučaju.*

- *To više i nije neki slučaj, Hopkinsova. Sučeva je autopsija pokazala prirodni uzrok.*

- *Još uvijek nam ostaje Phyllis Denton, gospodine. I Alma Willison.*





- *Imaš nešto o Willisonovoj?*

- *Da, gospodine. Znae da imaju onu djevojčicu, Milly?*

- *Unuku, da.*

- *Gospodine, vjerujem da je Phyllis Denton bila Millyna majka.*

- *Phyllis Den... Zezaš se, Hopkinsova! Phyllis je imala... koliko, dvanaest godina?*

- *Da, gospodine. Gospodin Willison kaže da mu je žena vrlo tajnovita kad se radi o pitanju odakle je Milly došla. No, pokazao mi je kutiju koju je čuvala za djevojčicu, u kojoj se nalaze stvari njezine prave majke. U njoj je bila ogrlica. Poklapa se s narukvicom na Phyllisinom kosturu.*

- *Isuse! Pa kako je uopće došla do Willisonovih? Misliš da je Alma učinila nešto Phyllis i ukrala dijete?*

- *Aha, razmišljala sam o tome. Ili je možda Phyllis bježala od oca prije nego što je umrla, a on je tek sad saznao gdje se dijete nalazi. I oteo gospođu Willison za osvetu.*

- *Willison ti nije rekao tko je bio otac?*

- *Willison je rekao da ne zna i vjerujem mu, gospodine. Bio je uistinu otvoren o drugim stvarima. U kutiji je bila i ceduljica na kojoj piše da se upis rođenja nalazi u matici arhiva države Kentucky u Prankfortu. Tamo bi mogao stajati taj podatak. No, arhiv je zatvoren do ponedjeljka.*

- *Policija iz Louisvilea može ući u njega, zar ne?*

- *Hm, da, gospodine, hm, kad ih se upozori na to.*

- *Nisi im još rekla, Hopkinsova?*

- *Rekla sam gospodinu Willisonu da ih nazove.*

*Da, mogli bi biti osjetljivi zbog toga što im ona upada na teritorij. - Pazi se, Hopkinsova - rekao je. - Previše se neovlaštenih koraka poduzima ovih dana.*



- *Da, gospodine. Namjeravala sam ponovno razgovarati s Dentonovima, provjeriti imaju li ideju o tome tko je bio taj momak. Nježno ću im priopćiti vijest.*

- *Dobro. Učini prvo to, a zatim se pobrini da našeg dečka Newtona čeka ćelija u zatvoru. No, nemoj reći Foleyu ni drugima zašto.*

- *Da, gospodine. Vidimo se, gospodine.*

*Wes je spustio slušalicu i naslonio se leđima na uzglavlje, iznenada iscrpljen. Shirleyne su se usne stisnule te mu je spustila krevet. Kad se namrštio, progovorila je. - Probudit ću te ako se dogodi nešto važno, Šampionu. Obećajem.*

*Pa, čovjek mora bar nekome u životu vjerovati. Wes je sklopio oči.*

## *Poglavlje cetrdeset četvrto*

*Marty je izišla iz telefonske govornice i okrenula patrolno vozilo u smjeru kuće. Dakle, klupko se napokon počelo odmotavati. Slijepce su se ulice počele otvarati. Trebala bi se osjećati sretnijom. Sad su znali tko je izvršio ubojstva. Gil Newton, zapravo Hardy Packer, umiješan u ona podmetanja bombi u Whitecastleu - u redu, u to je mogla vjerovati. Bio je to taj veliki preokret na koji su čekali. Zašto je onda njezina radost bila pomiješana s toliko razočaranja?*

*Možda se radilo o tome da je osjećala kako to nije sve. Gil Newton bio je tako neobičan, miran tip - sigurno je još netko radio s njim. Kraj nije bio tako blizu kao što su FBI-evci mislili. A možda je bila razočarana i zbog toga što neće sudjelovati u njegovu privođenju. Neće ni Wes Cohran. Bilo je to kao da pomažeš svojoj momčadi da se probije do završnice, a onda te u odlučujućoj utakmici posjednu na klupu. FBI će pokupiti svu slavu, a Trener će izgubiti dragocjen ugled rješavanja problema okruga Nichols bez dovlačenja ikoga izvana.*

*Stigla je u Paoli i skrenula prema sjeveru. Njegovo srce - to je bila druga priča. Nije se mogla otarasiti osjećaja krivnje zbog toga. Zašto mu nije bila*



*sposobna objasniti da profesorica Wolfe postupa na osobit način? Da je samo bila u stanju uvjeriti ga... Ali nije, a on sad leži u bolničkom krevetu.*

*Čak joj je i onaj mali osobni trijumf pritiskao dušu. Pronašla je nove podatke o jednoj Phyllis Denton, ali teško je bilo radovati im se, jer prouzročit će samo još jedno slamanje srdaca te preopterećene obitelji. Užasavala se ponovno ih vidjeti, užasavala se okrutnih pitanja koja će im morati postaviti. No, to joj je bio posao. I bez obzira što će ih boljeti, znala je da i oni žele saznati što se dogodilo Phyllis, žele uhvatiti i kazniti njezinog zavodnika i ubojicu.*

*Marty se ipak užasavala tog razgovora.*

*Prošla je okuku i vidjela križanje s okrugom 860. Krene li nekoliko kilometara na istok i otprilike tri kilometra na sjever Donaldson Roadom, stići će do Phyllisine špilje. Ali, zašto se gnjaviti? Tamo su već pronašli sve što se pronaći moglo. Oni su tražili, državni forenzičari su tražili, FBI-evci su tražili.*

*No, zašto je onda profesorica Wolfe rekla da bi voljela imati i vremena još je jednom provjeriti?*

*Marty je okretala patrolno vozilo prema špilji, iako si je rekla da je to besmisleno. Unutra će biti mračno, sad kad su državni panduri odnijeli generator i svjetla. U prtljažniku je još uvijek imala špiljarsku kacigu - trebala bi je uskoro vratiti Floyd Russelu - no, ne bi trebala ulaziti sama, rekao je Floyd. Ionako nema što pronaći.*

*Pa zašto se onda parkirala, uzela kacigu koja je ležala među signalnim svjetiljkama, kliještima za željezo i kablovima za vuču u prtljažniku, svezala kosu kako bi joj kaciga bolje pristajala, zakvačila za remen rezervne boce s gorivom i vodom za svjetiljku? Zato što se nije željela suočiti s Dentonovima, priznala si je. Odgodit će to za još nekoliko minuta. Hopkinsova - kukavica.*

*Osjećajući se budalasto, Marty se uputila uzbrdo prema ulazu u špilju.*

*Gary Trent bio je zapovjednik Specijalne postrojbe državne policije u Indiani. Znao je da je agent Jessup frustriran činjenicom da su zbog tako kratkog roka uspjeli skupiti samo osam ljudi. U tom je dijelu države bilo gustih, isprepletenih šuma, mnogih klanaca i starih koliba, a Jessup je trtario što će se dogoditi ako im Packer umakne dok ga budu pokušavali opkoliti. Prije nego što*



*se pridružio državnoj policiji Trent je služio dva roka službe kao borac u prašumi, gdje je lovio podmukle, dobro motivirane neprijatelje na njihovom vlastitom terenu, te je sad osjećao samopouzdanje. - Ovo su osmorica hrabrih momaka - rekao je. - Postavit ćemo šestoricu u šumu oko kuće, a dvojicu poslati na vrata s paketom DHL-a. Vi ostanite otraga. Imat ćete pregled situacije - diplomatski je dodao.*

*- U redu - rekao je Jessup. Činilo se da sam sebi izgleda kao neka vrsta generala koji osmišlja akciju. Zapovjedniku Trentu izgledao je kao jebeni uredski pizdun. - Dakle, prije pola sata poslali smo šerifovo patrolno vozilo da prođe ispred kuće - rekao je Jessup. - Bio je kod kuće.*

*- Vidjeli su ga?*

*- Auto mu je bio na prilaznom putu. To je izdvojeno područje, ne može ići nikamo bez auta.*

*Trent je površno poznao Wesa Cohrana i bilo bi mu draže raditi s njim. Kao i Trent, Cohran je znao da ljudi mogu biti izvan kuće čak i kad su im auti na prilaznom putu. Kao i Trent, znao je da ljudi ponekad idu u lov, ribolov, šetnju ili ubijanje ne koristeći vlastite automobile. No, Trent je preživio Vijetnam usredotočujući se na stvarnost, a ne na ono o čemu nadređeni fantaziraju te je stoga rekao Jessupu - Pogledajmo ponovno tu kartu.*

*U to su doba godine bili suočeni sa zakrčljanim šumama, humcima i brežuljcima te mnogo žbunja. Izbacit će pozadinske ljude na obližnjoj stražnjoj cesti, neka hodaju pet kilometara kroz šumu u neprobojnim prslucima i opkole Packerovu kuću. Kad se zaleđe smjesti, dva čovjeka u kamionu DHL-a stići će s velikim paketom. Ispod prevelikih odora DHL-a nosit će pancirne košulje i najnovije automatsko oružje. U kutiji će se nalaziti malj, u slučaju da nitko ne bude dovoljno ljubazan da otvori vrata te se budu morali sami pozvati unutra.*

*Trent je proučavao teren obilježen na karti i odlučio kako će grupirati ljude. - Pokret - jezgrovito je rekao.*

**\*\*\***

*Marty Hopkins pogledom je pažljivo prelazila po odaji gdje se nekad nalazio lijes Phyllis Denton. Osim pougljenjenog križa na glatkom zidu više se ništa nije*



vidjelo. Čak su i davne boce gaziranih pića koje su ostavili davni izletnici - možda mladi Royce? - bile odnesene u laboratorije. Krenula je natrag, prema izlazu, no zaustavila se kad je došla do početka tunela za pužanje koji je vodio do odaje sa špiljskim ribicama.

*Nema potrebe gledati tamo.*

*No, profesorica bi Wolfe pogledala.*

*S ogorčenim uzdahom Marty je zaronila u tunel. Profesorica Wolfe bila je jednako neumoljiv šef kao i Wes Cohran. Nekako se uvukla u nju i izdavala joj naredbe na koje se bilo teško ne obazirati.*

*U svakom slučaju, ne bi trebalo dugo trajati. Nije joj se naročito sviđao taj dio špilje: suženje nakon veće šupljine, način na koji su sićušna stvorenja uzmicala na rubu svjetlosti, osjećaj da predstavlja uljeza u tom čistom, divljem svijetu. Gurnula je ručnu svjetiljku u rukav kako bi bila sigurna da je neće ostrugati u uskom dijelu. I eto onoga dijela u kojem se strop sve više spuštao pritišćući je te se spustila na trbuh na blatni pod. Poput punjenja čudovišnog kamenog sendviča. Slanina, zelena salata i Hopkinsova na kamenu. Puzala je na trbuhu i konačno se iskobeljala iz tunela te se našla u odaji gdje su spore, blijede ribe plivale u bistrom potoku.*

*Tu nije bilo ničega. Na drugom kraju, pokraj hrpe kamenja iza koje je nestajala rječica, nalazila se okomita pukotina. Bio je to ulaz u onaj zavijeni tunel koji je vodio u odaju sa željeznim prstenom. Preko plitke rijeke u visinu su bile naslagane žučkaste gromade isprane vodom, ostaci davnog urušavanja stropa, kako je rekao Floyd Russel. Gore blizu vrha, rekao je, nalazio se prolaz premalen za odrasle ljude.*

*Wolfeova je pak rekla da postoji stražnji ulaz u špilju. Kroz hrpu urušenog stijenja. Je li to moglo biti to?*

*Marty je znala da ne bi trebala sama pokušavati tako nešto. Ali, možda bi mogla samo baciti pogled, kad je već tamo. Zakoračila je i na kamen u sredini potoka te skočila na drugu stranu. Na nekih metar i pol visine u hrpi gromada vidjela ga je - otvor visok nekih sedamdeset pet centimetara, veći od blatnoga tunela kroz koji je upravo dopuzala. Zurila je u otvor i iznenada začula slabašno kašljanje.*



*Tijelo joj je reagiralo brže od mozga. Shvatila je da čuči iza velike gromade, dok joj srce lupa, uši joj se napinju, a u ruci drži pištolj. Sljedeći se trenutak ponovno začulo - pročišćavanje grla, jedva čujno kroz kлокotanje vode.*

*Dolazilo je iz ulaza u nazupčan tunel koji je vodio u odaju sa željeznim prstenom, točno preko puta potoka.*

*U redu, Hopkinsova, sad mirno. Trener je rekao da su FBI-evci otišli pokupiti Newtona. Osim toga, subota je. To je najvjerojatnije samo neki klinac koji istražuje špilju, sad kad je ponovno otvorena.*

*Ponovno je, što je brže mogla, prešla potok i prošla kroz pukotinu u stijeni.*

*Bilo je teško biti tih hodajući tako pognut. Bila je i te kako svjesna topota vlastitih koraka po kamenu kad su zvuči potoka iščezli iza nje, i te kako svjesna žarke svjetlosti svjetiljke na glavi. Došla je do zavoja. Kašljač će sada znati da dolazi, zbog svjetla. Stoga malo zavaraj smjer, Hopkinsova. Zastala je, skinula svjetiljku s kacige i držala je u lijevoj ruci u visini glave, dok joj je u desnoj ruci bio spreman pištolj. Spusti se u čučanj, i dalje visoko drži svjetlo. Gurni ga iza ugla, usmjeri ga u sljedeći dio prolaza. Ako nitko ne zapuca, proviri iza svjetla, a ako je zrak čist, skreni za ugao.*

*U redu. U ovom dijelu nema problema.*

*Nema ni zvukova. Nadala se da joj plijen nije nekako umakao. Iako je morala priznati da se također nadala da jest.*

*Još jedno skretanje, ili dva? Nije se mogla sjetiti. Ruka joj se umorila od držanja svjetiljke u visini. Trebalo joj je samo postolje i bila bi Kip slobode. Iscrpljen Kip slobode. Stoga završi s tim, Hopkinsova. Gurnula je svjetiljku iza sljedećeg ugla.*

*Nije bilo pucnja.*

*Nisko se spustivši u sjenu, spremnoga pištolja, Marty je zašla za ugao.*

*Tamo se nalazila odaja sa žućkastim zidovima. I gomila blatnjavih krpa u sredini. I pokret među krpama - ruka je zaklanjala oči koje su žmirkale na svjetlosti.*



- Bog - nesigurno je rekao glas. Dijete ili žena. - Jeste mi donijeli nešto iz McDonald'sa?

- Ne, nisam.

Na zvuk Martyna glasa prilika je počela hvatati dah i sa zveketom se odbacila unazad. Dekla je pala na stranu i Marty je ugledala raščupanu ženu. Na nozi koju je vidjela nalazila se metalna lisičina, lanac. Strah je izobličio ženino lice umrljano blatom.

Marty je okrenula svjetiljku i obasjala vlastito lice. - Gospođo, ja sam zamjenica Hopkins - rekla je. - Jeste li...

- O, Bože! O, hvala Bogu! Izvedite me oдавде, molim vas, izvedite me oдавде! - Žena je počela jecati.

Marty nije vidjela nikakvih znakova oružja. Spremila je pištolj u futrolu. - Da, gospođo. Samo ću staviti kacigu i onda vam pokazati put prema van. Imate na sebi lanac?

- Da. O, Bože, požurite, on bi mogao doći! Jeste li... - nešto. Marty nije razumjela od jecaja.

- Smirite se, gospođo. Jeste li vi gospođa Willison?

- Da. Da. Jeste li ga uhvatili?

- Drugi ga privode upravo sad, barem pretpostavljam. Mogu li pogledati taj lanac, gospođo?

- Oh, požurite, molim vas, požurite!

Marty je pokušala sa svojim ključem za lisičine, ali nije uspjela. - Gospođo Willison, žao mi je. Morat ću donijeti kliješta za željezo.

- Ne ostavljajte me! - kriknula je Alma Willison, zakvačivši se za Martyn rukav - Izvedite me! Ne ostavljajte me! - Počela je kašljati i jecati.

- Smirite se, gospođo. Odmah ću se vratiti. Evo, uzmite malo vode. - Skinula je rezervnu bocu vode s remena i pružila je Almi Willison, koja je halapljivo pila. Marty joj je dodala i ručnu svjetiljku. - Evo, bar nećete morati čekati u mraku. Vraćam se za minutu.



- Nemojte ga naljutiti! On zna da sam bijela Kršćanka. Ali, on ima pištolje... o, Bože, neće vam dopustiti da se vratite! Ubit će me!

- Ostali ga privode - umirivala ju je Marty, iako su joj od nelagode kožom prolazili trnci. - Odmah se vraćam, iskreno vam kažem.

- Nemojte otići! O, Bože, nemojte otići! - Jecaji Alme Willison pojačali su se.

Marty je požurila kroz tunel, potaknuta plačem iza sebe. Kad se zaboravila sagnuti i udarila kacigom o niski strop malo je usporila, prisjećajući se upozorenja Floyd Russell kako bi mogla oštetiti svjetiljku ili udariti glavu.

Zurila je uz rub vode do vodoravne pukotine koja je predstavljala početak tunela za puzanje te se uvukla unutra. Uskoro je počela brzo puzati, hitajući kroz prolaz. Nije se mnogo razlikovalo od utrke tricikala, zaključila je, velik napor u zgrbljenom položaju. Radije bi svaki dan odigrala dobru košarkašku utakmicu.

Došla je do glavne šupljine, brzo potrčala prema otvoru te se rukama i nogama uspenjala po hrpi kamenja. Patrolno je vozilo bilo parkirano na pola uzbrdice. Otvorila je prtljažnik, premetala po signalnim svjetlima, dekama i drugoj opremi za slučaj nužde te izvadila kliješta za željezo i požurila natrag u špilju.

Dok je velikim koracima grabila kroz prostranu ulaznu odaju, gledajući u svježe očišćen kut u kojem su se nekad nalazile boce gaziranih pića i kantica za ulje, konačno joj je na površinu isplivalo sjećanje koje ju je kopkalo još od razgovora sa šerifom. Bio je to glas Elizabeth Denton, koja je govorila o davnim uljezima u špilji, o »Packerovom malom, koji je tamo ostavio ime«. Royce i Hal mlađi očistili su grafite. Obrisali su ime.

Jesu li Dentonovi dečki poznavali Hardyja Packera?

Marty je ugurala kliješta za željezo, dugačka više od šezdeset centimetara i veoma teška, u prolaz za puzanje ispred sebe. Dakle, nije željela razgovarati samo s Almom Willison. Imala je cijelu hrpu novih pitanja za Dentonove, čim tu jednu ženu izvuče otamo.





## *Poglavlje cetrdeset peto*

*Sa srušenog, suhog stabla koje će dobro gorjeti Noćni je jastreb odrezao dvije klade za križ. Utovario ih je u automobil koji je posudio od Johnnyja Petersa. Johnny je dao staviti nove amortizere i auto će u ponedjeljak ujutro biti spreman za preuzimanje, čist kao sunce, glatko vozeći. No, trenutačno je rekviriran za veliki rat. Dakako, nije to mogao reći Johnnyju, ali njemu neće smetati. I njega su gadno povrijedili blatni ljudi. Bilo mu je dovoljno samo nekoliko piva da počne gorljivo govoriti o židovskom odvjetniku koji ga je prisiljavao da plaća ogromnu alimentaciju za klince, koje je ona protuha od njegove žene odvela sa sobom kad je pobjegla. I to samo zato što ih je pokušavao držati na uzdi. Noćni jastreb to nije mogao shvatiti. Svi su znali da ponekad moraš išibati djecu ili neće pravilno razmišljati kad odrastu. On se sjećao da je i sam mnogo puta bio išiban. No, taj se židovski odvjetnik urotio sa Johnnyjevom ženom. Nije mu dopuštao ni da vidi vlastitu djecu, ali ga je ipak prisiljavao da plaća. Da, Johnnyju bi bilo drago da zna kako pridonosi njihovoj stvari.*

*Skrenuo je Johnnyjevim autom s autoceste na šljunčanu seosku cestu, zatvorio vrata ograde za sobom, a zatim prošao pokraj nekoliko polja i stigao na zemljani put koji je zavijao prema šumovitim brežuljcima. Parkirao je ispod velikog oraha u gustom dijelu šume te izvadio klade i torbu iz prtljažnika. Tiho je nosio klade po stazi. Za neka dva sata sunce će zaći, no sad bi ga još uvijek mogli vidjeti s ceste, ako ne bude oprezan. Došao je do ruba drveća i sledio se.*

*Šerifovo patrolno vozilo bilo je parkirano na uzbrdici. Bijes i užas uzavreli su u njemu, no Noćni ih je jastreb nadjačao i lagano se spustio u čučanj kako bi promislio što učiniti. Šerif... ne, jutros je na poslu čuo kako je šerif u bolnici. Bog je već smlavio šerifa. To će onda biti neki zamjenik, zamjenik u špilji. Zašto? Već su odnijeli sveticu u lijesu i sve oko nje. Najvjerojatnije su bili očajni, samo su je ponovno pregledavali, nadajući se da će pronaći nešto što im je promaklo.*

*Neće ulaziti duboko unutra. Nikad dosada nisu. Neće ići do rijeke sa špiljskim ribicama. Zar ne?*



*Što ako su nekako doznali za ženu? Nije mogao zamisliti kako, no što ako jesu?*

*To ne bi ništa promijenilo. U svakom slučaju, bolje da provjeri. Iz opreme je izvadio tridesetomicu i bratov komandoski nož, a torbu ugurao iza stijene, sakrivši je. Ostavio je klade da nevino leže u podnožju stabla. Tiho se probio do otvora špilje i legao među stijene, na mjesto koje se ne vidi s ceste, osluškujući.*

*Ništa.*

*Noćni jastreb skliznuo je u špilju te se spustio dobro poznatim putem do dna, ne paleći svjetiljku. Još uvijek nije bilo buke, ni svjetla. Protrčao je kroz veliku šupljinu, prstima prelazeći preko zida, do odaje u kojoj se nekad nalazio lijes svetice.*

*Tamo nije bilo nikoga.*

*Požurio je natrag sve dok nije došao do otvora prolaza za puzanje koji je vodio u odaju sa špiljskim ribicama. Ni tamo nije nikoga čuo. No, kamenčići koje je ostavio na podu prolaza bili su pomaknuti. Dakle, zamjenik je sigurno bio tamo. I Noćni je jastreb napokon shvatio, i obradovao se.*

*Bog uništava šerifa i njegove zamjenike.*

*A Noćni jastreb jedno je od Njegovih odabranih oruđa.*

*Odabran za više od samo Alme Willison. Odabran za napad na sam zakon, na zakon blatnih ljudi.*

*Trebao mu je plan. Nije znao koliko se zamjenika nalazi u špilji. No subotom, dok je šerif Cohran u bolnici, najvjerojatnije je bio samo jedan ili dvojica. Isplatilo bi se odvesti im vozilo, odsjeći im mogućnost bijega i izbjeći znatizeljne oči. Poput očiju Willieja Searsa. Otpuzao je natrag do ulaza u špilju, provjerio ima li na usamljenoj cesti vozača, a zatim se iskrao iz špilje i spustio do patrolnog vozila. Bio mu je dovoljan trenutak da ga upali pomoću žica. Odvezao ga je na cestu, a zatim krenuo stražnjim putem kojim je prethodno došao. Parkirao ga je ispod oraha pokraj Johnnyjevog auta te skinuo poklopac razvodnika paljenja, kako ga nitko ne bi mogao odvesti. Tada je zatvorio patent svoga crnog džempera i vratio se u špilju.*



*Vratili ste se!*

*- Jesam, gospođo, naravno da sam se vratila. - Marty je bilo drago što je Alma Willison izgledala malo manje uspaničeno. Progovorila je hladnokrvnim, službenim glasom. - Evo, držite malo odvojene noge. Morat ćete nositi te lisičine sve dok ne pronađemo odgovarajući ključ. Ali možemo bar skinuti lanac.*

*- Ja sam pilila lanac. Vidite? - Pokazala joj je zahrđalu kariku.*

*Na njoj se nalazio žlijeb, točno. - Da, gospođo - rekla je Marty.*

*- Satima i satima pilila sam po njemu.*

*- Da, gospođo. - Marty je stavila kariku koja se nalazila pokraj okova za lijevu nogu u kliješta za željezo. Napregnula se i stenjući pritisnula dugačke ručke. Karika je pukla.*

*- O, Bože! O, hvala vam, hvala vam! - Alma Willison počela je plakati.*

*- U redu je. A sad, gospođo, dajte drugu nogu.*

*I dalje plačući, Alma Willison ispružila je drugu nogu. Marty se ponovno oslonila na ručke i odrezala lanac spojen s lisičinom. - Evo ga - rekla je.*

*Alma je napola trčala, napola puzala prema otvoru, a zatim se iznenada zateturala i stala, šapćući. - Je li on vani?*

*- Nije, gospođo.*

*- Ne poznate ga. Dolazi tajno. Ubit će me. Morat ćemo učiniti što želi ili će me ubiti. I vas. - Njezin je strah zgusnuo zrak oko njih.*

*- Želite li da ja idem prva, gospođo Willison? - blago je upitala Marty.*

*- Vi ne znate što on želi! Mogli biste ga razbijesniti!*

*Marty je uzdahnula. Zašto je bilo tako prokleta teško spašavati ljude? Sretni ste ako možete spasiti sami sebe, rekla je profesorica Wolfe. Ipak, suosjećala je s Almom Willison, koja je toliko dugo bila u vlasti toga tipa, toliko dugo u mraku. A to i nije bio besmislen strah - uvijek je postojala mogućnost da se on uistinu pojavi, iako ga je FBI dosad već vjerojatno pokupio, zajedno sa svom slavom.*



- U redu, gledajte, gospođo Willison. Ja ću ići prva. Ako se zabrinete oko nečega, možete se odmah vratiti ovamo i učiniti što god mislite da je najbolje.

- Ne želim se vratiti!

- Idemo onda. - Marty se sagnula i zaronila u otvor. Trenutak kasnije začula je oklijevajuće korake Alme Willison, a zatim osjetila Alminu ruku na svojim leđima.

- Idem li prebrzo?

- Ne - prošaptala je Alma.

- U redu, za trenutak ćemo doći do šireg mjesta, s rječicom. Čujete li rječicu?

- Da.

- Kratko ćemo vrijeme ići uz rub rijeke, a zatim dolazi najteži dio. Morat ćemo malo puzati na trbuhu čitavim putem kroz nizak tunel. On će se nakon kratkog vremena povećati, ali ipak ćemo morati puzati. Sjećate li se da ste otuda ušli?

- Ne. Onesvijestio me, mislim. Probudila sam se tamo na onom mračnom mjestu.

- Razumijem. No, nakon što prođemo kroz taj tunel za puzanje, veći dio preostalog puta moći ćemo uglavnom hodati sve do izlaza iz špilje. - Marty je razmišljala o snazi koja je bila potrebna za povlačenje onesviješćene žene kroz taj prolaz za puzanje. Gil Newton nije bio krupan. A onda se sjetila kako ga je vidjela da pomiče onaj motor. Dvjesto kilograma, a okrenuo ga je lako kao da se radi o klupici za noge. - Još samo malo - rekla je hrabreći i sebe, a ne samo Almu. Zašla je za posljednji ugao. Samo još nekih metar do otvora koji vodi u odaju sa špiljskim ribicama. Vidjela je kako svjetlost svjetiljke na njezinoj glavi svjetluca na površini potoka.

*Pucanj. Gromoglasni odjeci odbijali su se od zidova odaje.*

*Prije nego što je uspjela promisliti, vratila se iza ugla. U ušima joj je zvonilo, u rukama je držala pištolj.*



*Pucanj. Netko je pucao na nju. Bljesak cijevi - da, bljesak cijevi dolazio je iz sićušnog ulaza u prolaz za puzanje četrdesetak metara dalje, na drugoj strani odaje. Dakle, sprječavao joj je izlaz. Čvršće je stegnula pištolj, kako se ne bi tako strašno tresao u znojnoj ruci. Nije bila ozlijeđena - metak je pogodio vapnenac pokraj nje. Je li Alma Willison dobro?*

*Više nego dobro. Kad joj je grmljavina u ušima utihnula, Marty je začula brzo povlačenje Alminih koraka u smjeru odaje s prstenom. Hvala Bogu.*

*Tko je to bio? Nije pandur. Čak su se i federalci identificirali prije pucanja. Sigurno je to bio Almin otmičar. Sigurno je to bio Newton. Čovjek koji je ubio i iskasapio Goldsteina i Searsa, koji je oteo Almu Willison. I kćerku suca Dentona? Ona se nalazila u špilji. Možda je taj tip...*

*Nije sad važno. Važan je njegov pištolj.*

*Jedan pucanj. Vjerojatno se nije radilo o automatskom pištolju, nego o tridesetosmici, kao što je bila njezina. Tu su bili izjednačeni.*

*Nije koristio svjetlo. Možda ga je samo nakratko ugasio, no nije bilo sumnje da se u tom mraku kretao bolje nego ona. Hardy Packer, dječak koji se igrao u toj špilji, pisao svoje ime na zidu, gradio svetište za Phyllis, zajedno s klanovskom karticom i pougljenjenim križem, skrivao otetu Almu - prokletstvo, čak i dok su panduri pazili na špilju - da, taj je čovjek poznao špilju mnogo, mnogo bolje nego ona.*

*Kad bi Alma Willison bila Grady Sims ili špiljar poput Floyda Russela - ili kad bi barem bila pri normalnom stanju svijesti - mogla bi joj biti od nekakve pomoći. No, Alma je sad bila suviše potresena da bi se Marty mogla pouzdati u nju, bilo je jednako vjerojatno da bi bila u stanju učiniti nešto što bi pomoglo Newtonu isto kao i nešto što bi pomoglo Marty. Hvala Bogu što je otrčala natrag. No, bilo bi bolje udaljiti akciju od nje. Nije trebala Almu da joj dođe s leđa, uhvati je za ruku s pištoljem i vrisne »Nemojte pucati, razbijesnit ćete ga!«*

*Pokraj nogu ležala su joj kliješta za željezo. Bacila ih je kad je zgrabila pištolj. To joj je dalo ideju. - Grady, čuvaj prolaz, može? - rekla je. - Posvijetli da vidiš bljesak cijevi. - Govorila je tihim glasom, kao da se obraća nekome udaljenom metar-dva, no zaključila je da i Newton i Alma Willison mogu čuti veći dio onoga što je rekla. - Ja ću se pobrinuti za tog kretana s pištoljem i*



*donijeti kliješta za željezo pa da je izvučemo odavde. - Zatim je iz dubine grla promrmljala nekoliko slogova i ponovno progovorila vlastitim glasom. - U redu. Vidimo se za trenutak.*

*Dosta priče. Ako ima sreće, Alma je toliko uplašena da će mirno sjediti, a Newton će zaključiti da je suprotstavljen dvojici zamjenika. A sad drugi čin. Vrpcom za kosu prikvačila je svjetiljku za kraj kliješta te ih podigla postrance u visinu. Čučnula je, obgrlivši zid. Istovremeno je povikala. - Gil, polako. Ne želimo nikoga ozlijediti, u redu?*

*Nije bilo odgovora.*

*- Raspravimo to, Gil, može? Nije bilo odgovora.*

*Duboko je udahnula i ispružila kacigu prema udaljenom zidu.*

*Ponovno provala pucnjeva, plimni val zvuka koji je preplavio dvoranu. Dva su metka odjeknula od zida iznad njezine glave, a jedan se odbio od kliješta za željezo te su joj rukom prošli valovi trzaja. Marty je brojala pucnje, to je bilo važno. Četiri pucnja, pet uključujući onaj prvi. Ostao je još jedan. - Baci pištolj! - povikala je. - Uhićen si!*

*Nije bilo odgovora.*

*Bljesak cijevi govorio je da se on još uvijek nalazi preko puta, na početku prolaza za puzanje. No, nije još željela uzvratiti paljbu. To bi otkrilo njezin položaj metar i pol daleko od svjetla.*

*Migoljila je oko ruba tunela prema odaji s potokom, pazeći da ostane u crnoj sjeni, pazeći da kliješta s nasadenim svjetlom drži poprilično dalje od sebe, iako joj je ruka skoro otpala od napora. Zakoračila je u sredinu potoka točno u trenutku kad je pokraj nje prozujao šesti metak.*

*- U vražju mater, pogođena sam! - vrisnula je Marty. To nije bila istina, ali dozvoljavalo joj je da spusti kliješta sa svjetiljkom gotovo do površine potoka, kako bi odmorila ruku. Dospjela je do druge strane i počela se penetrati po urušenoj hrpi kamenja. Dok se uspinjala uz hrpu gromada, za sobom je vukla svjetlo. S mukom je povlačila kacigu te je sakrila iza prve gromade. S mukom je okrenula svjetlo tako da je obasjavalo drugu stranu potoka prema ulazu u zatvor Alme Willison, kako bi bila sigurna da se on ne može ušuljati onamo. Kad joj je*



*u ušima prestalo odzvanjati od pucnjeva, začula je metalno škljocanje: Newton je ponovno punio pištolj.*

*Tu iza gromada bila je na sigurnom, no samo nakratko. Marty je izvukla pištolj, postavila kliješta za željezo tako da ih može dohvatiti s višeg položaja te se popela iznad razine svjetla. Usmjerivši pištolj u općem smjeru prolaza za puzanje, gdje je prethodno vidjela bljesak cijevi, lijevom je rukom podigla kacigu do razine gležnja i usmjerila svjetlo prema ulazu u prolaz za puzanje.*

*Ništa.*

*Je li pobjegao?*

*U tom su trenutku dva metka pogodila gromadu u blizini svjetiljke pokraj njezinih nogu, obasuvši je krhotinama kamenja. Trgnula je pištoljem u pravcu bljeska cijevi, dvaput opalila te se ponovno spustila iza gromada.*

*Napustio je prolaz za puzanje na drugom kraju dvorane. Shvatila je da u mraku prelazi potok. Na drugoj će strani potoka biti zaklonjen od njezina pištolja istim gromadama koje i nju štite od njega. Morala se popeti više.*

*Gore je bila pukotina. Tamo joj nije mogao prići odostraga. To će biti najsigurnije. Zanjihala je svjetlo u luku prema gore, kako bi vidjela pukotinu, a zatim ispalila još dva metka. No, dok je vraćala svjetlost prema dolje, opazila je kako mračna, pogrbljena prilika poskakuje postrance, udaljavajući se od svjetlosti. Hoće li ostaviti svjetlo tamo da... Ne. Ni slučajno se neće odreći svjetla. Uzverala se po stijenu i ušla u pukotinu.*

*Nije bila tako tijesna kao onaj drugi prolaz za puzanje. Bila je nekih metar i dvadeset široka te sedamdeset pet centimetara visoka. Žurila je kroz prolaz na rukama i koljenima, povlačeći za sobom svjetlo koje je držala na suprotnoj strani. Nije željela otići predaleko - Alma Willison bit će u opasnosti bude li on mislio da je Marty predaleko ili preozbiljno ranjena da bi mogla ponovno izaći. Zašla je za oštri desni ugao tunela i okrenula se. Postavila je svjetiljku visoko u kut kako bi osvijetljavala ulaz... Ne, Hopkinsova, namami ga unutra! Namjestila je svjetiljku tako da je na drugoj strani tunela bio mrak.*

*Napeta oroza, Marty je čekala.*



## *Poglavlje cetrdeset sesto*

*Noćni se jastreb radovao. Bog je napokon poslao dostojne protivnike. U početku je bio razočaran kad je čuo glas marionete. Žena Brada Hopkinsa - gdje je bila slava pobjede nad njom? No, uspio je čuti kako razgovara s Gradyjem Simsom, kako govori Simsu neka čuva šupljinu u kojoj se nalazio talac. Dakle, prava će se bitka voditi sa Simsom. Ipak, bolje mu je da se prvo riješi te Hopkinsove ženske. Ispostavilo se da je tvrđi orah nego što je mislio. Vrissnula je kad ju je pogodio, no iako su joj pokreti sad bili čudni i teturavi, uspjela je doći do zaklona među urušenim gromadama. I pametna je. Shvatila je gdje se nalazio. Jedan od njezinih metaka udario je u zid špilje samo nekoliko centimetara od njegova ramena. Dakle, Bog je tražio njegovu vještinu i strategiju da je iscrpi.*

*Najbolje će biti stjerati je u pukotinu, zaključio je. Gromade ispred nje zaštitit će ga od Simsovih metaka, iako Sims još nije pucao. Možda se vratio k zatvorenici. Pukotina u gromadama vodila je do prolaza kojim se moglo lako puzati neka dva i pol metra, a zatim je pod pravim kutom skretao ulijevo i nastavljao se još dva metra, nakon čega je dolazilo skretanje udesno pod pravim kutom, koje se sve više stješnjavalo, tako da je ubrzo bilo nemoguće proći. Bio je to uzak prolaz u obliku lijevka, koji je na vrhu bio nešto širi od pola metra, no obje su se strane strmo spuštale te su zidovi na dnu bili razmaknuti samo nekoliko centimetara. I to je bilo sve. Pod se odavno stropoštao u šupljinu ispod, ostavljajući samo dugačak, nazupčan rez širok deset do dvadeset centimetara. Ako se svjetlo usmjeri prema dolje, može se vidjeti dvorana s potokom poput onoga u odaji sa špiljskim ribicama. Jednom je mali Pip prošao kroz lijevak, odupirući se o zidove kako ne bi skliznuo i zaglavio se u otvorenoj pukotini, no Chip je već bio suviše velik da bi ga slijedio i nestrpljivo mu je dovikivao da se vrati ili će on otići. Pip je požurio, no kad se vratio kroz lijevak brat je već bio daleko ispred njega. Pip je puzao za njim u mraku što je brže mogao, plačući, udarajući glavom, jer Chip je odnio svjetiljku, prestravljen sve dok nije vidio udaljeno svjetlucanje bratove svjetiljke. Poslije je otac primijetio da mu je lice umrljano suzama te je počeo urlati. - Opet si plakao, Piplice? Kad ćeš već postat' muškarac? - Zatim je počeo otkopčavati remen, a Chip je pobjegao iz sobe i...*





*Noćni je jastreb odmahnuo glavom. Naučio je ne plakati. Tako je bilo najbolje, sve je to imalo svrhu da ga oblikuje u moćni Božji stroj. A sad ga je Bog ponovno iskušavao, poslavši mu te zamjenike, te podmukle marionete blatnih ljudi, jer došlo je vrijeme da dotuku zakon blatnih ljudi. Veliki bi titan bio ponosan na njega.*

*Začuo je pokret visoko u urušenoj hrpi, vidio kako svjetlo poskakuje iza kamenja i nestaje u pukotini. Dobro, stjeraj marionetu unutra. Neće dugo trajati. Ona će uskoro morati ponovno napuniti pištolj. On će čekati dok joj svjetlo ne zađe za sljedeći ugao i...*

*Svjetlo se već prestalo pomicati. Marioneta se prebrzo okrenula.*

*Samo je polovica prolaza bila osvijetljena. Mogao je nasrnuti mračnom stranom... ali ne, to bi mogla biti klopka, upravo ono što je marioneta željela. No, postojali su drugi načini borbe. Svukao je tamni džemper i zavezao krajeve rukava u čvorove. Pod svjetlošću koja se prosipala iz pukotine na urušenoj je hrpi vidio tanku stijenu, dugačku četrdesetak centimetara. Savršeno. Ugrabio ju je sa svjetla i skočio natrag, budno se čuvajući Simsa, kao i ženske marionete, a zatim navukao džemper preko stijene, koja je ušla u otvore za ruke. Čučeci pokraj pukotine, spreman za pokret, Božji je stroj hitnuo unutra stijenu odjevenu u džemper. Kad je pištolj opalio, on se sam odrazio u pukotinu, s nogama poput klipova, krećući se prema svjetlu.*

*No, svjetlo je jenjavalo. U mraku je razbio koljeno o rub stijene odjevene u džemper i shvatio da marioneta nije punila pištolj odmah iza skretanja, kako je očekivao. Marioneta je trčala, možda predosjećajući njegov napad. Pametno - no ne dovoljno pametno. Zašao je za ugao i brzo zapucao, no svjetlo je nestalo iza sljedećeg ugla.*

*Dobro. Stjeraj marionetu u pozadinu, uguraj je u lijevak, ubij je tamo gdje se špilja sasvim sužava. Ne dopusti joj da stane kako bi napunila pištolj. Bila je prepredena, ta marioneta, no nije mogla puniti pištolj pužući. Morat će stati poželi li to učiniti. A bude li je stisnuo u tijesni dio, gdje se neće moći okrenuti, ona neće biti u stanju naročito dobro pucati čak ni ako napuni pištolj. Imat će vremena napretek da je uništi. Da je gura sve dublje i dublje, dok je sama stijena ne zaustavi zgnječivši je.*



*Marty je shvatila da je stijena sve više pritišće. Kad je skrenula u drugi zavoj, kliješta za željezo zapela su. Sad su bila beskorisna, jer nije bilo prostora za držanje svjetla podalje od sebe. Brzo je odriješila svjetiljku i zakvačila je za kacigu, a zatim zaglavila kliješta u uspravnom položaju iza sebe. Možda će ga usporiti dovoljno dugo da ona postavi zasjedu. Iako je tunel postajao suviše tijesan za neku veliku akciju. Požurila je zaći za sljedeći ugao, petljajući po remenu pištolja. Pronašla je streljivo, zaustavila se ubaciti dva metka u pištolj te napela oroz.*

*I nije se mogla okrenuti.*

*Iza sebe začula je tutnjavu i gundanje. Udario je u zaglavljena kliješta za željezo te je imala trenutak prednosti dok on ne shvati što se dogodilo. Povukla se natrag u kut koji je upravo napustila, odbacujući se postrance kako bi istovremeno okrenula pištolj i svjetlo prema njemu. Jedanput je povukla okidač i poletjela na sigurno. Sad je i on pucao. Nešto ju je ubolo u nogu, no nije se obazirala, nego se probijala prema naprijed. Prokletstvo, postajalo je tijesno. Na nekih trideset centimetara ispred sebe vidjela je nešto što joj se učinilo kao veći prostor. Bacila se naprijed, migoljeći između tijesnih zidova. Stigni do veće šupljine, okreni se, ustrijeli ga dok se bude provlačio. I stigni tamo brzo, Hopkinsova, ne želiš li stražnjicu punu olova.*

*Rame joj je bolno zastrugalo po stijeni. Do vraga! No, svjetiljka je obasjala veći prostor na vrhu uskog prolaza u obliku lijevka. Koprčala se prema gore, rukama se i nogama odupirući o strme zidove, a zatim je ponovno krenula naprijed.*

*Iznenada je shvatila da ga već minutu nije čula.*

*Ne zaustavljaj se, Hopkinsova. Pokreni se! Ali istodobno oslušuj.*

*Čula je šapat, nalik na potok u odaji sa špiljskim ribicama. A zatim je začula parajući zvuk.*

*Prisilila se ponovno krenuti naprijed. Održavala se visoko u tunelu odupirući se nogama i podlakticama o zidove, ne znajući što je značio taj zvuk, svjesna samo da nije bio prijateljski. Bilo je tijesno.*



*Tridesetak centimetara ispod nje nalazio se uski pod koji se činio prljavim, a čak je i tu gore, u najširem dijelu, imala samo nekoliko centimetara za meškoljenje. Kaciga joj je strugala po gornjoj stijenci. Pokretala se gurajući lijevu stranu tijela prema naprijed, rame i kuk zajedno, zatim desnu pa ponovno lijevu pa...*

*A onda joj se stopalo poskliznulo i zapelo.*

*Snažno ga je povukla, ali ono se nekako zaglavilo ispod nje. Nije ga mogla vidjeti u tom stisnutom prostoru. Morat će posegnuti prema natrag i desnom rukom opipati problem. Ali, pusti pištolj, Hopkinsova, ili ćeš dobiti vlastiti metak u to glupo stopalo.*

*Oprezno je postavila pištolj na izbočinu u stijeni i počela gurati ruku ispod sebe kako bi dohvatila zaglavljenu nogu. Napeto je osluškivala hoće li čuti Newtona iza sebe, ali nije ništa čula. Trener je govorio o bombama. Proizvode li bombe parajuće zvukove? Je li postavio jednu i pobjegao? Okrenula se kako bi oslobodila ruku i kacigom pomela revolver. Skliznuo je niz strmi zid prema mračnom podu. I nestao.*

*Začuo se pljusak.*

*Marty se sledila i po prvi put usmjerila svjetiljku prema dolje, kako bi pregledala uski, prljavi pod ispod sebe. I vidjela da nije bilo poda.*

*To crnilo nije bilo prljavština. Nego praznina.*

*Pritiješnjena je u vrhu lijevka koji nije imao poda. Postojala je samo dugačka, deset centimetara široka pukotina, koja se otvarala prema dolje u drugu, nižu dvoranu. Kroz prorez koji je otkrivalo svjetlo vidjela je kako tri metra ispod nje potok glatko teče preko vapnenca.*

*I preko njezina pištolja. Eno ga tamo u potoku, tamnog u suprotnosti prema kamenčićima.*

*A stopalo joj se zaglavilo u pukotini.*

*Iza sebe začula je tihi topot. Newton se ponovno pokrenuo.*

*- O, sranje - prošaptala je Marty Hopkins.*



## *Poglavlje cetrdeset sedmo*

*Noćni se jastreb ispitivao: protegni desnu nogu, lijevu nogu, desnu ruku, lijevu ruku - da, rame ga je pri tim pokretima više boljelo, no ne toliko da bi ga onespobilo. Prsti su mu bili snažni, a zavoj koji je otrgnuo s košulje i čvrsto zavezao oko ramena samo mu je neznatno usporavao pokrete. Malo je krvario, no to je zaustavljeno pritiskom zavoja. Bio je ponosan što je ranjen za Gospodina.*

*Razglabao je u sebi o paljenju svjetla. »I neće trebati ni svjetla od svjetiljke, ni svjetla od sunca, jer će nad njima svijetliti Gospodin, Bog, i oni će kraljevati u vijeke vjekova.« S druge strane, nije poznao taj dio špilje tako dobro kao ostale. Nakon što je mali Pip bio ostavljen u mraku, tamo mu se više nije naročito sviđalo.*

*Ipak, bila je prednost raditi bez svjetla, poput sjenke među sjenkama, naročito sad kad je zamjenica-marioneta bila u bijegu. Marioneta se bojala stvari koje su je napadale iz mraka. Jedini je problem bio u tome što bi mogla učiniti nešto nepredvidivo. Kao što je bilo zaglavljivanje onih kliješta za željezo u prolazu. Nabio se ravno na njih i trebalo mu je nekoliko sekundi tapkanja da shvati o čemu se radi. A za to se vrijeme ona iznenada pojavila u zavoju, obasjala ga svjetlom, zaslijepivši ga, a zatim ga pogodila u rame i nestala prije nego što je uspio podići pištolj.*

*No, rana nije bila gadna, metak nije pogodio kost.*

*Pipao je po zavoju i recitirao kako bi smanjio bol. »Poslije toga se, najedanput, pojavi pred mojim očima veliko mnoštvo, koje nitko nije mogao izbrojiti, iz svakog naroda i plemena, puka i jezika. Stajali su pred prijestoljem i pred Jaganjcem, obučeni u bijele haljine...« Ne. To nije moglo biti točno. Ne svi narodi i plemena. Bijeli narodi. Bijele haljine, bijeli ljudi. Svi narodi i plemena - to nije moglo biti točno. Zar ne?*

*Ne. No, potreslo ga je.*

*Nije se imao razloga osjećati potreseno. Rana nije bila gadna. A ona zamjenica Hopkinsova zaglaviti će se tamo naprijed i uspaničariti. Vrijeme je*



*bilo na njegovoj strani i nije morao žuriti. Vratio se iza ugla i pipajući potražio džemper, koji je još uvijek ležao ondje kamo ga je bacio kako bi privukao njezine metke. Odvezao je rukave i izvadio stijenu. Zavoj je bio čvrsto zavezan i nije mu mnogo smetao pri pokretima dok je lagano navlačio džemper. Naravno, tu i tamo žigalo ga je, no oduvijek je znao da će biti nevolja. Vanguard, Crusader, National Alliance Bulletin, Biblija - u svima je stajalo da će prije pobjede biti nevolja.*

*Oni će kraljevati u vijeke vjekova.*

*Noćni jastreb udisao je hladni, čisti zrak, izdisao, udisao. Dobro ugođeni stroj, čiji je problem predstavljala tek ulubina na jednoj strani. S pištoljem u desnoj ruci ponovno je krenuo naprijed, progoneći marionetu blatnih ljudi, vozeći prema pobjedi.*

*Kroz blagi žubor potoka u dubini Marty je začula kako se iza nje pojavljuju prigušeni zvuči. Ponovno je krenuo. Pogledaj vedriju stranu, Hopkinsova. Ako se još uvijek mota uokolo, to vjerojatno znači da nije postavio bombu. Izvijala je nogu, ali uspjelo joj je samo još čvršće zaglaviti cipelu. O, čovječe! Mamice, ti si takva šeprtlja - reći će Chrissie. Ako ikad više ponovno vidi Chrissie.*

*Ljutito je trgnula nogom i peta joj se iznenada poskliznula u zaglavljenoj cipeli. Još jedan trzaj i noga joj je bila slobodna. Bosa, ali slobodna. Podigla se prema širem vrhu prolaza i ponovno počela migoljiti prema naprijed. Odgurivala se kroz prolaz, ne gledajući dolje u klokoćuću vodu, nadajući se da veća dvorana ispred nje ima pod. Činilo joj se da ju je kamen čvrsto držao u šaci. Prokletstvo, profesorice Wolfe, jeste li lagali o izlazu? Na trenutak je razmišljala, ispustila zrak, snažno se odgurnula nogama i glava joj se odjednom pojavila vani, a zatim jedna ruka, jedno rame. Da, tu se nalazio pod, i prostor. Veličanstven prostor, visok nekih metar i dvadeset. Oba su ramena prošla. Bokovi su zapeli. Marty je zastenjala od napora. Iza sebe začula je škljocanje: napinjanje njegova pištolja. Silovito je okrenula bokove postrance kako bi iskoristila visinu lijevka te se koprcajući provukla kroz otvor i otkotrljala u stranu. Pištolj je opalio iza nje, no metak je pogodio udaljeni zid dvorane.*

*Kojim sad putem?*



*Užurbani zamah svjetiljkom pokazao joj je da se prolaz u obliku lijevka nalazio na jednom kraju pravokutne dvorane. Na desnoj se strani ona sužavala u tunel, tek nešto veći od prolaza kroz koji je upravo umakla. Strma hrpa stijena na lijevoj strani propala je kroz rupu u stropu. Pa, bolje je ići gore nego dolje. Marty se uspenjala otprilike tri metra po odronu kamenja te se našla na početku prolaza visokog nekih metar i osamdeset centimetara. Uspravila se po prvi put nakon suviše dugo vremena, primijetivši kako je noga strašno boli, kako je kameni pod hladan pod njezinom bosom nogom, kako je dobar osjećaj brzo se kretati prema naprijed, makar i hramajući. Opipala si je list. Nogavica joj je bila mokra, a kad je stavila prste na svjetlo, vidjela je da su crveni. Sranje, pogođena je!*

*Polako, Hopkinsova, o tome ćeš brinuti poslije. Prvo izađi odavde. Idi do patrolnog vozila. Pozovi pojačanje. No, nakon što je prevalila nekoliko metara kroz prolaz morala je zastati. Drugi je prolaz vodio ulijevo. Kojim putem? S mjesta na kojem se trenutačno nalazila nije mogla reći vodi li jedan prolaz više u visinu od drugoga.*

*Izvadivši ruž za usne iz džepa označila je zid glavnog prolaza slovom C, a odmah iza ugla sporednog prolaza napisala slovo X. Slova su bila tanka i pitala se hoće li ih moći prepoznati bude li se morala vratiti. No, ni njezin ih progonitelj nije mogao naročito dobro vidjeti. Trebat će mu minuta da prođe kroz onaj prolaz, iako vjerojatno neće biti toliko glup da mu se zaglavi cipela. A kad jednom prođe, bit će brži nego ona s tom prokletom ranjenom nogom.*

*Požurila je kroz tunel koji je označila slovom C. Kao Chrissie.*

*Noćni jastreb bio je iznenađen. Kako je marioneta uspjela proći kroz prolaz? Uludo je potrošio metak i pobijesnio kad je vidio kako se njezin tamni obris iznenada uvrnuo i okotrljao. Kako je to učinila? A onda, kad je njezina svjetlost preletjela po zidovima šupljine ispod prolaza, uočio je da je drugi kraj malo širi nego prije. Tko zna kad u posljednjih petnaest godina stijena se odlomila od zida i otkotrljala preko pukotine u podu.*

*To ga je razljutilo. Bacio se prema uskom prolazu, bijesan što njegova klopka nije upalila. No, uskoro će ubiti tu dosadnu marionetu. Ubiti je i - Ako te tvoje oko navodi na grijeh, iskopaj ga. Ubit će je, odrezat joj prst kojim povlači*



*okidač i zabit joj ga u usta. Ili u šupak. Ta ga je pomisao uzбудila. Veliki će titan biti ponosan.*

*Kroz taj tijesni dio špilje prolazilo se sporo, no proći će brže od nje. Usredotočio se na svoju moć, Božju moć, u stisnutim mišićima ruku i nogu, u snažnim leđima. Podigao je ramena u širi vrh trokuta. Bog ga je podvrgao ispitu, no on će ga položiti i ubiti marionetu. On će pobijediti. Pomicao je ruke i ramena, lijevo, desno, lijevo, migoljeći kroz tunel. Duboko ispod čuo je žubor potoka.*

*Tunel je još uvijek bio tijesan.*

*No, sad kad je stijena pala neće biti tako teško provući se. Marioneta je prošla ravno kroz njega.*

*Mogla bi se okrenuti, pokušati ga ustrijeliti u tom tunelu. Oprezno se pomicao uz rub, pištolja usmjerenoga prema trokutastom bljesku njezina svjetla na žučkastim zidovima odaje ispred njega, spreman zapucati čim se njezine konture ponovno pojave.*

*A zatim je njezino svjetlo izblijedjelo. Napuštala je dvoranu. Dobro, još uvijek bježi. Nije želio da ona čeka kako bi ga ustrijelila, nije želio da to posljednje mučno provlačenje kroz lijevak završi s njezinim pištoljem uperenim u njega. Desnu je ruku držao ispred sebe kako bi mu se pištolj pojavio u istom trenutku kad i on. Još samo metar i moći će lako pucati, čak i ako se ona uskoro vrati. Ispružio je ruke kroz otvor i odgurnuo se snažnim nogama. Dobro. Sad jednom...*

*Lijevo mu se rame poskliznulo.*

*Što nije bilo u redu? Vratio se nekoliko centimetara i ispružio ruku s pištoljem kako bi provjerio što nije u redu. Prsti su mu napipali vlagu. Voda u prolazu? Voda je obično kapala odozgo, no strop je bio suh.*

*Ispred njega sve je bilo crno. Ona je otišla.*

*Noćni je jastreb zabio pištolj u džemper, rukom zaklonio svjetiljku i zavrtio kotačić. Plamen se u trenutku upalio te je zaškiljio od bljeska.*



*Držali su ga tijesni kameni zidovi. Pod je bio crna pukotina i otkrivao potok koji je rominjao na nižoj razini. U pukotini je bila zaglavljena cipela prekrivena krvlju. Gotovo se nasmijao naglas. Dakle, marioneta je izgubila cipelu! I krvarila je! Tako će lakše...*

*Krv je još uvijek kapala.*

*I dolazila je odozgo, curila niz zid pokraj cipele te se slijevala u rječicu ispod.*

*Noćni jastreb okrenuo je glavu osvjetlivši lijevu stranu te spazio da je rukav njegova crnog džempera pocrvenio i raskvasio se od krvi. Nije ni čudo što se poskliznuo na zidu. Stavio je mnogo tkanine na ranu i čvrsto je zavezao, no zavoj mu je sigurno skliznuo dok se s mukom provlačio kroz tunel. Žučkasti zid tunela, na njemu njegova bijela ruka i njegov sjajan, tamnocrven rukav. Zurio je u čudu. Još mu je jedna kap pala s lakta, a srce mu je glupavo zatreperilo.*

*Zatim je očev glas rekao »Budi muškarac, Piplice!«. Zidovi u njegovu umu žarili su se od opasnosti, a Noćni se jastreb naglo vratio u stanje pozornosti.*

*Mogao bi se vratiti, no postoji velika šansa da bi ga marioneta slijedila i napala dok pokušava urediti ranu. Sklisko ili ne, bolje je ići naprijed. Prvo će je ubiti, a onda namjestiti zavoj. Došao je iz nevolje u pobjedu. No, bolje da malo nagazi na gas. Vrijeme više nije bilo na njegovoj strani.*

*Duboko je udahnuo, zatim izdahnuo, zatim ponovno udahnuo. Njegovo je svjetlo bliještalo po strmim zidovima lijevka ispred, a blaže se odražavalo na glatkom zidu šupljine iza. Samo još metar-dva. Noćni jastreb ubacio je u brzinu i probijao se prema naprijed.*

**\*\*\***

*Zapovjednik Gary Trent pridružio se specijalnom agentu Jessupu u dnevnoj sobi Hardyja Packera/Gila Newtona.*

*- Tip je otišao - rekao je Trent.*

*Jessup nije mogao spriječiti gorko razočaranje u glas. - Mjesto izgleda čisto.*





*Čisto nije bilo ni približno pravi izraz. U prvom trenutku kad je uveo Jessupa kroz razbijena ulazna vrata, Trent je osjetio jedva primjetan miris. Kad je napokon završio s uvjeravanjem maloga agenta da su se zaista sjetili pogledati u spavaće sobe, ormare, podrum i tavan te da članovi tima koji su bili u šumi zaista nisu vidjeli nikoga kako bježi, imao je vremena primijetiti da je to bio miris klora. Čitavo je mjesto bilo nedavno izbijeljeno, i to ne po prvi put. Blijedo, izribano drvo, stol s dvije žućkaste stolice u kuhinji, uzak madrac u spavaćoj sobi prekriven bijelom posteljinom i pokrivačem. U dnevnoj se sobi nalazila jedna jedina podstavljena stolica okrenuta prema starom televizoru u kutu, sprave za fitness, bijela polica za knjige pretrpana naslaganim novinama i traktatima punima mržnje - Vanguard, Crusader - te tri ili četiri Biblije. Na zidu su visjele samo dvije slike: jedna je bila mutna fotografija strogog muškarca kako stoji iza dva ukočena dječaka od nekih devet i dvanaest godina, dok je druga bila Uskrsnja slika blistavog bijelog anđela ispred praznoga groba.*

*Ispod kreveta nije bilo prašine, u sudoperu nije bilo masnoće, oko kade nije bilo kruga od kamenca. Analizirali bi tragove na odvodima, kadi i perilici rublja, analizirali bi sve što bi forenzičari uspjeli usisati, no tip je bio čist i oprezan. Baš kao i Jessup, pomislio je Trent.*

*- Želite pogledati spavaću sobu? - upitao je Trent.*

*- Može. - Jessup ga je slijedio u urednu sobu. Trent je otvorio vrata ormara i pokazao mu dvije halje i kapuljače uredno spremljene na polici. Jedna je bila bijela, a druga crna kao ugljen. Objekti su na prsima imale znak Klana, kaplju krvi. Tamo su visjela i dva rezervna radna odijela za servisnu stanicu. - Ograničen mozak - rekao je Jessup. - Nikakvi hobiji, pretpostavljam.*

*Trent je kimnuo. Klanovske halje, klanovski traktati, Biblije, pištolji. Mnogo pištolja. Tip bi onim što ima u ormaru mogao opremiti čitav vod. No, to je bilo sve, osim vježbanja i televizije. U kuhinji nije bilo alkohola, cigareta ni drugih droga, čak ni časopisa sa ženskama. Tip je bio čist kao suza.*

*No, gdje li se nalazio? Možda u lovu. Ili je možda pronašao drugo prijevozno sredstvo i bio daleko.*

*Dogovorili su se da će krenuti u potragu.*



*Dva sata kasnije jedan od Trentovih specijalaca otvorio je stari broj Vanguarda i pronašao papiriće, nekad zgužvane, no sad pomno ispravljene između stranica. Bilo ih je dvadesetak, pisanih rukom. Mala, čvrsta slova, bez datuma. Na mnogima je stajalo »Budi na oprezu dok ne kucne čas« ili »Strpljenja. Još nije trenutak za privlačenje pažnje.« No, na jednom je pisalo »Miješanje rasa, Lawrence Road?«, a na drugoj »Alma Willison, Louisville, Kentucky«.*

*Prije nego što je poslao papiriće u laboratorij na analizu, Jessup ih je fotografirao.*

**\*\*\***

*Marty je čitavu vječnost puzala u mraku. Ne, vjerojatno je prošlo tek pola sata. Na svakom je križanju označavala ogranke, a dvaput je ogranak koji je izabrala završio zidom te je otpuzala natrag i promijenila oznake kako bi znala koji su putovi beskorisni.*

*Drhtala je. Neko su joj vrijeme adrenalin i silni napor davali veliku količinu topline, koja se već iscrpljivala, a njezina lagana ljetna odora nije bila namijenjena za temperature od petnaestak stupnjeva. Osim toga, uspjela ju je poderati provlačeći se kroz stijene. Na lijevom bedru i leđima imala je duge razreze, a naravno i na listu, gdje joj je metak rasparao meso i tkaninu. U špilji je puhao lagan povjetarac, koji nije popravljao situaciju.*

*Došla je do još jednog križanja, pregledala oba tunela i zaključila kako lijevi vodi prema gore, primijetivši zatim da ga je već označila.*

*Kako to, do vraga?*

*Dobro je, Hopkinsova, ne paničari. Pokušaj shvatiti. Posljednji put kad je označila neko križanje išla je ulijevo, puzajući uzbrdo. Zatim je prolaz ponovno skrenuo ulijevo, prema dolje. Svakako prema dolje, no nije bilo opcije za gore. Onda je opet skrenuo ulijevo i ostao u razini s tim križanjem.*

*U redu, to ima smisla. Kružila je natrag prema istom tunelu. Bude li ponovno išla ulijevo, uzbrdo, vratit će se na mjesto s kojeg je započela tu omču. Promijeni slova i kreni dalje.*



*No, ipak je oklijevala. Je li to uistinu bila najbolja strategija? Izgubila je oružje i sve otada mahnito bježi. Pronađi stražnji ulaz koji je Wolfeova spomenula, izađi, idi do patrolnog vozila, pozovi pomoć. Nije to bila loša strategija, kad bi zaista mogla izaći na taj način. No, moglo bi potrajati satima bude li morala proučiti svaki prokleti rukavac špilje.*

*Moglo bi potrajati i duže. Moglo bi potrajati zauvijek.*

*Bi li bilo bolje vratiti se putem koji je poznavala?*

*Ustrijelio bi je. No, je li postojao način da ga nadmudri? Da negdje ostavi svjetlo, sakrije se u sporednom prolazu u mraku, a kad se on približi i zapuca na svjetlo, da ga možda zaskoči s leđa?*

*Ne. Bio je proketo jak. Prsa o prsa nije bilo pravo rješenje, čak i kad on ne bi imao pištolj.*

*Da možda pričeka dok ne prođe pokraj nje pa se vrati putem koji je poznavala? No, kako će pronaći put ostavi li svjetlo?*

*Marty je zurila u dva tunela, preispitujući jednu neizvedivu mogućnost za drugom.*

**\*\*\***

*Alma Willison šćućurila se umotana u deku. Neko su se vrijeme čuli pucnji, dva ili tri praska, a zatim stanka pa još dva ili tri, tutnjajuć i odzvanjajuć. Posljednji su se činili veoma udaljeni. No, sad se već neko vrijeme nije čulo baš ništa. Ubio je onu zamjenicu. Uskoro će se vratiti, znala je to. Morat će početi sve ispočetka, smirivati ga. Izdajničku ručnu svjetiljku i bocu s vodom već je sakrila pod McDonald'sove kutije. Ako ih pronađe, ubit će je. Također je zakvačila prerezane karike lanca natrag za nožne lisičine. Ako primijeti da su prerezane, također će je ubiti.*

*Ona mlada zamjenica bila je glupa ako je mislila da će moći pomoći. Upropastila je sav Almin poman rad. Morat će sve ispočetka.*

*On će se uskoro vratiti po nju. Alma je povukla deku prema gore i čekala.*



\*\*\*

*Naporan posao - provlačenje kroz lijevak. Noćni se jastreb probijao prema naprijed, držeći se visoko u širem dijelu, no nakon nekog vremena rame mu je bolno zapelo, a bio je još uvijek više od metra udaljen od kraja. Možda bi trebao svući džemper, debeo je. Oprezno je otkopčao patent i skinuo džemper izvijajući se. Bilo je neudobno u tom uskom prostoru, morao je čvrsto držati pištolj i odupirati se o zidove koljenima i laktovima kako ne bi skliznuo i zaglavio se u uskom dijelu. Zatim se ponovno progurao prema naprijed, držeći pištolj u desnoj ruci, a džemper u lijevoj.*

*Ovaj je put napredovao do nekih pola metra od kraja prije nego što je zapeo.*

*Dahtao je od napora, a srce mu je ponovno zatreperilo. Je li pogriješio? Je li suviše narastao da bi se mogao provući, iako je prolaz sad bio veći nego kad je bio dječak? Iako je zamjenica-marioneta prošla kroz njega?*

*Kratko se odmarao, razmišljajući.*

*Treba li se vratiti?*

*»Budi muškarac, Piplice«, rekao je glas. »Pokazat ću ti ja što je pravi muškarac.«*

*Ne, ne! Slušaj! Noćni je jastreb panično skupljao razloge. Ako se vrati, mogao bi ubiti zamjenika koji čuva zatočenicu. Zamjenica Hopkins odavno je otišla. Vjerojatno se već izgubila u špilji. Zamjenik Sims, koji je čekao sa zatočenicom, mogao bi ga početi tražiti bude li predugo čekao. Sims je bio muškarac, glavni zadatak, a sad bi ga bilo lako iznenaditi. Veliki bi titan bio zadovoljan. Bog bi bio zadovoljan. Noćni jastreb počeo se povlačiti.*

*Koljeno mu je skliznulo niz lijevi zid umrljan krvlju te se zaglavilo u pukotini.*

*Polako sad. Izvuci ga... ne, tako je suviše bolno, nemoj ozlijediti stroj. Pokušaj na drugi način.*

*Budi muškarac, Piplice!*



*Razjaren, povukao je kao muškarac. Dahtao je. Gubio je dah. Drevna stijeno, raspuknuta za me. Izvukao je koljeno i odupro se njime o stijenu. Dopusti mi da se skrijem u Te. Svjetiljka je obasjavala krvavi zid pokraj i blijedu stijenu iznad njega. Glas je govorio »Budi muškarac, Piplice!«*

*Bio je na prijestolju, glas je bio na prijestolju, dok posljednji, teški hvatam dah, kapci se sklapaju u smrti mrak... Ne, ne! Budi muškarac! Noćni se jastreb koprcao prema naprijed. No, noge mu se nisu htjele pokrenuti. Vidio je kako tunel postaje sve duži i uži, poput puščane cijevi. Kad vinem se nepoznatom domu, vidim Tebe na prijestolju Tvomu...*

*Glas na prijestolju rekao mu je: »Ovo su... oni što dolaze iz velike nevolje; oni su prali svoje haljine i obijelili ih u krvi Jaganjčevoj. Zato što je pred prijestoljem Božjim i služe mu dan i noć u njegovu hramu.«*

*Prilika na prijestolju Božjeg suda zaslijepila ga je blještavilom. Bila je sačinjena od svjetlosti, isijavajući na sve strane. - Opet si plakao, Piplice? - rekla je prilika.*

*To je bila istina, Pip je to znao. Bio je pun bijesa i nemoći, plakao je. Čak je i sad mogao osjetiti tople suze na obrazima. Kad ih je pokušao obrisati, ranjeno mu se rame poskliznulo i zaglavilo u prosjeku.*

*- Budi muškarac, Pip! - Prilika je bila golema, sva od svjetlosti. Zaštitni zidovi u Pipovom umu topili su se na toj svjetlosti. Prilika je otkopčala remen. - Pokazat ću ti ja što je pravi muškarac!*

*Erekcija je bila ogromna, crvena, užarena. - Podnesi to k'o muškarac, Pip! - rekla je prilika.*

*Mali je Pip poslušno otvorio usta.*

*- I više nigda neće ni ogladnjeti ni ožednjeti - pjevnim je tonom izgovarala prilika. - Više ih nigda neće moriti ni sunce ni ikakva žega, jer će ih Jaganjac, koji stoji nasred prijestolja, pasti i voditi na izvore žive vode. I Bog će otrti svaku...*

*Glas je iščezavao, i svjetlost, i šapat potoka, a kapanje, kapanje Pipovih suza i krvi Noćnog jastreba stapalo se u vodama u dubini.*



## *Poglavlje cetrdeset osmo*

*S utrnutom svjetiljkom na kacigi Marty je čučala u mraku, stišćući se u uskom usjeku u zidu špilje, stražareći.*

*Znala je gdje se nalazi. Odlučila se vratiti, nadajući se da će se mimoići s njim u labirintu, a sad se već gotovo vratila u onaj uski lijevak gdje je izgubila cipelu i pištolj. Iz skrovišta je vidjela vrh gomile kamenja na koju se popela odmah nakon što se izvukla iz prolaza. Vidjela ga je jer je negdje ispod sjalo svjetlo. Prva joj je užasnuta pomisao bila da je Gil Newton krenuo te se povukla natrag u pukotinu i ugasila svjetiljku, očekujući da se on svaki trenutak pojavi. U šakama je stiskala kamenje, bijedne zamjene za izgubljeni pištolj. Nadala se da će on proći pokraj nje, nakon čega će ona uspjeti pojuriti niz gomilu stijena, kroz prolaz te van iz špilje dok se on mota po tunelima. Ako ne prođe, ako je primijeti, bit će to kraj. Ipak, možda će ga malo ozlijediti kamenjem prije nego što padne.*

*No, stražarila je već dvadeset minuta, a on još uvijek nije došao.*

*Što je bilo još čudnije, svjetlo se nije micalo. Čak i kad mirno sjede, ljudi ponekad miču glavom. Možda je skinuo kacigu i naslonio je na nešto kako bi je zavarao.*

*U redu, Hopkinsova, koje mogućnosti imaš?*

*Mogla je ponovno krenuti u potragu za stražnjim izlazom - no, izgledi za uspjeh bili su vrlo slabi. Mogla je ostati gdje jest i čekati da netko primijeti patrolno vozilo koje je ostavila u blizini ulaza u špilju te joj dođe pomoći - no, mogli bi proći sati i sati, a čak i da je Newton ne pronađe prvi, dotad bi umrla od žeđi i hladnoće. Već je sad morala čvrsto stezati zube kako ne bi cvokotali i odali je, a list noge žigao ju je na mjestu gdje ju je pogodio metak. A i jadna Alma Willison, već izvan sebe od straha, mogla bi učiniti nešto budalasto. Bilo je pravo malo čudo što je uopće bila živa, no to neće ostati tako kad Newton otkrije da je oslobođena.*



*Možda je već uhvatio Almu. Ostavio jedno od svjetala u prolazu kako bi držao Marty na odstojanju te se vratio ubiti Almu i pobjeći. A Marty je upala ravno u klopku.*

*Ako se to dogodilo. Bilo je i drugih mogućnosti. Možda je bio točno tu ispod, sjedeći pokraj kacige, veselo ispijajući toplu kavu iz termosice, čekajući da ona iskoči pa da je ubije.*

*Mogla bi i umrijeti čekajući u tom tunelu. Bolje da provjeri.*

*Duboko je udahнула, čvršće stisnula kamenje u šakama te na vrhovima prstiju prišla otvoru, ostavši u mraku, sasvim blizu zraka svjetlosti koje su se prosipale odozdo. Spremno držeći kamenje, provirila je preko ruba kako bi otkrila odakle dolazi svjetlo.*

*I odmah se povukla natrag. Nije vidjela samu svjetiljku, no svjetlost je dopirala iz unutrašnjosti lijevka i jasno obasjavala ruku koja drži pištolj.*

*Ali, nisu uslijedili pucnji.*

*Što li je radio?*

*Ako mu je svjetlo bilo na kacigi, bio je suviše duboko u lijevku da bi je vidio. Ako se radilo o zasjedi, zašto nije prošao kroz prolaz? Istina, ona je imala problema s provlačenjem. No, Newton je bio čvrst, poznavao je špilju, bio je jači. I veći.*

*Ali ne toliko mnogo veći. Je li... dobri Bože, je li se možda zaglavio?*

*Marty je ponovno virnula niz gomilu stijena. Ruka se nije pomakla. Svjetlo se nije pomaklo. Crna se masa pokraj ruke nije pomakla.*

*Čak i kad bi iznenada izišao iz tunela, trebala bi mu minuta da se provuče.*

*Ostane li ona sasvim na desnoj strani, bit će u sjeni te je oči koje se nalaze u tom tunelu ni u jednom trenutku neće vidjeti.*

*U redu, Hopkinsova, nikad nećeš imati bolje izgleda. Kreni!*

*Brzo je skliznula niz gomilu kamenja, držeći se sjene na desnoj strani. Jedan je kamen popustio i odskakutao nalijevo, a ona se napeto privila uza zid, očekujući pucanj, no nije ga bilo.*



*Ruka se još uvijek nije pomakla.*

*Marty je zamijenila kamenje za tešku stijenu, malo manju od košarkaške lopte, te se poput raka kretala uz zasjenjeni zid sve dok nije došla do ruba lijevka i kamenom tresnula po Newtonovom ručnom zglobu. Pištolj je sa zveketom ispao iz bijelih prstiju, no tijelo je blokiralo pukotinu u kojoj je nestalo njezino oružje. Posegnula je za njegovim pištoljem i zgrabila ga te odskočila u borbenom stavu, uperivši cijev u prolaz. - Uhićen si! - rekla je bez daha.*

*Ništa se nije pomaklo. Bijela se ruka nije pomakla. Sad je ležala pod čudnim kutom.*

*- Gil, trebaš li pomoć? - upitala je. Nije bilo odgovora.*

*Nije čula disanje, samo slabašan zvuk žuborenja potoka duboko ispod.*

*To bi mogao biti trik. Možda ima još jedan pištolj. Marty se pomakla postrance do zasjenjenog zida, izvan njegova vida. Zavrtila je kotačić kako bi upalila svjetiljku na glavi. Činilo joj se da to traje čitavu vječnost, možda zato što se nije usuđivala skinuti pogled s ruke koja je još uvijek ležala na strmoj stijeni prolaza, sad pod tim čudnim kutom, ali bez krvi. Konačno se začuo malen prasak i njezino je vlastito svjetlo ponovno bljesnulo. Umirila je pištolj i oprezno krenula, s namjerom da zaviri u tunel.*

*Crna je masa bio džemper. Lijevom ga je rukom odgurnula s puta.*

*Gil je bio u košulji potrganih rukava. Jedno rame, gotovo golo, prekriveno samo crvenom krpom, skliznulo je u pukotinu na dnu lijevka, a glava se malo objesila na stranu, pridržavana strminom zida. Lice mu je bilo blijedo, usta otvorena, a oči širom raširene u slijepom užasu. Na obrazima mu je vidjela tragove suza.*

*- Gil! - uzviknula je. Držeći pištolj u desnoj ruci, lijevom je rukom zgrabila njegov zdrobljeni ručni zglob.*

*Nije bilo pulsa.*

*S mjesta na kojem je stajala vidjela je krv na njegovu ramenu, krv koja je natopila svezanu krpom, krv koja je tekla niz zid špilje.*





*Oprezno je odgurnula raskvašenu krpu. Rana je bila sićušna rupa. Bilo je teško povjerovati da je tako mnogo krvi isteklo iz nje. No, negdje se nalazila i izlazna rana, rastrganija, kroz koju je metak izišao.*

*Kroz koju je njezin metak izišao.*

*Pogodila ga je. Jedan od njezinih metaka pogodio ga je.*

*Ubila ga je.*

*Marty se od mučnine zaljuljala na petama. Od mučnine i... suoči se s tim, Hopkinsova, od olakšanja. Izvukla si veliku pobjedu.*

*Progutala je pljuvačku i spremala pištolj u futrolu duže nego što je bilo neophodno. Zatim je zaškrgutala zubima, zgrabila njegovu ruku i povukla. Nije se pomakao. Pokušala ga je gurnuti, stenjući od napora. Pokušala ga je podignuti, ali bio je snažno ukliješten. Ponovno ga je zgrabila za ruku i trznula.*

*Ništa nije išlo.*

*Marty se nagnula prema naprijed i povikala u prolaz. - Gospođo Willison? - Glas se odbio od zidova i vratio do nje.*

*Nije bilo odgovora.*

*- Gospođo Willison, u redu je! Možete li doći do gomile kamenja pokraj potoka?*

*I dalje ništa. Vjerojatno je nije mogla čuti. Tunel koji je povezivao lijevak s odajom sa špiljskim ribicama dvaput je skretao pod pravim kutom. Možda se glasovi nisu mogli prenositi.*

*Ili je možda Alma Willison već pobjegla. Ili je možda Alma Willison umrla od straha. Nešto - Marty je znala da nije stvarno, nego plod njezine mašte - proletjelo je kroz sjenu mašući velikim, mekim krilima.*

*Marty je ponovno povikala. Vikala je dok nije promukla, no nije bilo odgovora. Naslonila se prema natrag, dašćući i drhteći. Hladno, bilo joj je hladno. Slijepo oči Gila Newtona još uvijek su bile prikovane za nju, s tim užasnutim pogledom. Nježno je ispružila ruku i zatvorila izbuljene oči, a prstima*



*obrisala tragove suza s njegova lica. Zatim je podigla crni džemper, još uvijek ljepljiv od krvi, i prebacila ga preko drhtećih ramena.*

*Ubila je čovjeka. Kasnije će se pozabaviti time.*

*Trenutačno je njezin problem bio to što bi njegova smrt mogla i nju ubiti. Njegovo nepomično tijelo začepilo je jedini izlaz za koji je znala.*

*Ne razmišljaj o izgledima, podsjećao ih je Trener kad bi se utakmica zahuktala. Razmišljaj o vođenju lopte. Stoga kreni, Hopkinsova. U potragu za drugim izlazom.*

*\*\*\**

*Mnogo je vremena prošlo otkad je Alma začula onaj posljednji pucanj i već je postajala gladna. Nikad nije znala kad će joj donijeti večeru. Možda je zaboravio zbog one glupe zamjenice.*

*A da pokuša otići?*

*Nije bilo sigurno otići. Ubit će je. On je tamo vani.*

*Ali, zašto onda nije došao?*

*Alma je sklopila oči i molila. Sjetila se da je nekad bila knjigovođa, logična i uredna. Sjetila se da joj je ona glupa zamjenica prerezala lanac. Sjetila se da je nekad priželjkivala da joj je lanac prerezan. Sama ga je satima pilila.*

*Sjetila se Waynea, sjetila se Milly.*

*Alma je nečujno ponovno otkvačila lance. Na vršcima prstiju prišla je naslaganim kutijama McDonald'sa i izvadila zamjeničinu svjetiljku koja se nalazila ispod njih. Zatim je oprezno napustila odaju.*

*Najteži je dio bio tamo gdje je prije čula pucnje. Prošaptala je još jednu molitvu i na vrhovima prstiju zašla za ugao. Kad se nije ništa dogodilo, osjetila je nalet radosti.*

*Zamjenica je rekla nešto o praćenju rječice i puzanju kroz nizak tunel. Trebalo joj je dosta vremena da pronađe ulaz, tek vodoravnu pukotinu u stijeni. Mogla ga je potpuno promašiti, no svjetiljka je ocrtala mjedeni odsjaj*



*potrošenih patrona unutar tunela. Pokušavala je ne razmišljati o tome što bi otamo moglo vrebati te se uvukla u prolaz, puzeći na trbuhu što je brže mogla. Uskoro se prolaz povećao i mogla se podići na ruke i koljena. Puzanje sa svjetiljkom u ruci stvorilo je krug svjetlosti koji je poskakivao poput pijane Zvončice. Alma se zahihotala. To bi se svidjelo Milly.*

*Izronila je u velikoj šupljini. Svjetlost svjetiljke ocrtavala je strop visok dva metra. Sjetila se kako je zamjenica rekla da se otamo može izaći iz špilje. No, kojim putem? Lijevim ili desnim? Desnim ili lijevim? Sjedila je kao zaleđena, nesposobna odlučiti te konačno pomislila da bi se trebala ponovno pomoliti. Zatim se sjetila da je nekad bila logična i uredna. Pokušaj lijevo, a ako to ne upali, pokušaj desno. Krenula je, prateći zid kako ne bi izgubila trag.*

*Kad je zašla za drugi zavoj, visoko iznad hrpe gromada vidjela je malen otvor. Kroz njega je dopirao sjaj sumračnog neba.*

*Alma se uspenrala po stijenama poput zečica i ponovno se zahihotala. U sumraku je vidjela cestu ispod. No, usporila je spuštajući se niz nepoznato brdo.*

*To je bio njegov teritorij. On je bio moćan. Ponovno će je uhvatiti. Nekako je zaustavio zamjenicu. Ne smije mu dopustiti da je uhvati.*

*Dok je drhturila, Almine su uznemirene oči prelijetale obzorom. Nedaleko, na lijevoj strani, ugledala je zvonik crkve koji se isticao na slabo osvijetljenom nebu.*

*Prošaptavši molitvu zahvale požurila je prema njemu. Dva su puta automobili prošli cestom pokraj nje, a ona je oba puta zaronila u grmlje kako je on ne bi vidio. Bog je bio uz nju. Iz crkve je dopirala glazba, »Milost« na orguljama. No, kad se Alma ušuljala unutra, bilo je mračno, vidjelo se samo svjetlo pokraj orgulja. Sjela je na kraj reda.*

*Orguljašica je bila smeđokosa žena od nekih četrdeset godina. Završila je kompoziciju i osvrnula se s ispitujućim pogledom. - Eula? Jesi to ti? - Kad je spazila Almu, širom je otvorila usta. - Isuse, dušo, kako vi izgledate! Tko ste vi? Što vam se dogodilo?*

*- Želim ići kući. - Almini su se prsti zabili u tanki jastučić na klupi. - Molim vas.*



*Orguljašica je nesigurno ustala. - Ja sam Betty Strathman. Kako se zovete?*

*- Alma. Molim vas, želim ići kući.*

*- Gdje vam je kuća?*

*- Na Madison Roadu.*

*- Na Madison Roadu?*

*- Louisville.*

*- Isuse, dušo, daleko ste od kuće! Gdje vam je auto?*

*- Ne... Ne znam.*

*Betty Strathman namrštila se. - Što se dogodilo? Cijeli ste zamazani blatom. Je li vas netko povrijedio?*

*- Ne, molim vas! - Almu je preplavila panika. Nitko ne smije saznati, jer će pričati o tome, a on će me pronaći! - Pala sam - rekla je. - Sve je to bila moja pogreška!*

*- Jeste li bolesni, dušo? - nježno je rekla Betty.*

*Alma se uhvatila te ideje. - To su samo moji živci - ponizno je rekla. - Sad sam bolje. Ponekad imam te napadaje i odem od kuće.*

*- Sigurni ste da vam je bolje? Želite doktora?*

*- Imam ga kod kuće. Molim vas.*

*- Pa, pozvat ću šerifa i...*

*- Ne, ne! - Almin je užas zaustavio Betty Strathman usred rečenice. Šerif nije imao moći nad njim, znala je to. Kako će spriječiti tu ženu da je oda? - Molim vas, oni će me odvesti u... u bolnicu!*

*Betty Strathman lagano je kimnula. - Znam, dušo. Moju su tetu smjestili u dom prije nekoliko godina. Mrzila je to. Stalno je bježala. Sigurni ste da želite ići u Louisville?*

*- Da, molim vas. Muž će mi se zabrinuti.*



*Na spomen muža Betty se prestala mrštiti. - Hajde, dođite u naš ženski zahod i osvježite se. Mogu vas odvesti do kafića u Paoliju, a kladim se da će vas neka od djevojaka koje rade noćnu smjenu u tvornici konzervi u Louisvillieu povesti kući.*

*I tako je Alma Willison, opranoga lica, ali još uvijek prljave odjeće, isporučena u Wayneovo naručje malo prije početka noćne smjene u tvornici konzervi. Počela je nekontrolirano plakati, a veliki, drhteći jecaji nagnali su i Milly u plač. U zanosu olakšanja i brige, Wayne ju je odveo u bolnicu, gdje su je primili na promatranje. Tek nakon ponoći, kad je Alma utonula u san pod teškim sredstvima za smirenje, Wayne se sjetio nazvati policiju u Louisvillieu.*

*- Ona sad spava, gospodine? - upitao je telefonist.*

*- Da. Liječnik kaže da treba mnogo odmora.*

*- U redu onda, sutra ćemo razgovarati s njom. Vratila se neozlijeđena, dakle nema žurbe, zar ne?*

*\*\*\**

*Marty nije znala koliko je dugo šepala i puzala kroz špilju.*

*Dovoljno dugo da misao na crnim, prašnjavim krilima nekoliko puta zaleprša pokraj nje.*

*Dovoljno dugo da se ljepljivost u Gilovom džemperu stvrdne.*

*Teta Vonnie bi se šokirala: »Isuse, djevojko, imaš smisla za modu kao žaba krastača«. Chrissie bi rekla: »Odvratno«. Ali, ipak bi se cijeli tjedan u školi hvalisala time.*

*Marty je još uvijek istraživala tunele koje je prvi put preskočila. Prolaz u kojem se trenutačno nalazila nakon nekoliko okreta i zavoja završio je hrpom kamenja. Popela se kraćim putem, sjećajući se urušenog stropa tamo iza, u blizini tijela Gila Newtona. No, ta je hrpa bila veća i nije bilo puta kroz nju, iako je pokušavala pomaknuti nekoliko kamenja pri vrhu. Kad je kamen veličine kofera ispao s mjesta i skotrljao se niz hrpu, zamalo joj pogodivši lijevu nogu, odustala je. Wolfeova sigurno nije govorila o tom putu.*



*Bilo je beznadežno. K vragu, mogla bi jednako tako sjesti, odmoriti tu jednu nogu i umrijeti udobno, umjesto jureći uokolo poput zeca u klopci.*

*No, obećala je Chrissie da će biti uz nju.*

*U redu, Hopkinsova, kreni. Klipši dalje.*

*Vratila se do križanja, napisala crveni X i nastavila do sljedećeg neistraženog ogranka.*

*Bio je prilično velik, visok metar i pol, tako da se njime moglo prolaziti u pognutom položaju. Sagnula se i krenula.*

*Činilo joj se da joj svjetlo postaje sve bljeđe.*

*Drži glavu gore, Hopkinsova. Drži je ravno.*

*No, nije postalo svjetlije.*

*Koliko je već dugo unutra? Marty je čučnula, skinula svjetiljku s držača i vidjela da joj ponestaje goriva. Oprezno je izvadila rezervnu bočicu karbida iz džepa i sve namjestila prije nego što je ugasila svjetlo. Isipala je pepeo na pod špilje i napunila svjetiljku pipajući u mraku. Hvala Bogu što je ponijela rezervu.*

*Zavrtila je kotačić i svjetlo je s praskom ponovno oživjelo. Vratila je svjetiljku na kacigu i nastavila hodati.*

*Definitivno je bilo mračnije.*

*Što nije bilo u redu?*

*Skinula je svjetiljku i zaškiljila prema njoj. Iznenada je osjetila nelagodnu hladnoću po cijelome tijelu. Voda je gotovo nestala. Kapanje vode na karbid proizvodilo je plin za svjetlo.*

*Kad nestane vode, nestat će i svjetla.*

*A rezervnu bocu vode dala je Almi Willison.*

*Čekaj trenutak! U špilji su postojali potoci. Potok sa špiljskim ribicama i onaj u koji joj je upao pištolj.*

*No, leš je zatvarao put do oba.*



*Možda je jedan od nižih prolaza koje je odbacila vodio do nekog potoka.*

*A možda i nije.*

*Pronađi izlaz, Hopkinsova! Pokreni se!*

*Brzo je hramala, vidjevši na blijedom svjetlu da se prolaz sve više sužava. Još jedan neprohodan put. Pohitala je natrag prema raskrižju, napisala još jedan crveni X kako bi označila da su oba rukavca slijepa ulice - no, zašto se mučiš, Hopkinsova, nećeš moći vidjeti znakove kad nestane svjetla - i uputila se prema sljedećem ogranku koji se nalazio u blizini.*

*No, sve bljeđe svjetlo trajalo je samo još nekoliko metara. Prije nego što je došla do križanja trepnulo je i ugasilo se.*

*Ispružila je ruku kako bi dotakla zid. Njegova je gruba hladnoća bila obeshrabrujuća, a ipak nekako utješna, nekako je držala na odstojanju velika crna krila. Naslonila se leđima na kamen, polako toneći u sjedeći položaj.*

*Marty nikad, nikad u životu nije doživjela tako crnu tminu.*

## *Poglavlje cetrdeset deveto*

*Dakle, Newton nije bio kod kuće, ha? - rekao je Wes Artu Pfannu.*

*- Pa, do vraga, subota je uveče, što očekuju ti federalci?*

*Javni je tužilac odmahnuo glavom. - Automobil mu je bio tamo. Sigurno je s nekim prijateljem.*

*- Nisam znao da ima prijatelja. - No, ako si voljan obavljati poslove za Klan, automatski stekneš prijatelje, Wes je to znao.*

*- Evo. - Art mu je pružio kovertu. - Pronašli su ove poruke u Newtonovoj kući. Originali putuju u laboratorij FBI-a. Donio sam ti komplet fotografija.*

*Wes je progundao i pogledao gornje dvije. - Potpisano je s VT. Kladam se da Jessup pročešljava telefonski imenik.*



- Aha.

- VT. Ni meni ne znači mnogo. No, razmislit ću. Reći ću ti nešto. Hopkinsova je naporno radila na tome. Foley kaže da kasni, još se nije vratila. No, kad dođe, dat ću joj te slike da ih pogleda.

Art Pfann kimnuo je glavom. Izgledao je stariji, pomislio je Wes. Ako želiš dobiti koju sijedu, najbolje ti je da izgubiš ubojicu.

On i Art pročesljali su devetnaest fotografija poruka pronađenih u kući Gila Newtona. Bili su u stanju napraviti grubu kronologiju nekoliko njih. Ona o Goldsteinu sigurno je bila među novijima, jer on se doselio u okrug prije samo četiri mjeseca. Ona druga poruka, da se kartica pošalje Horaceu Thomasu, vjerojatno je bila napisana prije četiri godine. Horace Thomas bio je crnac koji je neko vrijeme vozio kamion za tvrtku Andyja Ragga, a onda je iznenada spakirao stvari i odselio zajedno s obitelji. Andy, lakouman momak, tužio se zbog toga.

- Nisam mislio da će Horace ispasti nepouzdan kao i drugi.

Bilo je nekoliko poruka s imenima koja Wes nije prepoznao.

Poznavao je, dakako, ime Alme Willison - ta je poruka vjerojatno bila nova. No, većina je uputa pozivala na strpljenje, na čekanje Boga.

Art je odmahnuo glavom. - Ovo je prilično oskudno. Trebat ćemo mnogo drugih dokaza da izgradimo slučaj.

- Haj'mo ga prvo uhvatiti - rekao je Wes. - Još nešto. Naš čovjek popravlja aute. Zašto ne odeš do Berta Mackaya, saznaš koji bi auti trebali biti u radionici na servisu i provjeriš nedostaje li koji?

- Hej, u pravu si! Odmah ću se uhvatiti toga! - Pomladivši se, Pfann je požurio iz sobe.

Wes se nije osjećao mlađim. Osjećao se kao da je njegovo vrijeme za spavanje već prošlo. Stoga, kad se Shirley vratila i rekla kako je vrijeme da proguta tablete, a zatim će ga ona ušuškati, nije suviše gundao. Samo će malo odrijeti. Art će ga probuditi dogodi li se što.

Ipak se nekako pitao gdje se to Hopkinsova toliko dugo zadržala.





\*\*\*

*Marty je zurila u tminu, sve dublju i dublju. Oni veliki, oblačni strahovi zavodnički su lepetali oko nje. Ne smije im dopustiti da se suviše približe. Razmišljaj, Hopkinsova. Razmišljaj!*

*U redu. Koje su mogućnosti?*

*Vrišti! Lupaj po zidovima! Zovi mamu!*

*Smiri se, Hopkinsova. Slažeš se, nikakve koristi od toga.*

*Marty je privukla koljena prsima i zagrlila ih. Čudno kako su u mraku zvuci bili oštriji - šuštanje hlača odore, struganje cipele po podu špilje, čak i zvuk vlastitog disanja. Oči su joj bile širom otvorene, uznemireno se pomičući uokolo, kao da bi crnilo moglo ustuknuti bude li samo dovoljno snažno zurila. No, Wolfeova je rekla da svjetlost nije pala na te stijene otkad su bile živa morska stvorenja, prije tristo pedeset milijuna godina.*

*Ne daj si odvratiti pažnju, Hopkinsova. Razmišljaj!*

*U redu. Postoje tri mogućnosti. Prvo, nastavi potragu za izlazom, pipajući po zidovima špilje. To bi dugo trajalo. Drugo, vrati se tamo gdje je Gil Newton uhvaćen u stijeni, pričekaj zvuke spasilačke ekipe - i to bi dugo trajalo. Treće, sjedi ovdje i umri.*

*Ne, Chrissie bi pobjesnila. Prekriži treće.*

*Marty je ponovno ustala i počela tapkati po mraku. Jednu je ruku držala ispred sebe kako bi napipala nadolazeće prepreke, a drugom je klizila po zidu kako bi se orijentirala.*

*Potraži izlaz ili se vrati do Newtona i čekaj?*

*No, shvatila je da u mraku zapravo nisu postojale dvije mogućnosti. Budući da nije mogla vidjeti oznake na križanjima, ionako ne bi uspjela pronaći put natrag do Newtona. Svi sustavi koje je dosad koristila pri istraživanju bili su potrošeni. Nije mogla razlikovati prolaze koje je označila od onih koje nije. U njoj je pulsirala panika. Daj, Hopkinsova, priberi se. Bar više nitko ne puca na tebe.*



*Aha, jaka stvar. Smrt od gladi bila je jednako tako sigurna i ne mnogo ugodnija.*

*Sjetila se užasnutog pogleda u mrtvim očima Gila Newtona.*

*Pogled njezine majke bio je pun mira. Mjesecima je trpila bol, ali na kraju je izgledala smireno. No, naravno, teta Vonnie je bila uz nju, pomagala joj i konačno joj zaklopila oči.*

*Tko će zaklopiti Martyne?*

*Priberi se, Hopkinsova!*

*Došla je do križanja. Što sad? U redu, glavno je ne izgubiti se. Drži ruku na zidu, kako ne bi zabunom ušla u isti prolaz. Tapkala je po novom prolazu.*

*Hoće li završiti kao Phyllis Denton, kao kostur kojeg će u dalekoj budućnosti pronaći neki užasnuti špiljar?*

*I kojeg će u neposrednoj budućnosti otkriti oni gmižući stvorovi koje je profesorica Wolfe proučavala? Hrana za špiljska stvorenja. Paket humanitarne pomoći s površine. Hopkinsova na kamenu, mljac, mljac.*

*Sjetila se kako je profesorica Wolfe govorila o boravku visoko na planini ili duboko u špilji. - Znete da ste sami - rekao je promukli glas. - Sve što imate vi ste sami. I znate da ćete umrijeti. Vaša vlastita smrtnost postaje činjenica, poput gravitacije.*

*Aha.*

*Pipkajući, pod prstima je osjećala hladne zidove. Sačinjene od leševa. Drugih bića koja su nekad voljela sunce, a sad su sahranjena s njom. Sićušna, mrtva družba. - Hej, momci - rekla im je Marty. - Kako to izgleda? Biti mrtav?*

*Nije bilo odgovora. Moraš koračati tom samotnom dolinom, moraš koračati potpuno sam. Nastavila je tapkati.*

*Smiješno je kako ne razmišljaš mnogo o smrti prije nego što ti se dogodi. Uvijek je mislila da će jednoga dana, u dalekoj budućnosti, možda umrijeti poput njezine majke, s nejasnom slikom odrasle Chrissie koja je njeguje.*

*Chrissie, Chrissie. Žao mi je, malena.*



*Bosom je nogom zakoračila u ništavilo i zateturala unatrag, mlateći rukama. Gravitacija je također životna činjenica, Hopkinsova! Kad je ponovno uspostavila ravnotežu, oprezno je kleknula i rukama potapšala pod špilje ispred sebe. Odron, zaključila je, možda dovoljno velik da se spusti na nižu razinu. Ali, koliko niže? I želi li uopće ići na nižu razinu? Pomno je osluškivala, no nije čula žubor vode. A spusti li se tamo po mraku, možda se neće moći vratiti gore, na razinu na kojoj se trenutačno nalazila. Bolje da neko vrijeme odustane od tog tunela. Okrenula se i odšepesala natrag.*

*Bila je iscrpljena. Nije naročito dramatična, ta smrt. Nije naročito očaravajuća. Ljudi uvijek govore kako žele umrijeti dostojanstveno, no tu nema dostojanstva. Užasa, da. Izraz lica jadnoga Gila Newtona... Ne misli na to, Hopkinsova. Misli na hipnotični glas profesorice Wolfe. »Sve što imate vi ste sami.« To je zvučalo dostojanstveno. Ali, hej, profo, što ako sam sama ja izgubljena, i preplašena, i gladna, i žedna, i iscrpljena, i boli me noga, i moram piškiti? K vragu, tu nije preostala ni mrvica dostojanstva.*

*No, taj se posljednji problem može srediti. Nitko je ne može vidjeti, to je sigurno. Potpuna privatnost. Može čučniti upravo tu i...*

*O, Bože!*

*Ne bi uspjelo, zar ne? Ne bi valjale kemikalije ili tako nešto. Zar ne?*

*No, nije joj moglo biti mnogo gore nego što već jest.*

*Marty je otkopčala hlače, spustila ih te skinula svjetiljku s kacige. Otvorila je poklopac odjeljka za vodu i vrlo se pažljivo pomokрила u rupicu na vrhu. Pronalaženje mlaza u mraku bio je prilično neuredan posao, ali uskoro je bila nagrađena zadovoljavajućim zvukom punjenja odjeljka. Kad je završila, zatvorila je poklopac, obrisala sve skupa što je bolje mogla, zaštitila svjetiljku rukom i zavrtila kotačić.*

*Iz četvrtog pokušaja bljesak svjetlosti ispunio je tunel.*

*- Huraaaa! Huraaa! - Marty je poskakivala te se gotovo spotakla o hlače koje su joj još uvijek visjele oko gležnjeva. Ponovno ih je podigla, zakopčala, prikvačila svjetiljku natrag na kacigu i gotovo se živahno vratila do križanja.*



*Označila ga je i krenula provjeriti sljedeći ogranak. - Moraš koračati potpuno sam - pjevala je Marty.*

*Njezino ushićenje nije dugo trajalo. Svjetlo je bilo božanstveno - no privremeno, znala je to. U ranjenoj ju je nozi žigala bol. Glad je došla i prošla, no žeđ je bila postojana.*

*I uvijek je iznova nailazila na slijepo ulice. Neki su prolazi postajali sve tješnji, suviše uski da bi nastavila. Drugi su bili zakrčeni gomilama kamenja od urušavanja stropa.*

*Na kraju će morati i spavati. Umor se omotavao oko nje poput teških lanaca, pretvarajući svaki njezin korak u borbu, čineći svaku njezinu misao teško uhvatljivom. A čak i uz sav napor, čak i uz džemper, ponovno je drhtala.*

*Marty je hramala prolazom do sljedećeg križanja. Znala je da ide dublje. Je li to bio loš znak? Teško je znati. Kad barem ne bi bila toliko umorna. Razmišljaj, Hopkinsova! Tapkajući tražila je misao. Nije bila toliko duboko kao odaje s potocima. U redu. Možda bi trebala provjeriti tu razinu sve dok se ne vrati do tunela gdje je ležao Newton, a zatim pokušati s dubljim mjestima. Posrćući, išla je dalje. Prolaz je bio dugačak. I smrdio je na blato. Visok dva metra, okružen davno nestalom rijekom. Blato na podu - možda to i nije bilo tako davno. Uskoro se suzio te je morala puzati na trbuhu, no učinilo joj se da iza njega vidi veću prostoriju. Gmizala je po blatu i provirila van. Prostorija je bila velika, no vjerojatno se radilo o samo još jednoj slijepoj ulici. Ipak se s mukom provukla kroz otvor i ušla u nju. Strop koji je na početku bio njezine visine strmo se uzdizao, no bilo je teško hodati, jer je na podu bilo blata i naplavina, i jer ju je noga boljela, i jer je bila iscrpljena. Svjetiljkom je obasjala ogromnu hrpu kamenja i naplavina koje su zatvarale prolaz. Marty je uzdahnula, protegnula se i okrenula, s namjerom da otpuzi natrag.*

*Hej, Hopkinsova, kako to misliš - naplavine?*

*Ponovno se osvrnula. Velika kost, duga preko trideset centimetara - aha, tu se nije radilo o vjeverici. I svjetlucanje još nečega bijelog, skrivenog gore među gromadama.*

*Marty se približila, vireći prema gomili kamenja. Ostatak kostura počivao je na nekih metar i pol visine od poda. Ogromna zdjelica, hrpa rebara, nekoliko*



*razbacanih kralježaka veličine bejbolske lopte. Tu je bila i lubanja, dugačka i zaglavljena među grančicama. Krava!*

*Krava, Hopkinsova?*

*- Krava - promrmljala je Marty. - I grančice. Suho grmlje. Kako je... - Došepesala je bliže i podigla pogled prema stropu. Gomila kamenja nije potpuno začepila rupu koju je stvorila strmoglavivši se na pod špilje. Kad se Marty uspjela nekoliko koraka po kamenju i pogledala ravno prema gore uspjela je vidjeti visoko, visoko iznad sebe. Uspjela je vidjeti čupavi oblak obasjan mjesečinom.*

*Oblak. Mjesec. Nebo.*

*Nebo!*

*Ostalo je samo malo prostora među urušenim kamenjem, no tako joj svega, ako je krava mogla proći, može i ona. Marty se uspenrala do vrha gomile kamenja, gdje je pokušavalo rasti nekoliko štrkljavih loza.*

*Nalazila se na dnu ponikve. Zapravo jame, široke pet metara na najširem dijelu i visoke sedam metara do vanjskog ruba. Uglavnom ju je činila vertikalna stijena. Na jednoj je strani stršao podvoj. Dva su grma pronašla uporište na putu prema gore, no kad je Marty poskočila i zgrabila ih, otkinili su se, obasuvši je grumenjem ilovače.*

*Ta je krava imala veliku prednost. Išla je prema dolje, a ne prema gore.*

*Kako izaći?*

*Sasušeno mlado stablo palo je na pod ponikve. Naslonila ga je na jednu stranu jame i uzverala se po njemu, no uspjela se popeti samo nekih metar i pol od dna. Nakon toga grane su joj pucale pod nogama.*

*Trebala je bolje ljestve. Ili uže. Ili helikopter. Ili dizalicu. Trebala je cijelu vražju vatrogasnu postrojbu.*

*Dakle, nabavi to, Hopkinsova.*

*Marty je ponovno spustila mlado stablo te počela skupljati suho grmlje i svaku grančicu koju je mogla pronaći. Zabila ih je među grane stabla, labavo ih*



*povezujući lozom. Zatim je, gundajući, manevrirala tankim deblom, postavivši ga ponovno uza zid jame, grmovitim dijelom prema gore. Nije doseglo vrh, no nije uspjela učiniti više od toga. Podigla je suhu granu, plamenom svjetiljke zapalila jedan kraj i primakla ga svezanom grmlju.*

*Trajalo je sigurno minutu, no većina je grančica bila suha i uvenula te se vatra napokon proširila, stvorivši divovsku baklju u noći. U pištolju Gila Newtona još uvijek je bilo streljiva te je svakih nekoliko minuta ispucala po metak i vikala. - Upomoć! - ili - Vatra!*

*Ništa se nije dogodilo.*

*Nakon nekog vremena vatra se utrnula, ostavljajući samo pougljenjeno stablo i čupave oblake na nebu.*

*- Upomoć! - ponovno je povikala Marty, bez nade. - Vatra!*

*- Vatra se već poprilično ugasila, gospođice. - Muški glas.*

*- O, Bože! Pomozite mi! Molim vas, gospodine, pomozite mi!*

*- Gdje ste? - Trak svjetlosti ručne svjetiljke prelijetao je po grmlju na rubu jame.*

*- Dolje, u ponikvi. Imate li uže ili nešto slično? Svjetlost je pronašla njezino lice, a Marty je zaškiljila. - Donijet ću ga - rekao je. - Upali ste unutra?*

*Glas je bio poznat. - Bud? - upitala je Marty. - Bud Hickman?*

*- Da. Marty Hopkins?*

*- Aha.*

*- Isuse, Marty! Jesi ozlijeđena?*

*- Ne prejako. Ali slušaj, ako budeš negdje blizu telefona, nazovi šerifov ured, može? Moram razgovarati sa šerifovim uredom.*

*- Nema frke, Marty. Vratit ću se što brže budem mogao. Bud i njegova svjetiljka otišli su. Marty je skliznula na gromadu pokraj kamenog zida i leđima se naslonila na njega, čekajući. Ipak će ponovno vidjeti Chrissie! Oči su joj sa zahvalnošću potražile zakriljen mjesec.*



*Bilo je to posljednje čega se jasno sjećala.*

## *Poglavlje pedeseto*

*Gospodine!*

*Wes je podigao pogled s fotografija papirića pronađenih u Newtonovoj kući. Marty Hopkins s mukom je ulazila u njegovu sobu, odjevena u bolničku spavaćicu. Wesu je bilo drago. Doktor Hendricks rekao mu je da nije bila u stanju govoriti kad su je sinoć kasno dovezli. Danas je šepala, s jednom nogom umotanom u zavoje, ali ipak se uspjela probiti ispred Chrissie i Vonnie. One su se progurale iza nje, u svečanoj nedjeljnoj odjeći. Vonnie je urlala. - Marty, trebala bi ostati u krevetu! I nemoj gnjaviti Wesa, on je...*

*Hopkinsova se nije obazirala na nju, nego je počela blebetati. - Gospodine! Alma Willison! U špilji je! U onoj u kojoj smo pronašli tijelo Phyllis Denton!*

*- Marty! Vraćaj se ovamo! - zavijala je Vonnie i okrenula se prema Shirley, koja je sjedila u stolici pokraj kreveta. - Shirley, žao mi je, ona je jednostavno...*

*- E pa, Hopkinsova - rekao je Wes, spuštajući fotografije pokraj sebe na krevet. - Ne izgledaš još spremna za crkvu. Ali nisi ni upola tako loše kao što su mi rekli.*

*- Gospodine! Alma Willison!*

*- Alma Willison je u Louisvillu - rekao je. - Pojavila se kod kuće jučer navečer, niotkuda.*

*- O, hvala Bogu! - Hopkinsova se oslonila o nogu njegova kreveta i Wes je po prvi puta primijetio koliko je iscrpljena. Voli se pretrgnuti, ta mala.*

*Vonnie je poravnala haljinu s ružičastim cvjetićima i ispričala se. - Shirley, ne znam što ću s njom! Čim su joj izvadili infuziju, odmah je potrčala hodnikom maltretirati Wesa!*

*Chrissie je povlačila majčinu spavaćicu, zabrinuta lica. - Mamice, dođi! - Marty je potapšala djevojčicu po glavi, no oči su joj ostale prikovane za Wesa.*



- Aha. Porazgovarajmo, Hopkinsova.

Shirley je uzdahnula i ustala. - Odustani, Vonnice. Nikad neće ozdraviti ako ih ne pustimo da ogovaraju.

- Ali, doktor je rekao da treba ostati u krevetu! - rekla je Chrissie.

Shirley se sagnula prema njoj. - Dušo, njih dvoje imaju važnog posla. I ako ga ne budu mogli obaviti, to će ih izjedati i bit će im gore, a ne bolje. Evo, tvoja mama može sjesti upravo tu i smiriti se, a mi ćemo im dati pet minuta da popričaju. A onda se oboje mogu malo odmoriti. Može?

Chrissie je pogledala majku onim velikim, tamnim, zabrinutim očima, a Marty ju je poljubila u čelo. - Chrissie, dušo, gospođa Cohran ima pravo. Bit će mi dobro.

- Ne pokušavaj glumiti strašnu facu! - prigovorila je Chrissie glasom koji je toliko podsjećao na Marty da je Wes suzdržavao osmijeh.

- Naravno da sam strašna faca! Kao i ti, u svakom slučaju - rekla je Marty. - Dušo, žao mi je što sam te uplašila. Ali, znaš, nije tvoj posao brinuti se za mene. Ja sam odrasla, a ti si dijete, sjećaš se? Idi sad u crkvu s tetom Vonnice i ostavi me da razgovaram sa šerifom.

Shirley je odlučno izvela Vonnice i Chrissie iz sobe, a Hopkinsova je odhramala do stolice i sjela. - Jeli Alma Willison dobro?

- Manje-više - rekao je Wes. - Ne znam pojedinosti. Foley je primio poziv iz Louisvilllea, rekli su da je u bolnici na promatranju. Bila je histerična kad je stigla tamo pa su je nakljukali lijekovima i trenutačno je ukomirana. Policajci iz Louisvilllea nisu još razgovarali s njom. No, slušaj. - Promeškoltio se u krevetu. - Glavni je problem Gil Newton. Federalci su ga izgubili. Skliznuo je ravno kroz njihove male, njegovane prste.

- Pričajte mi malo o tome! - Pokazala je na nogu. - On me pogodio!

- Što? - Wes se s trzajem uspravio. Prokleti doktor Hendricks, trebao im je dopustiti da prije razgovaraju s Hopkinsovom! - Gdje je bio? - Posegnuo je za telefonom.

- U špilji. Mrtav je.





- Mrtav?

- Da, gospodine.

*Ruka mu je i dalje lebdjela nad slušalicom. - Jesi sigurna?*

- Da, gospodine.

*- U redu. - Wes je pomno ispitivao njezino umorno lice i ponovno se naslonio na jastuke. - Kako bi bilo da počneš od početka, Hopkinsova?*

*- Da, gospodine. - Duboko je udahнула. - Vraćala sam se iz Louisvillesa, a kad sam došla do odvojka za špilju zaustavila sam se kako bih još jednom zavirila u nju.*

- Kako to?

*- Nije bilo nekog valjanog razloga, gospodine. Samo je, ovaj... profesorica Wolfe rekla je kako bi voljela imati vremena još je jednom pregledati.*

*Wes je prezirno otpuhnuo. - Wolfeova! Zašto bi to rekla? Gospođa koja ne zna ništa o Klanu?*

*- Da, gospodine. Možda je to bila istina. Možda je upravo zato željela pogledati, jer sam joj ja rekla da je kod Phyllis bila kartica Klana, a ona je nije primijetila. No, u svakom slučaju, ušla sam i pronašla gospođu Willison.*

*- Ali, ona nije mogla biti tamo cijelo vrijeme. Državni panduri čuvali su špilju.*

*- Da, gospodine, ali počeli su stražariti dvadeset četiri sata dnevno tek u utorak, nakon što smo pronašli karticu Klana. Gospođa Willison oteta je u ponedjeljak. A on ju je odveo u dubinu špilje, daleko od ulaza. Panduri u prednjem dijelu nisu mogli ništa čuti.*

*- U redu. Bilo bi dobro da mi poslije nacrtáš kartu. I tako si je pronašla.*

*- Da, gospodine, lancem privezanu za zid. Prerezala sam joj lanac i počela je izvoditi, no odmakle smo tek nekoliko metara kad se pojavio Newton i počeo pucati na nas. Ona je pobjegla natrag, a ja sam izašla, pokušavajući ga udaljiti od nje. - Lice joj je bilo bijelo i oblizala je usne. - On je, ovaj, progonio me i natjerao u drugi tunelić. Pucali smo jedno na drugo. Provukla sam se kroz*



*zaista tijesan prolaz i pobjegla u drugi dio špilje. Kasnije sam se vratila, a Gil je ležao mrtav, zaglavljn u tom tijesnom prolazu. Pretpostavljam da je iskrvario.*

*Pretpostavljam da sam ga pogodila. Nisam mogla... nisam ga mogla pomaknuti. - Ušutila je. Blijedo joj se čelo orosilo.*

*Wes je razmišljao o boravku u toj špilji, razmišljao o mecima u tim tunelima, razmišljao o prolazu tako malenom da se čovjek može zaglaviti u njemu. - Smiri se, Hopkinsova - rekao je. - Izašla si. Gotovo je.*

*- Da, gospodine. Dobro sam. - Nije izgledala dobro. Duboko je udahnula. - Samo... željela sam ga privesti. Nije mi se sviđalo to što sam pucala na njega, Treneru i... i...*

*- Bilo je ti ili on, zar ne?*

*- Da, gospodine, ali...*

*- Hopkinsova, ne poznam nikoga tko voli ubijati ljude. Osim možda Gila Newtona, a njega smo se sad riješili. Drago mi je što si to učinila i drago mi je što se osjećaš loše zbog toga. U redu?*

*- Da, gospodine.*

*- Eto sad. - Podigao se. Morao je biti služben. Ako cijeli vražji odjel namjerava završiti u bolnici, trebali bi te bolničke spavaćice prebojati službenom žutosmeđom bojom. - Moramo pokupiti tijelo - rekao je. - Gdje je?*

*- Još uvijek je u špilji. Zaglavljeno, kao što sam rekla, gospodine.*

*Wes je podigao slušalicu i nazvao kućni broj javnoga tužioca.*

*- Hej, Art! - rekao je. - Wes Cohran ovdje. Drago mi je što sam te uhvatio prije crkve. Imamo Newtona za tebe. Mrtvog.*

*- Newtona? Mrtvog? - Glas Arta Pfanna zagrmio je kroz telefonsku liniju. - Zezaš se? Gdje si ti?*

*- Još uvijek u bolničkom krevetu. Newton je u onoj špilji gdje...*

*- Priviđa ti se!*

*- Zašto? Uhvatili ste ga negdje?*



- Ne. Kako to misliš, u špilji?

- Poslušaj trenutak, Art. Hopkinsova ga je uhvatila u toj špilji i ustrijelila ga, mrtav je. Tvoji ga dečki mogu pokupiti ako si zainteresiran. - Na drugoj je strani linije bila tišina. Art Pfann bez teksta, to je nešto novo. - Ili ga možete ostaviti da leži tamo - dodao je Wes.

- Do vraga, Art, baš me briga!

- Je li, ovaj, jel' Hopkinsova tamo?

- Misliš da starac bulazni, ha? Evo je. - Wes joj je pružio slušalicu, namignuvši. Stari se tim pokazao na djelu.

- Da, gospodine Pfann, gospodine - rekla je Hopkinsova, uspravivši se u stolici, kao da je Pfann u sobi. - Ne, dobro sam, samo što me ne žele pustiti kući do navečer. Ali, možete doći do Floyda Russela. On je špiljar prirodoslovac u državnom parku Spring Mill. Recite mu da je Newton u onom tijesnom prolazu iza odaje sa špiljskim ribicama. Ne u prostoriji sa željeznim prstenom, nego u tijesnom prolazu. Znat će... Da, gospodine, tako je... Da, gospodine, tu je. - Predala je slušalicu Wesu i ponovno se zavalila u stolicu.

- Jesi sve zapamtio, Art? - upitao je Wes.

- Aha. Ali ne moraš zvučati tako samodopadno, kurvin sine.

- Nazovi me kad ga nađete, Art.

- Dogovoreno.

Wes je poklopio slušalicu, pogledao Hopkinsovu i prestao se smijuljiti. - Još nešto? - blago je upitao.

- Gospodine? - Oči su joj naglo poletjele prema gore. Do tada je zurila u naslon stolice.

- Hej! - Wes je ispružio ruku, no ona je prvo oklijevala, a zatim je drhteći dotakla. Stisnuo je njezinu ruku. - Ubio sam neke dečke u Koreji, Marty. Bilo je oni ili ja, ista stvar. Ali ipak... taj jedan dečko posebno. Sjećam mu se lica, bio je tako mlad. Zauvijek je ostao sa mnom. Još uvijek ga sanjam.

- Nisam to znala.



- No, do vraga, moraš nastaviti, sa svom prtljagom.

- Aha. - Kimnula je. - Aha.

- Jel' se dogodilo još što? Nakon što si otkrila da si ga ubila?

- Ne zapravo. Samo što... on je bio u prolazu, zaglavljen. Nisam ga mogla pomaknuti. Nisam mogla izaći. Morala sam tragati za drugim izlazom.

Wes je zazviždio. - Bože, Hopkinsova, mislim da bi mi bilo draže da pucaju po meni! Znaš da te Bud Hickman našao tri kilometra dalje u ponikvi.

- Tri kilometra - rekla je začuđeno. - Zar samo?

- Bit će ti dobro. Sjajno si to obavila.

- Hvala, ali... - Pokušala se nasmiješiti. - Ali možda bi bilo bolje da na nekoliko dana posudim Chrissienu noćnu svjetiljku.

- Do vraga, Hopkinsova, kupi jednu samo za sebe! Nabavi anđela, Paška Patka... koji god ti se motiv sviđa. Odjel će to pokriti.

To joj je izmamilo hihot. - Tražit ću od Foleya obrazac zahtjeva za noćnu svjetiljku, gospodine.

- Učini to.

Uspravila se u stolici, pokušavajući ponovno biti službena. - Jel' se još što dogodilo?

- Pronašli su brdo klanovskih predmeta u Newtonovoj kući, kao i zbirku pištolja.

- Aha, jasno.

- Aha. Pronašli su i ovo. Fotografirali su ih prije nego što su ih poslali u laboratorij. Papirići s porukama. - Raširio je fotografije pokraj sebe na krevetu, a ona je ustala i znatiželjno ih pregledavala. Kad nije dala nikakav komentar, Wes je progovorio. - Mogle bi biti od Newtonovog šefa. Ali, definitivno ne odaju baš puno.

- Ne, gospodine. Oprezan tip. - Namrštila se gledajući ih.



- Jessup misli da ih je Newton možda sam napisao.
- Može bit'. Ne znam, ima nešto u njima, a ne mogu se sad sjetiti. - Odmahnula je glavom. - Žao mi je, gospodine.
- Ma, odmori se malo - savjetovao je Wes. - Javi mi sjetiš li se čega.
- Da, gospodine. I vi se malo odmorite.
- Nemoj sad praviti frku oko mene. Ja sam odrastao, sjećaš se?
- Zadirkirao ju je, ali ona ga je pogledala sumornim očima. - I ja sam, gospodine.
- Naravno da jesi. Zaista si obavila dobar posao, Hopkinsova.
- Slegla je ramenima, posljednji se put namrštila pri pogledu na fotografije poruka te odhramala iz sobe.

## *Poglavlje pedeset prvo*

*Ljudskim bićima koja žive život velikom brzinom Atlantski se ocean čini vječan, no on nije toliko star kao vapnenac u Indiani. Rođen je u novije doba, dok su se dinosauri skitali uokolo. Njegove vode pune života protežu se od ledenog sjevera preko toplih tropa i dalje do ledenog juga. Na sjevernoameričkim kontinentalnim grebenima, dolje oko Bahama, on je plitko tropsko more koje se nježno valja obalom, hraneći fantastične i prekrasne životne oblike.*

*Vitka žena u opremi za ronjenje klizila je među živahnim ribama i razgranatim koraljnim šumama. Uživala je u raskošu te sjajne vodene divljine, a zanimanje joj je bilo usredotočeno na njezine sićušne žitelje. Nije razmišljala o poruci studentica iz Indiane koja je stigla u iznajmljenu kolibu na obali. Ta je poruka sažimala nekoliko članaka iz lokalnih novina: njihova poznanica zamjenica Hopkins ubila je Klanovca u pucnjavi u špilji; zatočenica Alma Willison pobjegla je; šerif okruga Nichols još uvijek je u bolnici, ali se oporavlja; dekan sa Sveučilišta u Indiani zahtijevao je i dobio ostavku profesora*



*Harta, koji je pokazivao nedoličnu voajersku zaokupljenost određenim studenticama. Profesorica Wolfe zadovoljno je kimala glavom, dokono se pitajući što će sivooka ratnica Martine, dostojna povjerenja, odlučiti o Phyllis Denton. No, odložila je poruku iz Indiane i vratila se očaravajućim borbama i skladovima života u tropskom moru. Sad, dok se probijala kroz suncem obasjane vode, oprezno je i s poštovanjem skupljala uzorke foraminifere, malenih jednostaničnih bića koja su rasla, razmnožavala se, gradila sićušne školjke od kalcijevog karbonata i umirala, a milijuni njih tonuli su na morsko dno stvarajući sve deblje blato od kalcijevog karbonata.*

*Profesorica Wolfe nije dugo razmišljala o prolaznim problemima Indiane, jer morala je promatrati mnogo važnije stvari. Gledala je kako se stvara vapnenac.*

## *Poglavlje pedeset drugo*

*Marty se u ponedjeljak ujutro probudila u vlastitom krevetu, ugledavši poznate kose zrake ranoga sunca, koje su dopirale kroz venecijanere, začuvši poznate zvuke tete Vonnie, koja je puštala vodu u kuhinji. Poznate, no ipak neobične, pomaknute. Je li zaista izbivala samo jednu noć? Opresno je izišla iz kreveta i pažljivo se protegnula, provjeravajući zglobove i mišiće. Zavijeni ju je list i dalje bolio, no inače se nije loše osjećala. Starije, da. Prastaro.*

*Znala je tko je napisao poruke Gilu Newtonu. Čudno, ali nije bilo onog osjećaja »Aha! To je to!«, samo tužna spoznaja nečega što je već dugo vremena gotovo znala. Pitanje je bilo što učiniti. Podigla je odoru i donje rublje te krenula u kupaonicu, viknuvši prema zatvorenim vratima. - Chrissie! Ustajanje! - Djevojčin gundavi odgovor proizveo je u njoj val zbunjene zahvalnosti. Željela je utrčati u sobu, zagrliti je, osjetiti u izravnom dodiru kože da je Chrissie živa, da je ona sama živa. No, kad je otvorila vrata, ugledala je Chrissie kako žalosno miluje majicu sa slikom Manhattana. S izrazom krivnje djevojčica ju je bacila iza sebe i zacvilila. - Mamice, trebala bi kucati!*

*- Oprosti, dušo. U pravu si. - Marty je zatvorila vrata i nastavila koračati hodnikom. Njezina kćer, njezina krv. I Bradova. Pokušava voljeti tatu, cijeniti*



*ono što je on cijenio, snalaziti se bez njega. Marty je sve boljelo od želje da joj pomogne. Ali kako?*

*O tome će poslije razmišljati. Mnogo je posla koji danas treba obaviti. Otuširala se, a zatim nazvala Wesa Cohrana te su zajedno razmotrili situaciju.*

*Nakon doručka odvezla je Chrissie do Janie kako bi zajedno uhvatile školski autobus, a zatim se uputila prema kući Dentonovih. Skrećući na prilazni put primijetila je izmaglicu u istim udubinama, sjaj istih sviba u šumi, iste automobile parkirane na okretištu. Gume su joj zaškripale po šljunku, a iza kuće zalajali su ptičari. Bilo je to poput ponovnog dolaska na mjesto iz djetinjstva, sve je bilo isto, a sve drukčije.*

*Hopkinsova, sentimentalna ludo, obavi posao. Parkirala se pokraj auta Hala mlađeg i odšepala po vapnenačkim stubama do tamnih vrata.*

*Otvorila joj je Elizabeth Denton, odjevena u kestenjastu tuniku s besprijevnim bijelim ukrasima na ovratniku i manšetama. - O! Uđite, molim vas - rekla je.*

*- Žao mi je što vas ometam, gospođo Denton. Nadala sam se da ću uspjeti porazgovarati s vašim sinovima prije nego što odu za dnevnim poslovima. Nadam se da vam nisam poremetila doručak.*

*- O, ne, nikako, svi smo završili. Oni su iza kuće, hrane pse. Molim vas, smjestite se, pozvat ću ih. - Žustro se udaljila, kao da je sluškinja.*

*Marty je ušla u knjižnicu, promatrajući veliki stari pisaći stol s pomičnim poklopcem, kožne naslonjače i hrastov stol, police s knjigama. Šetala je po sobi, pregledavajući naslove. Pravne knjige, bestseleri, knjige o lovu, povijesne knjige. Zastala je i uzela jednu s police. Već je prije vidjela tu naslovnu stranicu, neobičnu glavu bez očiju, kuke oko usta. Knjiga iz Knjižnice Sveučilišta u Indiani. Unutra su se nalazila sitna slova, nekoliko fotografija, dugačak sadržaj. Marty je pronašla što je tražila, okrenula naznačene stranice i pomno pročitala odjeljak prije nego što je vratila knjigu na mjesto. Gotovo se uklapalo. Gotovo.*

*- Zamjenice Hopkins! - Royce je uletio u sobu sa zaigranim bljeskom u očima. - Naša narodna junakinja! Ili u najmanju ruku okružna junakinja.*



*Hal mlađi stajao je odmah iza njega. - Izvanredno, to što ste učinili! - ozbiljno je uskliknuo. - Art Pfann me nazvao jučer, nakon što su izvukli tijelo iz špilje. Gil Newton! Tko bi to mogao pomisliti? I sami smo uvijek odlazili na tu pumpu! U svakom slučaju, to je bilo izvanredno.*

*- Samo sam obavljala posao - ukočeno je rekla Marty. Tko je, u vražju mater, bio Hal da bi rekao izvanredno! Što je on to znao o potpunom mraku, o apsolutnoj usamljenosti, o ubijanju čovjeka u stravičnom prolazu umrljanom krvlju? Čovjeka kojeg si mislio da poznaješ? Zatim je osjetila krivnju. I on je proživio noćnu moru, očevo tijelo i um pred očima su mu propadali od tih užasnih cista. Nije mogla znati koliko ga je to boljelo, isto kao što ni on nije mogao znati koliko je boljelo nju. Zatomila je osjećaj krivnje, i suosjećanja, i ljutnje. - Imam nekoliko pitanja za vas - rekla je. - Šerif je pretpostavljao da ćete još biti tu, jer morate srediti očeve stvari.*

*- Naravno. - Hal mlađi pogledao je na sat i naslonio se na pisaći stol. - Moramo krenuti za par minuta, ali ipak pitajte.*

*- Vaš je otac bio član Klana - rekla je Marty.*

*Hal se ukočio, no Royce je nemarno progovorio. - Sjećam se, kad sam bio mali imao je običaj izlaziti. A i pronašli smo njegovu halju na tavanu. Otmjena crvena izrada. Ali, s tim je uglavnom prestao i prije nego što sam ja otišao na koledž. Nije bio uključen u onaj nered prije petnaest godina.*

*Marty je pogledala prema drugom kraju prostorije, gdje je Elizabeth Denton sjedila na rubu stolice pokraj prozora, pomalo odvojena od ostalih. - Gospođo Denton? Je li posljednjih nekoliko godina odlazio na sastanke Klana?*

*- Da.*

*- Majko! - Hal se usprotivio, uspravivši se.*

*- Hal, izvrsna zamjenica Hopkins ne pokušava upropastiti tvoju kampanju - rekao je Royce. - Samo skuplja činjenice. Je li tako, zamjenice Hopkins?*

*- No, jesu li to činjenice? - gorljivo je upitao Hal. - Ne vjerujem da je bilo sastanaka! Imaš li kakvih dokaza, majko?*





- Netko je morao prati i glačati halju, i popravljati je - rekla je Elizabeth. - On je bio Veliki titan. Morao je izgledati elegantno.

- Elegantno! - uzviknuo je Hal. - Isuse, majko, zašto nisi...

- Hal, zanimljivije je pitanje kako to da je zamjenica Hopkins znala da treba pitati o Klanu - rekao je Royce.

- FBI-evci su kod Gila Newtona pronašli poruke s uputama što treba učiniti - objasnila je Marty. - Na njima je bio rukopis vašega oca.

- Bože moj! - Halovo se mrgođenje pretvorilo u očaj te je rukom prošao kroz kosu, posvijetljestu od sunca. - Kako je to moguće? Jeste li sigurni?

- Dali su vještaku da ih pogleda. No, sigurna sam, da. Poznam njegov rukopis. Provela sam sate i sate proučavajući njegove kalendare. Osim toga, poruke su bile potpisane s VT.

- Veliki titan - rekao je Royce. Sad je izgledao jednako potresen kao i Hal. - Ne mislite valjda da je on naručio ta ubojstva!

- Nije mogao! - ustrajao je Hal. - On to ne bi učinio! I bio je bolestan! Nije mogao pisati, nije mogao telefonirati... i u svakom slučaju, polovicu vremena nije mogao trezveno razmišljati!

- Što želite reći? - upitao je Royce. - Poludio je pa je tražio ubojstvo u starom stilu? A Newton mu ga je dao?

- Još uvijek pokušavam odrediti vremenski okvir - objasnila je Marty. - Vidite, napisao je mnogo poruka u kojima je pisalo da je potrebno strpljenje, da još nije kucnuo čas. No, tamo se nalazila i jedna poruka o Goldsteinu. »Miješanje rasa na Lawrence Roadu«. Morala je biti skorijeg datuma, jer Goldstein se doselio ovamo tek prije dva mjeseca. Vaš se otac razbolio prije šest mjeseci, jel' tako?

- Tako je! - revno je uzviknuo Hal.

No, Royce je odmahnuo glavom. - Bolest se razvijala - rekao je. - Nije mogao raditi, ali prvih se nekoliko mjeseci kretao. Ako bi se dobro osjećao kad se probudio, odvezao bi se do sudnice ili nekoga drugog mjesta.



- *Gospođo Denton?* - upitala je Marty.

- *Da, to je istina. Prije dva mjeseca napadaji su postali češći i liječnik mu je prepisao više lijekova te je morao ostati u krevetu. Prije toga... pa, nije baš smio voziti, ali ponekad bi i to činio, kad se osjećao dobro. Dva je puta izišao i nakon što je počeo primati sedative.*

- *Drugi je put skoro stjerao auto u jarak* - rekao je Royce. - *Nakon toga sam odlučio doseliti natrag u kuću i pomoći majci i Lisi.*

- *Kamo je išao posljednji put?* - upitala je Marty.

- *U... - Oči Elizabeth Denton širom su se otvorile i polako je podigla prste do usana. - Nisam to prije shvatila... išao je u servis.*

- *Majko, kako možeš biti sigurna?*

- *Jer se poslije žalio na Berta Mackaya. Taj idiot Mackay, stalno je govorio. Oh, nisam shvaćala!*

*Marty se namrštila. Što joj je ono Bert Mackay ispričao? Rekao je kako se moglo vidjeti da sucu postaje loše. Imao je napadaj, tresao je pesnicama i strašno se mučio odvozeći se nakon što je dao Bertu poruku za mehaničara, no na njoj je pisalo samo... pisalo je »Nije još vrijeme«. Stoga ju je Bert bacio. Marty je progutala pljuvačku. Goldstein je ubijen jer ta poruka nije došla do Gila Newtona. Sudac je poručio nasilnom Noćnom jastrebu da obrati pozornost na Goldsteina, a onda ga nije bio u stanju opozvati.*

*I tako je došlo do ubojstva Goldsteina, a i svjedoka, Willieja Searsa.*

*Marty je hrabrila sama sebe. - Žao mi je, gospodine Denton. Ima još.*

- *Kako može biti još? Bože moj, optužite li ga za navođenje tog klanovskog ubojice...*

- *Možemo to dokazati, gospodine. Drugo se pitanje tiče vaše sestre Phyllis. Radi se o tome da je Phyllis imala dijete.*

*Royce i Hal mlađi progovorili su u isto vrijeme. - Što? - Šalite se! Imala je dvanaest godina, za ime Božje! - No, Marty je promatrala Elizabeth Denton,*



*koja je nepomično sjedila pokraj prozora u ukrašenoj tunici, sklopljenih ruku, pognute glave.*

*- Gospođo Denton - nježno je rekla Marty. - Vi ste to znali, zar ne? Za Phyllisinu bebu? Pokušali ste se pobrinuti za njih.*

*- Odvela sam je izvan Indiane - rekla je Elizabeth. Dvojica muškaraca približili su se jedan drugome, zureći u majku. - U Louisvillu postoji dom za djevojke u nevolji. Odvezla sam je tamo sporednim cestama. Moralo je biti u tajnosti. Bilo je teško kad su je svi počeli tražiti. Ponekad mi je uspijevalo pretvarati se da je negdje tražim i otići joj u posjetu. Poslala sam dva njezina pisma. Čak sam joj kupila kožnu jaknu i slikala je pokraj motora, kako bih se riješila šerifa.*

*- Ti si to učinila? - uzviknuo je Hal. - Majko, zašto? I zašto nam nisi rekla?*

*- Nisam željela da vaš otac sazna. Vi biste mu rekli, dobro to znate. On je bio glavni, bili ste na njegovoj strani. I stoga se nisam usudila nikome reći.*

*- Zašto ne? - Hal je zahtijevao odgovor. Marty je podigla ruku u znak upozorenja, no on je odjurio do Elizabeth, nadvivši se nad njom stisnutih pesnica. - Isuse Bože, majko, godinama smo je tražili! Godinama smo mislili da je pobjegla! Ali ovo... Ma, tko je to učinio Phyllis? Isuse, razapet ću ga na križ!*

*Elizabeth ga je pogledala beživotnim smeđim očima. - Vaš je otac bio otac njezina djeteta.*

*Hal se zapiljio u nju, ne shvaćajući. No, Royce se okrenuo od njih zaljuljavši se i tresnuo šakom po zatvorenom poklopcu očeva pisaćeg stola. Dvije hrastove letvice pukle su. Činilo se da se Hal počeo slamati na taj zvuk. - Isuse Bože! - zastenjao je i teško se spustio u jedan od kožnih naslonjača.*

*Royce se malo pribrao, no glas mu je podrhtavao. - Imate dokaz o ovoj mrlji na obiteljskoj časti, zamjenice Hopkins? - upitao je.*

*- U Kentuckyju postoji zapis. - Marty se premještala s noge na nogu. Ranjena ju je noga boljela, no nije joj se nekako činilo primjerenim sjediti. - Taj je podatak službeno zapisan.*



- *Željela sam biti sigurna da će dijete moći tražiti nasljedstvo - rekla je Elizabeth. - A nakon što je Phyllis počinila samoubojstvo...*

- *Samoubojstvo? - upitao je Hal.*

- *Postala je tako potištena nakon poroda. - Suza je zasjala na Elizabethinom obrazu, no postojano je nastavila. - Nisam mogla mnogo vremena provoditi s njom, jer su do tada vaš otac i šerif preuzeli potragu i željeli su da stalno budem kod kuće pokraj telefona, za slučaj da otmičar nazove. A naravno, da sam izašla bez dozvole, vaš bi otac... bio bi veoma ljut. Uspjela sam se ipak izvući i odnijeti bebu u jednu crkvenu organizaciju u Louisvillu te ih zamoliti da pronađu nekoga tko će se brinuti o njoj. Mislila sam da će Phyllis, kad joj bude bolje, moći potpisati papire o usvojenju. Ali Phyllis je uzela te pilule i... i umrla. - Elizabeth je na trenutak pogledala u stranu, pognute glave. - A tad sam pomislila... ta je beba i njegova kćerka. Ta je beba u njegovoj oporuci.*

- *U njegovoj oporuci. - Royce je cuclao raskrvarene zglobove, no iznenada se grubo nasmijao. - »Imovina će se podijeliti na jednake dijelove mojoj živućoj djeci.« Kakav vic na račun staroga!*

- *Jeste li vi sahranili Phyllis u špilji, gospođo Denton? - upitala je Marty.*

- *Jedne sam noći ukrala novac iz njegova novčanika i unajmila dva muškarca iz Louisvillu da mi pomognu. Rekla sam pogrebnom poduzeću da je nosimo natrag u obiteljsku grobnicu. To je na neki način i bila istina. I tako su mi je prepustili, a nakon što smo je stavili unutra minirali smo ulaz. Nisam znala da se ipak može ući.*

- *Rijetkima je to uspjelo - umirujuće je rekla Marty. Dakle, profesorica Wolfe vidjela je lijes u stanju u kojem ga je ostavila Elizabeth Denton, a kasnije ga je pronašao Gil Newton i iz nepoznatog, vlastitog razloga ostavio tamo karticu Klana.*

- *Ali, majko, zašto nam nisi rekla? - ponovno je upitao Hal.*

- *Mogli smo pomoći jednoj Phyllis. I bebi...*

- *Ne! - Elizabeth je iznenada postala tako razjarena da je Marty osjetila jezu. - Uvijek ste bili na njegovoj strani! Nisam željela da se bebi dogodi isto što i Phyllis! I meni!*



- Tebi? Majko, tata je, naravno, imao naglu ćud, ali uvijek je govorio da si ga ti tjerala na to - suprotstavio se Hal.

- Gospodine Denton - čvrsto je rekla Marty. - Pogledajte činjenice. Sudac Denton tukao je suprugu. Tukao je i silovao kćerku. Vjerojatno je tukao i vas i vašega brata. - Royceove ruke s izranjavanim zglobovima čvrsto su se uhvatile za naslon naslonjača, a Marty je znala da je u pravu. - Te su stvari protuzakonite, zar ne? On je možda bio sudac, ali bio je i zločinac. - Okrenula se prema Elizabeth. - Gospodo Denton, zašto nam ga niste prijavili?

*Tri para dentonovskih očiju u nevjerici su pogledala Marty.*

- Ne bi pomoglo - blago je rekla Elizabeth. - Njegovi su prijatelji upravljali okrugom. Ne bi povjerovali, a kad i bi, ne bi marili, a nama bi bilo gore nego ikad. - Royce i Hal mlađi kimali su. - A pretpostavimo da mi je netko zaista povjerovao i stavio ga u zatvor. Što bih onda mogla učiniti? Nije dopuštao da imam vlastiti novac. Uzeo je ono što su mi roditelji ostavili. Nije mi dao ni ispisivati čekove. Bez novca, bez posla, s troje djece koju treba odgajati...

Marty je polako kimnula glavom. Željela je misliti kako bi sama drukčije izabrala. No, sjetila se kako je Mary Sue Peters bilo teško ishoditi presudu protiv Johnnyja, iako su svi znali da je Johnny pijanica, a djeca su im se stalno pojavljivala u školi s modricama na licu. A Johnny nije imao ni upola toliko moći i ugleda kao sudac Denton. Jadni sudac, žena mu je poludjela kad govori takve stvari, svi bi to mislili.

*I Marty bi to mislila, u ono doba.*

Hal, još uvijek očajan, s licem u rukama, sjedio je u kožnom naslonjaču. - Sve ovo sigurno ne mora izaći u javnost? On je sad mrtav. Čemu bi to koristilo? Nikome ne bi pomoglo!

- Pa, gospodine, svakako to moramo prijaviti javnom tužiocu Pfannu.

Hal je podigao pogled s nadom u očima. - Da. Art Pfann je zadužen za slučaj, zar ne? Mogu razgovarati s njim. Mogli bismo se sporazumjeti.

Royce se približio majci. - Čini mi se, gospodine, da bismo se trebali sporazumjeti oko djevojčice - rekla je Marty.



- *Da - prošaptala je Elizabeth.*

- *Kako to mislite? - upitao je Hal.*

- *Vidite, radi se o tome da je ona sad u skrbi jedne drage obitelji. Nikako ne bih voljela vidjeti da se to sad raspadne. A pripada joj i naslijeđe, zar ne?*

- *Trećina imanja - rekao je Royce.*

- *Mi smo izvršitelji, Royce - s nadom je rekao Hal. - Možemo malu dovesti ovamo. Ili možemo...*

- *Ne! - Elizabeth je gotovo ostala bez daha.*

- *Ti nisi izvršitelj, majko - tiho je rekao Royce. Ruka mu je stegnula majčino rame, a Elizabeth se bolno trznula. Marty se sjetila nasilnosti u onom neočekivanom poljupcu koji joj je začepio gubicu, koji je učinio Roycea vladarem trenutka. Dentonovi ne vole, oni nadziru.*

- *Gospodine Denton, dopustite mi da završim - hladno je rekla. - Kad sam jutros razgovarala sa šerifom Cohranom, složili smo se da to moramo prijaviti javnom tužiocu Pfannu. No, nismo još odlučili hoćemo li prijaviti i specijalnom agentu Jessupu.*

*Na trenutak se začulo pucketanje tišine.*

*Zatim je Hal uzdahnuo. - FBI. U redu, slušajte, djevojčica može ostati tamo gdje jest. I dobiti naslijeđe. To je ispravno. A mi ne želimo da njezini staratelji odu na sud i tako sve daju u javnost. Nećemo to osporavati, zar ne, Royce?*

- *Je li to vaša cijena, zamjenice Hopkins? - upitao je Royce. Marty je na trenutak bila suviše bijesna da bi odgovorila. -*

*Ne govori tako, Royce - rekao je Hal. - Ona pokušava pomoći.*

- *O, Bože, o, Bože, veliki brate, svakako želimo zataškati stvari. Svakako želimo postati član Kongresa, zar ne?*

- *Ohladi, Royce - ljutitio je rekao Hal. - Kao prvo, ispravno je učiniti tako. Želimo sačuvati tatin ugled. I Phyllisin... Bože, dugujemo joj to! To je ispravno. Kao drugo, ako stvar ode na sud, nitko od nas jako dugo neće ništa dobiti. A kao treće, ni tvoja karijera neće mnogo vrijediti bude li ovo izašlo na vidjelo. -*



*Pogledao je na sat. - Royce, moram krenuti na put ili ću propustiti govor. Možeš li sastaviti papire o nasljedstvu toga djeteta? Vratit ću se do tri da ih potpišem.*

*Završimo sa svim tim. - Kad je Royce kimnuo glavom, Hal je požurio iz prostorije.*

*Royce je gledao za njim. - Nije mu još prodrlo do mozga. Jadni Hal. Vidim pred nama život pun pretvaranja, nadanja da nitko neće saznati istinu...*

*- To se ne razlikuje mnogo od života kakav smo dosad vodili - promrmljala je Elizabeth.*

*- Ali, sve je bilo unutar obitelji. A sad nas Art Pfann i ovi predivni ljudi u šerifovom uredu mogu natjerati da plešemo kako oni sviraju. - Royce je lupnuo petama i poklonio se Marty. - Zamjenice Hopkins, započet ću sa sređivanjem službene papirologije koju zahtijevate. Mogu li vas otpratiti do službenog automobila?*

*- Hvala, gospodine Denton - hladno je rekla Marty. - No, imam još nekoliko medicinskih pitanja o Phyllis. Možda će vašoj majci biti ugodnije ako vi ne budete ovdje.*

*Royce je salutirao. - Vaša je želja moja zapovijed. - No, Marty je uhvatila gorki prizvuk u njegovim živahnim riječima i sa žaljenjem ga ispratila pogledom.*

## *Poglavlje pedeset treće*

*Marty je čekala dok se škripanje guma automobila braće Denton nije izgubilo, a zatim se okrenula prema Elizabeth Denton. - Gospođo Denton, uistinu imam nekoliko pitanja, no ona se ne odnose na Phyllis. Odnose se na način na koji je vaš suprug umro. Elizabethine oči, iznenada žive, istraživale su Martyne.*

*- Mislim, znamo što ga je ubilo. U bolnici su nam rekli da se nije radilo o raku, nego o cistama na mozgu. Cysticercosis. - Ponovno je izvadila sivu knjigu s police, otvorila poglavlje koje je prethodno pronašla te počela čitati. - »Životni*



*ciklus Teaniae solium, svinjske trakavice, ovisi o dva domaćina. Odrasli crv izbacuje kolutiće pune jajašaca, koji se nazivaju proglotidi. Kad svinja pojede te proglotide, jajašca se izlegnu u njezinim crijevima, prođu kroz crijevne stijenke u krvotok i otputuju u mišiće. Tamo se larve zatvore u ciste. Kad čovjek pojede mišić u obliku svinjetine koja nije dovoljno dobro pečena da bi ubila larve, larvični oblici izlaze iz cista i pričvršćuju se za ljudske crijevne stijenke. U tom hranjivom, premda mračnom i kiselom okruženju, larve izrastu u odrasle trakavice duljine do tri metra. Odrasle se trakavice sastoje od glave bez očiju (scolexa) pričvršćene za crijevnu stijenkku te otprilike tisuće proglotida koji nose jajašca. Sazrijevajući, proglotidi se izbacuju u ljudskom izmetu. Ako svinja pojede proglotide, ciklus ponovno započinje. Ljudski domaćin može osjećati bol u trbuhu, slabost ili smanjenje teka, no često ne postoje simptomi, a dijagnoza se temelji na pronalasku proglotida u izmetu.»*

*Marty je zadržala prst na mjestu i podigla pogled prema Elizabeth. - Doktor Hendricks kaže da je vaš suprug prije šest godina imao trakavicu.*

*- Da - rekla je Elizabeth.*

*- Bilo je to nekoliko mjeseci nakon što vam je kćerka nestala.*

*- Bliže godini dana - kolebljivo je rekla Elizabeth.*

*- Jeste li mi radi ove knjige rekli da razgovaram s profesoricom Wolfe?*

*- Znala sam da ćete uskoro otkriti. Mislila sam da će vam ona pomoći da shvatite.*

*- Je li vam profesorica Wolfe rekla što da učinite?*

*- Ne, ne, samo sam je jednom srela.*

*- Samo jednom?*

*- Jedne sam noći bila sama u vrtu, a ona mi se pojavila iza leđa. U prvom sam trenutku bila uplašena, no ona je bila puna nježnosti i razumijevanja. Rekla je da je pronašla lijes u špilji i uručila mi karticu s Phyllisinim imenom koju sam ostavila tamo. Ona... nekako vas navede da govorite o važnim stvarima.*

*- Znam.*





- *Rekla sam joj kako sam nesretna. A ona je rekla: »Također ste ljuti, Elizabeth«. A ja to nikad prije nisam shvaćala! Nikad se nisam usuđivala biti ljuta! Znala sam da sam nesretna, to da. Znala sam da sam bespomoćna i kriva što nisam spasila kćerku. Ali, nisam znala da sam toliko ljuta. Ispričala sam joj priču, sve o Phyllis, i njezinom ocu, i bebi, i Almi Willison. I postajala sam sve ljuća i ljuća. Rekla sam joj kako želim da on shvati što je učinio. Zaista shvati. Željela sam da pati onako kako je Phyllis patila. Željela sam mu napasti tijelo kao što je on napadao Phyllisino. Željela sam ga ubiti iznutra, kao što je on ubio nju. - Jeziva se razjarenost vratila u Elizabethin glas i stav. - Upitala sam profesoricu Wolfe što učiniti.*

- *Što je rekla?*

- *Rekla je da moram izabrati samu sebe.*

*Aha, pomislila je Marty, to je upravo ono što bi profesorica rekla, to stoji. - Je li vam spomenula tu knjigu koju je napisala?*

- *Nije. No, kad mi je tek rekla da je vidjela Phyllis, ja sam, naravno, bila uznemirena. Nisam željela da on sazna. Pitala sam je kako se našla u toj špilji, a ona mi je objasnila da je biologinja te da proučava evoluciju i životinje koje su se prilagodile životu u tami.*

*Poput Taeniae, pomislila je Marty, i sablasnih špiljskih ribica. Poput Elizabeth Denton. Poput Gila Newtona.*

*Poput Marty Hopkins?*

*Ne, Hopkinsova, ti se definitivno nisi dobro prilagodila tami.*

*Elizabeth je nastavila. - Tjedan dana poslije toga moj je muž morao održati govor na Sveučilištu u Indiani. Otišla sam s njim na ručak, a zatim je pozvan na piće s važnim prijateljima, a ja sam ga čekala u knjižnici. Potražila sam knjige profesorice Wolfe. I tamo se nalazila svinjska trakavica, kao dar. Priznajem, ukrala sam tu knjigu. Stavila sam je u torbu, otišla na medicinski odjeljak te istrgnula nekoliko stranica sa slikama zaražene svinjetine. Tako sam znala kako izgleda.*

*Zastala je. Marty je odlučila da joj neće pročitati prava. Nije je željela sad prekidati i nije bila sigurna želi li uopće da sve to bude službeno. - I kupili ste*



*zaraženo meso te dobro provjerili da njegova porcija ne bude dobro pečena? - upitala je.*

*- Bilo je jednostavno. Volio je domaće kobasice. Doktor Hendricks rekao je da mu je trakavica narasla na dva metra i sedamdeset centimetara. Ali, znate, nije mu naročito smetala. Nije bilo pravih simptoma. Liječniku je otišao zbog gađenja. Pronalazila sam kolutiće proglotida koji su se migoljili u njegovom prljavom donjem rublju.*

*Marty je suzdržala drhtaj i nastavila. - U redu, nije bilo simptoma. Ali, postoji još jedan korak, zar ne? Pročitat ću još malo odavde, samo da budem sigurna kako sam shvatila. »Kad se odrasla Taenia solium naseli u ljudski organizam, to rijetko izaziva dugotrajan učinak. Međutim, naseljavanje u stadiju larve može proizvesti probleme. Ako čovjek pojede proglotide sa zrelim jajašcima, koji se mogu pronaći u nehigijenskoj hrani, na zaraženim rukama ili odjeći, neposredni domaćin postaje čovjek, a ne svinja. Jajašca se izlegnu, a sićušne larve presele u ljudske mišiće i mozak, gdje stvaraju ciste isto kao što to čine u svinjetini. U početku se obično pojavljuje malo simptoma, no nakon nekoliko godina larve u cistama počinju odumirati i raspadati se. Otrovi iz raspadajućih larvi truju okolno tkivo domaćinovih mišića ili mozga, a česti su i neurološki simptomi, uključujući napadaje padavice. Naročito jaka zagađenost larvama može izazvati smrt domaćina.«*

*Elizabeth je pognula glavu.*

*Marty se sjetila kako je stajala u kuhinji, ubacujući komade mesa - i čega još? - u stroj za mljevenje, gledajući kako se debela traka mljevenog mesa slaže u posudi. U želucu joj se uskomešala mučnina te je duboko udahnula i zatvorila knjigu. - Dakle, sudac Denton nekako je progutao te proglotide. A poslije šest godina oni su počeli odumirati i trovati mu mozak. A vi ste znali što se događa, no niste rekli liječniku?*

*- Doktor Hendricks nije povezao. Pretpostavljam da je to rijetka pojava. A liječnici ionako ne bi mogli ništa učiniti. Dao mu je lijekove protiv tumora, no oni su vjerojatno samo još brže ubijali larve.*

*- Aha. A sad... pred kraj, on je znao. Jedva je komunicirao, ali govorio je o tome da ga kćerka ubija. O profesorici Wolfe.*



- Da. Planirala sam mu reći kad... ako se jako razboli. A prije dva mjeseca, kad je počeo svakodnevno dobijati napadaje, liječnik mu je prepisao više sedativa i rekao mu neka ostane u krevetu. Pokoravao se naredbama. Zaista se bojao za svoje zdravlje. I stoga sam mislila da će ostati u krevetu kad mu kažem da je Phyllis otišla jer je bila trudna. U početku mi nije vjerovao. Rekao mi je da lažem, da je bila premlada, i prijetio mi je. Ležeći tamo u krevetu, on mi je prijetio. Spomenula sam Almu Willison, kako bi znao da postoji stvarna osoba. I... nisam mogla vjerovati, no iako je bio jako bolestan, ustao je iz kreveta, udario me stolicom i posrćući izišao iz kuće te se odvezao do sudnice. No, trebao je sedative pa se odmah vratio i od tog izleta nikad nije ništa bilo. Osim ako... - uznemireno je dodala.

- Da. - Marty je kimnula. - Mislim da je iz tog izleta ipak nešto proizašlo. Mislim da je ostavio poruku Gilu Newtonu o Almi Willison. I Newton ju je pronašao te čekao daljnje upute. Kad one nisu došle, oteo ju je. - I sljedeći bi korak bilo njezino ubojstvo. Tragalačka je ekipa pronašla torbu s krpama i kerozinom, kao i klade koje su bile odrezane tako da se od njih može napraviti križ.

- O, Bože! - Elizabeth je prekrila lice rukama, s prvim znakom grizodušja koji je Marty vidjela. - Bila sam tako preplašena kad ste rekli da se u lijesu nalazila kartica Klana. Mislila sam da ju je pronašao. Bojala sam se da će pronaći i dijete, iako sam je sakrila u Kentuckyju. Mislila sam da sam ga učinila bespomoćnim, no nisam bila u pravu. Mislila sam da nikad neće govoriti o tome... ali tim ljudima nije morao objašnjavati razloge, zar ne? Mogao im je jednostavno izdati zapovijed.

- Da.

Nakon nekoliko sekundi Elizabeth je nastavila. - I tako, neko mu vrijeme nisam više ništa govorila. Bilo je dana kad se osjećao dobro i tukao me, ali nisam mu htjela reći ništa više. Konačno mu je postalo tako loše da nam je liječnik predložio da ga vežemo. Čekala sam da mu bude dobro - dotad više nije bilo mnogo takvih razdoblja. A onda sam mu ispričala o crvima u cistama i onome što je profesorica Wolfe rekla. I rekla sam mu da je Phyllis mrtva i da ju je on ubio. Tada više nije mogao govoriti naročito suvislo. Ali razumio je. Na kraju je razumio zašto umire.



- Svakako jest - rekla je Marty. Pomakla je ranjenu nogu. - Gospođo Denton, gospođo, morat ću vas privesti. Znete to.

- Da. Što će se dogoditi?

- Trebat će vam odvjetnik. Možda vaš sin? - Elizabeth je čvrsto odmahнула glavom, a Marty je nastavila. - Pročitat ćemo vam prava i sastaviti službeni zapisnik, a Art Pfann odlučit će što će se učiniti.

- Nije više važno. Ako je dijete na sigurnom, nije važno. Vi ćete paziti na Phyllisinu bebu, zar ne?

- Da, gospođo. Mislim da vaši sinovi ne žele nevolje, ali pazit ću.

- Dobro. Hoću li ići u zatvor?

- Možda nećete. - Marty joj je pridržala vrata te su zakoračile na široki trijem. - Ovisi o odvjetnicima. Ali, za što bi vas Art Pfann mogao optužiti? Za služenje nedovoljno pečenog doručka?

Elizabeth Denton nije se nasmijala. - Kad je ubio Phyllis, ubio je i mene - rekla je. - I zato zaista više nije važno. - Bez imalo žaljenja pogledala je veliku kuću od vapnenca i popela se u patrolno vozilo.

## *Poglavlje pedeset četvrto*

Chrissie je širom otvorila staklena vrata i iskakutala na žarko srpanjsko sunce. Vjetar joj je šibao tamnu kosu i oblikovao majicu boje maline po njezinim rebrima. Marty, samo korak iza nje, morala je podići ruku kako bi spriječila koverče da joj ulete u oči. Pošla je za kćerkom do ruba platforme, gdje je Chrissie dodirivala zaštitnu mrežu koja se uzdizala iz kamene ograde. - Čemu služi sva ta žica, mamice?

- Kako bi se osigurali da nitko ne padne.

Djevojčica je pogledala niz osamdeset šest katova, u automobile koji su se kotrljali dolje po ulici. - Odvratno! - rekla je. - Hej, jel' ono Svjetski trgovački centar?



- *Apsolutno.*

- *O, Bože, Janie mi nikad neće povjerovati! A gdje je Chryslerov neboder?*

- *U drugom smjeru. Iza onog debelog čovjeka, vidiš?*

*Chrissie se progurala između drugih turista kako bi prisvojila dio sjeverne ograde. Marty ju je polako pratila, gledajući dolje na krovove zgrada, vruće ulice, široku, ravnu rijeku. Preko rijeke protezalo se još grada, mnogo grada, koji je nestajao u magličastoj liniji. Iza maglice nazirala se linija modrih planina, također magličasta. Iza planina, daleko iza, nalazila se Indiana. Njezin dom i dom te velike zgrade.*

*Chrissie je promatrala visoke konstrukcije na sjeveru, oko srebrnkastog Chryslerovog nebodera, a oči su joj se svjetlucale. - Tatica je u pravu - rekla je. - Ovo je čaroban grad.*

- *Aha.*

- *Jednog ću ga dana možda vidjeti i s njim.*

- *Aha, vjerojatno.*

- *Ali, drago mi je što sam ga sama vidjela.*

*Marty je u tom trenutku znala da je bilo vrijedno potrošiti posljednji dio novca uštedenog za bojanje kuće na taj dugi vikend u čarobnom, no veoma skupom velegradu. - Tako je, Chrissie - rekla je. - Ne moramo čekati ni na koga. Jednostavno ćemo same raditi što želimo.*

- *Aha. Hej, ovaj je kamen došao iz našeg rodnog kraja, zar ne?*

- *Iz kamenoloma Empire State. Tvoj ga je djed pomagao iskopati.*

- *Lijepo. Gledaj mamice, je li ovo okamina morskog ljiljana?*

*Marty se nagnula preko malenog ramena boje maline i zagledala u vapnenački blok, koji je nekad bio glatko isklesan, no sad već pomalo ogrubio od vjetra i kiše. Vidjela je kako se drevno morsko dno ljeska, posipano sićušnim isprepletenim lepezama i nitima, i... da, eno ga tamo, kolut poput dugmeta na košulji. Stabljika morskog ljiljana. Ta velika, čarobna zgrada bila je spomenik životu.*



*- U pravu si, Chrissie - rekla je, prelazeći prstima preko kamena.*

*Morske školjke na nebu.*

